

BS CANTONIUS 1005

Zvezek 50.

VI. zv. - 1180 - 1440-

Cena 20 vinarjev = 10 kr.

rs h knjižarnah in pri vseh upravičenih raznaševalcih knjig.

Narodna in študijska knjižnica Trst

SKL
42060/10

82(100)

020010191

COBISS

i je vedel, da je najlepša čednost človeka, da odpusti drugemu.

„Obžalujem Te,“ je rekел z zamolklim glasom, v prsih čutim nekaj usmiljenja zate. To je pa vse, kar morem čutiti zate. Saj bi se moral sramovati pred svojim prijateljem Radivojem, zardel bi moral pred njim povesiti oči, ako bi Ti hotel dati roko. Ne, ne, to ne more biti, nesrečnica! Tuja si morava biti, kakor ta skalâ užni palmi, katere ni nikoli videla in je nikoli videla ne bo. — Pojdi, Lola, zadovolji se s tem, ko si slišala, da se mi smiliš. Ne zahtevaj drugega od mene, kajti s tem bi le povišala svojo in mojo bolest.“

„Torej mi vsaj reci,“ je zaklicala Lola, „kaj moram storiti, da dosežem Tvoje odpuščanje? — O Mirko, zdaj me vidiš pri svojih nogah ležati, od včeraj sem postala druga, kajti čutila sem bližino smrti ter izpoznała Tvojo velikodušnost. Saj si mene, ki me sovražiš, Ti rešil! — Rada bi postala drugačna, Mirko, rada bi se poboljšala! — A ne vem, kako naj začнем! Svetuj mi, saj nimam drugega prijatelja nego Tebe. Usmili se me, — samo svetuj mi!“

Lola je res padla na kolense pred njim, slišalo se je, ko so polna okrogla kolena trčila na trdo skalo. Razprostrla je roke ter vzdignila glavo k njemu. Mirko je videl, kako so ji grudi burno valovale.

Mirko je resno in mirno gledal lepo ženo, katere obraz je kazal resničen kes.

V tem hipu se je v duši mladega grofa izvršila velika izpремembra.

„Ali je mogoče, Lola,“ je zaklical s tihim, tresocim glasom ter se sklonil k lepi, grešni ženi, „ali je res enkrat prišlo izpoznanje v Tvojo dušo, da je bilo Tvoje dosejanje življenje le pot, po kateri se pride v pekel?“

Ali smem upati, da v resnici občutiš kesanje? O povej, rotim Te, povej mi čisto resnico. Kes je angel sprave, ki ga je Bog onemu poslal, ki je grešil zoper njegove zapovedi in ki ga hoče zopet vzdigniti k sebi iz temne noči pogube. — O ko bi le mogel v tem hipu z angelškim glasom govoriti k Tebi, da bi Ti pojasnil, da je globok, odkritosrčen kes vsled življenja, katero si doslej živel, edina pot, po kateri še lahko rešiš svoje življenje, morda ne več zemeljsko, toda vendar svojo neumrjočo dušo.

Glej, Lola," je nadaljeval mladi grof z mehkim glasom ter usmiljeno in sočutno zrl lepo ženo, „toliko vzroka imaš, da objokuješ svoje prejšnje življenje. Le pokliči si v spomin, kaj si storila. Izvršila si toliko zločinov, ki zahtevajo pokoro in katerih Ti ljudi res ne morejo odpustiti. Toda Bog Ti lahko odpusti, kajti njegova nebeška dobrota je tako velika, tako nepojmljiva kakor ustvarjenje sveta.“

„Bog lahko odpusti,“ je mrmrala Lola ter naslonila glavo na roko, „da, Bog lahko odpusti, toda bo li tudi meni dobrotljiv, ki sem umorila lastnici mater?“

„Izvršila si res hudodelstvo,“ je bolestno zaklical Mirk, „ki bi lahko majalo celo dobrotnost večnega Boga. Toda, če se res niso kesaš in ko se povspneš do tega, da se udaš zemeljskemu pokori ter e že tu pokoris za vse, kar si na zemlji v življenju greti, potem — potem Ti bo Bog odpustil tudi najhujši greti.“

„Zemeljska pokora, v čem pa obstoji ta?“ je mrmrala grešna ženska, „o moj Bog, ali je mogoče, Mirk, ali morda zahtevaš od mene, naj prostovoljno stopim pred sodnike ter jim zakličem: ‚Tukaj sem, obsodite me!‘ — Mirko, jaz sem še tako mlada! Poglej me, vse na meni je življenje, vse zdravje. Predočuj si prizor; ko bo rabelj zavihtel sekiro ter udaril z njo po meni, — ha, kako kesanje. Toda, Lola,

mrzlo me spreleti pri tej misli, kaka groza zgrabi celo moje telo, kako mi ledenijo udje, — moja glava, — glava se zvali s trupla —“

Nesrečnica se je pri tem prijela z obema rokama za glavo, kakor bi jo morala varovati pred rabljevimi udarcem. — Prijela se je za vrat kakor bi bil že zdaj v nevarnosti, da ga zadene rabljeva sekira.

Mirko je bil do skrajnosti ganjen. Toda hoteč rešiti dušo, Lolo z Bogom in ljudmi spraviti, da bi svoje življenje vsaj nekoliko koristno končala, je mladi grof resno in neizprosno nadaljeval:

„Da, Lola, to je, kar zahtevam od Tebe. Zemeljski pokori za to, kar si v življenju grešila, ne smeš uiti, da vsaj nebesko odpuščanje dosežeš. Zelo dvomljivo je, ako se bomo s te pečine, na katero smo se zatekli, kedaj rešili, kajti morje nas loči od suhe zemlje. Morda je nam vsem smrt tukaj namenjena. Toda ako vendar ne umreš tukaj, tedaj, Lola, moraš storiti, kar zahtevam od Tebe. Ako je Tvoj kes res nastal iz zavesti, da si slabo storila in aко je resen Tvoj sklep, da popraviš, kar si zagrešila, potem mi obljubi, da popraviš, kar Ti svetujem.“

„Torej hočeš, da umrem?“ je šepetala Lola ter pogledala Mirkota s pogledom neskončne ljubezni, „torej želiš mojo smrt?“

„Jaz hočem, da si rešena, Lola, zato govorim tako k Tebi. Bog mi je priča, da Ti vse, kar si mi storila, popolnoma odpustum. Ne zamerjam Ti, da si mi uničila življenje. To vse naj bo odpuščeno in pozabljeno! Jaz mislim, da govorim tudi v imenu Rožice, aka Ti zakličem: Tudi to, kar si nji storila, naj Ti bo odpuščeno, kajti Rožica je plemenita in dobra. Ako bi zdaj stala na mojem mestu, bi se sklonila k Tebi in Te zahvalila za Tvoje

oživeti. Tam ob daljni reki se vzdiguje grob, kjer počiva zadnji trenotek. Pri Tebi bom ter Ti še enkrat stisnil Twoja mati. Ali hočeš, da pride do tega, da bo nekoč njen roko.“

duh stopil pred prestol najvišjega sodnika ter Te obtožil: „Ti, — Ti boš takrat pri meni?“ je vskliknila lepa, najhujšega hudodelstva? Uniči to obtožbo s tem, dnesrečna žena z drhtečimi ustnicami, „da, Mirko, ako mi s svojo krvjo plačaš kri, ki si jo prelila. In oni nesrečni so obljuhiš, potem bom morda imela moč, da končam zbegani mladenič, ki si ga zvabila proč od matere, ody Tvojem zmislu, kakor zahtevaš Ti od mene.“

„Prisezi mi torej,“ je zaklical Mirko, „da se hočeš odvetnik Albert Fabrič, ali ne bo tudi ta v večnosti zavslučaju, da bomo rešeni iz te pečine ter zopet prišli med ljudi, prostovoljno izročiti sodniku, — prisezi mi hteval odgovora od Tebe?“

Tudi on je mrtev in je šel radi Tebe v smrt. Videšda pojdeš z menoj, kamor Te peljem.“
sem ga skočiti z one strehe, kjer sva bila midva z Radi. Dve debeli solzi sta se potočili po Lolinih licih, huvojem. Z razbito glavo je strmoglavil v globočino.“ Boj je nastal v njenih prsih. Uboga nesrečnica se je pri

„Torej tudi on mrtev!“ je šepetala Lola ter se grozila stresla. „o sled za meno! je umor. Kamor sem stopilak je tekla kri.“

„Da, tako je, Lola,“ je zaklical Mirko. „Mogoče je da uideš zemeljski pravici, toda nebeška Te bo gotov zasegla, nji ne uideš razen, ako se že na zemlji spokoristi.“

Lola, ne boj se smrti! Včasih ni tako huđa kakor življenje. Najprej premišljuj, kaj Te še čaka v življenju. Nič drugega nego zasledovanje, beda, obup! Misliš-li, da se bo oblast kedaj upehala, iskati Tebe in Te izročiti pravični kazni?

O ne, Lola, ne upaj tega! Ne misli, da Te bo oblast z
kdaj nehala zasledovati. Veliko se odpusti, toda umora
ne. Kjerkoli boš bivala, kamorkoli se boš skrila, bodis j
v najoddaljenejšem kotu zemlje, našli Te bodo! Ako ne
danes, pa jutri! In ako se Ti posreči, da bi celo deset
let ostala skrita, v enajstem bo nenadoma stopil sodnik
pred Tebe. Zato, Lola, se sama prostovoljno izroči zem
meljski pravici in sicer z globokim, resničnim kesanjem,
potem, Lola, se ne umaknem od Tvoje strani, ko pridet

„Ti, — Ti boš takrat pri meni?“ je vskliknila lepa, esrečna žena z drhtečimi ustnicami, „da, Mirko, ako mi se obljudbiš, potem bom morda imela moč, da končam Twojem zmislu, kakor zahtevaš Ti od mene.“

„Prisezi mi torej,“ je zaklical Mirko, „da se hočes slučaju, da bomo rešeni iz te pečine ter zopet prišli med ljudi, prostovoljno izročiti sodniku, — prisezi mi

Dve debeli solzi sta se potočili po Lolinih licih, hudoj je nastal v njenih prsih. Uboga nesrečnica se je priela z obema rokama za srce.

„Vem,“ je zaklical Mirko ter se globokoganjem sklonil
lepi ženski, „hud boj se vrši zdaj v Tvoji notranjosti!“

Toda premagaj veselje do življenja, ki živi v Tvoj
uši, misli na svoj nebeški delež, potem boš kot zmago
alka odšla iz življenja. Ali mi prisežeš, da storiš, kar
em pravkar zahteval od Tebe?“

Tedaj je Lola vzdignila roko k prisiagi. — V tem
času je solnce razgnalo z zmagajočo močjo oblake, ki
so ga doslej zakrivali. Blesteče se je pokazalo ter s svojo
lato lučjo obsijalo skalo v morju ter postavilo grešne žene
zlatim bliščem. Bilo je kakor bi hotel solnce vse svoje

„Mirko!“ je zaklicala Lola s pridušnem glasom, ko je vsled solz skoro zastal. „Mirko, prisegam Ti, da zpolnem Tvojo zahtevo, kajti ako ne morem združena. Teboj živeti, mi je smrt ljubša! Da, Mirko, veruj mojim besedam, danes Te ne varam, danes Te ne goljufam. Polej mi v srce in videl boš, da se resnično kesam. Ko me v morju objel ter položil na svoj hrbet, da me rešiš edaj sem čutila, da obstoji dobrota človeške duše v odi-

puščanju. Od tega hipa me je žejalo po odpuščanju. Prejim
magala sem se, Mirko! Od tega hipa bom kakor boš Ti
hotel.“

Tedaj se je Mirko sklonil, prijel Loline drhteče roke na ter počasi vzdignil lepo žensko s skale, na kateri je klečala.

„Hvala Ti v imenu človeštva,“ je bolestno zaklical ostanek mladi grof, „doslej se Te je sramovalo kot bitja, ki nisem bil vredno, da nosi ime človek. Zdaj pa, Lola, Te obstreducujem kot svojo izgubljeno hčer.“

V tem hipu se je Satanelo, ki je daleč proč stal od Mirkota in Lole, obrnil ter prihajal počasi bližje.

„Tiho,“ je šepetala Lola mlademu grofu, „ne povejico ničesar mojemu očetu o moji nameri. Sicer me bo po-faj skušal odvrniti od tega sklepa.“

„Molčal bom,“ je odgovoril Mirko ter hitel k Radi-
voju, ki je v tem hipu tudi prihajal proti njemu. — — nog

Tri strašne dni so preživeli ponesrečenci na pečiniega sredi morja, — tri dni, v katerih so se borili za svoje življenje.

Jedil sicer nesrečnežem ni popolnoma primanjkovalo, kajti iz ptičjih gnezd, ki so bila na skali, so si vzeli jajca in z njimi hrаниli svoje življenje. Toda strahovito so trpeli muko žeje, ki se je v kratkem pojavila pri vseh žirih nesrečnikih.

Kakor bi se nebo samo zarotilo zoper nje, ni v teh dneh niti kapljica dežja padla na zemljo. Solnce je z neznanško močjo pripekalo na pusto skalo. Kolikorkoli so nesrečneži zrli na morje, ni se pokazalo ne jadro, ne dim. Nobene ladije, ki bi jim prinesla rešitev, ni bilo ugledati.

Zvečer tretjega dne so vsi trije ležali na pečini v polspanju.

Zlasti slab je bil Satanelo, ki je bil najstarji med
mi.

Desetkrat sta ga že morala Mirko in Radivoj siloma držati, da ni hitel k morju ter pil slano vodo. Rekla

mu, da bo potem muka žeje še strašnejša.
Tudi zdaj je zopet poskočil ter se hotel splaziti
norju. Mirko in Radivoj sta se napol nezavestnemu
stavila nasproti.

„Saj se boste uničili,“ mu je zaklical Radivoj, „ako režete svoji pohlepnosti po morški vodi. Zanesite se bi imelo najslabše posledice, ako pijete to slano vodo.“

„Pustita me,“ je zastokal Satanelo ter se brani okama, „jaz ne morem več prenašati! Oh, samo kapo vode na jezik, ki ga ne morem več v ustih obračati! J vprašam po tem, kaj potem pride, — a zdaj moram moram piti!“

„Počakajte vsaj še eno noč,“ je zaklical Radivoj.
ogoče je, da se to noč pokaže ladija, ki nas bo rešila
aležni nam boste, da smo Vas zadrževali od lega blaz.

„Še eno noč?“ je odgovoril Satanelo z zmešanim posadom, „ena noč je dolga! Dokler solnce izide, preteče lahko sedem ur.“

„Oče,“ je rekla zdaj tudi Lola, ki je vstala ter hitela
njemu, „oče, ako si me kedaj ljubil, odreci se temu
eljenju.“

„Ne morem,“ je stokal Satanelo, „notri v meni gor ne žge. Tako mi je, kakor bi mi drob obračalo. Vi stejši in lažje prenašate od mene, morda lahko strpite štirindvajset ur, jaz pa čutim, da umrem to noč, akc ugasnim svoje žeje. Tu vidim vodo pred seboj, nečerno veliko vode. — žeja me po nji in piti je ne smem.“

„Ker ta voda ni za žejo!“ ga je Mirko prekinil. „Sam“

morate vedeti, da se je že marsikateri mornar s tem uničil, da je po potopu ladje plavajoč v malem čolnu pil morsko vodo.“

„Vem, — vem vse to,“ je odgovoril Satanelo, „toda kaj mi v tem položaju to koristi? Telesna potreba močnejša nego pamet in volja.“

In narediti si je hotel pot ter divje odmikal, Mirko in Radivoja.

Tedaj ga je objela Lola z obema rokama, se nežno pritisnila ter mu tiho zašepetala:

„Oče, prisegam Ti, ako piješ morsko vodo, skočiš te skale v morje, ker nočem dlje živeti. Vem, da zblaznil od te vode. Ako torej nočeš, da se usmrtim pred Tvojimi očmi, potem odnehaj od te nesrečne zahteve.“

Tedaj je začel Satanelo britko jokati. On, močni človek, ki je tolkokrat korakal čez mrliče in se igra s človeško srečo, je zdaj britko jokal kakor otrok.

Toda moči ni imel, da bi se ustavljal Lolinimi pranjami. Dal se je od nje peljati nazaj na prostor, kjer je poprej ležal in ječe se je zopet zgrudil na golo skalico.

Počasi in svinčeno so se plazile ure naprej. Skačali v morju je bila podobna bolnici, v kateri so se štirje bolniki borili s smrtjo.

Satanelo so komaj še zadrževali. Mrljice domišljajo mu begale duha; vedno in vedno je poskočil, da skoči v morje.

Radiyoj in Mirko sta ga siloma potegnila nazaj, ga držala na golem kamenju.

„Mirko,“ je šepetal Radivoj prijatelju, ko se je Satanelo zopet malo pomiril, „ako jutri ne bo rešitve, si izgubljeni. Ne verjamem, da bi se se enkrat mogli upirati žarečemu solncu, ki žge vodoravno na pečino.“

Mirko ni odgovoril; naslonil je glavo v roko ter žalostno pogledal Radivoja.

„Kaj neki delajo zdaj moji dragi?“ je nadaljeval Radivoj s trpkim glasom, „moja uboga Alenka in izgubljena Rožica? Oh, vedno sem upal, da mi bo še dano jo videti in da postane še vse dobro, a zdaj, — zdaj obupujem že glede tega. In poleg tega me muči še misel, da je moja cela imovina, moj rodbinski grad v rokah drugega, človeka, ki res ni vreden, da ga ima. — Le enkrat še bi se rad vrnil, da uredim svoje zadeve, potem naj me pa pograbi smrt. — V svojem življenju nisem imel ne zvezde, ne sreče. Zato bi pravzaprav nerad ne šel s tega sveta. Toda končal bi rad započeto delo. Kaj neki dela nesrečna Minka? Kaj je postalo iz nje?“

„Pustil sem jo v varstvu starega Martina,“ je odgovoril Mirko, „in upam, da bo zvesto skrbel zanjo.“

„Oh, on je sam že star,“ je odgovoril Radivoj, „nagla smrt ga lahko zaseže in potem, — oh, potem bo morala nesrečnica zopet iti v blažnico, — in kdo ve, kako bi se ji tukaj godilo!“

Tako sta prijatelja govorila o domovini, dokler jih ni spanje premagalo. Bilo je to tesno, s hudimi sanjami napojeno spanje.

Mirko se je nemirno premetaval semtertja. Žeja ga je strašno mučila; parkrat je glasno zastokal ter klical po kapljici vode.

Tedaj je hipoma začutil, da se je nekaj vlažnega dotaknilo njegovih ustnic.

Dež! Ali je nenadoma prišel zaželeni dež?

Mirko je vzdignil glavo ter odprl oči.

Videl je Lolo klečati pred seboj. Globoko se je sklonila k njemu; njena popolnoma gola, lepa rama je počivala na njegovih ustnicah.

„Pij,“ mu je šepetala, „pij, — okrepčaj se! — Zatejo rada dam.“

„Lola!“ je vskliknil Mirko, se sklonil pokoncu ter v grozi potisnil njen ramo proč, „kaj, Ti krvaviš? — Roka Ti je krvava!“

„Tiho, — z zobmi sem si ugriznila rano v ramo, kajti slišala sem Te stokati in ječati, — in tega nisem mogla dlje prenašati. Ne glej me tako očitajoče! — Kaj pa je na tem, če je v mojem telesu več ali manj krvi, saj mi bo rabelj itak odsekal glavo, ako ne umrem na tej pečini.“

„Ali si sama pila?“

„Ne, na to še nisem mislila! Saj sem le Tebi na ljubo storila. In ko si utolažiš žejo in če bo še kaj krvi, hočem tudi ustnice svojega očeta omočiti s krvjo.“

Tedaj si je Mirko izbrisal solzo iz očesa. Iztegnil je roko, jo položil Loli okrog vrata in ta je blaženo drhtela pod tem dotikom.

„Zdaj, — da, zdaj verujem v Tvoj odkritosrčen kes,“ je zaklical Mirko, „in zaradi tega čina naj Ti bo vse odpuščeno. Toda pojdi, Lola, in prinesi očetu pomoč! Jaz sem mlajši od njega in je ne potrebujem!“

„Saj si že pil,“ je šepetala Lola ter se blaženo smehljala, „srkal si na moji rami in bilo mi je, kakor bi mi ležalo dete na prsih in mu jaz dajem moč življenja.“ In hipoma se je zatemnil obraz lepe, črnolase ženske in začela je jokati.

„Moje dete, — moje ubogo dete, ki sem mu dala življenje, moj deček! — O Mirko, niti te dolžnosti, s katero vsaka mati otroku dobro storí, nisem mogla izpolnjevati. Oh, ko bi še enkrat mogla videti svoje dete!“

„Lola, morda Ti je to še dano,“ je odgovoril Mirko, „in jaz upam, da pride jutri rešitev. A zdaj pojdi k očetu!“

Ali ga slišiš ječati, — ga slišiš, kako v mrzlici govori? Oh, karkoli je grešil, — s to bolečino se pokori za mnoge grehe.“

Lola je vstala ter skoro stala pri Satanelu in mu omočila ustnice s krvjo. — Poželjivo je srkal Satanelo njeni kri, ne da bi se zbudil iz polsna.

Skoro je spet tiho postal na pečini, — tonovščica jo je obletavala in ko je zagledala štiri ljudi, je naglo spet odletela.

Radivoj se je prvi zbudil. Vzdignil je malo glavo ter zrl svoje tovariše, ki so še vsi spali. V svoje veliko začudenje je videl Lolo ležati pri Mirkotovi glavi. Vzdignila je namreč njegovo glavo ter jo položila v svoje naročje, ker ni hotela, da bi ležal na golem kamenju.

„Kako čudna uganka je vendar človeška duša!“ si je mislil Radivoj ter počasi sedel, „ta ženska, čeprav je tako zlobna in propala, ima vendar veliko ljubezni. Vsaj eden človek je, ki ga nesebično ljubi in za katerega se žrtvuje. Da, to je lepo in krasno urejeno od narave, da je tudi v najhudobnejšem človeku kotiček, kjer stanuje plemenitost.“

Potem se je Radivoj ozrl proti nebu ter žalostno zmajal z glavo.

„Jutro je že tu,“ je tiho rekel, „toda nebo je prav tako jasno, kakor je bilo včeraj. Zaželenega dežja torej tudi danes ne bo. — Mlečnobelo je nebo, kolikor ga vidim pred očmi, — to ne pomeni nič dobrega za nas.“

V naslednjem hipu se je hipoma Radivoj zdrznil, nato je poskočil kolikor so mu dopuščale slabotne moči.

„Kaj je to?“ je zamolklo vskliknil, „kdo se pa bliža? — Ne, tej nadi se nočem udati, kajti ako se ne izpolne, potem bi nam bilo še hujše. Toda pravkar se mi je zdelo, da sem slišal človeške glasove.“

„Ljudje so, dragi prijatelj, — nesrečni ljudje, ki so se rešili na to skalo,“ je hlastno odgovoril Radivoj ter stopil proti ribičem, „o kakšna sreča, da ste prišli, kajti sicer bi morali žalostno tukaj poginiti.“

Ribiča nista bila one vrste ljudij, ki mnogo vprašujejo. Takoj sta razumela položaj in videla na bledih, upalih obrazih ponesrečencev, da so morali trpeti lakoto in žejo.

„Požuri se, Jurij,“ je ukazal starec, „in tec i čolnu. Prinesi od najine zaloge kolikor moreš nesti. Ne pozabi predvsem vode, kajti ta bo tukaj najbolj potrebna.“

Nato je podal s poštenim smehom ribič Radivoju in Mirkotu svoje roke ter spoštljivo pozdravil Lolo.

„To bi si res ne mogel sanjati,“ je potem zaklical, „da bova danes, ko sva se namenila gnezda iskat na to pečino, našla tukaj človeke. Odkar pomnim, ni nihče drug nego mi ribiči stopil na to skalo. Tukaj je še eden, ali je že mrtev?“

„Ne, še živi!“ je odgovoril Radivoj ter pokazal Satanelo, „gotovo se bo takoj zbudil, ako mu bomo dali malo vode.“

„Voda je že tukaj!“ je zaklical stari ribič, „naglo, dečko, tu gre človeško življenje rešiti! Očitati se ne bova pustila, da sva bilalena in površna, ko je bilo treba dobro delo storiti.“

Jurij je pritekel s tako naglico po stezi, da so mislili, da se vsak hip prekucne. Toda ti ljudje so zelo urni. Srečno je prišel mladi ribič na pečino. Prinesel je prekajene ribe, meso, vodo in kruh.

„Nate, pijte,“ je zaklical ribič ter Radivoju prvemu ponudil vrč, „naj Vam dobro tekne!“

Radivoj je vzel vrč ter šel z njim k Satanelu, čeprav ga je samega mučilo blazno poželjenje po kapljici vode.

„Ali nisi pozabil sekire?“ je v tem hipu zaklical spodaj neki glas, „hej, Jurij, — zdi se mi, da na tej skali ne dobimo mnogo plena, kajti gnezda, ki smo jih doslej našli, so bila vsa prázna.“

Tedaj je grof Radivoj omahnil nazaj, — roke so se stresle ter se pritisnile senc, — in z bledih ustnic so mu zadonele besede:

„Ljudje, ljudje, — rešeni smo!“

Nato je planil k Mirkotu, ga prijel z obema rokama za ramo, ga stresal ter mu klical:

„Vstani, prijatelj, nebo je uslišalo našo molitev, — ne bomo umrli na tej pečini, — zopet bomo videli domovino, — tam je rešitev!“

„Da, rešitev!“ je zaklical Mirko ter se opotekal iz vstala.

Tudi Satanelo je vzdignil glavo. Toda mislil je, da je to besedo le v sanjah slišal, kajti takoj je spet padel nazaj ter stokal:

„Vode, — vode!“

Človeški glasovi so prihajali bližje, zadoneli so prav blizu mesta, kjer so nesrečneži ležali.

Radivoj in Mirko sta hitela k stezi, ki je vodila s pečino v morje.

Vsklik veselja je zadonel iz njih ust, kajti kar sta videla, ju je napolnilo z nado na rešitev.

Ob vznožju pečine je ležal ribički čoln z dobrim jadrom. In po stezi sta prihajala dva moža, katerima se je video, da sta angleška ribiča.

Eden je nosil na rami palico in v desnici železno sekiro. Drugi je imel lesen drog.

„Ha, vraga, kaj je to?“ je vskliknil starejši, „glej, no, Jurij; ali so to pošasti, ki stoje na skali, ali so —“

Kot poštenjaku se mu je pa zdele potrebno, da okrepa najprej onega, ki je najbolj potreben.

Ko je Satanelu dal piti, je izročil vrč Loli. Ta ga je hvaležno vzela ter ga nesla Mirkotu.

„Vraga, to so pa čudni ljudje!“ je mrmral stari ribič, „žejo trpijo, da jim želodec krči, a zdaj noče nihče prvi piti.“

„No, že vidim,“ je smehljaje rekel Mirko, „da moram jaz začeti, sicer umremo vsi od žeje.“

In pil je v dolgih, žejnih požirkih, nato se je okrepel Radivoj in končno Lola.

Tudi na jedila so se spravili z največjim tekom. Toda bili so toliko previdni, da najprej niso veliko jedli, ker bi sicer škodovalo oslabljenim želodcem.

„Ali je teknilo?“ je vprašal ribič, „da, to verjamem! Ako se toliko časa nima grižljeja v želodcu, potem je tudi suh kruh najdragocenejša jed. No, zdaj si boste tudi žeeli priti v mehko posteljo. Ta želja se Vam lahko izpolne, kajti s sinom se vračava zdaj domov. Pri tej pečini sva se ustavila samo da vidiva, ako so tonovščice nanesle veliko jajec. Jajca prodajava namreč kot delikateso v London. Tam nama jih dobro plačujejo, kajti bogati ljudje si domišljajo, da jim ta jajca boljše dišijo nego kurja. Neumnost, jajce je jajce! — A zdaj pojrite, da Vas peljeva v našo vas. V dveh urah smo lahko tam. Potem si lahko izpočijete trudne kosti na mehkih ležiščih. Saj najbrž komaj čutite svoje ude, ker ste tri dni in tri noči počivali na golih kamnih.“

Radivoj in Mirko sta bila takoj pripravljena, da gresta z ribičem ter sta ga živahnno zahvalila za to ponudbo.

„Kako Vam je ime, prijatelj?“ je vprašal Radivoj ter ponudil ribiču roko, „doslej nam še niste povedali svojega imena.“

„Jon Webster mi je ime, gospod,“ je odgovoril ribič, „in ta mladenič je moj sin Jurij. Stanujeva v Stenfolu, mali vasici ob obali, kjer imajo sami ribiči svoje borne koče. Ta temna črta, ki jo vidite od tukaj, — ribič je z roko pokazal na obalo, — „je naša vas. Sicer bi lahko po krajišem potu prišli do te pečine, ko bi mogli veslati čez vrtinec. Toda kdor se upa v ta kotel, da je gotovo izgubljen. Zato moramo dve uri daleč veslati do doma.“

„Sprejmita medtem našo iskreño zahvalo,“ je zaklical Radivoj, „za vse, kar ste nam storili in kar boste še storili! Ne sodite me po moji zunanjosti, kako sem ali pravzaprav nisem oblečen. Jaz sem ugleden in bogat plemenitaš. Ko pridem domov, bom Vajino dobrotljivost bogato poplačal.“

„Gospod, po tem Vas nisem vprašal,“ je odgovoril Webster, „v tem trenotku ste zame nešrečnež! To mi zadostuje, da Vam ponudim svojo gostoljubnost. Prosim, stopite v čoln, če Vam je prav. Pozabiti moramo ugoden veter, sicer se bo vožnja še podaljšala.“

Satanelo se je medtem toliko okrepel, da je oprt na krepkega ribiča lahko korakal po skalni stezi.

Lola je stopala za njim in Radivoj ter Mirko sta šla s starim ribičem zadaj.

Preden so pa odšli s pečiné, so se še enkrat ogledali okrog. In tedaj je šepetal Mirko prijatelju:

„Na tej skali bom dal napraviti križ! Potem se ne bo več imenovala skala Stenfolska, ampak skala kesanja.“

„Kesanja?“ je vprašal Radivoj. „Kaj pomeni to ime? Kdo je pa obžaloval in se kesal na tej pečini?“

„Pozneje Ti bom povedal,“ je odgovoril Mirko, „zdaj ne in tukaj ne! Na tej skali se je po mojem mnenju zgodil velik čudež, — čudež v človeškem srcu.“ —

Malo minut kasneje je bila družba v čolnu, ki je

bil jako pripravna in hitra ladijca, kajti brez nesreče so dospeli v vas Stenfol.

V vasi sami so ljudje skupaj prihiteli, ko je Jon Webster pripeljal svoje goste v hišo.

Na pragi so se pokazale ženske in otroci ter oni moški, ki niso ribarili zunaj na morju. Vsi so opazovali ponesrečence z ono radovednostjo, ki jo ljudje kažejo največji sreči kakor najhujši nesreči.

Hiša Jona Websterja je bila v Stenfolu gotovo največja in najlepša.

Radivoj je pozneje izvedel, da je bil Webster župan te vasi ter tudi precej imovit človek po ribiških pojmih, ki od življenja ne zahtevajo več nego lasten dom in vsakdanji kruh.

Webstrova žena je bila možu podobna. Srčno je pozdravila goste ter jim naglo pripravila ležišča.

Radivoj in Mirko sta dobila sobo pod streho. Satanelo je imel lastno kamrico in Lolo so dali celo v zakonsko posteljo, kajti po mnenju ribičeve žene je kot lady zaslužila največ ozira.

„Kar imamo, Vam radi damo,“ je rekel Webster, ko je spremil Radivoja in Mirkota v njih sobo. „Spite mirno in brez skrbi. Jutri zjutraj se lahko naprej posmenimo. — Najbrž se mislite vrniti v London?“

„Tako je,“ je odgovoril Radivoj, „in prositi Vas moram, da mi že danes poveste, kako daleč imamo do Londona in kakšno zvezo?“

„Z vozom Vas bom peljal do najbližje železniške postaje,“ je odgovoril ribič, „odtam se pripeljete v dveh urah v London. Stenfol leži v grofiji Jork. In zdaj sladko spita! Skrbel bom, da Vas kak ropot ne bo motil.“

In res se je ribič za to brigal. V vasi je moral uživati velik ugled, kajti celo na ulici je vladal danes mir,

dokaz da so reveži bolj usmiljeni nego bogatini, ki niso zmožni takih žrtev.

Webster je pripovedoval po vasi ganljiv dogodek po nesrečencev na balonu. Pravil je, kako je balon padel v morje ter so nesrečneži splivali do pečine, kjer so potem tri dni in tri noči trpeli hudo žejo in lakoto.

To je ribičem zadostovalo, da so se jim Webstrovi gostje smilili in prljubili.

Drugo jutro je solnce jasno in veselo prikuhalo v sobo, kjer sta spala prijatelja. Radivoj in Mirko sta se skoro istočasno zbudila.

„Oh, čutim se kakor prerojenega,“ je zaklical Mirko. „Pa svá res spala cel dan in celo noč, ljubi Radivoj.“

„Ni čuda,“ je rekel Radivoj, „po teh težavah in naporih, ki sva jih prestala. A zdaj pride važno vprašanje za naju, katerega še nisem rešil: Obleke, oziroma cunje, ki sva jih imela v blaznici doktorja Morača, ne moreva več obleči; treba je nama obleka. Toda kako naj jo tukaj dobiva, ne glede na to, da nimava oba nič denarja?“

„O poslednjem sem tudi že premisljeval,“ je odgovoril Mirko. „K sreči pa nisva taka reveža. Ta prstan z briljanti so mi vendar pustili v blaznici. Ako ga zastavim, bom tudi tukaj dobil nekaj denarja nanj.“

Mirko je pri teh besedah vzdignil roko, na kateri se je bliščal dragocen prstan.

V istem času je nekdó potrkal na vrata in zunaj se je zaslišal glas:

„Jaz sem, gospoda, — Jon Webster! Ali smem vstopiti?“

Ko je Radivoj potrdil to vprašanje, se je pokažal Webster, ki je prinesel več kosov obleke.

„Dobro jutro, gospoda!“ je zaklical prijazni možkar, „to je spanje pravičnega! Skoro dvajset ur šta kakor

mrtva ležala. Toda zdaj pa gledata z drugimi očmi. Iz obraza Vama sije veselje do življenja, to mi ugaja. Tukaj si dovoljujem gospodoma dati obleko na razpolago. Dve lepi obleki sta od mojega sina Jurija, ki se ob nedeljah rad postavlja. — Poleg tega je tudi perilo in ako so čevlji slabici, se bo še za te poskrbelo.“

„Toda gospod,“ je ganjeno zaklical Radivoj, „kako moremo sprejeti toliko prijaznosti in dobrotljivosti od Vas? Saj Vam niti znani nismo! Niti naših imen niste slišali od nas.“

„Ime spada k osebi,“ se je smejal ribič, „in ako mi oseba ugaja, mi bo tudi ime ugajalo. Toda zdaj se oblecita, gospoda. Moja stara Vaju že pričakuje k zajutru. Lakote menda ne bo manjkalo, ostalo se zgovorimo, prijedi.“

In ven je šel, ne da bi počakal zahvale, s katero sta ga hotela Radivoj in Mirko obsipati.

„Vidiš, priatelj Mirko,“ je zaklical Radivoj ter si obriral solzo v očesu, „svet nima samo zlobnih ljudij. Nasprotno, prepričan sem, da je več plemenitih nego ne-plemenitih ljudij. Tukaj je nama Bog zopet naklonil dobro, ker naju je pripeljal v hišo moža, ki lahko velja za plemenitaša, čeprav je le pri prost ribič.“

194. poglavje.

Prisega proti prisegi.

Četrte ure pozneje sta prišla Radivoj in Mirko v veliko, prostorno sobo ribiške hiše.

Prijatelja sta bila po dolgem času prvič zopet pošteno oblečena. Juriju se je morallo pustiti, da je imel dober ukus v izberi oblek.

Sicer ni bila obleka po najnovejši modi, toda bila je narejena iz dobrega blaga in je pristojala prijateljem, kakor more pristojati izposojena obleka.

Radivoj si je pristrigel brado in Mirko obril. Pogled v malo zrcalce, katero sta našla v spalnici, ju je poučil, da človek tudi po dolgem trpljenju ne izgleda baš tako slabo, ako malo skrbi za obleko.

V sobi sta Satanelo in Lola že sedela pri zajutru.

Satanelo se je dodobra okreplil. Kar se tiče Lole, se Radivoj in Mirko nista mogla načuditi, kako malo je mlada, lepa žena trpela vsled strašnih naporov.

Na licih so ji zopet cvetele rožne barve. Telo ji ni ničesar izgubilo na prožnosti in lepoti. Samo v očeh ji je ležal izraz trpkosti in kakor od solz zastrt je bil njen pogled.

Ko je Mirko vstopil, je Lola povesila glavo na prsi.

Namenoma se je izogibala pogledati mu v oči.

Satanelo je že jedel. Ko bi Radivoj in Mirko ne imela že poprej dobrega teka, ki je bil popolnoma umljiv po dolgem trpljenju, bi ga morala dobiti pri pogledu na mizo, katero je ribičeva žena skrbno in pozorno pogrnila.

Bili so veliki vrči iz slikanega porcelana, v katerih se je kadil čaj in kava. Zraven je stalo mleko z debelo smetano.

Potem so bila zlatorumena jajca, svež, izvrsten kruh, dobra gnjat, pečene ribe, med in surovo maslo.

Ribič je peljal prijatelje na njih prostor ter se trudil, da bi goste med zajutrom zabaval.

„Tako naglo Vas ne pustimo odtod,“ je zaklical ribič, „in jaz mislim, da bo za Vas vse najboljše, ako ostanete vsaj par dnij v naši vasi. Dober zrak, ki je v našem kraju, Vas bo popolnoma zopet okreplil. Ta gospod, —

pri teh besedah je pokazal Satanelo, — „mi je že to
obljubil.“

„Kar se tiče mene in mojega prijatelja,“ je odgovoril Radivoj, „se nama mudi, da naglo prideva spet v London. Zato ne moreva ustreči Vašemu prijaznemu in ljubnjivemu vabilu. Toda bodite zagotovljeni, ljubi Webster, da se skoro vrneva k Vam in bova z največjim veseljem spet uživala Vašo gostoljubnost, ki jo nama ponujate.“

„No, potem ostane samo gospod pri meni,“ je zaklical Webster ter se obrnil k Satanelu, „in pa mlada gospodična?“

„Jaz mislim, Lola,“ se je obrnil Satanelo k svoji hčeri, „da sprejmeva to ponudbo. Tebi bo jako dobro, ako boš par dnij živila ob morju.“

Tedaj je Lola počasi vstala. Z eno roko se je uprla na mizo, drugo je položila na svoje grudi, ki so ji drhteče pod ozko obleko. Rožna barva ji je hipoma izginila z lica in mrtvaška bledica jih je pokrila. Glas se je tresel mladi, lepi ženi, ko je dejala:

„Ne, dragi oče, jaz odpotujem še danes odtod; to je moj trden sklep!“

„Vraga, čemu se Ti pa tako mudi?“ je zaklical Satanelo, „jaz mislim, da imaš dovolj povoda, da ostaneš nekaj časa tukaj, dokler niso gotove stvari v Londonu v redu.“

„Prosim Te, oče,“ je zopet rekla Lola, „da mi dovoliš, da še danes odidem od tukaj. Namenjena sem nadolgo potovanje, ki se ne da več odložiti.“

Satanelo se je naslonil nazaj na stol ter osuplo pogledal Lolo.

„Kaj pa pomeni to?“ je zaklical, „to se glasi skrivnostno in nejasno. Sploh je pa boljše, ako se o vsem tem

pogovoriva, kadar bova sama. Ali ne misliš tudi Ti, da bi bilo tako najboljše?“

„Nikakor ne, dragi oče! Kar imam Tebi povedati, prav lahko povem vpričo teh gospodov. Nasprotno, celo želen, da v njih navzočnosti govorim o tem s Teboj.“ Lola je pri teh besedah pokazala na Radivoja in Mikota.

Ribič je pomignil ženi, naj odide z njimi iz sobe. Ko sta bila zunaj, je šepnil svoji sivočasi tovaršici:

„Ti, jaz mislim, tu notri se bodo zdaj razpravljale stvari, ki naju nič ne brigajo. Zato mislim, da sva za nekaj časa notri nepotrebna.“

Po teh besedah je odšel na dvorišče in žena v kuhi.

Radovednosti vrla človeka nista poznala. In ker sta že sprejela goste v hišo, sta jima jo dala tudi popolnoma na razpolago.

Začudenje Satanelo, ko je slišal svojo hčer tako govoriti, je raščalo od hipa do hipa. Živahen nemir je postal detektiva pri hčerinih besedah.

„Kaj je Lola le imela? Od onega hipa, odkar je bila v ribiški vasi, je bila tako čudna! Nič mu ni hotela redno odgovarjati in se je namenoma izognila pogovoru z njim.“

Šla je takoj počivat, ne da bi se, kakor je želel, pogovorila z njim o važnih zadevah.

Satanelo se je komaj zopet nekoliko pomiril, ko je že misil na to, da Lola nikakor še ni ušla nevarnosti, ki ji je grozila v Londonu.

Čeprav je bila v tej vasi za trenotek varna, mu je bilo vendar jasno, da ne sme dlje ostati na angleških tleh. Oblastva so jo marljivo iskala, zato je morala čim prej izginiti z Angleškega.

V London se nikakor ni smela vrniti, kajti tam jo

je iskala cela vojska detektivov in policistov. Prišla h tam takorekoč v levov brlog.

Zato je Satanelo z največjim veseljem spreljal po nudbo starega ribiča, naj ostane par dnij v Stenfolu.

V teh dneh bo morda prilika nanesla, da pride s hčerjo z Angleškega in se popelje na kaki ladji na Francosko.

Morda mu bo mogoče z Lolo priti na krov ka kega parnika, in vozi v Ameriko. Kakor mu je ribič zagotovljal, pletejo ti parniki dostikrat mimo Stenfola.

Ako pa pride na tak parnik, tedaj mu je bilo lahko z Lolo uiti v Ameriko.

Ton zdaj mu je hčer prekrizala vse te načrte s čudno, a odločno se glasečo izjavo, da hoče se danes oditi iz Stenfola.

Zakaj je tiščala na to, da govori z njim v navzočnosti obeh grofov, o katerih je Satanelo kljub skupaj prestalim nezgodam se vedno mislil, da sta njegova najhujša sovražnika — mnenje ki ni bilo brez podlage.

Komaj so se zaprla vrata za ribičema, ko je Satanelo stopil k Loli, jo prijel za roko, potegnil nasledjerji tiko šepnil:

„Varuj se, da ne izdaš svojih tajnosti pred temi človekom! Ne zaupaj jim, preveč! Zdaj, ko sva spet na varnem, bi bilo dobro za nuju umoriti ta človeka, torej tudi njega, ki si ga zasledovala s skoro nerazumljivo ljubeznijo in ki Ti jo je vrácal s hladnostjo.“

Toda Lola je očetu hlastno odtegnila roko, stopila nazaj ter odločno rekla:

„Motiš se, oče moj! Grof Mirko Višnjegorski je moj prijatelj!“

„Tvoj prijatelj?“ je presenečeno vskliknil Satanelo, „oh kako je to mogoče, ali sta se na pečini sporazumela?“

u.9

91 Grof Radivoj Sokolski je od vtrjenosti in pomanjkanja spanja pri mizi zaspal.

Strah na Sokolskem.

„Porazumela sva se, dragi oče! In kar je glavna stvar, zdaj razumem vše. Da, pa tudi Ti, moj oče, ne boš tavil po temi glede mojih načrtov in namenov, Ti hočem pošteno in odkrito povedati. Da, ljubi oče, še danes odi dem' odtod in potujem — na Avstrijsko!“

Satanelo je v tem hipu dvomil v zdravo pamet Lollo. Za hip je mislil, da je morda žareče solnce, ki ji je na pečini pripekalo na glavo, zmešalo pamet.

„Na Avstrijsko?“ je vskliknil, „ali si blazna? Otrok, vrniti se na Avstrijsko se pravi zate gotovi pogubi iti v roke.“

„Samo časni pogubi, dragi oče,“ je odgovorila Lola z nežnim glasom, dočim so se ji oči široko odprle ter mirno in smehljaje zrle Satanela, „in te pogube se ni batiti.“

„Kakšen vrag Te je pa napadel?“ je prestrašeno zaklical detektiv, „še pred malo dnevi si trepetala pri misli, da bi sploh še kdaj stopila na avstrijska tla, in zdaj govorиш tako lahko o tem, kakor bi se odločila samo sebe umoriti. Pri Bogu, jaž tega ne morem drugače imenovati nego samomor, ako se hočeš res vrniti na Avstrijsko.“

„S to mislio sem se že popolnoma sprijaznila,“ je odgovorila Lola, „in odkar sem prišla do tega sklepa, dragi oče, čutim prvikrat mir in zadovoljnost v sebi.“

„Ti si sanjalka,“ je vskliknil Satanelo, „ali si pa pamet izgubila?“

„Pamet sem si šele pridobila, dragi oče,“ je odgovorila Lola z nežnim, a odločnim glasom, „toda sanjalka sem morda, ker sanjam o tem, da se spravim s svetom in z ljudmi.“

„Haha, to se pravi toliko kakor da hočeš iti v samostan?“

„To tudi hočem, dragi oče! In sicer hočem iti v oni

2164 samostan, ki je v največji samoti, — v oni samostan, kjer se najde mir, kjer done nebeški zvonovi in se v resnici postane Jezusova nevesta.“

„Vidim, da si se zelo izpremenila,“ je zaklical Satanelo, nagubal čelo ter skoro grozeče pogledal svojo hčer, „toda prosim Te, da ne govorиш z menoj v ugankah. Za Tvojimi besedami je skrit skrivnosten pomen, ki si ga ne morem pojasniti. Ako hočeš, da Te razumem, mi odkrito in prosto vse povej. Kaj namieravaš storiti?“

„Vem, dragi oče, da Te bo moj sklep užalostil,“ je nadaljevala Lola in glas ji je milo in nežno zvenel kakor nikoli poprej, „nisi zasluzil zame, da Ti toliko skrbij pripravljam. Kakorkoli si že živel, to moram reči zdaj, ko se bliža konec mojega življenja, meni si bil vedno dober, vedno za pomoč pripravljen oče.“

„In jaz upam,“ je zaklical Satanelo, „ča Ti tak še dolgo časa ostanem.“

„Ne, dragi oče, kajti reči Ti moram, „zbogom!“ je odgovorila Lola s trdnim glasom.

„Zbogom? Torej hočeš res odpotovati? No dobro, torej Te hočem spremiti!“

„Ne, dragi oče! Tvojega spremstva ne morem spreteti. Za to potovanje sem si izbrala že drugega spremmljevalca.“

„Drugega spremmljevalca? Ali smem izvedeti, kdo je to?“

„Tukaj stoji!“ je zaklicala Lola in pokazala Mirkota. V tem hipu je Radivoj presunljivo pogledal obraz mladega grofa; kajti tudi on ni razumel zmešanih Lolinih besed.

Zdaj, ko je o tem govorila, da jo bo Mirko spremjal na potovanju, je popolnoma dvomil v njeno pamet.

„Kaj?“ je rekел Satanelo, „grof Mirko Višnjegorski

Te hoče spremiti? No, pod gotovimi pogoji nimam ničesar ugovarjati temu spremstvu. A kam mislita potovati v tako prijetni družbi?“

„Na Avstrijsko pojdeva, grof me pelje v mesto K...“

„V K...?“ je zakričal Satanelo, ki se ni mogel več premagovati, „v mesto, odkoder si iz ječe ubežala? Nesrečnica, torej hočeš riniti v svojo pogubo?“

„Jaz hočem pravičnost, oče!“ je zaklicala Lola, ne da bi jo ustrahoval grozeč Satanelov glas, „jaz hočem enkrat imeti mir in počitek. Grof Mirko Višnjegorski me hoče peljati do praga one ječe, iz katere sem pred nekaj tedni ubežala. Tam me bo izročil sodniku ter mu rekел: Tukaj sem Vam pripeljal skesano grešnico, ki se je odločila, da nikomur ne stori več kaj žalega. Tukaj Vam izročim morilko svoje matere, Lolo, ki bo z lastnim življenjem trpela za zločine, ki jih je izvršila. In ko bo grof Mirko rekel te besede sodniku, mi bo dal še enkrat roko in potem...“

Lola ni mogla končati stavka, kajti solze so ji zdušile glas. Nič več se ni mogla premagovati. Doslej se je držala kakor junakinja, toda zdaj ko se je spomnila zadnjega slovesa od Mirkota, so ji odrekle moči in ihtec se je zgrudila v stol.

Toda Satanelo je ni prepustil bolesti, prikel jo je za obé roki ter jo vzdignil s stola:

„To je blazna misel, ki Ti jo je nekdo vcepil v dušo,“ je zakričal, „ako jo res izvršiš, si gotovo izgubljena! Ne domišljuj si, da bi Te mogel drugič rešiti. Ako se vrata ječe še enkrat zapro za Teboj, Te bo le eden še peljal iz ječe in ta — bo rábelj!“

„Jaz ga pričakujem, oče!“ je zaklicala Lola, „naj le pride, naj le konča moje zgrešeno življenje. O nikar me ne muči, dragi oče! Prosim Te, samo zdaj me pusti, da

grem svojo pot, ako me tudi pelje v grob. Sklenila sem umreti, kajti pokoriti se hočem!"

„Umreti!“ je osorno vskliknil Satanelo, „haha, beseda se tako lahko izgovori! Toda Ti še ne slutiš, kako je besedo teško uresničiti. Jaz, ki sem že mársikaterega zločinka zadnjo noč videl, jaz Ti lahko zapojem psemico o tem. Ali naj Ti opišem obupnost, ki zgrabi nesrečnike, ako vedo, da bodo drugi dan umrli? Ali naj Ti opišem muke, ki ji pretrpe zadnjo noč? Ura za uro hiti v strašni naglici mimo obupanca. Oh, kako rad bi držal nazaj vsako minuto, da ne izgine v brezkončnem času. — Noč mine grozovito hitro in vendar tako mukopolno počasi.

Vsako minuto si predočuje obsojenec smrtni strah. Vsako sekundo misli, da ga bo zadela rabljeva sekira. Opoteka se okoli kakor blazen, a vendar ne postane blazen, kar bi bilo dobro zanj. In ko se ga potem pelje ven na morišče in vidi strahovite priprave, ki so napravljene, da končajo njegovo življenje, ko vidi rabljev oder, bliščečo sekiro, rakev z žaganjem napolnjeno, ki bo sprejela njegovo truplo, potem rabljeve hlapce z golimi rokami in grdimi obrazi, — in ako se potem ozre proti višnjevim nebesom, ki se smehlja nad njim ter ga obseva s solnčnimi žarki, in ko potem zopet pogleda ljudi in si mora reči: vsi ti so srečni, kajti smejo živeti, — oh, Lola, ko bo tako daleč prišlo s Teboj, potem se boš kesala, — toda kes bo prišel prepozno.

Prepozno, kajti izgubljena boš brez rešitve. Tvoja lepota bo usahnila pod rabljevo sekiro, — to telo, ki je ustvarjeno, da osreči kakega moškega, ne bo za drugega nego da ga črvi razjedo. — In nad Tvojim trupлом ne bo niti lepega groba! Zakopali Te bodo kakor živinče, ki je ploginilo na kugi. Z apnom bodo obdali truplo,

da poprej razpade in zgnije. Da, v smrt obsojeni nima niti poštenega groba. — In vse to hočeš vzeti nase, draga hči? — O, zdaj si še na varnem, — nihče te tukaj ne išče. V malo dneh najamem čoln, ki Te poneše čez morje na varno francosko obal. Ali bova pa na kakem velikem transatlantskem parniku ušla v Ameriko. Rešitev je nama zagotovljena! In zdaj pa prihajaš Ti s to blazno mislio, ki Te hoče na veke ugrabiti meni. Toda vem, kdo Te je spravil do tega, da si sploh mogla priti do te neumne misli. — Vi ste bili, gospod grof, Vi in nihče drug! — Oh, naj Vas zadene kletev in poguba! — Ugrabili ste očetu hčer, človeku edino bitje na zemlji, katero ljubi in ki mu je na tem bedastem svetu draga.“

Satanelo se je pri zadnjih besedah obrnil k Mirkotu. Stopil je prav k njemu, obraz mu je bil skremžen oči so mu bliščale, glas mu je hripavo in odurno zvenel; grozeče je iztegnil roko kakor bi hotel na Mirkotovo glavo tudi dejansko izreči kletev.

Mirko je stopil korak nazaj. Mirno je motril Satanelo ter potem popolnoma nič razburjen rekел:

„Uganili ste prav, gospod! — Da, jaz sem bil, ki je Vaši hčeri vcepil to misel v dušo. Jaz sem jo privedel do kesa, do resničnega kesanja, — kajti kes je za Lolo še edina sreča, ki jo more na zemlji doseči.

Jaz sem jí rekел, naj gre z menoju na Avstrijsko ter se prostovoljno izroči sodišču, da sprejme kazen, v katero je bila obsojena. Kar sem storil, to zagovarjam pred svojo vestjo in pred Bogom.

„Da, več nego to,“ je nadaljeval Mirko v plemeniti razburjenosti, „jaz sem ponosen na to, dă sem dosegel to zmago nad grešnimi mislimi v Lolini duši. Največje delo človeško je, rešiti izgubljeno dušo ter jo pripeljati

na pot k Bogu — in hvala Bogu — Lola je zdaj na tem potu.“

„Mislite?“ je porogljivo rekel Satanelo ter se čudno smehljal, „ali si res domišljujete, da je Lola na tem potu? A Vi se motite, to Vam pravim jaz, — jaz, ki poznam bolje svojo hčer nego Vi. Ako Vam je Lola obljudila, da pojde z Vami, je to storila le raditega, da bo še nekaj dñij z Vami skupaj. Zaslepljena je v svoji ljubezni do Vas. — Pa tudi to je le spolno čuvstvo, ki postane drugačno, čim boste z Lolo na Avstrijskem. In zdaj, Lola, Te zadnjikrat vprašam, — odgovori mi, nesrečnica:

„Ali hočeš res iti s tem človekem, ki Te pelje v smrt? Ali hočeš iti z meno, ki Ti bo dal, — kakor resnično živi Bog, — prostost?“

Lola je nepremično stala med ljubljenim možem in svojim očetom. Roke je sklenila na prsih, ki so ji valovale kakor razburkano morje, katero vihar razganja. Videlo se ji je, da se vrši v njeni duši strašen boj.

„Ostani trdna, Lola,“ je zaklical Mirko, „ne slušaj zapeljivega glasu, čeprav je očetov. Prisegla si mi, nesrečnica! Gorje Ti, ako prelomiš to prisego, potem nisi izgubljena samo pred ljudmi, ampak tudi pred Bogom! Vsemogóčni Ti bo vse odpustil.“

„Ako se pà zlorabi njegovo ime s tem, da se krivo priseže, potem je človek vedno zavržen izpred njegovega obličeja!“

„Torej zapusti Boga,“ je šepnil Satanelo z vražjo zgovornostjo Loli v uho, „ako noče Bog pomagati človeku, se mora ta zavezati s hudičem. Zamojdel me lahko smatraš za hudičevega poslanca, zato, pojdi z meno. Premlada si, Lola, prelepa, da bi že umrla! Upam, da si dovolj modra, da se ne udaš zgovornosti grofa Mirkota Višnjegorskega.“

Po teh besedah je nastopila tišina v sobi.

Lola je stala na razpotju. — Stala je med dobrim in slabim, med nebo in zemljo! Kam naj se obrne, — kdo bo premagal? Pekel, ki ji obljava prostost in veselo življenje? Ali nebo, ki ji kliče: Spokori se, Lola, spokori se, ako hočeš, da se Ti odpusti!

Hipoma je pa Lola po dolgem molčanju zakričala, tako strašno kakor človek, ki je v smrtni nevarnosti.

Nato se je lepo telo črnolase žene opoteklo in v naslednjem hipu je ležala Lola pri Mirkotovih nogah.

„Vzemi me s seboj!“ je zaihtela ter trepetala v skoro blazni razburjenosti, „Mirko, ne zapusti me. Vzemi me s seboj, — pelji me v ječo, na morišče! Pusti me umoriti, meni je vseeno! Tvoja sem, Mirko, čeprav pogubljena!“

Globokoganjen se je mladi grof pripognil. Prijel je nesrečnico ter jo počasi vzdignil in zaklical.

„Premagala si, Lola, — to je bil zadnji boj! Zdaj si sama svoja in pa boljšega sveta! — Še danes odidemo v London in odtam takoj naprej na Avstrijsko.

Jaz pa ostanem pri Tebi, uboga, nesrečna ženska! Poprej Te ne zapustum, dokler Te ne sprejme pravica v svoje naročje. Kakor si mi Ti prisegla, tako Ti jaz prisegam: Naj pride do takrat kar hoče, — jaz ostanem pri Tebi!“

„Pojdi torej, blazna hči!“ je sikal Satanelo in glas mu je zvenel kakor peklenški krohot, „a ko Ti bo ležala glava že pod sekiro, tedaj se spomni besed, ki Ti jih zdaj kličem: „Neumnica, Ti si žrtev svoje ljubezni in blaznost je na ljubezni umreti!“

Po teh besedah je planil Satanelo mimo svoje hčere in vrata so zaloputnila za njim.

Lola je padla na stol. Glavo je sklonila na prsi in Strah na Sokolskem.

pojasniti čudne izpreamembe v Radivojevem obnašanju, toda čutil je nehote, da je počila v tem hipu struna v njunem prijateljstvu.

„Sploh pa ne obstojim na tem,“ je nadaljeval Radivoj, „da bi Ti dal natančneja pojasnila vpričo te,“ pri teh besedah je z roko pokazal Lolo. „Ako hočeš, da se še pogovoriva o tem, me najdeš na vrtu za hišo.“

Pri teh besedah se je Radivoj obrnil ter odšel iz sobe.

Mirko je par minut osuplo gledal za njim ter kakor okamnen obstal na mestu. Nato se je pa zopet obrnil k Loli ter je rekel:

„Dobro bi bilo, da se čimprej pripraviš za odhod. Čim bolj hitro morava odpotovati in jaz upam, da ostaneš pri svojem sklepu. — Kar se tiče mene, bom držal svojo besedo. Nato se lahko zanesеš.“

„V pol ure sem gotova,“ mu je rekla Lola, „pripraviti se mi itak ni treba. Taka kakor sem pojdem s Teboj. Le zahtevaj, — in vše, kar rečeš, je zame dobro!“

Le nekaj bi Ti še rada povedala, Mirko,“ je pričavila lepa ženska, ko je mladi grof že dospel do vrat.

Ko se je Mirko na pragu obrnil ter vprašajoče zrl Lolo, je ta z rokami na valujočih grudih šepetala:

„Mirko, kajne, saj ne veruješ, kar Ti je moj oče rekел. Prepričan si, da se resnično in pošteno kesam?“

„Upam!“ je kratko odgovoril mladi grof.

„Prisegam Ti,“ je nadaljevala Lola s povzdignjenim glasom, „da ne zahtevam drugega od Tebe nego 'Tvoje spremstvo do poslednjega cilja.“

„In ko bi tudi kaj drugega hotela, Lola,“ jo je prekinil Mirko z ostrim glasom, „ne bi doseglja svojega namena. V istem hipu, ko bi opazil, da me zopet varas, bom takoj vedel, kaj mi je storiti.“

roke so ji mrtvo ležale v naročju. Izgledala je mrtva škobleda.

Mirko se je obrnil k Radivoju, ki je med celim pogovorom tiko in nepremično stal v kotu. Z nobeno besedo se ni oglasil.

„Ali si slišal, prijatelj,“ je zaklical Mirko, „kaj sem pravkar prisegel? Zdaj razumeš, zakaj hočem pečino, na kateri smo bili tako blizu smrti, imenovati odslej: skalo kesanja! Upam, da odobravaš moje ravnanje, kajti nič lepšega ni na svetu nego rešiti človeško srce in ga vrniti Bogu. Zato Te prosim, Radivoj, da me podpiraš v tem prizadevanju. Še danes hočem oditi z Lolo odtod, najsi me Ti spreminjaš ali ne.“

„Jaz Te spremim v London,“ je odgovoril Radivoj, „tam se pa ločita najina poto.“

Glas mu je čudno hladno donel. Mirko je pričakoval, da bo Radivoj vesel njegove zmage nad Lolo, toda nič takega ni Radivoj izgovoril. Da, Mirko si je moral priznati, da je ostal Radivojev obraz hladen in brez sočutja.

„Najina poto se ločita!“ je zaklical Mirko, „upam, dragi prijatelj, da hočeš s tem reči le za nekaj tednov, kajti —“

Naslednje besede je Mirko tako tiko šepetal, da jih Lola ni mogla slišati, „— v nekaj tednih bo ja v K. vse končano. Potem sem zopet sam svoj gospod in iskal bom Rožico, dokler bom živ.“

„To hočeš storiti?“ je vskliknil Radivoj, „no, morda boš kmalu drugačnega mnenja? Morda boš skoro imel občutek kakor bi izgubil svoje najljubše! — Kdo ve, končno se še odrečeš temu, da bi iskal Rožico?“

„Radivoj, — Radivoj!“ je zaklical Mirko ter globoko prestrašen pogledal prijatelja. Ni si namreč mogel

„Gorje mi!“ je zaklicala Lola; „torej še nisi prepričan o mojem kesu? Torej še vedno dvomiš?“

„Verjamem Ti!“ je odgovoril Mirko, „kajti ako bi me še zdaj varala, tedaj —“.

Mirko ni končal stavka, ampak je hlastno odprl vrata ter odšel ven.

Naglo je prekorakal hodnik, ki je vodil čez dvorišče v majhen vrt, kjer je bilo na peščenih, tleh mnogo cvetlic. Mnogo truda je stalo, da se je tu blizu oblezja napravil vrt.

Na leseni klopi pod visoko jablano je sedel Radivoj. Mirko je stopil k njemu ter sedel poleg njega na klop.

„Radivoj, moj prijatelj,“ je rekel mladi grof ter prijel Radivojevo roko, „poprej si tako razburjeno govoril z menoj, da sem se skoro motil v Tebi. Zakaj se pa jeziš name? Kaj sem storil, da Ti ni všeč? Tega ne razumem, da bi mi morda zameril raditega, ker sem sklenil nesrečnici pomagati.“

„Ko bi bila nesrečna,“ ga je prekinil Radivoj, „bi ne izgubil nobene besede. Toda, dragi moj, Ti se zelo motiš. Že dolgo ni bila lepa sleparka tako srečna kakor zdaj, kajti pridobiti si namerava popolno zmago.“

„Kako misliš to, Radivoj?“ je mirno vprašal Mirko, „prosim Te, pouči me, ker ne razumem Tvojih besed.“

„Mirko,“ je zaklical grof Radivoj Sokolski ter obrnil svoj skrbipoln obraz k prijatelju, „ali me res ne razumeš? Ali res nisi tako dalekoviden, da bi naprej videl, kaj namerava ta ničvredna ženska, ko hlini to smešno komedijo spokornosti in kesanja?“

Čeprav je ta Edvin Lister tako velik lopov, toda poprej je vsaj resnico govoril. Odkrito Ti je povedal v obraz, kaj namerava njegova hči s tem, da hoče s Teboj

potovati na Avstrijsko. Tej sleparki ne gre za drugo, nego da bi bila sama s Teboj. — Potovanje na Nemško je daleč. Zato boš moral na vsak način delati z Lolo med potom postaje. — In v propalem duhu že vidi molčečo gostilno, kjer bosta soba pri sobi stanovala. In ko se bo stemnilo, upa, da bo sama s Teboj. Kaj boš storil, Mirko, ako se nenadoma odpro vrata, ki Te ločijo od te ženske, in ako stopi Lola noter v zapeljivi obleki, ki pokaže njeni lepoto v pravi luči? Ali si res domišljuješ, da boš tako močan, da se ustaviš skušnjavi? Potem nisi človek, ampak nadčlovek, ako bi mogel to storiti.“

Mirkotova lica so temno zardela. V očeh mu je zbliskalo, ko je prijatelju hlastno odgovoril:

„No, potem sem nadčlovek, kajti zaupam si, da se ustavim skušnjavi, ako pride v podobi te ženske. Z zaničevanjem jo bom pahnil od sebe, o tem sem trdno prepričan. Toliko se lahko zanesem nase, da ne postanem več žrtev te zapeljivke, naj se potem obnaša kakor hoče. Da, ko bi mi bila Lola neznana, ko bi ne poznal natanko njenega prejšnjega življenja, potem bi bila morda nevarnost zame. Toda, dragi prijatelj, Odiseju niso bile sirene več nevarne, ko je bližajoč se obrežju natanko vedel, kako zapeljive pesni bodo pele, da spravijo mimoplavajoče ladije v pogubo. Le kdor ne pozna nevarnosti, pogine v nji. Kdor jo pa z odprtimi očmi vidi, ta bi moral zelo slab biti, ko bi ga potlačila.“

Radivoj je zmajal z rameni.

„Storil sem svojo dolžnost,“ je hlastno rekel, „in obžalovaje vidim, da se ne daš odvrniti od svojega namena.“

„Ali moreš tajiti, da moj namen ni dober?“ je zaklical Mirko. „Ali ni to krasna, vzvišena misel, človeško srce spraviti z Bogom in pomagati pravici do zinage?“

„Misel naj bo dobra,“ je odgovoril Radivoj, „toda navadno obstoji le v možganih kakega idealista. Toda jaz Te nikakor nočem odvrniti od Tvojega namena, ljubi priatelj. Ako si res toliko zaupaš, da ne podležeš nevernosti, no dobro, naj bo Bog s Teboj. Karkoli naj se drugače zgodi, tu moja roka, midva ostaneva stara priatelja. Jaz Te ljubim, Ti me ljubiš, in našel boš v meni vedno onega, ki sem bil vedno, zvestega priatelja, ki je pripravljen v vseh slučajih potegniti se zate ter Ti pomagati.“

Mirko je prijel Radivojevo roko.

„Hvala za te besede, dragi moj,“ je vskliknil Mirko Višnjegorski, „toda priznati moram, da mi delaš teško, slovo od Tebe. O želel bi, da bi mi ne povedal, kar si mi pravkar povedal. Želel bi, da bi Ti nikoli ne bil dvomil v mojo stanovitnost. Ali si pozabil, da imam talisman, ki me obvaruje vsake take izkušnjave? Moja ljubezen do Rožice je najboljše varstvo zoper tako izkušnjavo. Ne, nikoli ne bi mogel biti slab, kjer tako globoko zanjujem. Nikoli bi si ne mogla druga ženska pridobiti moje ljubezni, prav ker mi vedno in povsod, kjer sem, v spanju in bdeč, stoji Rožicina podoba pred očmi.“

„Tembolje,“ je odgovoril Radivoj ter vstal.

„In kedaj odpotuješ?“ je potem vprašal z izpremenjenim glasom, ki je imel nekaj hladnega na sebi.

„Tako hitro kakor mogoče!“ je odgovoril Mirko ter tudi vstal. „Lola komaj pričakuje trenotka, da zapusti svojega očeta. Rekla mi je, da je v pol ure pripravljena za odhod.“

„Ali že veš, po kateri poti pojdeš?“

„Prav enostavno bova potovala,“ je odgovoril Mirko, „odtukaj pojdem v London in potem o prvi priliki na kontinent bodisi čez Nemčijo ali Holandsko.“

„Svetoval bi Ti, da potuješ čez Hamburg,“ je odgovoril Radivoj, „ker je to najbližja pot. Tukaj Ti Lola tudi ne more več uiti, ker so nemške oblasti še bolj zavzete, da se naglo odstrani takoj zločinko.“

„No, upam, da mi ne bo izkušala uiti,“ je odgovoril Mirko, „kajti prepričan sem, da ima zdaj resno voljo za poboljšanje. In kje se zopet vidiva, Radivoj, kakšni so pa Tvoji načrti?“

„Tudi jaz pojdem odtod v London,“ je odgovoril Radivoj, „čeprav se moram za to potovanje odreči Tvoji družbi. Razumel boš, priatelj, da se hočem kolikor mogoče izogibati Lole. V Londonu bom nekaj dñij ostal, se tam z Alenko združil ter z njo čimprej odhitel na Sokolski grad.“

„Toda v gradu boš našel novega gospodarja?“

„Vraga, oni, ki se je vgnezdzil v mojem gnezdu,“ je odgovoril Radivoj, „bo moral kaj naglo iz njega, ako pride pravi gospodar. Saj si mi sam rekел, da je sodišče le provizorično postavilo barona Slatenskega za upravitelja mojih posestev.“

„Res je! In po mojih mislih Ti ne bo teško izgnati tega barona.“

„Potem se bova zopet videla na Sokolskem gradu,“ je zaklical Radivoj. „Tam Te pričakujem, čim boš dokončal svojo misijo z Lolo. Ali boš res toliko časa ostal v K..., dokler ne bo Lolina osoda zapečatena?“

„Obljubil sem ji, da je ne zapustim poprej, dokler se njena osoda ne izpolne. Potem bom pa takoj hitel v Sokolski grad, da se združim s Teboj.“

V tem hipu se je približal ribič Webster.

„Gospoda!“ je zaklical, „posrečilo se mi je, da sem našel voz za Vas. Vsako minuto Vam je na razpolago.“

„Hvala Vam prisrčna,“ je odgovoril Mirko, „samo

nekaj besed bi še rad z Vami zaupno govoril in sicer med štirimi očmi.“

„Pojdite z menoj, gospod,“ je hitro zaklical Webster. „Lahko si mislim, kaj mi hočete povedati. Le brez skrbij, gospod grof, tudi to bova skoro opravila.“

Peljal je Mirkota v malo sobo, kjer je navadno kot vaški župan opravljal svoje posle, kajti glavno pohištvo v tej sobi je bila velika pisalna miza.

Komaj sta vstopila, ko se je Webster smehljaje obrnil na Mirkota.

„Zdi se mi, da uganem, gospod grof, kaj mi hočete povedati. Kajne, denar potrebujete? Gotovo ste pri nezgodi, ki Vas je zadela, vse izgubili, kar ste imeli s seboj? To je popolnoma umevno. Toda jaz Vas ne pustim v zadregi. Jaz sicer nisem bogat človek, toda majlmo vsoto lahko pogrešam za nekaj časa.“

„Hvala Vam za zaupanje, gospod Webster,“ je odgovoril Mirko ter potegnil briljantni prstan s prsta, „toda preveč bi bilo zahtevano od Vas, ko bi hotel, da mi zupate na moj pošteni obraz. Saj vidite, da nisem tak revež, kakor se vidi. Oglejte si tale prstan! Ako ga hočete obdržati v zastavo za znesek 20 funтов šterlingov, bi Vam bil zelo hvaležen, gospod Webster.“

„Jaz ne potrebujem prstana,“ je odgovoril Webster, „dvajset funtov šterlingov Vam itak posodim. No, to mi še manjka, da bi na svoje stare dni izposojeval na zastavo, — to prepuščam drugim.“

„Jaz pa pod drugim pogojem ne vzamem denarja,“ je odločno rekel Mirko. „Jaz sem Vam neznan človek ter moram skrbeti za to, da imate kako varnost zato svojo terjatev!“

„Mirko!“ se je nekdo oglasil od vrat, ki so vezala malo sobico od velike, „Mirko, prosim na besedo!“

Lola se je nenadoma pokazala na pragu sobe. Mirko je videl, da mu ima nekaj važnega povedati. Prosil je torej župana, naj ga za par trenotkov oprosti, da se dogovori z Lolo.

„Kaj želiš od mene?“ je vprašal Mirko, ko je skrbno zaprl vrata za seboj.

„Mirko,“ je zaklical Lola, „slišala sem, kaj si pravkar govoril z našim gospodarjem. Veni, da nimaš denarja pri sebi, — jaz pa, — jaz imam pa — znaten znesek in — Ti ga dam na razpolago!“

Po teh besedah je segla Lola v nedrije ter privlekla debelo denarnico, katero je dala Mirkotu, ki se je zelo začudil.

A kako je šele osupnil, ko je odpril denarnico ter jo videl, da je napolnjena z velikimi bankovci. Bili so sami bankovci po tisoč kron.

„Lola,“ je vskliknil Mirko, „na kak način si prišla do tega denarja? Oh, v tem tiči zopet strašna skrivnost! Lola, spomni se, da si mi obljudila, da se nikoli več ne zlažeš. Laž v Tvojem položaju bi bil največji greh, ki ga moreš storiti. Povej mi torej resnico! Ali je ta denar Tvoj?“

Lola je počasi povesila oči.

„Denar, — denar je — moj!“

„Torej Tvoja prava lastnina?“ je vprašal Mirko Višnjegorski.

„Zdaj je denar moja lastnina!“

„In koliko denarja je v denarnici?“

„Skoraj dvestotisoč kron.“

„To je velikansko premoženje!“ je nadaljeval Mirko, „katero si nisi mogla na pošten način pridobiti. Ko si takrat odšla s Sokolskega gradu, ko sva Te takrat z grofom Radivojem položila na stopnice pred ono beznico

„Pri zeleni papigi, si bila beračica brez krajcarja in nisi drugega imela nego ono pisano, zeleno obleko, ki si jo imela na sebi. Odkod torej to bogastvo? Lola, jaz zahtevam čisto resnico od Tebe, — ali slišiš, čisto resnico!“

„Resnico!“ je zakričala Lola, „o moj Bog, potem pa ne boš denarja vzel, ako Ti povem resnico.“

„Vseeno, vedeti hočem, kako si prišla do tega denarja!“

„Naj bo,“ je zaklicala Lola drhteč po celiem telesu, „saj nočem več lagati, resnico moraš izvedeti. Poslušaj torej: ta denar je vzel s seboj Fabrič, oni nesrečni Albert Fabrič, ko je bežal z menoj iz ječe. V Londonu sem mu ga pa vzela, ko sem ga zapustila.“

„Hvala Ti, Lola,“ je odgovoril Mirko, „da si mi povedala resnico. In zdaj boš tudi razumela, da ni ta denar ne Tvoj, ne moj. Denar je lastnina ubogih ljudij, katerim ga je Fabrič kot odvetnik vzel in jaz ga bom izročil sodišču v K... Gotovo je veliko vdov in sirot, ki se bodo veselja jokale raditega, kajti prišle bodo zopet do svoje lastnine. Ti pa, Lola, lahko rečeš, da si s prvo resnico, ki si jo izgovorila, lajšala bedo teh vdov in sirot. Ali ni to lepa zavest?“

„O Ti dobri, vrli človek!“ je zaihtela Lola, „oh zakaj mi ni bilo dano, da bi Te izpoznala takrat, ko sem bila še neizpridena in nedotaknjena od greha. Postala bi tedaj drugačna, popolnoma druga, in vsa nesreča bi se ne zgodila.“

„Namén človeškega življenja,“ je reklo Mirko, „je naprej določen. Bog je tako hotel. S tem se moramo v sili in nezgodi tolažiti.“

„Gospod Webster,“ je zaklical Mirko ter odprl vrata, „rad sprejmem Vašo ponudbo; prosim torej, da mi po-

sodite dvajset funtov šterlingov. V malo dneh se vrnem na svojo graščino ter Vam odtam pošljem z veliko hvalnostenjeto ta denar.“

„Že dobro,“ je reklo ribič ter odprl predal pri pisalni mizi, „tukaj je denar. Ako potrebuje Vaš prijatelj tudi tak znesek, mi ga le pošljite.“

Mirko je stisnil vrlemu možu roko ter mu dejal:

„In zdaj Vas prosim, da mi preskrbite voz. Tako se hočem odpeljati.“

„S svojim prijateljem?“

„Ne, z damo, ki je tukaj zraven.“

Ribič je trenotek osuplo pogledal Mirkota, toda bil je tiho.

Pol ure pozneje je stal voz pred vратi. Mirko se je poslovil od Radivoja. Prijatelja sta se objela, toda nobene besede nista izpregovorila o tem, ali ima Mirko prav ali ne, ako se toliko briga za Lolo.

Satanelo se ni več pokazal. Nihče ni vedel, kje je. Izginil je brez sledu. Najbrž je taval ob obrežju ali v okolici, da bi ne videl več Lole.

Ko je Mirko dal Loli roko, da ji pomaga v voz, ji je šepetal:

„Zdaj je prišel odločilni trenotek! Še se lahko vrneš! Kajti ako greš z menoj, greš v smrt! Tam, kamor Te peljem, Te čaka rabljeva sekira, tukaj si pa morda še dosežeš prostost. Jaz nočem biti Tvoj rabelj, zato Te še enkrat vprašam: Ali se hočeš spokoriti za svoje zločine?“

Lola je počasi obrnila glavo, uprla je svoj pogled v Mirkotove oči ter odločno odgovorila:

„Da, hočem!“

„Naj se zgodi Tvoja volja!“

Naglo, prijatelj, sicer je prepozno! Morilci pridejo,

Pri teh besedah je Mirko vzdignil Lolo. Skoro je sedel nasproti nje in voz je oddrdral iz vasi.

Pri nekem ovinku je stal za skalo človek, ki je hriplavo zakričal, ko je dirjal voz z Lolo in Mirkotom mimo njega.

„Le pojdi, grof Mirko Višnjegorski,“ je hriplavo vskliknil ta človek, „to pobožno dejanje se Ti ne bo srečilo. Še rablju bom odtrgal plen, če bo treba.“

Ta človek za skalo je bil — Satanelo.

195. poglavje.

Testament po noči.

Tri dni pozneje je dospel grof Radivoj Sokolski v London. Kajpada je hotel najprej Alenko poiskati. Ker je od Mirkota izvedel, da se je nastanila v hotelu Royal, je Radivoj takoj odšel tja.

Sam ni šel v kak imeniten hotel, ampak svojemu premoženju primerno v skromno gostilno v Cirkus-Street.

Ko bi bilo grofu Radivoju znano, kakšna je ta hiša, bi gotovo ne stanoval tukaj. Da, ko bi le slutil, kakšna žalostna igra se je pred kratkim tukaj odigrala, bi temu hotelu hrbet obrnil.

Radivoj je prišel namreč v hotel ‚Pri belem slonu‘, kjer sta bila pred nedavnim časom tudi nesrečni Albert Fabrič in Lola. Slučajno je dobil grof isto sobo, v kateri je Lola hladnokrvno povедala mlademu advokatu, da ga ne ljubi in da ga je le kot orodje za svoje zločinske namene rabila.

V tej sobi, kjer se je zdaj Radivoj očistil prahu, je zgrabila blaznost ubogega Alberta. Kajpada ni bilo v sobi

videti več onega opustošenja, katero je napravil takrat nesrečnež.

Jon Grah in njegova žena sta poskrbela, da so se vsi sledovi onih strašnih ur izbrisali. Stokajoč sta odstranila staro razbito pohištvo in ga nadomestila z novim, da je soba precej lepo izgledala.

Radivoju ni bilo mnogo do lepe sobe, kjer je mislil le par dnij, morda le nekaj ur, ostati. Čim se bo namreč združil z Alenko, je hotel oditi iz Londona, iz tega mesta, kjer je toliko hudega doživel ter se vrniti na Sokolski grad ter tam urediti zamotane razmire.

Radivoj je imel le majhen znesek denarja, ki mu ga je vrli ribič Webster posodil. Pošteni, dobrosrčni mož bi Radivoju prav rad dal več denarja, toda grof je le toliko vzel, kolikor je potreboval za svoje bivanje v Londonu in potovanje domov.

Bilo je ob štirih popoludne, ko je Radivoj naglo nekaj nalega pojedel, da bi čimprej odšel v hotel Royal.

Castiti gostilničar Grah si je na vso moč prizadeval, da bi kaj izvedel, kaj je grofa privedlo v London, toda ta ga je s kratkimi besedami odslovil.

Pravil mu je, da je v kupčijah prišel v London. To je bilo vse, kar je vsiljivcu odgovoril.

„V kupčijah,“ je šepnil gostilničar svoji ženi, „haha, saj je toliko kupčij, ki se jih lahko ima. Ta gospod, ki ga imava na stanovanju, je prav kratkih besed, moral ga bom malo opazovati.“

Radivoja je čakalo britko razočaranje, ko je prišel v hotel Royal. Ko je namreč tukaj vprašal po Alenki pl. Radičevi so mu odgovorili, da dame takega imena ni bilo tukaj.

Bralci se bodo spomnili, da je prišla Alenka v moški

„Naglo, priatelj, sicer je prepozno! Morilci pridejo, so že tu! — Lola mi jih je naščuvala na vrat, — odpri!“

Mrzel polt je stopil spečemu na čelo, kajti kakor blazen je v sanjah iskal ključ, a nikjer ga ni mogel najti. Skušal je vrata podreti, a zamčan se je trudil.

Zdaj mu je bilo, kakor bi Mirkota slišal zunaj boriti se z mnogimi ljudmi. Zaječal je ter se vrgel v vrata. Toda do prijatelja ni mogel priti, niti mu pomagati. Tedaj — pipoma — smrtno hropenje —

Grof Radivoj je strahovito zakričal ter se — zbudil.

„Hvala in slava Bogu, da so bile le sanje, — strašne, nude sanje!“ je rekel ter olajšano vzdihnil.

Radivoj je čutil, da mu je pot tekel po celiem telesu. Se vedno se je tresel ob posledicah strašnih sanj, ki so ga tako plašile. Toda bil je vesel in srečen, da je bilo vse le sen.

„Bog Te obvari, Mirko moj!“ je šepetal, „naj bi mu ta zapeljivka, ta nesramna, zločinska ženska, kateri se je spet zaupal, ničesar hudega ne storila, niti njegovemu telesu, niti njegovi duši! O ko bi vendar mene poslušal, ko bi ne šel z njo, — veliko bolj miren bi bil!“

Radivoju je bilo nekam tesno v sobi tuje gostilne. Skozi okno se je prikradel lunin svit ter obseval posamezne predmete v sobi.

Spodaj na cesti je postalо tiho. — Moralo je biti že pozno v noči. — Tudi v hiši se ni ničesar več gibalo.

A čuj, — Radivoj se je nenadoma zdrznil kakor bi ga bodalo zadelo. — Le s težavo se je premagal, da ni glasno zakričal.

Zaslišal je čuden glas, taktega kakor ga je slišal v sanjah. — Slišalo se je kakor mrtvaško hropenje, — grgranje, kakor pride iz človeka, preden se mu duša loči telesa.

obleki v hotel. Zato pa hotelski tajnik pri najboljši volji ni mogel dati drugega odgovora.

Radivoj se je slabe volje in potrt vrnil v svoj hotel, ko je poprej celo popoludne taval po Londonu, ne da bi mogel izvedeti, če je še Alenka tukaj.

Oblastva, na katera se je obrnil, mu niso mogla dati pojasnila, tako da je bil Radivoj brez vsake tolažbe, ko je zvečer vtrujen legel spat.

Kaj pa bo zdaj? Deloma ni mogel brez Alenke iz Londona, deloma ni imel dovolj denarja, da bi delj časa bival v Londonu.

No, končno si tukaj lahko pomaga. Saj ni bil tako zapuščen, čeprav je prišlo njegovo premoženje v druge roke. Sklenil je, da bo drugo jutro brzojavil nekemu prijatelju, ter ga prosil, naj mu pošlje par tisoč kron.

Ne, denar mu ni povzročil velike skrbi. Veliko bolj ga je vznemirjala misel, kaj je postalо iz Alenke.

Mirko mu je na vsak način povедal resnico in je torej gotovo z Alenko izstopil v hotelu Royal. Tam pa ne vedo ničesar o nji! Kaj se je torej zgodilo, kam je izginila?

Dolgo je trajalo, preden se je vihar vsaj malo polegel v Radivojevi duši, da je zaspal.

Toda mučne, divje sanje so plašile spečega.

Bilo mu je kakor bi videl Mirkota, bledega, bolnega in slabotnega stati pred vратi.

„Odpri!“ je zaklical Mirko zunaj in glas mu je v grozi trepetal, „odpri, zasledujejo me! — Naglo, naglo, — pusti me noter!“

Radivoju se je sanjalo, da je naglo skočil s postelje ter hitel k vratom, da jih odpre. Toda ključa ni mogel najti.

In zopet je Mirko žalostno klical zunaj:

„Oh, kako sem razburjen!“ je zaklical Radivoj, „da se ne morem iznebiti vtisa, ki so ga strašne sanje zapustile. — Morda mi bo časa vode dobro storila?“

Vstal je s postelje ter stopil par korakov proti mizi, ki je stala sredi sobe. Preden je pa dospel do nje, je začul zamolkel padec, ropot, kakor bi telo padlo na tla.

To niso bile sanje; — zdaj se ni motil! To mu niso čutnice predočevale, ker je natančno slišal. Čuden ropot je zadonel za steno, ki je ločila njegovo sobo od sosednje. Tam se je moralo nekaj strašnega, grozovitega prigoditi, nekaj, kar je Radivoju lase vzdigovalo na glavini, da mu je skoro kri oledenela v žlah.

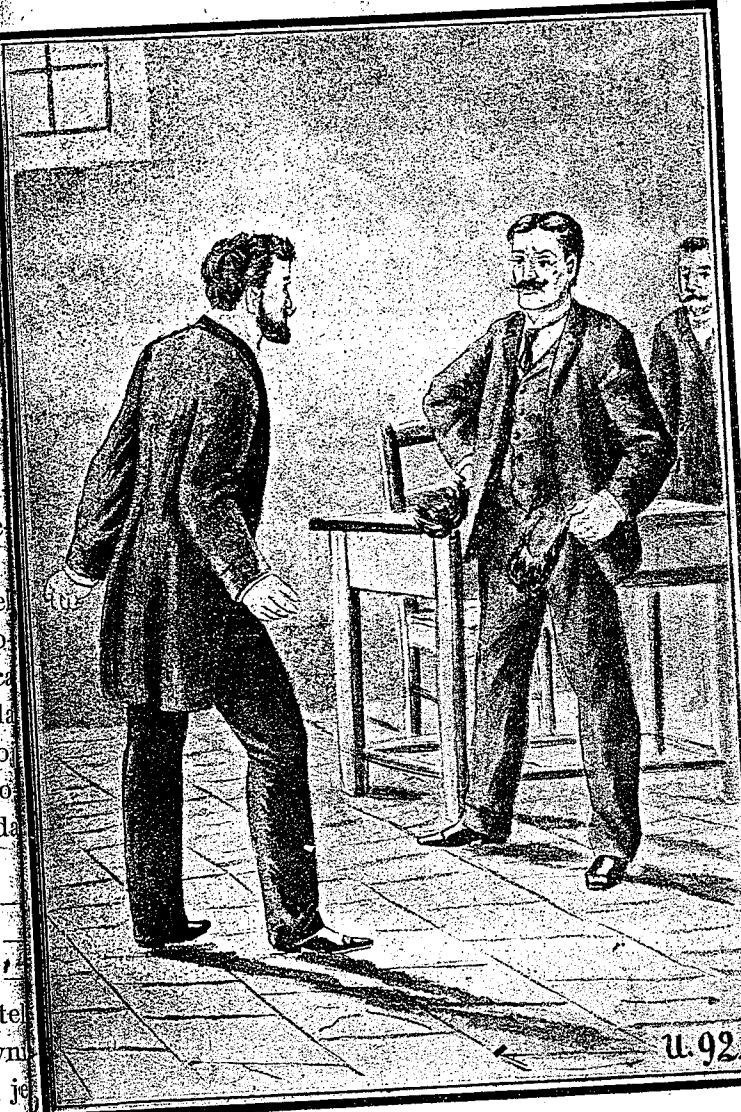
Radivoj se je opotekal v sami srajci proti steni. Prisnil je uho na njo, da bi poslušal. Tedaj je začul šepetajoče glasove.

Grom in strela, ali je zblaznel? Kako si je mogel domišljevati, da sliši glas doktorja Morača ter onega lopova, ki ga je tako dolgo mučil, rdečelasega Franca Robiča? — Ne, ne, to je bila strahovita domišljija! Toda za steno so se premikale postave semintja. — Radivoj je slišal tihe korake kakor od nog, ki so oblečene le z nogavicami. Slišal je tudi šepetati in zdelo se mu je, da razume naslednje besede:

„Nič več se ne giblje, mrtev je!“

Tisti večer, ko se je Radivoj zelo potri vrnil v hotel „Pri belem slonu“, je sedel advokat Blak v svoji delovni sobi. Ona, katero je imenoval Elizabeto Ravington, je sedela nasproti njega.

Advokat je bil najboljše volje. Zlata tabačnica mu danes kar ni prišla iz rok. Ako je bil namreč Blak veselov of Sokolski. Razburjer je vedno ujuhal.

u.92

„Kako se me držnete siloma zadrževati tukaj?“ je zaklical Sokolski. „Takoj me izpustite!“
„Hm, takoj hitro to ne pojde!“ je odgovoril rdečelasi Robič.
Strah na Sokolskem.

„Torej, ljubo dete, — vse je v najboljšem redu!“ je šepetal in gledal Elizabeto, „jutri bova razkrila svetu skrivnost. Ali bodo zижali, ko se bo hipoma reklo: lady Elizabeta Ravington se je vrnila. In eden, na kogar je naperjena vsa stvar, bo rekel: sodni dan je prišel. Sploh, — kar sem še hotel reči, — ako morda se Ralf Ravington ponudi, da se spravi z menoj, potem Vam morda ne bo treba iti pred sodišče. Pettisoč funтов šterlingov boste pa vendar'e dobili gotovo.“

„Bodite tako dobri, mister Blak,“ je odgovorila Elizabeta s porogljivim glasom, česar pa Blak ni opazil, ker je bil preveč razburjen; „in povejte mi, kaj mi je jutri storiti?“

„O, ne mnogo, ljubo dete, pravzaprav nič! Sedla bova namreč v lep voz ter se peljala k lordu nad sodniku. Tam Vas predstavim kot lady Elizabeto Ravington in povedali boste nad sodniku lepo, ganljivo povest. Opisali mu boste, kaj ste vse trpeli v Ameriki, — in sicer v sled svojega sorodnika Ralfa Ravingtona, ki Vas je ne prestano mučil ter Vas takorekoč prisilil, da ste zapustili domovino. Saj sem že itak izkusil, da ste jako pripravno dekle. Torej Vam ne bo teško najti pravih besed. — Povdarjam samo to, da je vse od tega odvisno, da ganete sodnike. Sploh je pa lord nad sodnik mož, ki še ni tako star, da bi bil nedovzeten za žensko lepoto.“

„Ali Ralf Ravington še nič ne ve o nevihti, ki mu visi nad glavo?“

„Popolnoma nič,“ je odgovoril Blak ter se krohotal na vse grlo, „tem večja bo njegova osuplost.“

„Torej ste dobro ohranili svojo tajnost! Saj Vam je umevno, mister Blak, da mi je veliko na tem ležeče, da pojde vse gladko in gotovo. Sicer sem v nevarnosti,

da me ostro kaznujejo, ako pride stvar na dan, torej ako izvedo, da nisem prava lady Ravington.

„O tem ste lahko popolnoma pomirjeni,“ je odgovoril Blak, „le moja hči Marta in jaz veva za skrivnost ter jo skrbno čuvava. Ej, kaj govorite o kazni? Potem bi moral jaz prvi kaznovan biti. — Ali morda mislite da me je volja, za par let priti v ječo?“

„To se mora včasih storiti, čeprav se nima volje do tega,“ je dobro odgovorila Elizabeta. „Toda pozno je že, mister Blak, zato bi šla že rada spati. Jutri sem Vam potem na razpolago in zagotavljam Vas, da bom vse storila, da vržem Ralfa Ravingtona z izjavo, da sem lady Elizabeta Ravington.“

„Lahko noč, ljubo dete,“ je zaklical Blak, „dobro spite in sladko sanjajte. Toda kako ste v moji hiši zadovoljni? Ali Vam kaj manjka?“

„Nikakor, gospod Blak, saj ravnate z menoj kakor s kneginjo, — prav tako kakor pristoja pravi lady Elizabethi Ravington.“

„Haha, pravi, — pravi,“ se je krohotal Blak, „to je krasno, — to je res izvrstno! — Toda kaj stori, če prava ali neprava? Glavna stvar je, da ugrabimo Ralfu Ravingtonu dedščino in da prideva do svojega denarja: Vi do pettisoč funtov šterlingov in jaz do par vinarjev, ki jih bom pri tem zaslужil.“

„Ubogi mister Blak!“ je zaklicala Elizabeta, „bojim se, da ne boste dosti zaslужili! Morda boste še popolnoma zastonj delali?“

„Nič skrbi, drago dete! Čeprav ne zaslужim pri tem veliko, — svoje stroške si bom že pokril. Sploh je pa meni glavna stvar maščevanje.“

Ko so se zaprla vrata za Elizabetho, je Blak veselo tolkel na tobačnico ter radostno mrmral:

„To je edino prav, da se ima opraviti s tako neizkušenim otrokom. — Haha, domišljuje si, da mi bo ostalo le par kronic! — Ej, neštevilno miljonov mi bo padlo v naročje, ako se to posreči. In posrečilo se bo, o tem ne dvomim.“

Blak je naglo odprl vrata, ki so vodila v njegovo pisarno. — Tukaj je bila še luč. — Jeremija Krabe je sedel pri mizi ter izgotavljal pisima, ki mu jih je naložil gospod.

Krabe se je v tem hipu pečal s prepisovanjem neke listine, v kateri so bila navedena izvajanja, na podlagi katerih je Elizabeta Ravington zahtevala svoje premičenje od sodišča.

To listino je hotel Blak zjutraj vzeti k nadsodniku, da mu obenem predstavi mlado devojko.

Ubogi stari pisar bi moral torej še celo noč delati, kajti prepisati je imel veliko stranij.

Stari mož je komaj še držal pero. — To delo mu je bilo danes tako teško, kajti med pisanjem so mu solze zatemnjevale oči. In vedel je, zakaj se joka.

„No, kako daleč ste že, dragi Krabe?“ je zaklical advokat ter stopil k stolu, na katerem je starec sedel.

Starec je vstal ter se spoštljivo priklonil.

„Oh, gospod Blak,“ je rekel, „saj delam rad celo noč, toda ne vem, če bo delo jutri zjutraj res gotovo.“

„Kaj, — kaj pravite?“ je vskliknil Blak ter temno namršil obrvi, „ne bo gotovo? — Haha, mora biti gotovo! Zakaj se pa ne potrudite hitreje pisati?“

„Ker se mi danes roka trese, mister Blak.“

„Roka se Vam trese? Ali ste morda pili?“

„Gospod Blak, saj me vendar poznate že dolgo let, — ali ste me videli kedaj pijanega?“

„Ne, dozdaj še ne!“

„To ni torej,“ je nadaljeval stari pisar s tresočim glasom, „toda dočim sedim tukaj pri delu, se bojuje doma moj sin, moj edini otrok, s smrtjo. Zdravnik, s katerim sem popoludne govoril, mi je rekel, da bo teško še dočakal jutra.“

„Tako, — no to je res žalostno!“ je zaklical Blak, ne da bi ga priproste besede in tuga ubogega starca kaj ganile. „No, moj ljubi Krabe, zato pa ne smete povešati glave. Vaš sin je veliko trpel, zato je smrt le rešitev zanj. Ti ljubi Bog, eden umre mlad, drugi star. To ni drugače v življenju. Sploh pa, če dogotovite to delo do jutri zjutraj ob devetih, Vam obljudim, da Vam bom dal nekaj denarja za pogreb Vašega sina.“

Pri besedi pogreb se je stari mož zdrznil ter začel britko jokati.

„Oh, gospod Blak,“ je ihteč v solzah zaklical, „ali ni mogoče, da bi se dalo to delo za širindvajset ur odložiti? — Moj sin je popolnoma sam, jaz bi ga vendar rad držal v rokah, ko bo umiral in mu vsaj tolažbo šepetal, ker mu ne morem drugače pomagati.“

„Nehajte mi enkrat za vselej s takimi predlogi,“ je zarohnel advokat. „Delo mora biti do jutri zjutraj ob devetih gotovo! Ali ste me razumeli, Jeremija Krabe?“

„Razumel sem, dobro, toda če ga ne morem zagotoviti? Ti ljubi Bog, saj sem tudi jaz le človek! Veliko sem storil v Vaši službi, mister Blak, in märsikatero noč v delu prečul. Saj se spominjate, da nisem nikoli mrmral.“

Toda kar mi danes prisojate, — oprostite to besedo, ki mi je ušla, — menim namreč, kar ste mi danes naložili, to presega v resnici moje moči. Ljubi, dobri gospod Blak, oprostite me vendar za danes!“

„Dragi moj,“ je odgovoril Blak z ostrom glasom ter spravil zlato tabačnico v žep, „ne morem Vam zamolčati,

da me ostro kaznijo, ako pride stvar na dan, torej izkušenim otrokom. — Haha, domišljuje si, da mi bo izvedo, da nisem prava lady Ravington.“

O tem ste lahko posredovali,“ je izjavil Jeremija Krabe. — Lahko, da vam ne bo premisljalo, da me osto Kaznijo, ako pride stvar na dan, torej izkušenim otrokom. — Haha, domišljuje si, da mi bo izvedo, da nisem prava lady Ravington.“

Starček je proseč in roteč vzdignil roke. Hotel je strogega gospoda še enkrat prositi, naj bo usmiljen, toda bilo je prepozno. Blak je odšel ter vrata zaprl za seboj.

Tedaj je stari mož stisnil pesti, telo mu je strepetalo kakor bi je vihar zmajal.

Toda treseč se ni več od bolesti in ponižnosti, ampak od nezmejne, le preveč opravičene besnosti, ki je prijela ubogega, zatiranega pisarja, — bila je besnost, katero je Jeremija Krabe skrival že 40 let v prsih do moža, ki ni bil zanj drugega nego mučitelj, ki ga je kot sužna toliko časa bičal in tepel, da se je vtruten zgrudil.

„O Ti zlobni, brezvestni človek!“ je vskliknil starec.

„Ti braniš očetu, da ne more hiteti k mrtvaški postelji svojega otroka! — O samo za to že zaslviš pekel, ko Ti ta ne bil že tisočkrat zagotovljen vsled drugih brezvestnostij. In temu človeku sem služil 40 let, — pred tem človekom sem se poniževal, temu človeku sem za beraško plačo žrtvoval svoja najboljša leta! O jaz norec, ki sem bil, ko sem pošteno delal ter pri tem lakoto trpel! —

Zakaj nisem tudi storil kakor drugi, ki niso dolgo ostali pošteni? Zakaj nisem tudi jaz postal tat in slepar? Krasti je prepovedano, ker je zoper zapoved božjo. Toda lakoto in bedo trpeti, to si mora človek tudi prepovedati. Stoteren norec bi bil, ko bi naposled tega ne storil.

In kako lahko,“ je nadaljeval Jeremija Krabe ter se bližal pisalni mizi, „kako lahko naredim advokatu,

da mu zasolim mastno juho. — O mister Blak, tako neumem nisem, da bi ne dišal pečenke, ki jo vrtiš tukaj na ražnju. Razumel sem, za kaj gre, ko sem prepisoval. — Lady Elizabeta Ravington se je spet pokazala, pravi gospod Blak! — Hm, to je čudno! In da je to baš oseba, katero je slučajno povozil s svojim vozom, je še bolj čudno! Tukaj se bo zgodila najbrž velika sleparija in lopovski advokat misli; da bo pri tem zaslужil miljone.

Mene pa pusti celo noč delati in me zadržuje od smrtnje postelje mojega sina, samo da bi z enim udarcem postal bogatin. No dobro: s tem prisegam, da Ti hočem prekrižati račune, mister Blak. Da, ostal bom na svojem mestu in bom pisal, ker ne smem izgubiti službe, ki jo imam. Toda ko pojdem jutri domov in poslednjič poljubim sina, — potem pojdem k baronetu Ravingtonu. Odpril mu bom oči, odkod je prišla Tvoja fina lady, Ti dobri advokat!“

Starec se je v svojem govoru tako razvnel, da je zdaj, ko je zopet sedel k pisalni mizi, komaj držal pero. Toda siloma se je pomiril.

Sempatja je res moral odložiti pero, da si menca in ogreje roke, kajti čutil je danes precejšen mraz.

Oh, saj danes še opoludne ni ničesar jedel, kajti v to določeni denar je nesel v lekarno, da izkaže sinu zadnjo dobroto, ki jo še more izkazati.

Zdravnik je zahteval, da mora bolnik dobiti morfij in morfij stane denar.

Toda Jeremija Krabe ga je preskrbel za svojega umirajočega sina, da mu malo olajša bolečine in ga malo vara v zavesti, da je smrt blizu.

Tedaj so se hipoma odprla vrata za starim možem, ki se je pa v mnenju, da ga hoče advokat pri delu nad-

orovati, globlje sklonil čez papir. Škripaje je vlekel pero po njem.

„Gospod Krabe,“ je rekel nežen glas za njim, „dragi gospod Krabe.“

Starec se je ozrl.

Pred njim je stala ona deklica, katere se je pravkar z nevoljo spominjal, — ona deklica, o kateri je Krabe mislil, da je navadna sleparka, ki se da z denarjem placati.

Starec jo je parkrat površno videl in že tedaj je opazil njeni lepoti. A zdaj, ko jo je tako blizu pred seboj videl stati, je opazil, da ni samo lepa, ampak da ima njen obraz nekaj angelskega na sebi.

V roki je držala Elizabeta, kajti bila je res ta, majhen pladenj, na katerem se je kadila čaša čaja. Na malem krožniku je pa bilo več kosov kruha, surovo maslo in svinjska gnjat.

„Oprostite, gospod Krabe, da sem si dovolila vstopiti,“ je rekla Elizabeta z dobrohotnim glasom, „toda slišala sem Vas danes, da še tako pozno delete, zato sem si mislila, da Vam bo malo malice teknilo.“

Jeremija Krabe je stopil korak nazaj, ko je slišal te dobrotnе besede.

Dolgo časa je že minilo, da bi kdo tako milo in dobrosrčno govoril z njim. Izkusil je doslej vedno le trdostročnost ljudij. Ti so bili vedno neusmiljeni proti njemu, odkar je pomnil. In zdaj, — zdaj mu je izkazala ona, katero je pravkar v mislih izdal, sočutje in dobroto. Ceprav se je to zgodilo le v mali uslugi, je Krabe vendar znal ceniti to dobroto.

„O gospodična,“ je vskliknil starček in glas se mu je tresel, „Vi se trudite, Vi ste mislili na starega moža, — to je zelo, zelo prijazno od Vas! Toda ne vem, če

smem sprejeti od Vas ta dar. Čeprav me namreč vesel in ga odkrito rečeno potrebujem, ker od jutra še nisem ničesar jedel, vendar se pomicljujem, ali bi ga vzel ali ne, kajti bojim se, da bi Vi vsled tega imeli sitnosti z mitem Blakom.“

„Ne govorite vendar toliko zarad te malenkosti!“ je zaklicala Elizabeta. „Zakaj mislite, da bi imela sišnost? Ali ste morda mnenja, da bi Vam gospod Blak ne privoščil ta čaj in kruh?“

„Ne privoščil, — tega nisem ravno rekel.“

„Toda mislili ste si! — Bodite odkritosrčni! Ali se ni nihče razen mene Vas spomnil?“

„Nihče! — Kdo naj bi to storil?“

„No, advokat sam!“ je odgovorila Elizabeta, „ali če on ne, njegova hči Marta!“

„Advokat ali gospica Marta?“ je vskliknil stari pisar ter se britko nasmehnil, „gospodična, Vi še niste dolgo v tej hiši, zato tudi ne veste, da stori Blak le to, kar mora storiti. In kar se tiče gospice Marte, — no, jaz nočem govoriti o nji, ker je hči mojega gospodarja in boste zame ne bilo lepo, ako bi kaj slabega o nji pravil.“

„Predvsem sedite za mizo,“ je zaklicala Elizabeta, „in naj Vam tekne čaj in kruh. Ako hočete še več, le povejte, pojdem še iskat.“

„Oh ne,“ je odgovoril Jeremija Krabe, „saj niti tega ne bom pojedel. To je veliko preveč zame starega moža. Poprej, — poprej bi polovico teh jedil spravil v žep, da jih ponesem svojemu sinu, a danes jih ne potrebuje več.“

„Ne potrebuje več? Ali gre Vašemu sinu tako dobro, da lahko živi brez Vaše podpore?“

Tedaj je začel starec jokati.

„Moj sin,“ je vskliknil, „moj edini otrok leži na smrtni postelji! Dočim stojim tukaj pred Vami, se morda že

bojuje s smrtjo. Ko pridem jutri zjutraj po dovršenem delu tukaj domov, — kajti poprej ne smem oditi, — bom najbrž našel le njegovo truplo.“

Elizabeta je stopila korak nazaj; pritisnila je roke na grudi, srce ji je močno utripalo.

„Kako je to mogoče,“ je zaklicala, „Vi delate tukaj in medtem umira Vaš sin? — Zakaj pa niste tega povedali gospodu Blaku? Saj bi Vas takoj poslal domov.“

„Mislite?“ je zaklical pisar z ostrim glasom, „no, celo prosil sem Blaka, naj me samo za to noč oprosti, toda grozil mi je, da me odpusti, ako bo jutri zjutraj fečka manjkala na tem prepisu.“

„To je pa brezmejna....“ — strašna beseda je moralabi, katero je hotela izgovoriti mlada devojka, kajti sama se je zdrznila vsled nje. Nato je pa prijela roko starega pisarja, jo vroče stisnila ter zaklicala:

„Gospod Jeremija Krabe, prosim, da takoj odidete domov. Da Vas pa gospod Blak ne bo iz službe odpustil, bom jaz sama pisala to Vaše delo. O nikar me tako ne glejte! Jaz pišem dobro in hitro, o tem ste lahko prepričani. In kar bom jaz napisala v to listino, bo večji uspeh imelo pri sodišču nego to, kar je napisal Blak. — Ne nobenega ugovora! Pojdite, — pojrite takoj, sicer bom huda na Vas.“

Tedaj se je starec sklonil. Hotel je poljubiti Elizabeti roko, toda ta mu jo je naglo odtegnila.

„Ne tako, gospodična,“ je zaklical starec in vroče ulze so mu drle iz očij, „jaz Vam moram poljubiti roke. Benem Vas hočem prositi odpuščanja za krivico, ki sem Vam jo v mislih storil, in še za drugo, ki sem Vam jo storiti. Ne, ne morem Vam zamolčati, povedati Vam jaz, da ste me premagali s svojo velikodušnostjo. Da, pomislite, gospodična, v mislih sem Vas imel za sokrivo

grdega Blaka. Mislit sem, da niste lady Elizabeth Ravington, ampak — o, kako se sramujem te besede, — slepalka! Toda zdaj vem bolje, Vi ste prava lady, morate biti, kajti laži ali prevare niste zmožni. Jaz sem namreč hotel jutri zjutraj iti k baronetu Ralfu Ravingtonu ter mu vse izdati. Upal sem na Judeževe plačilo! Oh, zakaj sem moral pri svoji starosti priti na take misli! — Toda prosim Vas, gospodična, ne obsodite me! Pravzaprav je mister Blak sam kriv tega, ker je tako kruto ravnal z menoj. Zato sem se hotel maščevati nad njim."

"Saj Vam ni treba Ralfu Ravingtonu odpreti očij," je odgovorila Elizabeth, "maščevanje bo doktorja Blaka tudi brez Vašega sodelovanja zadelo. Samo malo še potrpite, gospod Krabe, — skoro bodo odpadle Vaše suženjske verige!"

"Kako mislite to, gospodična?" je vprašal Krabe z negotovim obrazom.

"Kako to mislim? To boste poprej izvedeli, nega si v tem hipu mislite."

"Ali se bo gospodu Blaku prigodila nesreča?"

"Velika nesreča! Toda molčite o tem, ne govoriti z nikomer o tem, da sem govorila te besede. Le naj se izvrši tako kakor je napeljano."

Stari pisar je zmajal z glavo. Nikakor ni mogel razumeti Elizabethinih besed. Toda v tem hipu so mogle misli že zopet doma, — pri umirajočem sinu.

S tresočim glasom je torej reklo:

"Ali hočete res tukaj ostati? To je velika žrtev, je ne morem sprejeti. — Ali Vam ne bo preveč, celo nesediti tukaj in pisati?"

"Le zanesite se name in bodite brez skrbi. Južnjutraj ob devetih bo delo gotovo. A zdaj pojrite,

mudite se dlje! Bog Vas spremljaj na potu in Vas varuj, da najdete sina še živega."

Jeremija Krabe je snel klobuk z obešalnika ter se si ognril plašč.

"Kar ste meni storili, gospodična," je zaklical, „tega Vam nikoli ne pozabim, — nikoli! Vedno Vam bom hvaljen!"

"Saj še čaja niste izpili," je zaklicala Elizabeth, „naglo, — noč je hladna, — izpite vendar!"

Sama je vzdignila čašo ter jo dala starčku. Ta je poželjivo pil gorko pijačo ter izpraznil čašo.

Ko je Elizabethi še enkrat hvaležno stisnil roko, se je kolikor mogoče tiho splazil iz pisarne, boječ se, da bi ga advokat zasačil.

A sreča mu je bila mila. Neopažen je dospel na ulico ter tekel domov k umirajočemu sinu.

Elizabeth je medtem prijela pero. Toda pisala ni onega, kar je Blak napisal, ampak to, kar je sama hotela.

Opisovala je celo svoje življenje kakor ga je nekoč Rožici povedala. Ko je prišla do onega trenotka, ko ji je zvijača in hudobija ugrabila ime in premoženje, tedaj ni omenila samo Ralfa Ravingtona kot celega lopova, ampak opisala je tudi advokata Blaka tako nesramno in nizko, kakor se je obnašal napram nji.

Ure so minile, ne da bi se Elizabetha enkrat ozrla s papirja. Popolnoma se je uglobila v svojo delo. Tedaj je hipoma zaslišala cvileč glas hišnega zvonca. Zdrznila se je, — najprej je pogledala na uro, ki je stala na pisalni mizi. Bilo je pet minut čez polnoč. Elizabetha je hotela naglo oditi iz pisarne, da bi odprla vrata. Preden je pa še stopila v vežo, je slišala korake stare Barbe, ki jo je prehitela ter odprla vežna vrata.

„Kdo je?“ je sumljivo vprašala Barba ter posvetila z lučjo.

„Oprostite,“ se je nekdo oglasil, „ali ne stanuje tukaj gospod doktor Blak?“

„Da, stanuje! — Kaj želite od njega?“

„Moj bolni stric me pošilja,“ je odgovoril isti glas.

„Gospod Blak naj bi bil tako dober ter takoj šel z menoj. Moj stric, ki je prišel danes v London, je nenadoma zbolel na smrt, in bi rad napravil svoj testament.“

„Kje stanuje Vaš stric?“

„V hotelu „Pri belem slonu!“

„Počakajte trenotek,“ je rekla Barba, „naznanila bom gospodu Blaku, kaj želite od njega. Potem Vám pridem povedat.“

„Povejte gospodu doktorju, da bo dobro plačan, kajti moj stric je bogat in ima veliko denarja.“

Zadnje besede so bile najbrž merodajne za izpolnitve želje, kajti skoro nato se je vrnila Barba ter rekla tujcu, naj počaka toliko časa v veži, kajti advokat pride takoj.

Ker je pustila Barba svetilko v veži, je Elizabeta lahko motrila tujca.

Bil je vitek človek s precej lepim obrazom. Klobuk si je potisnil globoko na glavo, da ni mogla videti, kakšne barve so njegovi lasje, toda brke pod nosom je imel rdeče. Mož ni bil ravno dobro oblečen, a vendar se je lahko prišteval k boljšim ljudem.

Nepotrpežljivo je korakal po veži, dokler se niso zaslišali koraki in se je Blak pokazal.

Advokat je imel dolg, svetlosiv plašč na sebi ter kakor vedno cilinder na glavi. V roki je držal palico s srebrnim držajem.

„Ali ste Vi prišli po mene, da pojdem k umirajo-

čemu?“ je vprašal tujca, ki ga je spoštljivo pozdravil. „Kje je torej Vaš stric?“

„V hotelu „Pri belem slonu!“ je odgovoril tujec.

„Pri belem slonu? Hm, ta gostilna ni posebno na dobrem glasu.“

„Toda poceni je,“ je naglo odgovoril tujec, „zato se je moj stric tukaj nastanil. Moj stric je precej natančen in kjer more kaj prihraniti, tam stori to. Zato pa ima tudi lepo premoženje.“

„Katero bo najbrž Vam zapustil, — kaj?“ je vprašal Blak.

„Ne samo meni!“ je odgovoril tujec, „tudi drugi bodo kaj dobili. Oh, Ti ljubi Bog, včeraj je bil stric še popolnoma zdrav, pred eno uro se je pa zbudil ter mi rekел: Tec! hitro po zdravnika, — umrl bom.“

„No, ali je zdravnik potrdil ta strah?“

„Žal da! Ko je stric zdravnika slišal, mi je naročil naj grem po kakega odvetnika, ki bi mu zapisal poslednjo voljo. Najprej nismo vedeli, na koga naj se obrnemo. Toda gostilničar „Pri belem slonu“ je rekел, da ste Vi najbolj zaupanja vreden.“

„Saj sem tudi!“ je samozavestno rekel Blak. „Torej pojdiva na pot. — Le pojrite naprej, da zaklenem vrata za seboj.“

196. poglavje.

Grd zločin.

Blak in tujec sta korakala precej časa po ulicah, ki so bile tihe in zapuščene, ter dospela končno do hotela. Tujec je potegnil velik ključ iz žepa.

„Gostilničar mi je dal ključ do vežnih vrat, da nam

ne bo treba zvoniti in čakati. Prosim, vstopite, gospod palico. Sploh je pa velika žrtev od mene, da sem po Blak.“

Ko je tujec izgovoril te besede, je odklenil vrata in ali.“
Blak je stopil v slabo razsvetljeno vežo.

Nehote je krepkejše stisnil palico, kajti vedel je, da je ta gostilna zelo na slabem glasu. Tukaj so večkrat postelji. Stric ima zelo slaboten glas, da se boste mimo stanovali zelo nevarni elementi. No, v stiski je imel Blak ali skloniti čezenj, ako ga boste hoteli razumeti.“
v palici skrito bodalo, ki mu lahko veliko pomaga.

Tujec je peljal advokata po stopnicah ter ga večkrat prosil, naj hodi bolj tiho, da se drugi hotelski gostje ne bi zbudili.

Naposled se je ustavil pred neko sobo v drugem nadstropju. Blak je stopil takoj v sobo.

Na postelji blizu okna je ležal star mož. Videlo mu je, da je zelo bolan, ker mu je bil obraz od bolečine skremžen. Najbrž bi izgledal še veliko slabši, ko bi mu dolga siva brada ne zakrivala dela obraza.

„Hvala Bogu, še živi!“ je zaklical skrbni stričnik, ali me lahko razumete? Potrebno je, da sem popolnoma ko je zagledal starega moža. „Bal sem se že, da ga ne prepričan o Vaši pameti, kajti le tedaj smem napisati najdeva več živega. Tukaj, dragi stric,“ se je obrnil Vašo poslednjo voljo.

k bolniku, „tukaj sem Ti pripeljal gospoda Blaka, slave Bolnik je nekaj nerazumljivega mrmral.
nega odvetnika, kateremu lahko zaupaš svojo poslednjo voljo.“

Bolnik je sklonil glavo ter nato glasno zastokal. „Potem se sklonite prav nanj, gospod doktor,“ je kakor bi ga mučile silne bolečine.

„Ali ne boste odložili plašča, klobuka in palice?“ je vprašal stričnik, ki je nekaj pospravljal po mizi.

„Ali ne boste odložili plašča, klobuka in palice?“ je vprašal stričnik, ki je sam odložil Blak. Pri tem se je sklonil globoko k staremu možu, ki klobuk.

Blak je sicer premikal ustnice, toda besede ni bilo čuti iz

Blak je šele zdaj videl, da je ta človek rdečih lasinjih.

Plašč si je dal advokat odvzeti in tudi klobuk je odložil. Ko mu je pa rdečelasec hotel palico vzeti, je zaklical:

„Veste, kdo sem jaz,“ je vprašal Blak. „Povejte mi,

„Le pustite, jaz teško hodim in se rad opiram na uho, kakega stanu sem.“

Pri tem se je odvetnik tako globoko sklonil, da mu je uho dotaknilo bolnikovih ustnic.

V istem hipu je hipoma švignilo dvoje suhih rok izpod odeje in preden je mogel Blak potegniti glavo nazaj, so se roke oklenile njegovega vrata ter ga kakali z železom stisnile.

Advokat je hotel kričati ter klicati na pomoč. V tem hipu še ni opazil pasti, ki so mu jo nastavili, ampak mislil je, da je bošnik le v hipni blaznosti to storil. Točno najmanjšega glasu ni spravil iz sebe, kajti tam močno so ga oklepale bolnikove roke.

Blak se je hotel iztrgati iz oklepajočih rok, toda starec ga je držal z železno močjo nazaj.

„Stisni mu grlo!“ je šepetal za Blakom glas, za božjo voljo ne zakriči. Takoj pridem s kladivom skoro bo storjeno.“

Ko je nesrečni Blak slišal te besede, je vedel, mu je bila zadnja ura. Smrtni strah ga je prevzel. Enkrat se je obupno zganil, da uide svoji osodi, — tedaj ga je strašen udarec s topim orodjem zadel na glavo.

Blak je izgubil zavest. Drugi udarec mu je razčrpil črpino, da so možgani prilezli ven. Advokat se je zlekoma kolena. Dočim so mu roke starčeve še vedno stiskale poprej se mi je zdelo, kakor bi se tu poleg nekaj prevrat, je še parkrat zacepetal z nogami v smrtnem bremenu. Umorjeni je še parkrat hripavo zagrbral in umrl.

Starec je skočil s postelje. Sklonil se je čez umirjočega ter motril s hladnim pogledom, kako so advokatovi osteklele.

„Ali je mrtev?“ je vprašal rdečelasec, ko je ma-

kladivo obriral v robec ter potem spravil v žep. „Ali sem dobro napravil svojo stvar?“

„Izvrstno!“ je odgovoril starec, „upam, da bo baronet z nama zadovoljen. Zdaj pa preiščiva advokatu žepe. Morda ima kaj denarja pri sebi. Ako ga oropava, bo Ralfu Ravingtonu ustreženo in nihče ne bo mogel slušati, da je moral ta mister Blak izginiti, ker je bil baronetu na potu.“

Cloveški zverini, — menda nam ni treba omeniti, da sta bila to doktor Morač in Franc Robič, — sta stevrgla na Blakovo truplo ter mu preiskala žepe.

Našla sta res denarnico z desetimi funti šterlingov, v bankovcih ter nekaj zlatih kron.

Poleg tega sta vzela odvetnikovo zlato uro in verižico ter naprsno iglo z briljantom, ki je bila tudi veliko vredna.

„To je vse zelo lepo,“ je rekel Morač. „Ako prienkrat se je obupno zganil, da uide svoji osodi, — tedaj Ravington, sva lahko zadovoljna z uspehom te noči. Zdaj mi pa hitro pomagaj, Robič, da položiva starega moža v posteljo, potem pa noge pod pazduhu, kajti poprej se mi je zdelo, kakor bi se tu poleg nekaj premaknilo.“

„Ali si spravil kladivo?“ je vprašal Morač. „Nikart ga ne pusti tukaj, da ne postane dokaz zoper naju. Naglo si obujva čevlje in potem proč!“

Morilca sta si obula čevlje, kajti da ne bi povzročila pozornost po hiši, sta hodila v nogavicah po sobi. Potem se je doktor Morač še enkrat ozrl po celi sobi, toda ničesar ni našel, kar bi přičalo zoper njega in njegovega tovariša.

„Zunaj bo najbrž vse v redu?“ je potem vprašal Robiča.

„Le nič strahu!“ je odgovoril rdečelasec, „saj nisem izbral ta hotel za umor advokata Blaka, nekdo vrata zakleniti, ker se ne dajo premakniti.“ Kar se tiče gostilničarja, ga danes sploh ni doma, ker je pri neki slavnosti. Vratar pa ne spi pri stopnicah ampak v sobi, ki leži na velikem dvorišču. — Bolj ugodno bi ne mogla zadeti, zlasti ker sem si z voščenim odtiskom dal napraviti ključ do vežnih vrat. Ne, prijatelj Morač, ta zločin je tako izvrstno pripravljen, da naju ne morejo najti. — Jutri bodo sicer našli Blakovo truplo, toda vse kar bodo vedeli od skrivnostnega umora bo to, da ga je nekdo prišel iskat po noči k bolniku, ki je nameraval napraviti svoj testament. Tu v hotelu ne ve nihče za naju, kajti splazila sva se šele v tem noter ter zasedla prazno sobo.“

Robič in Morač sta medtem spravila Blakovo truplo v posteljo.

Nato sta ga z odejo zakrila ter ugasnila luč, ki je ves čas gorela na steni.

Globoka tema je objela morilca, ko sta se splazila k vratom.

„Previdno!“ je šeptal Morač tovarišu, „šelesko bova na ulici, lahko rečeva, da se je vse posrečilo.“

„To le meni prepusti, saj nisem zaman vrat z oljem namazal. Oh, prokleto, kaj je to?“

Morač je omahnil nazaj, ko je njegov tovariš izgovoril s pridušenim glasom te besede.

„Kaj pa je?“ je vprašal potem s tresočim glasom, „kaj se je zgodilo, — nesreča?“

„Velika nesreča!“ je vskliknil Robič. Opotekel se je nazaj in obraz mu je obledel kakor zid, — „zaklenjena, — zaklenjena sva!“

„Zaklenjena? Ali si zblaznel?“ je tih občutno zaklica Morač, „kako je to mogoče? Saj si vendar ključ iz vrat vzel?“

„Res je! Toda med najinim delom je moral zunaj Poskušaj s ključem!“

„Tudi to ne gre!“ je odgovoril Robič, „hudič ima svoje kremplje zraven! Dovolj, vrata se ne odpropa je!“

„Ali misliš, da naju je kdo opazoval?“ je vprašal Morač po kratkem molku.

Toda Robiču ni bilo treba odgovoriti, kajti zunaj na stopnišču se je hipoma zaslišal klic, ki je lopovoma kar sapo zaprl in kri oledebel v žilah.

„Umor, — umor!“ je kričal neki glas po tihu hiši, „zbudite se, — zbudite se vsi! V hiši se je izvršil krvav umor!“

„Izgubljena sva,“ je zakričal Morač ter se opotekel nazaj v sobo, „Robič, Ti tepec, slabo si opravil svojo stvar. Vrag naj Te vzame, Ti si me spravil v nesrečo! Zdaj je obema vrv zagotovljena!“

„To je vedno tako,“ je odgovoril Robič stopivši tesno k Moraču ter mu pokazal zobe, „da se drugega krivega dela, ko človek ne ve izhoda. Ako sva izgubljena, potem prideva obo na vislice. — Prej ali slej? Kaj pa je na tem, enkrat je vsega konec!“

„Lopov, Tebe je plačala policija!“ je zaklical Morač. „Ti vrag, si me izvabil v pogubo!“

„Haha,“ se je Robič porogljivo zakrohotal, „ali boš spet znored? Blaznost govori iz Tebe! Mesto, da premišljuješ, kako bi se rešila, me obdolžuješ izdaje. In pri tem javkaš kakor stara baba! Vrag Te vzemi! Jaz pa nočem v pogubo, ampak bom bežal.“

„Bežal?“ je zaklical Morač, „da, beživa! Toda kako? — oh, ko bi le bilo mogoče!“

„Morda je mogoče,“ je odgovoril Robič, hitel k oknu ter je odprl, „po tej poti morava ubežati.“

Morač je stopil k oknu ter se ozrl doli. Prepad je zjajal pod njim, kajti okno je ležalo v drugem nadstropju.

"Tu doli?" je jeclal Morač ter si s tresočimi prstimi grabil brado, "nikoli! To bi bila gotova smrt!"

"Torej se pusti obesiti! Jaz pa poskušam," je odgovoril Robič, "tu doli prideva morda še živa, z vislicami pa ne prideva več živa."

"Umor, — umor!" je iznova klical isti glas zunaj, "pojdite, hitite sem! — Tu v tej sobi sta morilca, ki ju jaz poznam. Eden se imenuje doktor Morač, drugi Franc Robič, ki sta zelo nevarna človeški družbi!"

"Ali slišiš najini imeni?" je stokal Morač, "poznamo nas! — Kdo, — kdo je neki ta človek?"

"Vrag naj me vzame," je zaklical Robič, "če ni bil to glas grofa Radivoja Sokolskega!"

"Radivoja Sokolskega? Oh, potem sva res izgubljena, ker mu je znana najina preteklost. Da, skočiva doli, čeprav se pohabiva!"

In potem, tovariš," je pristavil Morač, "ne pozabi, kaj si pravkar rekel. Obljubiva si, da ne zapustiš drug drugega."

"Kako bi bilo to mogoče, da bi se zapustila," je odgovoril Robič. "Ako dobi policija enega v roke, bo kmalu tudi drugega imela."

Bil je skrajni čas, da sta sklenila morilca bežati, kajti zunaj pred vrati je vse oživel.

Ves hotel je bil alarmiran. Gostje in domači so se zbudili ter prihiteli, da izvedo, kaj se je zgodilo.

Tudi gospa Grahova in natakarji so prihiteli.

"Zopet kak blazen človek?" je zaklical gostilničarka, ki si ni mogla pojasniti Radivojevih klicev ter se spomnila ubogega Alberta Fabriča, ki je na podoben-

način, alarmiral hišo. — "Gospod, kaj hočete? — Čemu smotrite goste v spanju?"

"Ker se je v Vaši hiši pravkar izvršil umor!" je odgovoril Radivoj, ki si je v naglici samo hlače oblekel, za onimi vrati je bil nekdo umorjen. Izpoznał sem tudi glasova morilcev, ki ne uideta pravici."

"Že prihajajo!" je šepnil Morač tovarišu, "naglo si napraviva vrv iz rjuh."

"Za to je že prepozno!" je odgovoril Robič. "To bi morala takoj storiti. Toda Ti si predolgo ječal ter me obdolžil blaznih stvarij! — Zdaj nama ne preostane druga nego skočiti v globočino."

"Skoči Ti prvi," je zaklical Morač, "ker si mlajši. Ako prideš nepoškodovan na tla, bom še jaz poskušal."

"Hudiča, hvala za to naročilo!" je vskliknil rdečelasec. "Toda jaz si bom naglo napravil spodaj ležišče." Robič je planil k postelji, vrgel truplo doli, vzel vse blazine in odeje iz nje ter jih zagnal na ulico, ki je bila v tem času prazna.

Na ta način je Robič napravil pod oknom mehko ležišče. Čeprav ga ni to popolnoma obvarovalo posledic skoka, bo vendar vsaj nekoliko oslabšalo skok.

"Tecite na policijo!" je v tem hipu zaklical go-stilničarka, "in zdaj naprej, možje! Kdo ima korajžo! Jaz sem sicer samo ženska, toda upala bi si morilca prijeti."

"Strahovito, že pridejo!" je vskliknil Morač, "skoči, sicer sva izgubljena!"

Robič je že čepel na oknu. Tako se je bal vislic, da se ni prav nič obotavljal skočiti.

Morač je videl, kako je Robičeve telo zažvižgal po zraku ter padlo na tla. V naslednjem hipu se je Robič

pobral, — posrečilo se mu je, da je nepoškodovan prišel doli.

Le roke, ki jih je med skokom držal naprej, da bi obenem na roke in noge padel, so bile zelo opraskane ter so krvavele. — Toda to je bilo malo v primeri z nevarnostjo, kateri je Robič vsled skoka ušel.

To je dalo Moraču korajžo. Pa, tudi ni več utegnil, da dlje premišljevati, kajti slišal je zaškripati ključavnico v vratih. Hipoma so se odprla vrata. V največjem strahu je splezal na okno.

Obupno se je še enkrat ozrl, — nobene rešitve drugod nego skozi okno, — torej je moral skočiti doli.

In zopet je zažvižgal telo po zraku. Toda ni ohramnil ravnotežja kakor Robič. Zamolkel udarec in Morač je ležal ves krvav na kamnitem tlaku.

„Mrtev?“ — To je bila edina beseda, katero je rdečelasec izgovoril, ko se je sklonil k tovarišu.

Toda Morač je še živel. Celo oči je odprl. Toda kri mu je tekla iz ust in nosa.

„Vzdigni me,“ je zastokal, „nesi me proč. Zdi se mi, da sem si zlomil hrbiteno.“

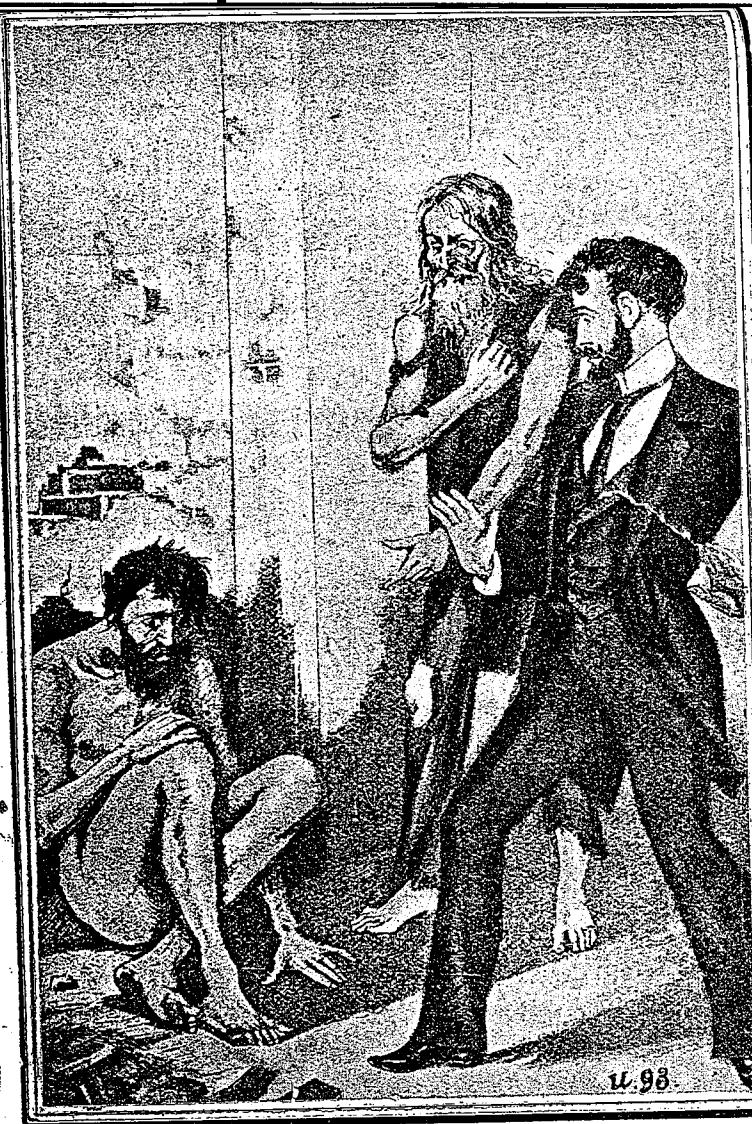
Franc Robič si ni dolgo pomisljeval. Prijel je Morača ter si ga naložil na hrbet. Nato je stekel s svojim bremenom v stransko ulico kolikor so ga nesle noge.

197. poglavje.

Ob očetovem truplu.

Nekaj gostov je planilo na ulico, da prime morilca. Toda našli so le krvavi sled, ki je vodil v stransko ulico.

Ko so planili tja, niso videli ne Morača ne Robiča. To je bilo tem manj razumljivo, ker se je iz razlite

u.93

93 „Pojdi ven, nesrečnež! Pokaži se najinemu novemu prijatelju!“ je zaklical Radivoj. Tako se je priplazila neka postava skozi odprtino in ko je bila v Mirkotovi celici, je mladi grof z vsklikom groze odskočil.

Strah na Sokolskem.

krvi na ulici dalo sklepati, da se je vsaj en zločinec moral zelo poškodovati, ko je skočil z okna.

Tudi policija je prišla. Preiskali so hiše stranskih ulic ter izpraševali prebivalce, ako niso videli dveh mož, ki sta bežala po ozki ulici.

A nihče ni mogel na to odgovoriti. Vsak je že trđno spal in se je šele vsled klicanja in trkanja na hišna vrata zbudil.

Grof Radivoj je medtem z nekaterimi gosti stopil v sobo, kjer se je izvršilo grozno hudodelstvo.

Prvo, kar je opazil, je bilo to, da sta morilca ušla skozi okno.

Ko je prižgal svetilko, je ugledal krvavo lužo blizu postelje.

„Torej se vendar nisem motil,“ je zaklical Radivoj, „kravav umor se je izvršil v tej sobi. Oh, ali ni pod ono odejo človeška postava? Res, pri Bogu, to je oni nesrečnež, ki sta ga roparja umorila. Bogve, mu je-li še mogoče pomagati? Morda še ni mrtev?“

Toda vse nade, katere je grof pravkar izrekel, so takoj prešle, ko je grof odgrnil odejo.

Pred njim je ležalo razmesarjeno truplo, — človek, kateremu je bila črepinja s topim orodjem razbita. Obratz mu je bil v smrtnem boju grozno skremžen. Krvavi možgani so mu lezli po njem. Usta so bila široko odprta. Osteklele oči niso bile zaprte, ampak so z britkim, očitajočim pogledom strmele navzgor.

Okoli stoječi so zakričali, kajti groza jih je obšla pri pogledu na mrliča. Gostilničarka je sklenila roke nad glavo ter stokala, da bo zdaj njen hotel prišel v slab glas.

Radivoj je edini ohranil zavednost.

2212

„Gospa Grah,“ je rekel gostilničarki, „kdo je stanoval v tej sobi?“

„Nihče,“ je odgovorila, „jaz gotovo vem, da ta soba ni bila oddana.“

„Potem sta se lopova s ponarejenim ključem splažila v sobo. A zdaj moramo predvsem poizvedeti, kdo je umorjeni. Iz obleke se da sklepati, da je bil boljšega stanu. — Poglejmo, gospoda, če je v žepu nesrečneža kak papir, iz katerega bi izvedeli njegovo ime.“

V navzočnosti drugih je Radivoj preiskal žepe mrtvega. Toda niti papirjev, niti denarnice ni mogel najti. Žepi so bili prazni, vse je izginilo.

„Oropala sta ga, o tem ni dvoma!“ je zaklical Radivoj, „tak človek bi moral vsaj uro imeti, a tudi te ni nikjer najti. Morda se bo na perilu videlo, kdo je.“

Radivoj je odprl mrvemu telovnik ter gledal na znamenje. Toda srajca je bila zaznamovana le z velikim B, iz česar se ni moglo kaj izvedeti.

„Oh, Ti moj Bog,“ je zaklicala gostilničarka, „zdaj pridejo pa še ljudje iz zadnjega konca hiše. Ko bi le bil moj mož doma! Zdaj bi se potrebovalo sto očij, da bi se videlo, če bi kaj ne izginilo.“

„Mi nismo tatovi, gospa Grahova,“ je rekel nežen glas, „če smo prav siromaki. Mislim, da me dovolj dolgo poznate in lahko veste, da ne bom ničesar odnesel iz Vaše hiše.“

„Oh, Vi ste, gospod Krabe,“ je zaklicala gostilničarka ter se obrnila k sivolasemu starčku, ki se je pojavil za njo. „No, v resnici Vas ne mislim, ker Vas je sama poštenost. Oh, Ti ljubi Bog, gospod Krabe, kakšno nesrečo moramo doživeti! Pred krátkim je nekdo zblaznel pri nas in danes so nekoga ubili.“

2215

2213

„Ubili?“ je zaklical stari Krabe, „v prepiru ubili? Me nas obvaruj!“

„Ne, zavratno umorili!“ je odgovorila gostilničarka, morilci so nesrečnega človeka izvabili v hotel; kdo ve, da so mu vse natvezili. Ko je vse spalo, so ga pa v tej sobi umorili s tem, da so mu črepinjo razbili. In zdaj je v postelji in mi ne vem, kdo je in kaj hočemo z njim storiti.“

„No, jaz mislim,“ je zaklical Jeremija Krabe, ne da bi se ozrl na posteljo, „da bi se najprej poklicala policija.“

„Ta že zasleduje morilca,“ je odgovorila gostilničarka, „bila sta namreč dva. Ta gospod pravi, da ju pozna. Kako pa je Vašemu sinu, gospod Krabe? Požabila sem, vprašati po njem. Ali je že mrtev?“

„Hvala Bogu, ne!“ je odgovoril Krabe in stari obraz se mu je zasvetil. „Bog je storil čudež, uslišal je moje molitve. Pomislite, gospa Grah, ko sem pred dvema urama prišel domov, sem počasi stopal po stopnicah in srce mi je močno utripalo, ker sem gotovo pričakoval, da sinina ne najdem več pri življenju. A kako sem bil presenečen! Ni nele živel, ampak po dolgih tednih je prvič zopet mirno spal.“

Zbudil se je le za trenotek, da mi je roko dal ter mi zagotovil, da mu je boljše. Nič več ni imel mrzlice in doktor mi je rekel, da je zopet upanje za življenje, ako poneha mrzlica. Kajpada nisem šel spati ampak sedel sem k sinovi postelji, da prečujem noč pri njem. Tedaj sem hipoma slišal grozovito kričanje. Odprl sem okno in na dvorišču sem videl ljudi, ki so kričali: „Morilci, morilci!“ Takoj sem hitel sem, ker sem mislil, da bi morda lahko kaj pomagal.“

„Ne, ljubi stari gospod,“ je v tem hipu zaklical

grof Radivoj pisarju, „tu se ne da več pomagati. je mrtev in mrzel; grozovito sta ga mörilca razmesari leži tukaj kot grozno razmesarjen mrlič! O Bog „Oh, kako hudobni ljudje so na svetu!“ je vskliknil, ko je tako hladno in brezčutno govoril o smrti Jeremija Krabe ter počasi stopil k postelji.

A komaj se je ozrl na ležišče ter ugledal možega sina ter mi ponujal denar za njegov pogreb, da je trd in nem počival na beli odeji, je v grozi skorajprej sam izpil grenki kelih. Ne, tega si ni mislil!“ nazaj. Nobene besede ni mogel spraviti iz sebe, čeprav je držal usta odprta in so mu ustnice gibale.

„Kaj pa Vam je, gospod Krabe?“ je zaklicala gostinčarka, ki je opazila starčeve ostuplost. „Ali niste nikoli v svojem življenju videli mrliča?“

„Tega mrliča,“ je zaklical stari pisar ter iztegnoslico Marto. tresoče roke, „tega umorjenca poznam jaz.“ Bil je imovit, kajne?“

„Oh, Vi ga poznate?“ je vskliknil Radivoj Sokolski, „no, torej nam hitro povejte ime tega nesrečneža, da ovestimo njegovo rodbino o strašni nesreči.“

„Saj je moj gospodar!“ je zaklical Jeremija Krabe in solze so se mu zasvetile v očeh, „to je odvetnik doktor Blak, ki ga pozna polovica Londona. O moj Bog, kakor se je moglo to zgoditi? Kako je prišel sem? Oh, kakšna nesreča! O uboga hči! Strašno je tako umreti, tako grozno zovito umreti!“

„Kaj, doktor Blak se imenuje mrtvi?“ je zaklical gostinčarka, „potem ga tudi mi poznamo! Oh, to je dvojna nesreča za nas, ker je bil tako ugleden človek umorjen v naši hiši.“

„Vi ste bili v službi pri umorjenem?“ je vprašal Radivoj, „kakšno službo ste pa imeli?“

„Bil sem pisar pri njem,“ je odgovoril Jeremija Krabe, „ter mu skoro štirideset let zvesto služil. Bil je večkrat zelo čuden človek, ta doktor Blak. Toda če se človeka tako dolgo pozna, — — oprostite, ako jokam, to ni sicer pri moških navada, toda jaz ne morem dlje.“

ili svoje bolečine v srcu. Pred par urami sem ga že predseboj, tako zdravega in svežega, — in zdaj,

besih, Tvoja pota so čudovita! Tega si mister Blak mislil, ko je tako hladno in brezčutno govoril o smrti Stari mož s srebrnimi kodri je britko jokal.

„Vi ste vrl človek, gospod Krabe,“ je reknel Radivoj, mi hočete odgovoriti na nekatera vprašanja? Ali je umorjeni rodbino, — ali je bil oženjen?“

„Bil je vdovec,“ je odgovoril Krabe, „toda hčer ima, Bil je vdovec,“ je odgovoril Krabe, „toda hčer ima, Stari mož s srebrnimi kodri je britko jokal.

„Sovražnike?“ — Jeremija Krabe je zmajal z rameni. Bil je imovit, kajne?“

„Imljeli so ga za zelo bogatega!“ je starec odgovoril. Ali je imel mister Blak sovražnike?“

„Sovražnike?“ — Jeremija Krabe je zmajal z rameni. Bil je imovit, kajne?“

„Opa nima sovražnikov in celo odvetnik, ki je javna

pa? Toda da bi ga zlasti zdaj zasledovali sovražniki, em ne vem ničesar!“

„No, vse to bo že policija poizvedovala,“ je reknel Radivoj, „a mi imamo žalostno dolžnost, da obvestimo oziroma hčer umorjenega o nesreči. Pojdite, pod Krabe, spremite me! Pojdite skupaj v odvetnikovo hišo. Tam gotovo ne bodo ničesar slutili o snem zločinu.“

„Oh, to bo hud trenotek,“ je vzdihnil Krabe, „toda m, da mora biti.“

„Truplo vzameva kar s seboj,“ je reknel Radivoj. tukaj je že gospod policijski komisar, vzel bo vso na zapisnik.“

Policijski komisar je vstopil v spremstvu več urad

Radivoj je povedal cel dogodek in komisar je preneslo v njegovo stanovanje, ni imel ničesar ugovorja. Ker se je Radivoj ponudil, da spremi mrliča, je policijski komisar po voz ter dal truplo nesrečnega Barba Krabe v odeje. Skoro nato sta se Radivoj in Krabe peljala v advokatovo hišo.

Medtem je bila ura že dve po polnoči in Elizabeta že dokončala svoje delo.

Ravno se je pripravljala, da ugasne luč v pisarni, ko se je oglasil zvonec pri vežnih vratih.

Zdaj ni počakala, da bi Barba prišla, ampak se je hitela k vratom ter jih odprla.

Neznan gospod je stopil noter. Za njim se je kazal stari Krabe in še dva moža, ki sta nosili na vodejte zavitega.

„To je gospodična Elizabeta,“ je hlastno rekel Krabe, „ona ni hči odvetnikova, ampak mlada dama sstanuje pri njem.“

„Za božjo voljo, kaj se je pa zgodilo?“ je zaklicala Elizabeta, „ali ste se že vrnili, gospod Krabe? In kaj prinašajo tukaj?“

„Velika nesreča se je zgodila, gospodična Elizabeta,“ je zaklical stari pisar s solžami v očeh ter stopil s sleci v vežo. „O moj Bog, kaj poreče gospica Marta? mislite, advokata so umorili!“

„Umorili?“ je zaklicala Elizabeta ter se obledela. Tekla nazaj, „in kje, — kje se je zgodilo to hudodelstvo?“

„V malem hotelu, Pri belem slonu!“ je odgovoril pisar, „slučajno stanujem jaz v zadnjem koncu. Sem bil takoj zraven in povedal, da je umorjeni moj Blak. Toda predvsem je treba obvestiti gospodično Marto. Oh, kako bo neki sprejela to vest?“

„Tukaj je že Marta!“ je šepetala Elizabeta s posledom na stopnice, kjer se je na vrhu pokazala lepa preneslo v njegovo stanovanje, ni imel ničesar ugovorja. Ker se je Radivoj ponudil, da spremi mrliča, je policijski komisar po voz ter dal truplo nesrečnega Barba Krabe v odeje. Skoro nato sta se Radivoj in Krabe peljala v advokatovo hišo.

„Kaj pa pomenja ta ropot sredi noči?“ je zaklicala policijski komisar po voz ter dal truplo nesrečnega Barba Krabe v odeje. Skoro nato sta se Radivoj in Krabe peljala v advokatovo hišo.

„Oh, Vi ste, lady Elizabeta? Kaj hočejo ti tujci? Kje je moj oče?“

Po tem besedah je prišla Marta v vežo. Nosilca sta položila mrliča na klop v veži. Truplo je bilo še zakrito.

„Oprostite, gospodična,“ je reklo grof Radivoj ter se priklonil lepi deklici, „da sem sredi noči vdrl v Vašo hišo. Žal da sem prinesel žalostno vest! Pripravite se, da boste nekaj strašnega slišali. Zaupajte na Boga, ki Vam bo stal na strani pri tem teškem udarcu osode.“

„Gospod,“ je vskliknila Marta s pridušenim glasom, „kako naj Vas razumem? Vprašam še enkrat: Kje je moj oče?“

„Vašemu očetu se je prigodila nesreča,“ je nadaljeval Radivoj, „poklicali so ga v neki hotel s pretvezo, da bo napisal testament, toda tam je — —“

„Zbolel?“ je zakričala Marta. „Teško zbolel? O, meni nekaj pravi, da je moj oče — —“

„Mrtev!“ je spopolnil Radivoj, ko ni mogla nesrečna devojka dalje govoriti.

„Mister Blak je umrl nenaravne smrti, umorili so ga!“

Pri tem je grof Radivoj Sokolski pokazal na dolgoroč, ki je ležala na klopi.

„Zdaj, — zdaj je bilo Marti vse jasno. Zakričala je, da je šlo vsem skozi mozeg in kosti,

nato je pri klopi padla na kolena. Odgrnila je odejo, a ko je videla grozovito razmesarjeno truplo svojega očeta, je padla v nezavest.

Elizabeta je stekla k nji ter jo vjela v naročje. Tudi Barba, ki je prihitela, je pomagala Marto nesti v sobo, dočim sta nosilca vzdignila mrtvega Blaka ter ga nesla v njegovo spalno sobo in ga položila na posteljo.

Radivoj je z Jeremijo Krabetom odšel v pisarno. Skoro nato se jima je pridružila tudi Elizabeta Ravington.

„Ali so morilca prijeli?“ je vprašala, „ali bo mrtvi vsaj po zemeljski pravici maščevan?“

„Bila sta dva lopova,“ je odgovoril Radivoj, „ki sta izvršila umor. Najbrž sta mislila, da ima advokat velik znesek pri sebi. Sicer si ne morem misliti, kaj ju je dovedlo do tega krvavega čina. Žal da se je banditoma posrečilo ubežati. Toda prijeli ju bodo gotovo, ker sem jaz že povedal njih imena policiji, kajti izpoznal sem ju na glasu. Eden se imenuje Franc Robič, ki je najbrž umor izvršil. Izumel je pa zločin najbrž njegov tovariš, neki doktor Morač, ki je imel poprej blažnico.“

Ko je Elizabeta Ravington slišala ime Morač, se je zdržnila, — in nehote je iztegnila roke kakor bi se hotela braniti.

„Doktor Morač!“ je zaklicala s tresočim glasom, „sveti Bog, ali je v Londonu? Da, temu lopovu je to dejanje podobno! O Bog v nebesih, zakaj ga nismo raje pustili v morju utoniti, ko je bilo njegovo življenje odvisno od nas? Zakaj smo ga rešili morskega soma, ki je že odprl žrelo, da ga požre?“

„Kaj, gospodična,“ je hlastno zaklical Radivoj, „Vi poznate doktorja Morača? Kakor ste se pa seznanili s tem črnim poštenjakom?“

„Ta nesramnež,“ je odgovorila Elizabeta ter komaj zadrževala salze, „je tudi mene zasledoval. Po naročilu nekega hudobnega sorodnika me je hotel spraviti v blaz-

nico. Na plavu, na katrem sem se takrat po morju vozila in na katerega se je tudi on rešil, je bila še neka druga dama. Tej je še veliko hujšega prizadel. Oh, ko bi Te takrat ubogali, Rožica, ko bi takrat ne rešili tega nesramneža, potem bi vsaj tega umora ne mogel izvršiti.“

V tem hipu je prijel grof Radivoj Sokolski roke lepe, mlade deklice, ki je stala pred njim. Stisnil ji je nežne roke in skoro mu je glas zastal, ko je Elizabeti zaklical:

„Pravkar ste imenovali ime, ki mi je zelo drago. Govorili ste o Rožici! Na morju, — pravite, — ste srečali Rožico? Ali se še spominjate, kakšno je bilo rodinsko ime te dame?“

„Rožica Jaklič,“ je odgovorila Elizabeta, „kako naj bi se ne spominjala tega imena, ker je ta devojka moja najljubša in najdražja prijateljica.“

„Vi ste Rožicina prijateljica?“ je vskliknil Radivoj, „pred menoj stoji torej bitje, ki pozna mojo Rožico in je njena prijateljica!? O draga gospodična, hvala Vam za besedo, katero ste pravkar izgovorili, kajti očetovo srce je hvaležno za vsak občutek prijateljstva in ljubezni, ki se jo posveti njegovemu otroku.“

„Vašemu otroku, — pravite? Sveti Bog, Vi ste Rožicin oče?“

„Jaz sem grof Radivoj Sokolski in oče one, ki se Nam je imenovala Rožica Jaklič. A zdaj mi povejte, kje ste zapustili Rožico? Kje ste bili poslednjikrat z njo skupaj? In ako morda veste, kje je sedaj, o potem, draga gospodična, potem naju ni Bog brez namena pripeljal skupaj. V meni vidite nesrečnega, globoko potrtega očeta, ki že dolgo išče z vročim koprnenjem svojega otroka, da ga pritisne na srce, ne da bi ga mogel najti. Se vedno

2220

ime vara osoda za srečo, da bi bil združen s svojim dejanjem, žive, žive še in so prosti. Jaz jih bom našla, če
tetom.“

„Oh, kako rada, gospod grof,“ je odgovorila Elizabeta, „bi Vam povedala, kje bi našli Rožico, a jaz sama ne vem tega. Ubogo, nesrečno deklico sem poslednjič objela v Novem Jorku, ko je potem odpotovala v Novo Mehiko, da nastopi tam službo. Dobila sem od tam tudi nekaj pisem, pozneje so pa izostala in moja pisma so prihajala neodprta nazaj. Toda zato Vam ni treba obupano deklico, — „da so Vam znana imena teh lopovov. Kajne, neki Morač in Robič sta umorila mojega očeta? Toda veste-li, gospod, da sta ta človeka le najeti osebi, ki sta izvršili umor po naročilu drugega?“

„Ne pravica sveta,“ je resno odgovoril Radivoj ter pokazal navzgor, „ampak pravica nebes! Da, tudi jaz hočem upati! Nekaj dñij ostanem še v Londonu, potem pojdem radi važnih opravkov domov. Ali Vas lahko še enkrat vidim in kje bi Vas našel?“

„V tej hiši,“ je odgovorila Elizabeta, „kajti ubogo Marto ne morem zdaj zapustiti. V svoji brezmejni bolesti bo zelo potrebna prijateljice in ta ji hočem jaz biti. Oh, sasaj je Marta tukaj!“

Vrata so se nenadoma odprla. Ko so se Radivoj, Jeremija Krabe in Elizabeta obrnili, so vgledali Marto na pragu.

Obraz ji je bil mrtvaškobled in njene sicer tako lepe oči so se grozotno svetile. Pod lahno belo obleko, katero je v prvi osuplosti vzbudivši se iz spanja vrgla nase, so ji trepetale grudi kakor bi jih vihar majal.

„Moj oče je mrtev!“ je vskliknila Marta s trdim glasom in vsaka beseda je zvenela kakor udarec s kladivom na železo. „Na tem se ne da ničesar spremeniti in vse tožbe in solze ne obudijo več mrtvega. Toda morilci

2221

Marta se je počasi bližala grofu, ki je sočutno zrl lepo, — „Tega ne vem,“ je odgovoril Radivoj, „toda nemogoče se mi ne zdi, da bi se tako zgodilo kakor Vi pravite. V tem slučaju bi kajpada morala najstrožja kazen zadeti onega, ki je umor povzročil.“

„O tega poznam jaz,“ je zaklicala Marta ter vzdignila stisnjeno pest kakor bi hotela z njo udariti na glavo nevidnega sovražnika. „Jaz poznam človeka, ki je Morača in Robiča najel. In čeprav sem le slabotna ženska, ga bom vendar prisilila, da bo priznal svojo krivdo, — to prisegam pri Bogu Vsemogočnem, to obljudljjam pri spominu na nesrečnega očeta, ki morda ni bil vedno brez krivde v življenju, a vendar tako strašne smrti ni nikoli zaslužil.“

Gospod, in tudi Vi Elizabeta, — ali mi hočeta pomagati, da razkrinkamo morilca?“

„Hočeva!“ sta enoglasno odgovorila Radivoj in Elizabeta.

Tudi stari Jeremija Krabe je ponizošno prišel iz svojega kota ter rekel:

„Če potrebujete mene, gospodična Marta, sem Vam tudi na razpolago.“

„Dobro, stari mož,“ je zaklicala Marta. „Morda nisem zaslužila, da mi zdaj pomagate, tem bolj pa cenim Vaše besede. No, torej nisem brez zaveznikov. Že jutri pričnem vojsko zoper sovražnika.“

Da pa boste vedeli, dragi prijatelji, koga bom našel v Londonu? Da pa boste vedeli, dragi prijatelji, koga bom našel v Londonu? padla in s kom se bomo bojevali, Vam povem njegovo ime. Oni, ki je prelil kri mojega očeta, se imenuje Ravington!“

197. poglavje.

Na londonskem mostu po noči.

Ralf Ravington je nevoljen vstal od igralne mize in zaviljel v zavetno in vedno nanjo misliti. V domišljiji si je vedno kajti ta večer je imel zopet prav hudo smolo.

V klubu angleških magnatov, kamor mu je bil prisoten, je zaviljel, da mu je sodišče prisodilo dedno in vedno nanjo misliti. V domišljiji si je vedno kajti ta večer je imel zopet prav hudo smolo.

Tri tedne kasneje bi ga to ne skrbelo veliko, kajti takrat bo že imel v rokah milijone in milijone Ravingtonovega premoženja. Toda danes, — Ti ljubi Bog, danes je šlo bodočemu lordu prav slabo.

Izgube v igri ni mogel plačati. Zato je lordu Aberdenu, ki je bil njegov nasprotnik v igri, na častno besedilo obljubil, da mu v treh dneh plača tritisoč funtov na obali grofije Jork opazili pred nekaj dnevi balon, Šterlingov, katere je nanj izgubil. Navada je sicer, da se katerega je gnat silen vihar čez morje in ki je končno taki dolgoravnajo do opoludne prihodnega dne, toda zginil v njem.

Lord Aberden je bil skrajno ljubezniiv.

„Kajne, dragi lord Aberden,“ se je obrnil Ralf na mizo, „da boste molčali o najinem dogovoru.“ Saj razumete, da sem v jako neprijetnem položaju.“

„Zagotavljam Vas,“ je takoj odgovoril Aberden, „da bom molčal o tej malenkosti, ki zanima itak samo Vas.“

„Razume se po sebi,“ je bahato nadaljeval Ravington, „da bom v treh dneh plačal to malenkost, toda v hipu —“

„Saj mi je umevno!“ je rekel Aberdeen. „S tem je stvar med nama končana.“

Dal je Ralfu roko ter odšel iz jedilne v bralno sobo. Tam je navadno sedel, ako je prišel v klub, kajti njigo. Igra navadno ni bila njegovo veselje.

Le v zadnjih dneh ga je igra malo zabavala, kajti duši je bil zelo razburjen, a si sam ni hotel tega primati.

Nikakor ni mogel pozabiti lepe, zločinske žene, kateri pomagal iz Londona ubežati. Proti svoji volji je moral predstavljati njen krasno podobo.

„Kje je neki zdaj?“ si je mislil lord Aberdeen ter stop dovoljen, odkar so vedeli, da mu je sodišče prisodilo dedel v bralni sobi na mehek divan in naslonil glavo Ravingtonovo dedščino, je zelo visoko igral ter pri tem roke, „kam jo je balon zanesel? Umevno je, da mi tudi veliko izgubil.“

Češesar ne poroča, toda moje misli jo vendar neprestano premiljajo.“ Eden služabnikov je prinesel več časopisov lordu Ravingtonu.

toda dohitela Te je med nebom in morjem. Bog bod milosten Tvoji duši!"

Mladi lord je naslonil glavo nazaj in zatusnil oči. Na obrveh so mu visele solze.

Ralf Ravington je tudi odšel iz igralne sobe ter se dal prinesti elegantni svršnik. Nato je zapustil klub ter odšel proti domu.

Bilo je ob dvanajstih ponoči in gosta megla je ležalo nad Londonom. Jesen se je že oznanjala in začela kazati z meglo svoje vsakoletne neprijetnosti.

Ravington si ni najel voza. Glava mu je še žarela od igre, zato je šel peš proti domu.

Dospel je do velikega mosta, ki je vodil čez Temzijo. Zavil se je tesnejše v svoj plašč, kajti iz vode je vstaja hlad.

Ko je prišel do srede mostu, je stopila izza stebra temna postava, ki je najbrž že delj časa tam čakala.

„Baronet Ravington!“ je zašepetal glas in Ralf se je zdrznil.

„Hudiča!“ je vskliknil, „Vi ste, Franc Robič?“

„Tiho, — nobenega imena,“ je šepetal rdečelasi bandit, „zasledovalci imajo dobra ušesa in gotovo ste že slišali, da nismo prav gladko opravili, kar ste nam naredili.“

„Tega nisem le slišal,“ je odgovoril Ravington, „am pač tudi pravkar čital v časopisih. Prokledo, kako sta se mogla dati zasačiti in še celo od človeka, ki je Vaju na glasu izpoznał!“

„No, imela sva smolo!“ je odgovoril Robič in skomignil z rameni, „sploh je pa namen dosežen; — advokat je mrtev!“

Ravington si je plaščev ovratnik privil, hipoma ga je mraz stresel.

„In zakaj ste me pričakovali?“ je zarohnel nad Robičem, „le da mi poveste to, kar že vem? Ali ne izprevidite, da pridem raditega lahko v največjo nevernost? Ako bi naju kdo skupaj videl, bi bil izgubljen.“

„Gospod baronet, saj sami veste, zakaj sem tukaj v različnih oblekah v Vaši hiši ter poskušal govoriti z Vami, toda Vaš služabnik ne pusti nobenega berača čez prag. In ko sem prišel kot kramar, mi je pred nosom zaprl vrata. Končno sem danes še enkrat šel k Vam kot zavarovalni agent. A reklo se mi je, da ste šli z doma in da se zvečer najbrž ne boste vrnili. Poizvedoval sem, kam ste šli ter izvedel, da ste v klubu. Zato sem vedel, da prideš tod mimo, ko se boste domov vračali in tukaj sem Vas tudi počakal.“

„Jaz pa ne utegnem pogovarjati se z Vami,“ je odgovoril Ralf Ravington. „Pridite jutri opoludne k meni, skrbel bom, da Vas bodo spustili v hišo.“

Ralf je stopil naprej ter hotel oditi, toda Robič se ga je še vedno držal.

„Oho, gospod baronet,“ je zaklical, „tako se pa nisva zmenila. Midva sva storila svoje in zdaj je Vaša dolžnost, da storite svoje in izpolnite obljubo.“

„Obljubo? Jaz ne vem, kaj bi Vam bil obljubil,“ je odgovoril baronet z negotovim glasom ter se izognil Robičevemu pogledu.

Rdečelasi zločinec je poskočil ter strupeno pogledal baroneta.

„Kaj, ali hočete s tem reči,“ je Robič hripavo zaklical, „da nas boste varali za dobro zaslужeno plačilo? Meni in Moraču ste obljudili 5000 funtov šterlingov, ako spraviva starca s sveta. To se je zdaj zgodilo. Ubila sva ga in zdaj je mrtev. Pri tem je pa nama slabo šlo, morala.

sva skočiti iz drugega nadstropja na ulico. Kar se mene
tiče, sem kakor mačka, ki pade vedno na noge. Toda
Morač jo je za vedno izkupil. Zlomil si je hrbtenico in
leži napol mrtev v najini sobi. Niti zdravnika si ne upam
poklicati, ker se bojim, da bi vprašal po vzroku poškodo-
vanja. — Gospod baronet, midva hočeva biti plačana, kajti
v Londonu so nama postala tla prevroča in jaz moram
Morača spraviti iz mesta.“

„Kaj me to briga!“ je vskliknil Ravington. „Tukaj
mi pripovedujete povest, ki me prav nič ne zanima. Jaz
Vama nisem naročil advokata umoriti; rekел sem Vama
de, da je moj sovražnik in da rad dam 5000 funtov šter-
lingov, ako se mu prigodi kaka nesreča.“

„Torej nočete plačati? Prevarati naju hočete?“ je
zakričal Robič, da se je mimoidoči sprehajalec ozrl.
„Dobro si pomislite, baronet, igra, ki jo igrate z nama,
je nevarna. Lahko Vas več stane nego 5000 funtov šter-
lingov, ako jo izgubite.“

„Tudi ko bi Vaju hotel plačati,“ je odgovoril Ralf,
ki se mu je zdelo previdnejše, ako odneha, „bi Vam ne
mogel dati 5000 funtov šterlingov in sicer zato ne, ker
jih njamam. Toda če ste zadovoljni z manjšim zneskom,
recimo sto funtoy, te Vam lahko dam.“

„Sto funtoy šterlingov?“ je škripal Robič, „to je
beraški denar! Za sto funtov se ne mori človeka!“

Niti Ralf niti Robič nista opazila, da je šel v zadnjih
minutah za njima neki človek, ki je bil zavit v dolg
plašč. Bil je namreč oni štalec, ki se je pri glasnih Ro-
bičevih besedah poprej ozrl.

Tako baronet kakor Robič sta bila tako razburjena,
da sta pustila vsako previdnost v nemar in se niti ozrla,
nista, če ju kdo posluša.

Neznanec, ki je hipoma izpremenil svojo pot in ko-

rakal zdaj v nasprotno smer, se je zelo zanimal za lopova
kakor se je videlo.

„Vraga, kaj me vse to briga!“ je zaklical baronet ter
še bolj pospešil korake, „kaj me briga; če si je Morač
zlomil hrbtenico! Jaz sem Vam ponudil sto funtov, od-
ločite se, ali jih hočete vzeti ali ne!“

„Vzamém kot del odplačila,“ je odgovoril Robič ter
pomolil roko.

„Pojdiva do prve svetilke, tam Vam izplačam ta
denar. Tukaj je temno in v Vaši družbi ni dobro pokazati
denarnico.“

„Ako se ne bojite, da bi Vas videli z menoj pri sve-
tilki,“ je odgovoril Robič, „je tudi meni vseeno. Toda nikar
si ne domisljujte, da se boste tako po ceni izmazali. S sto
funti ne moreva z Moračem ničesar začeti. Torej pripra-
vite denar! Za kar smo se zgovorili, to nama morate iz-
plačati!“

„In jaz Vam še enkrat pravim,“ je odgovoril baronet,
„da nímam več denarja.“

„Potem pa naju ne bi najeli za umor,“ je vskliknil
Robič, „kdo ne more plačati, temu ni treba naročiti.“

Robič je te besede zopet glasno izgovoril in baronet
mu je pomigal, naj molči.

„Ali hočete priti na vislice?“ je rekel. „Saj kričite,
da se Vas lahko sliši po celiem mestu. Pomirite se vendar.
V treh tednih bom imel velikansko premoženje ter Vam
lahko plačal dolg.“

„V teh treh tednih naj pa lakoto trpiva?“ je vskliknil
Robič.

„No, jaz mislim, s sto funti bosta lahko izhajala!
Saj nista tako velika gospoda, da bi morala potratno
živeti.“

„Govorite kakor razumete,“ je razsrjen rekel Robič,

„zločinec, ki ga zasledujejo, potrebuje več denarja negotako gotovo, kakor držim z roko ta kol, ki je globoko velik gospod, ki razsipa denar. Kako naj Morača skrijem? zemljo zabit.“
 Kdo naj ga zdravi, kdo naj mu streže? To vse stane. „No, potem pa skrbite, da kol nenadoma ne pade,“ denar in zopet denar. In nas eden, ki mora občevati z zločinem, je hripavo zakrohotal Robič. „Kakor se vidi, še niste činskimi krčmarji, je oskubljen, kjer se ga more oskubiti, čitali današnjih večernih časopisov?“
 kajti ljudje vedo, da se jih potrebuje.“

„Odidita torej! Pojdita v Ameriko!“ je zaklical Ravington.

Toda ta predlog je povzročil le porogljiv posmek pri Robiču.

„Kajpada bi Vam bilo najljubše,“ je odgovoril rdečelasi bandit, „ako oba izgineva in se nikoli več ne pokaževa. Saj bi rada šla v Ameriko, zlasti ker so nama v Londonu postala tla prevroča. A tega ne moreva poprej storiti dokler naju ne plačate. — Zdaj sva pri svetilki, dajte mi naglo sto funtov.“

V onem hipu, ko sta se ustavila, je skupnikl človek, ki ju je zasledoval, za neki steber, ki ga je popolnoma zakril.

„K sreči je huda meglja,“ je rekel Ravington ter počasi in previdno vzel denarnico iz žepa, „zato se naju ne bo opazilo. Tukaj je sto funtov šterlingov. Toda pred osmimi dnevi ne dobite več.“

„Ej, saj imate kredit! Dokler Vas bodo imeli za prihodnjega dediča Ravingtonovega premoženja, Vam posodi žid in kristjan. Zaupno povedano, bi moralj izrabiti lahkovernost ljudij, kajti ko bodo izvedeli, da je Vaše slave konec, potem je prepozno, potem Vam nihče še deset šilingov ne posodi.“

„Kaj pravite,“ je nevoljno vskliknil Ravington, „z mojo slavo gre k koncu? Povem Vam, v treh tednih postanem lord Ravington. Potem bom imel zemljišča, hiše, denarja na milijone in dragocene kamne. In vse to imam

„No, potem pa skrbite, da kol nenadoma ne pade,“ je hripavo zakrohotal Robič. „Kakor se vidi, še niste čitali današnjih večernih časopisov?“

„Pa res,“ je hlastno odgovoril Ravington, „igral sem v klubu ter popolnoma pozabil na čitanje. Če kaj bi bilo notri, da bi me zanimalo? Morda kaj neumnega, kar bi moral le zasmehovati.“

„Dobro Vam, ako bi se lahko smeiali!“ je odgovoril Robič, „meni je pa kost obtičala pri večerji v grlu, ko sem bral časopis ‚Daily Gzette‘ sedeč pri postelji doktorja Morača.“

Da pa ne boste v dvomu, da sem Vas prijateljsko varil, berite sami. Jaz mislim, da boste lahko čitali pričuči svetilke!“

Rdečelasi bandit je privlekel iz žepa zaviti časopis ter ga ponudil baronetu.

Ta je razgrnil časopis z obrazom človeka, ki si je svest svoje stvari.

A komaj je prečital par vrstic, ko se je zdrznil ter obledel.

„Haha, ali Vas je prijelo?“ se je porogljivo smejal Robič, „saj sem si mislil. No, baronet Ravington, zdaj pa tržite kol z obema rokama, da ne pade.“

„Saj ni res, — nesramna laž!“ je vskliknil Ravington, „Daily Gazette“ je znan lažniv časopis, ki zabava svoje bralce z vsemi mogočnimi pravljicami. S kakšno nesramnostjo trdi, da se je pojavila Elizabeta Ravington in da je najvišji sodni dvor že dobil vlogo, v kateri prijavlja mlada lady svoje pravice. In s kako nesramnimi besedami se članek končuje:

atljem nehvaležen, ta se ne sme čuditi, ako ima povsod

„Iz najboljšega vira zagotavljamo svojim brakovražnike.“

cem, da bo lady Elizabeta Ravington gotovo zma „Prav imate, Robič,“ je vskliknil baronet, „zdaj gala v tej pravdi. Kajti ne bo samo dokazala, da vidim, da moramo skupaj držati. Poprej ste me vprašali, je res oseba, za katero se je izdala, ampak tekomaj bi bilo iz tega, ako bi Elizabeta Ravington še živel? pravde se bo razkrilo še veliko senzacijonelnih stva No, jaz Vam hočem povedati, kaj mora biti iz tega.“ rij, po katerih bo oni, kateremu je sodišče pomo Baronet je pri teh besedah potegnil rdečelasega ban- toma že prisodilo Ravingtonovo dedščino, prišel ita tesno k sebi ter mu z drhtečim, hripavim glasom v pravo luč. Najbrž se bo tej pravdi pridružila še lašepetal: zanimivá kazenska pravda, v kateri bo pa moral „Akó Elizabeta še živi, mora umreti kakor je Blak Ralf Ravington rad ali nerad prevzeti vlogo obto mrl.“ ženca.“

„Ah, torej mi daste novo naročilo!“ se je zakrohotal Časopis je odpadel tresočim rokam baronetovim Franc Robič, „toda preden ne poplačate starega dolga, Robič je hlastno iztegnil roke, da podpre omahujočega in mogoče misliti, da bi izvršil novo naročilo.“ kajti tega je prijelo kakor omotica.

„Plačal Vas bom,“ je zaklical Ralf Ravington z raz- veter je potegnil časopis dalje in ustavil se, je priurjenim glasom, „in, ako bi si moral denar od hudiča stebru, za katerim se je skrival mož v plašču. preskrbeti.“

„Strašila so, nič nego strašila, ki so se pojavila!“ „To je moška beseda! Za denar morajo vse punice je zastokal Ralf s prdušenim glasom. „Saj ni res, da lesati. Povejte torej, baronet, kdaj pridem lahko k Vam bi zopet prišla in branila svoje pravice. Ne more biti ostali znesek?“ res, kajti Elizabeta Ravington je mrtva!“

Baronet je trenotek premisljeval, potem je teško di- „Ko bi pa vendar še živel,“ je šepnil Franc Robič hajoč odgovoril: baronetu, „kaj pa potem, ljubi Ralf Ravington, Vi imenitni gospod in lordski kandidat, — kaj potem?“

„Pridite jutri zvečer na moj dom. Toda ne idite skozi maina vrata, ampak skozi vrt in jaz bom že gledal, da ne more biti! Saj mi je Blak sam zatrdil, da je mrtva. Torej Vas O kaj bi dal, da bi Blak še živel in da bi se ne bil sprahko počakam jutri, večer?“

„Pridem gotovo,“ je odgovoril Robič, „in ako boste se plačali, bom v dveh dneh izvršil drugo naročilo.“

„Prenagli ste vedno,“ je hlastno odgovoril Franc Robič, „navadno se sprete z onimi, ki so Vam pomagali. Toda tovariša Vam bo manjkalo pri tem delu,“ je Tako ste ravnali z Blakom, kateremu ste izkazali grdo odgovoril baronet, „ali boste lahko sami opravili?“ Nehvaležnost in tako hočete tudi z nesrečnim Moračem „Ej, kaj pa je na tem? Saj gre le za punico! Za in z menoj ravnati. Toda varujte se! Kdor je svojim pri-

njo pojdem, ko odide iz hiše ter jo izvabim v kako več. Ostalo pa potem pride.“

Baroneta je bilo menda groza tega tovariša, s katerim je stopil v tako tesno zvezo. Zavil se je tesneje v plašč ter rekel:

„Zdaj moram domov. Zbogom! Bodite previdni, da Vas policija ne prime. Ali je Morač res tako bolan?“

„Izgubljen je!“ je odgovoril Robič. „Leži Vam na postelji kakor pes, ki si je vse nogel polomil. Stoka, je vendar vseeno živ, vendar vseeno živ. Večkrat zakriči tako glasno, da se bojim, da bi me ne izdaloo kričanje!“

„Potem bi bilo bolje, da čimprej umre!“ je dejal baronet.

„Nato sem tudi jaz že mislil,“ je odgovoril Robič. „Torej jutri zvečer ob sedmih, baronet, — jaz bom točen.“

198. poglavje.

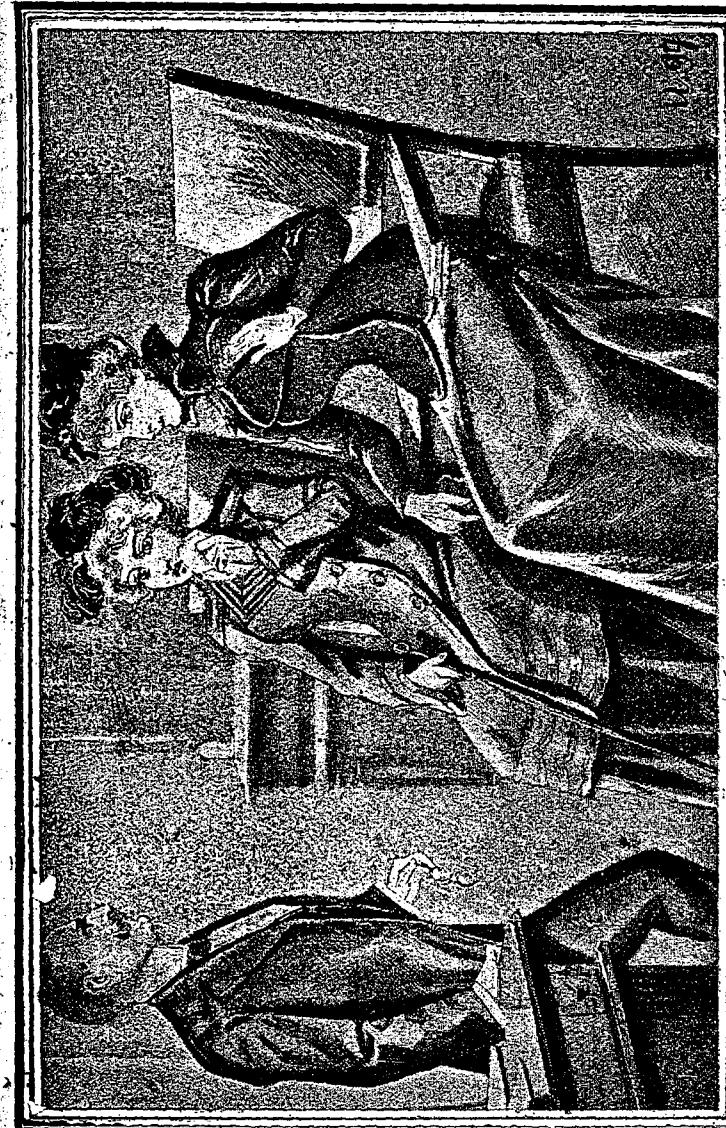
Urednik.

Rdečelasec se je obrnil ter korakal proti domu. Tudi baronet je šel dalje, toda noge so se mu tako tresle, da je komaj prišel z mesta.

V tem hipu se je pripeljal voz. Kočijaž se je najbolj mislil domov peljati, kajti sam je spal na kozlu in konji so sami vlekli voz naprej.

Ralf Ravington je poklical kočijaža ter mu glasno ukazal, naj ga pelje domov. Imenoval je tudi svoje streljanje.

Tujec v plašču, ki se je ves čas skrival za stebrom, je zdaj previdno stopil izza njega. Hlastno je pobral častni pis s tal, ga naglo spravil v žep in šel v gotovi dalja.

Strah na Sokolskem.

94. „Prišli sva,“ je rečla Alenka policijskemu ravnatelju, „da Vam sporočiva neko vest, ki Vas bo prestrašila, kajti gotovo si nemislite, da živi v Londonu tak hudodelec.“

za Robičem. Upal je morda, da se mu posreči izvedeti banditovo stanovanje.

Toda rdečelasi lopov se je zнал varovati. Večkrat se je obrnil in tujec je opazil, da je lopov opazil zasledovanje. Zato je stopil v kavarno; mimo katere je ravno šel.

Ko je odgrnil plašč in snel klobuk, se je videlo, da je lep, mlad mož v marinarski uniformi.

Bil je Marcel Remič.

„Kakšno tajnost sem zasledil?“ je šepetal sam zase, „moj Bog, nisem se motil, — človeka, ki sta stala pri svetilki ter govorila tako čudne stvari, sta se pomenkovala tudi o Elizabeti Ravington, — o moji ljubljeni deklici. Morda bom kaj izvedel iz tega časopisa?“

Remič je vzel časopis iz žepa. Kaki občutki so nenačoma prevzeli njegovo dušo, ko mu je ime Elizabeta Ravington zableščalo iz časopisa. Čital je, da se je mlada lady vrnila, da brani svoje pravice.

Marcel je komaj utegnil povžiti vročo kavo. Nato je plačal, se zavil v plašč in planil na ulico.

Zdaj je šel naravnost v uredništvo časopisa „Daily Gazette“. Dal se je takoj naznaniti uredniku, ki je imel nočno službo. Ta ga je prijazno sprejel.

„Gospod urednik,“ je rekел Marcel, ko je na povabilo sedel, „prišel sem, da Vas prosim pojasnila v neki stvari, ki je zame največje važnosti. Poglejte me v obraz in prepričajte se, da imam obraz poštenjaka. Moje ime je Marcel Remič in sem pomorski častnik.“

„Dobro, gospod, izgledate res kot poštenjak.“

„To sem najprej hotel vedeti, ker Vas bo morda moje vprašanje osupnilo. Pravkar sem čital v Vašem listu vest o lady Elizabeti Ravington.“

„In kaj želite izvedeti?“ je hladno vprašal urednik.

„Rad bi vedel, kdo je ta članek spisal.“

„Obžalujem, to je uredniška tajnost.“

„Dobro, ohranite to tajnost. Toda povejte mi vsaj, kje stanuje Elizabeta Ravington?“

„To bi bilo nevarno za mlado damo, zato Vam ne povem. Sploh je resnica, da je prišla mlada lady v London, da začne pravdo zoper nekega Ralfa Ravingtona, ki je dal svojo sestrično za mrtvo proglašiti. Baronet je zdolžen čez ušesa in ako se mu ne posreči dedčino dobiti, je izgubljen.“

„Gospod urednik, na kaj opirate svoje slabo mnenje o baronetu?“

Urednik je trenotek premišljeval, nato je poizvedujoče pogledal Remiča in odgovoril:

„Jaz Vas imam za poštenjaka in zato Vam tudi odpravljivec. On je eden onih plemičev, ki misijo, da imajo privilegij, druge uničiti, da se sami lahko bolje zabavajo.“

Pred kratkim je bil v Londonu umorjen človek, ki je bil kakor se je zdaj izvedelo v najtesnejši zvezi z Ravingtonom. Umorjenemu so črepinjo razbili.“

„Gospod, kako se je imenoval umorjeni? Zadnje dni me ni bilo v Londonu, zato ne vem vseh novic.“

„Bil je advokat doktor Blak.“

„Blak!“ je zakričal Marcel Remič, „Blak, pravite? Tega imena ne slišim danes prvič. Veter mi ga je pravkar zanesel na uho, ko sem dva sumljiva človeka opazoval. Eden teh je bil, to vem zanesljivo, — baronet Ralf Ravington.“

„Gospod,“ je zaklical urednik ter stopil tesno k Marcelu, „ako je to, kar ste mi povedali, res, storite veliko uslugo pravičnosti, ako spravita oblastva na sled, ki so ga doslej zaman iskala.“

Morilca advokata Blaka poznajo, to se pravi, vedo

njih imena. To sta neki Morač, ki je imel poprej Londonu blaznico, kjer ni bilo nič kaj v redu, in neki priznani lopov, Franc Robič, ki je že davno zrel na vrv. Ali ste morda videli, kakšno barvo las je imel tisti lopovek, ki je z baronetom Ravingtonom govoril?“

„Lase je imel rdeče,“ je odgovoril Marcel Remič z veliko sigurnostjo, ne da bi trenotek premišljeval.

„Aha, to je tisti ptič!“ je zaklical urednik in si zavoljno mel roke, „da, to je bil Franc Robič. Rdeči lasje so tudi v tiralici omenjeni.“

„Se več vem,“ je nadaljeval Remič, „baronet Ralf Ravington se je z onim človekom domenil za sestanek in sicer pride južri zvečer ob sedmih skozi vrta vratna vrata dzadaj, da se ga ne bo opazilo. — To sem razločno mislil.“

„To so važne stvari,“ je zaklical urednik, „in jaz sem Vam jako hvaležen, da ste mi vse to povedali. To je lep lov in naš list bo to vest prvi prinesel ter si prisobil neštevilno novih naročnikov.“

„V zahvalo pa,“ je nadaljeval urednik, „Vam hočem povedati, da stanuje Elizabeta Ravington v hiši umorjenega advokata Blaka.“

„Hvala Varn za to poročilo,“ je zaklical Marcel Remič, „vi ne slutite, kakšno uslugo ste mi s tem napravili. Takoj pojdem k Elizabeti Ravington ter jo bom svaril. Brez dvoma je tudi njeno življenje v nevarnosti, — to dokazuje sestanek baroneta z rdečelasim lopovom.“

Marcel Remič se je nato poslovil od urednika ter odšel na ulico. Komaj je zakrival svoje globoko razburjenje. Torej bo zopet videl ljubljeno deklico, njo, ki jo je pritiskal na srce, ko je grozila gotova smrt obema.

Skoro je stal Remič pred vратi poslopja, česar poestnik je umrl tako grozovite smrti.

Marcel se je začudil, ko je opazil, da je še luč zastori. — Torej niso še šli spati stanovalci te hiše.

Tako je potegnil za zvonec. Barba je prišla iznotraj vprašala, kaj želi.

„Prosim, odprite,“ je odgovoril Remič, „rad bi voral z Elizabeto Ravington.“

„Počakajte malo!“ mu je zaklicala iz veže.

V pisarni odvetnika Blaka, kjer je ta marsikat stvar prevdari, so sedele okrog pisalne mize tri osebe.

Bili so grof Radivoj Sokolski, Elizabeta Ravington in Marta, nesrečna, osirotelja odvetnikova hči. Svetilna mizi je obsevala zamišljene obraze teh oseb, ki se že dve uri pogovarjale o neki važni stvari.

Posvetovali so se, na kak način bi se advokatovi mirec, zlasti pa naročitelj oziroma povzročitelj pozvali na mizo.

Toda upanja niso veliko imeli, skajti policiji se slej še ni posrečilo najti skrivališče Robičeve in Mirkote.

„Prosim tisočkrat oproščenja,“ je nenadoma zakričala Barba, „nekdo je pravkar pozvonil. Ko sem pogledala skozi ključavnico sem videla zunaj človeka, ki je bil v plasti! Oh, Ti ljubi Bog, morda je to tudi kak morilec!“

„Tako si bom ogledal tujca,“ je rekel Radivoj, ter šel ven. Barba je šla za njim ter nesla svetilko.

Radivoj je odklenil vrata.

„Kdo pa ste, gospod?“ je vprašal ter meril Remiča od nog do glave.

„Prosim, dovolite mi, da vstopim, potem Vam bomo takoj odgovoril. Jaz sem pošten človek in kar me je privedlo, bo za stanovalce te hiše gotovo koristno.“

„Torej vstopite!“ je zaklical Radivoj.

Tujec je stopil v vežo ter rekel:

„Moje ime je Marcel Remič, pomorski častnik, in prišel semkaj, da izpregovorim nekaj besed z gospo- Elizabeto Ravington.“

„Kaj, — ali poznate lady?“

„Jaz sem zaročen z njo!“ je ponosno odgovoril Remič.

„Kako, — zaročeni ste z njo? Doslej nisem vedel, da je Elizabeta Ravington zaročena. — Moje ime je grof Radivoj Sokolski.“

„Kako, — grof Radivoj Sokolski? Ali je mogoče?“

„Ah, torej poznate Mirkota Višnjegorskega?“

„Njegov prijatelj sem. Menda sem med vsemi drugimi, jaz oni, ki je ubogega grofa poslednjič videl, preden odgovor.“

„Tako zagonetno izginil.“

„Oh, Vi ste Marcel Remič!“ je vskliknil Radivoj, zdaj se spominjam, da sem to ime slišal od Mirkota.

„Bili ste njegov zastopnik pri čudnem dvoboju, v katerem imam opravilo.“

Nato je stopil Radivoj k vratom pisarne, jih tiho zavil v hišo, čeprav je že pozno po noči.“

Lady Elizabeta Ravington; — tukaj стоji gospod, žima, jak čas pravico priti k Vam. Zato sem ga tudi

ustil v hišo, čeprav je že pozno po noči.“

Elizabeta je vstala ter stopila nekaj korakov proti vratom. Nenadoma je osupnila, — vzdignila je roke, — tem je zakričala, — in v naslednjem hipu je omahnila mlademu možu.

„Marcel, — moj Marcel!“

To je bilo vse, kar je mogla izgovoriti.

„Elizabeta!“ je vskliknil mladi mož, „o moje sladki vesele žanče k sebi, saj več, kako strasne spomine lepo dekle! Vendar, — vendar Te zopet najdem!“ Žalibog, je odgovoril Remič, „sem vsled neke obvezan, da ne smem še govoriti o tej stvari. Toda že

In Marcel je prijel njene tresoče roke ter jo potegi ob tem času bodo morilca in povzročitelj umora k sebi. Elizabeta mu je naslonila svojo glavo na tuknji!“

ter gledala k njemu z očmi, v katerih se je zrcalila blaženost tega trenotka.

Zdaj šele je vedela, kako vroče, kako iskreno Marcela ljubila, — zdaj šele je občutila, kako ničevna bila naklonjenost, ki jo je vlekla k Mirkotu Višnjeg skemu. In obljudila si je, da popravi to krivico s celim življenjem polnim zvestobe in udane ljubezni.

Radivoj in Marta sta stopila k oknu, kajti čutila da sta tukaj nepotrebna.

Po preteku blažene minute, ki je Elizabeto in Radivoju miča za mnogo odškodovala, kar sta trpela, je prijetna Elizabeta Marcelovo roko, ga peljala v sredo sobe in rekla:

„Grof Radivoj Sokolski in Marta, — dovolita, Vama predstavim svojega zaročenca, moža moje ljubezne. Ti pa, Marcel, daj temu gospodu roko, postal je nam v malo dneh očetovski prijatelj. In ono lepo, nesrečno deklico ljubim kakor svojo sestro!“

„Torej lahko odkrito govorim?“ je zaklical Marcel Remič. „Prišel sem namreč sem nele, da Te zopet najden!“ draga moja Elizabeta, ampak tudi, da Te svarim pred strašno nevarnostjo. Isti lopov, ki je umoril gospoda Blaka, hoče zdaj tudi Tebe odstraniti, ker si njegovi sreči na poti.“

„Govorili ste o morilcu mojega očeta, gospod?“ V tem hipu se je oglasil hišni zvonec in dekla je: zaklical Marta ter stopila k Remiču, „povejte mi hitrelo zaklical:“

ime nesramneža, ki je naročil umoriti mojega očeta!“ „Je že tukaj, gospod!“

199. poglavje.

Sinovska dolžnost. *G. Golar*

V mali hiši nekega londonskega predmestja je slovena na oknu izredno čedne in udobno opravljene sobe življenjem polnim zvestobe in udane ljubezni.

da, cvetoča ženska, kateri se je videlo, da je srečna. Ta se ji je brala iz plavih očij. Videlo se ji je v srečnem

ehlaju, ki ji je igral na rdečih, svežih ustnicah.

Iz vsakega diha, ki je vzdigoval in nižal plemenito očene grudi lepe žene, je govorila sreča. Vse na nji

šicalo: „Jaz sem srečna!“

Solnce je zahajalo in posiljalo svoje poslednje žarke mali vrtič pred hišo, kjer so cvetele še posamezne

Mlada žena, ki je doslej mirno sedela pri oknu, ga zdaj odprla, se naslonila daleč ven ter gledala dol ulici kakor bi pričakovala ljubljeno osebo.

„Gospa doktorjeva,“ je zaklicala mlada, močna dekla pragu, „ali hočem pripraviti večerjo? Saj je že šest

„Kaj pa še!“ je zaklicala mlada gospa, „kolikokrat Ti pa še povem, da brez svojega moža nočem večer-

Priti pa mora vsak trenotek. Vsak hip gledam na to, ker mislim, da ga bom videla.“

V tem hipu se je oglasil hišni zvonec in dekla je:

Ti pa še povem, da brez svojega moža nočem večer-

Priti pa mora vsak trenotek. Vsak hip gledam na to, ker mislim, da ga bom videla.“

Strah na Sokolskem.

„Da, on je,“ je radostno zaklicala mlada žena, „vzbujajo domača tla in teh spominov nočem oživeti. znam ga, kako zvoni.“

Lahkih nog je hitela mimo dekle, stekla po sij varen, da ne srečam onega, ki ga moram imenovati nicah doli ter naglo odprla duri.

Svetlobradat, velik mož lepega obraza je iztegnil ter potegnil mlado ženo na prsi.

„Gotovo si se spet plašila, srček moj?“ je zaklila nežno božal lepi ženi lase, „toda poprej nisem morebiti. Moji bolniki me niso pustili proč.“

„Oh, Ti porednež,“ je zaklicala mlada žena ter tegnila moža po stopnicah, „name vedno najnazadis misliš.“

„Ali naj pustim uboge bolnike čakati?“ je vprašala doktor, „ali naj odgovorim, ako me da kak bolnik

čati, da pridem pozneje, kajti zdaj moram ostati pri mladi ženki, da se ne dolgočasi? Aha, obraz se Ti kreiko se le ljubiva in vedno skupaj ostaneva.“

Vidiš, sladka ženica, to bi Ti tudi ne bilo prav.“ „Da, le zmerjaj me, saj sem res bedast otrok. Toda

„Saj vem, da imaš za bolnika sočutno srce. Želi Te nočem nadlegovati s tako neumnimi mislimi; kajne,

voljna sem tudi, da Te bolniki tako želijo.“ „Hinko, saj mi odpustiš?“

Medtem sta dospela v razsvetljenoj sobo v prvem stropju. Sredi sobe je stala miza, na kateri je bil pogrieselo zakljal Hinko Golar ter vračal ženi poljube, „sploh sneženobel prt.“

Na mizi je bilo vse pripravljeno za večerjo. Zakljal. Saj sva lahko zadovoljna s svojo osodo. Ko je Tvoj

sta sedla in dekla je prinesla večerjo.

„In komu na ljubo sem se pa zopet vrnil iz Avžati tam. Tudi Tvoja brata ne! Eden je postal samsvoj rike v Evropo?“ je smehljaje nadaljeval mladi zdravnik zamišljen, ker mu je prišla na pot ona ženska, katere „komu pa ni bilo nič kaj všeč v Ameriki, kjer ljue more več pozabiti. Drugi pa itak ni bil dosti vreden. baje nimajo srca in niso prav nič mehkočutni? Avžato sem se pa potrudil, da Ti nadomestim očeta in bila neka Barbka, ki me je zapeljala, da sem se vrata.“

„Da, to si storil,“ je zaklicala Barbka ter ga hvaležno.

„Saj veš, kaj me je napotilo, da se ne vrnem v domovino,“ je odgovoril resno mladi zdravnik ter potem

Dekla je prinesla pečenko na mizo.

„Gospod doktor,“ je rekla ter v zadregi gladila pred pasnik, „zopet je prišel.“

„Kdo je prišel?“

„No, človek, ki je bil že trikrat tukaj ter vprašal po gospodu doktorju.“

„Kak bolnik?“

„No, bolan sicer ne izgleda,“ je odgovorila deklica, „toda zdi se mi, da hoče gospoda doktorja peljati k nekemu bolniku.“

„Tako? Potem moram takoj govoriti z njim!“ hlastno zaklical doktor, „morda je kaj hudega, kjer mora takoj pomagati?“

„Saj vendar ne pojdeš danes še ven, Hinko?“ je zaklicala mlada žena.

„Ljubo dete, če me pokličejo, moram vendar imeti Zdravnikova dolžnost je, da je vsak čas bolnikom na razpolago.“

„Torej je vendar še malo,“ je prosila ženica, „mož lahko malo počaka.“

„Toda bolnik ne more čakati!“ je zaklical Hinko Golar ter odšel z deklo v pritličje v fakozzano čakalnico.

Tam je ugledal siromašno oblečenega človeka, ki je držal čepico v roki.

„Ali želite Vi z menoj govoriti?“ je vprašal doktor Golar tujca, ki ni nič kaj prijetnega utisa napravil nam.

„Da, gospod doktor!“ je ta odgovoril. Bil je mlad mož, česar črni lasje so se čudno svetili kakor ibi bil pravkar z mastjo namazani. „Prosil bi gospoda dokторja da bi šel z menoj k nekemu bolniku.“

„K bolniku? Ali je kak sorodnik od Vas?“ je vprašal mladi zdravnik.

„Moj stric je,“ je odgovoril vprašani, „moj dobr stric, ki se je pri padcu zelo poškodoval.“

„Kedaj se je to zgodilo?“ je vprašal doktor.

„O, že pred nekaj dnevi. Mislim, da si je hrbitenico zlomil. Zdaj samo ječi in stoka in nič pametnega ne govorji.“

„In prideš šele zdaj k zdravniku, čeprav se je stric že pred par dnevi poškodoval? To je vendar prepozno!“

„Dragi gospod doktor,“ je odgovoril črnolasi človek, „če je človek tako ubog kakor smo mi, se odlaša od dne do dne, ali se hoče poklicati zdravnika ter imeti stroške.“

„Dobro, takoj pojdem z Vami,“ je rekel Hinko Golar, „počakajte me trenotek, da se preoblečem. — Kje pa stanuje Vaš stric?“

„Svoje stanovanje ima, namreč majhno sobico v podstrešju.“

„V tem okraju?“

„Da, gospod doktor, samo nekaj ulic odtod! Toda prosim, da sé požurite, kajti ura je šest in ob sedmih moram biti nekje, kjer bom dobil delo. Skrbeti moram za strica, zato si lahko mislite, da ne smem zamuditi ure.“

„To je lepo od Vas, da skrbite za svojega starega strica. Takoj pridem nazaj.“

S temi besedami je doktor Golar odšel iz sobe. Ko se je poslovil od Barbke, je odšel s tujcem k bolniku.

Ta ga je vodil po več ulicah in cestah, dokler se nista ustavila pred siromašno hišico, v katero sta stopila.

Korakala sta po dolgem temnem hodniku. Nato je mladi mož odpril neka vrata in stopila sta na dvorišče.

Tu se je videlo v podstrešje, ki je imelo malo okence.

„Zgoraj leži moj stric!“ je zaklical tujec, „in tu so stopnice. Varujte se, gospod doktor, stopnice so že trhle.“

Hinko Golar je kot zdravnik večkrat imel priliko se-

znaniti se s siromaštvom v najžalostnejši podobi. Toda kar je zdaj ugledal, ko je spremljevalec odprl vrata ter ga pustil vstopiti v sobico, to je presegalo vse pojme, ki jih je imel mladi zdravnik o uboštву, ki vlada v Londonu.

Sobica ni zaslužila tega imena. Bila je grda luknja, v kateri se je dalo le vsled tega stanovati, ker se je napravilo okno v steno.

Strop je bil tako nizek, da Golar ni mogel vzdigniti glave, — stene so bile strašansko umazane. In opravni bilo popolnoma nič v kamri.

Bolnik je ležal v kotu na kupu cunj. Golar ga bini ne videl, ko bi ga stokanje in ječanje ne opozorilo nanj.

„Predvsem mi prinesite luč,“ se je obrnil zdravnik k mlademu možu, ki ga je sem pripeljal, „da bom bolnika preiskal.“

Na te besede je tujec prinesel lojevo svečo ter jo prižgal. Pri gorenju je zelo smrdela ter plapolala. Toda doktor se je moral z njo zadovoljiti.

Sočutno se je Hinko Golar sklonil na ležišče, kjer je ležal bolnik.

Bil je star človek s sivo brado. Obraz je bil bled, kakor vosek, oči so bile vodene in komaj vidne pod oteklimi trepalnicami. Od bolečin mu je bilo lice skremženo in v odprtih ustih je manjkalo več zob, kateri so se mu morali šele pred kratkim polomiti.

„Pojdite bližje z lučjo!“ je zaklical doktor, „še vedno ne vidim dovolj. Zakaj se pa obotavljate luč povesiti? Svetiti se mora bolniku v obraz.“

Le z nevoljo je tujec ustregel zdravnikovi želji.

Doktor je medtem potipal bolnikovo žilo ter konstatiral, da ima ta zelo hudo vročino.

Tudi pri zavesti menda ni bil, kajti od časa do časa je malo zaječal ter izgovoril nerazumljive besede.

„Se nižje morate držati luč!“ je ukazal doktor.

Toda v istem hipu, ko je tujec ustregel njegovi želji, se je Hinko Golar zdrznil kakor bi nenadoma zagledal strašilo. Globoko je obledel. Skočil je po konci ter se obrnil, kakor bi hotel planiti proti vratom ter ubežati skozi nje.

V naslednjem hipu se je pa premislil ter zamolklo vprašal tujca uprši svoj oster pogled vanj:

„Kdo je ta človek, kako mu je ime?“

Morda je bila sreča za doktorja Golarja, da oni, ki ga je vprašal, ni mogel videti njegovega z grozo napolnjenega obraza. Sicer bi bilo gotovo doktorjevo življenje v veliki nevarnosti, kajti človek z blestečimi črnimi lasmi je bil, — kar so naši bralci morda že slutili, — Franc Robič. Da je imel črne lase, ni bilo nič takega; lopov je vedel, da je pri policiji in v vseh časopisih znamovan kot morilec z rdečimi lasmi, zato si jih je s črno barvo namazal.

Ko bi Franc Robič slutil, da pozna zdravnik njegovega tovariša, da obstoji med Hinkotom Golarjem in doktorjem Moračem ozka vez sorodstva, — bi gotovo umoril doktorja Golarja, da ga ne bi izdal. In za to je bila v tem prostoru nad konjskim hlevom najugodnejša prilika.

Tukaj bi lahko Hinko Golar izginil, ne da bi mačka zamijavkala za njim, kajti nihče bi ne slišal njegovih klicev na pomoč.

Tako pa je Robič odgovoril, ne da bi kaj slutil:

„Vprašate me, gospod doktor, kako je mojemu stricu ime? Mister Miler se imenuje. Poprej je bil premožen posestnik, a vsled različnih nezgod je ubožal. Oh, prosim,

gospod doktor, preiščite ga in mi potem povejte, kaj naj storim z njim?"

Hinko je kljub slabim svetlobam lojeve sveče takoj izpoznał svojega očeta. Hladna groza ga je zgrabila, ko ga je tukaj v tako brezmejnem siromaštvu, na kupu gnjilih cunj kot bolnega, potrtega, smrti blizu se nahajajočega človeka.

Čeprav še ni preiskal bolnika, ga je vendar pogled v voščenorumen obraz doktorja Morača prepričal, da se temu bliža konec.

Doktor se je zavedel. Izprevidel je, da bi bilo zelo zanjo nevarno, ako bi izdal, da mu je Morač znan. Nekako brezbrizno se je sklonil čez bolnika in ga začel preiskati. Izid preiskave je označil doktor Golar v naslednjih besedah:

"Mož si je hrbitenico zlomil in hrbitni mozeg se mu je stresel. Čuditi se moram, da je ostal še pri življenu te dni, ko je bil brez zdravnika."

"Ali je upanje, da ostane še pri življenu?" je vprašal Robič.

"Nikoli več ne bo hodil," je odgovoril mladi zdravnik, "in le želeti bi mu bilo, da ga smrt skoro reši muk, kajti njegove bolečine so strahovite. Nečloveške bolesti mora prenašati. Kljub temu je mogoče, da bo še nekaj časa živel. Prigodili so se slučaji, da so ostali taki bolniki še eno ali dve leti pri življenu, toda na noge se ne morejo postaviti. Udje so drug za drugim zamrli in otrpenjenje se pojavi po celem telesu. Pamet izgine in, duševno in telesno oslabi. Samo jecljajo še in krmiti se jih mora kakor otroke. Naposled še oslepe in tako leže kot živi mrtveci in so strašno breme za njih okolico, kup gnijlega mesa, — nič drugega!"

Celo Franceta Robiča je prešinila groza, ko mu je doktor na tak način slikal prihodnost njegovega tovariša.

"Pred vsem pa je treba," je nadaljeval doktor Golar, "da prepeljemo moža čimprej v bolnišnico. Tukaj še misliti ni, da bi okreval. Pripravljen sem obvestiti ravateljstvo kake bolnišnice o tem žalostnem slučaju in čeprav so Londonske bolnišnice takorekoč prenapolnjene, sem trdno prepričan, da se ugodi moji prošnji ter sprejme nesrečneža."

Toda to ni bilo po Robičevi volji. Saj Morača nikakor ni smel spraviti v kako bolničo! Tamkaj bi se takoj izprševalo, poizvedovalo, kdo je novi bolnik in na kak način da je bil tako grozno poškodovan. In tako bi utegnila na najlepši način priti vsa tajnost na dan.

"Gospod doktor," je zdaj zašepetal Franc Robič ter z nesramno zaupljivostjo stopil čisto blizu doktorja Golara, "nekaj bi Vas rad prosil. Glejte, ako ni več mogoče rešiti ubogega mi strica, ako ga res čaka tako grozna bodočnost, bilo bi vendar boljše, da ga prej reši neizogibna smrt. Zakaj se ne bi olajšalo ter okrajšalo v takem slučaju neizprosni smrti mučnega opravila?"

"Kaj hočete s tem reči?" je osuplo vprašal doktor Golar ter stopil za korak nazaj.

"Dragi gospod doktor, rad bi vse žrtvoval, da rešim ubogega strica," je zatrjeval Franc Robič, zavijaje svetohilinski hudobne oči, "toda glejte, revež sem, siromak, ki je navezan na delo svojih rok. Zato pa mislim, — če bi mi gospod doktor morda hoteli dati recept za kako zdravilo, ki bi ga enkrat za vselej rešilo vseh zemeljskih muk in težav — "

"Molčite!" ga je prekinil doktor Golar z razjarjenim glasom, "kaj se drznete htevati od mene? Kar vi tu zahtevate, bilo bi grozno zločinstvo! V nikakem slučaju

ni dovoljeno ugonobiti, da, tudi le prikrajšati človeškega življenja. Sploh pa vem, kaj mi je v tem slučaju storiti in storil bom svoje, in če bi bilo tudi proti Vaši volji!"

Ne da bi čakal odgovora, je hitel doktor Golar iz te grozepolne hiše.

Šele zunaj na ulici si je upal prosto dihati. Ves razburjen se je napotil proti domu.

Izprva ni hotel Barbki sploh ničesar omeniti o tem, kar se je bilo danes zgodilo, da ne bi mučil in begal nječiste, jasne duše s takimi grozepolnimi, strahovitimi slikami.

Pa saj bi bilo najbolje tudi za njega samega, da za včeno pozabi današnje doživljaje. Pozabiti, popolnoma pozabiti hoče tega zverskega človeka, ki je ugonobil njegovo mamico, ki je hotel celo umoriti njega samega. Do takega očeta pač nima nikakih dolžnosti več.

Toda le za trenotek so ga navdajale te misli. Potem pa je jel premisljevati, da je ta nesrečnež, ki umira slabše kakor žival na smrdljivih cunjah, vendar bil soprog njege ljubljene mamice, da je on vendar oče njegov, da mora torej vendar vsaj toliko poskrbeti zanj, da ga spravi v kako bolnišnico.

Toda takoj je uvidel, da to ne gre. V bolnici bi izvedeli njegove ime, vsaj skrajna nevarnost bi bila, da je izvedo. Torej ne preostaja drugega, nego da ga vzame v lastno stanovanje.

"Oh, uboga moja Barbka! Kaka žalost, kaki bridki dnevi te čakajo v tem slučaju! Pa kaj mi je storiti?"
je zdihoval mladi zdravnik, "saj on je vendar moj oče!"

Tako je dospel doktor Golar prav pred vrata svojega stanovanja. In pravkar si odpro vrata in nasproti mu priskoči Barbka, vsa yravnjena da ga zopet vidi.

"Ah, kako sem vesela, da si se vrnili," je veselo zaklicala, "tako malokdaj preživiva skupaj kak vesel večer."

Doktor je vstopil ter brzo oddal suknjo in klobuk dekli, sam pa je hitel v sobo potegnivši Barbko za sabo.

"Draga Barbka, kako da bode z lepim večerom, res ne vem. Bog žna, kdaj bode za naju zopet kak lep večer?

"O Bog dobrotljivi!" je preplašeno poprašala Barbka, "reci mi, kaj se je zgodilo? Ti si ves preplašen in razburjen!"

"Oh, velika nesreča, Barbka moja, bodi močna, ne preplaši se, pomisli — našel sem — svojega očeta!"

"Tvojega očeta!" je viknila Barbka vsa prestrašena. "Oh da, to je velika nesreča? Oh, kako sem vesela, da si prišel, da si se povrnil k meni. Groza me spreletava, ako le pomislim, da si bil v bližini tega strašnega človeka!"

"Motiš se, srce moje!" je zaklical dr. Golar, "mož ne stori nikomur več kaj žalega. Našel zem ga, da, toda našel tako rekoč na smrtni postelji. Roka božja ga je dohitela in strahovito ga je udarila, mož se zvija v nepopisnih mukah na smrdljivem ležišču v vlažni juknji, ki bi bila še za žival preslab, in nima nikogar, ki bi mu pomagal, poštregel, ki bi mu le nekoliko lajšal bolečine. Zatorej, Barbka moja — pa ne prestraši se preveč! — zatorej sem sklenil, da ga vzamem v svoje stanovanje, v lastno oskrbo. Ti duša moja, mu boš malo postregla. Sicer je to velikanska žrtev — toda sin je ne sme odreči svojemu očetu."

Barbka je nagnila glavo in dvoje debelih solz je kanilo na rdečno rožnato lice; zdelo se ji je, da se zdaj za vedno poslavljaj od srečnega, veselega življenja, ki jo je do danes družilo z ljubljenim ji soprogom. Potem pa je objela moža ter rekla ihteč toda odločno.

„Da Hinko — ti moraš to storiti za svojega očeta; jaz mu bom pa stregla —“

Doktor Golar pa si je privil ljubljeno ženkó vroče na srce ter ji šepetal ginjen: „Hvala ti, zlata moja Barbka, tvoje biserno srce je najlepše plačilo za mojo Ijbuzen! —

200. poglavje.

Potepuha med seboj.

Medtem je stal Fran Robič pri siromašnem ležišču, na katerem je ležal njegov pajdaš ter gledal brez sočutja nanj, ki se je zvijal v groznih bolečinah.

„Hej, ti stari pes,“ je zaklical divje ter brcnil bolniša, „zdaj naj se še ubijam s tabo? Kaj mi je pravzaprav početi s tabo? Ako mi zdravnik res pošlje ljudi iz bolnišnice, sem izgubljen. A razumel boš, da nimam posebnega veselja radi tebe poginiti na vislicah. Sploh pa je ta zdravnik največji bedak, kar jih premore zemlja. Kaj pač izgubi svet, če pogine taká stara mrcina kakor si ti. No, če mi doktor ne mara dati strupa, si ga bom dobil drugod. Toda zadnji čas je, da grem k mlademu baronu, da mi izplača ono vsotico. Plačal mi bo, to vem sigurno, kajti računa s tem, da mu izvedem še neko drugo „krvavo delo“. Ha, ha, pa moral bi biti velik tepec da bi se po nepotrebnem izpostavljal nevarnostim. Kakor hitro čutim novce v žepu, pa jo popiham! Za denar dobim v Londonu vse, torej tudi dobro masko, tako da me izlepa ne bodo mogli izpoznati; brado ter lase sem si itak že počrnil in težko bi bilo v meni že sedaj izpoznavati nekdanjega rudečelasca Franceta Robiča. Treba le še, da si nabavim fino gosposko obleko. Potem stopim

smelo na parnik in hajd v Pariz, — kjer sem siguren. Toda prej nego odpotujem, je nadaljeval sam pri sebi, storim ti še malo uslugo, dragi prijatelj Morač: pošljem te k vragu. Upajmo, da bo dobiti kje v Londonu malo strupa za podgane. Če pridejo potem ljudje iz bolnišnice, je vse pri kraju in kratkomalo tudi konec vsaktevemu bedastemu popraševanju.“

Zdaj je bolnik dvignil glavo ter široko odpril tope oči. Usta so zazijala in nerazumljiv glas se je razlegal za trenotek hreščeče — hropeče po groznem hramu.

Franc Robič se je sklonil nad bolnika z ledenim, zaničljivim nasmehom.

„No, kaj pa je?“ je rekel, „saj si bil vedno velik govornik! Kako, da ti manjkajo naenkrat vse besede?“

„Vode,“ je zaječal bolnik, „le eno ka — pljo!“

„Vode hočeš imeti? To bi moral iti iskat doli na dvorišče! Kaj tebi treba vode! Zemlja, zemlja, črna zemlja, to je edino, kar še potrebuješ!“

„Jaz tr—pim,“ je ječal starec, „imej u—smil — jen — je — z ma — no!“

„Usmiljenje? Da, čakaj malo, to bom pa precej imel! Ali me razumeš, če ti kaj rečem?“

Morač je prikimal.

„Potem ti naznjam, da te bom danes ponoči zastupil!“ je zavpił Robič s trdim glasom starcu na uho. „Ali si me zdaj razumel? Strup za podgane ti bom nastlačil v grlo, da te bo vsaj enkrat konec.“

„Lopov!“ je zahreščal starec. Krčevito so se mu stiskala in odpirala usta in bele pene so stopile na izsušene ustrnice. Potem pa je omahnila glava na cunjusto vzglavje in celo telo se je jelo zvijati v grozovitih krčih.

Niti Robič ni mogel gledati tega strašnega prizora.

Tudi tukaj je Robič gledal oprezzo na vse strani. Mobilica tapeciranih mobilij mu ni bila nič kaj všeč.

Kaj ko bi za kakim naslonjačem, za kakim divom čepel človek ter iz te zasede hipoma skočil nanj?

Toda videl je kmalu iz vseh kretenj, iz celega obnašanja baronovega, da je le-ta sam z njimi v sobi in da se mu ni batiti nikakega izdajstva.

„Ali Vas ni nikdo videl? nikdo opazoval, ko ste stopili v hišo?“ je baron vprašal nekam vznemirjeno.

„Živa duša me ni videla!“ je odgovoril Robič.

„In tudi Vi niste opazili nikogar ki bi stal ali hodil pred hišo? Pogledal sem poprej skozi okno in zdele se mi je, da vidim na nasprotni strani moža, ki mi neprestano koraka goriindol.“

„Ah, to je moralo biti le slučajno! Kak človek morda, ki se sprehaja baš blizu Vaše hiše.“

„S tem sem se naposled tudi sam skušal potolažiti. Vraka, človek se vznemirja, da niti sam ne ve, kako in zakaj. Prej sem se vedno posmehoval, če so ljudje govorili o slabih vestih, ki muči ter vznemirjuje zločinca; zdaj pa to pri samem sebi občutim.“

„Dobro bi bilo, da malo premenite zrak, dragi moj gospod baron,“ je rekel nato Robič smehljaje, „ravnajte se po mojem izgledu. V najkrajšem času zapustum London. Seveda ne prej, nego dovršim drugo svoje delo.“

Robič je moral pač tako govoriti, da mladi baron ne bi slutil, da hoče zapustiti mesto takoj, kakor hitro dobi denar. Moral je nasprotno prepričati barona, da misli z vso resnostjo na to, da umori Elizo Ravington.

„Torej k stvari gospod baron,“ je resno zaklical Franc Robič, „znamo Vam je, zakaj sem prišel sem! Uravnavati hočeva svoj račun.“

Prišlo mu je na misel, da mora k mlademu baronu in vesel je bil te misli, silno vesel, da se vsaj reši umiročega starca.

Po veznil si je kapo na glavo, zaklenil vrata, vtaknil ključ skrbno v žep in urnih korakov odšel proti stanovanju mladega barona.

Prišedši do baronove hiše je obstal kakih sto korakov pred njo ter skrbno motril vso okolico. Nikjer ni mogel opaziti ničesar sumljivega.

Med potjo namreč se ga je bila lotila čudna misel, ki si je nikakor ni več mogel izbiti iz glave: kaj namreč, če bi ga baron le vabil v past, rekoč naj pride v njegovo hišo, kjer bi se ga na lahek način znebil?“

„Toda ne boš,“ je govoril Franc Robič sam pri sebi, „tudi jaz znam biti zvit in oprezen!“

In posegel je v žep dolge suknje, kjer je imel skrito ostrobrušeno bodalo.

Tiho se je splazil za hišo ter okoli vrta smuknil skozi ozka vratica v hišo. Vratica so bila le priprta in vse je bilo tiho in mrtvo v hiši, prav kakor mu je bil obljudil baron. Nikjer ni bilo ne sluge ne druge žive duše. Tolovaj se je plazil po stopnjicah pazno in tiho kakor maček, ki preži na plen.

Hipoma se je vstavil.

Gori v prvem nadstropju so se odprla vrata. Robič se je stisnil k zidu ter počakal.

„Ali ste vi, prijatelj Robič?“ se je začul glas od zgoraj. Bil je glas mladega barona.

„Da, jaz sem!“ je odgovoril tolovaj ter bil v dveh skokih gori pri baronu. Ni prešlo pol minute in bila sta v neki krasno opremljeni sobani, kamor ga je bliskoma potegnil baron.

Baron je stopil k elegantni omarici ter vzel iz njene zabojček smodk, steklenico vina in čašo.

„Prijžgite si smodko, dragi prijatelj,“ je rekel nato, „in tu pokusite čašo najboljšega. Tako se lože pogovoriva.“

Nalil mu je kupico vina ter predenj postavil zabojček izbrano finih smodk.

Toda Robič se niti ganil ni.

„Kaj, vi nočete mojih smodk? Kaj so Vam morda preslabe?“ je prašal baron zbadljivo. „No, pa ga vsa pijte! Navdal vas bo s čilostjo in hrabrostjo!“

„Hvala; hrabrosti mi ne manjka,“ je zavrnil Robič. „Toda od ljudji, s katerimi imam tako važna opravila, kakor z Vami, ne vzamem ne jedi ne pijače, ne smodk. Ne zamerite mi tega, baron. Treba je vedno misljiti na vse in se vedno izogibati vsake nevarnosti.“

„Ah, razumem,“ je zaklical baron. „Bojite se morda da bi Vas utegnil zastrupiti. Toda prepričajte se, da Vam nisem hotel storiti ničesar žalega.“

Pri teh besedah je prijel baron napolnjeno kupico ter jo duškoma izpraznil do dna. Potem je še segel v zabojček s smodkami ter si prižgal eno izmed njih, baš katera mu je bila prišla med prste!

„No, ali ste zdaj pomirjeni?“ je prašal nato Robič.

„Pomirjen da. Toda kadil vendar ne bom in tudi ne pil. Pa preidimo k stvari.“

Robič je zdaj snel kapo z glave in baron je opazil, da nima več rdečih ampak črne lase.

„To ste pa dobro pogodili,“ je zaklical. „Težko Vas bodo izpoznali. Toda grozno so Vam za petami ti psi! Vsi listi poročajo o Vašem zasledovanju. Pa povejte mi prijatelj, kako je kaj z Moračem, ali sploh še živi?“

95 „Bodite tako dobri, gospod policijski ravnatelj,“ je rekla Alenka, „da odprite pokrov pri uri in videli boste grofov grb ter začetne črke njegovega imena.“

„Zivi še; toda mislim, da bo današnja noč zanj zadnja,“ je zavrnil tolovaj z vražjim nasmehom.

„In kedaj pride zadnja noč za Elizo Ravington? je poprašal baron.

„Jutri,“ zavrne tolovaj, „seveda ako mi danes izplačate dogovorjeno vsoto.“

Baron je počasi privlekel listnico iz žepa ter bil videti nekoliko v zadregi.

„Dragi prijatelj!“ je nato zaklical, potrudil sem se da zberem dотično svoto; toda ni se mi posrečilo. Vse kar Vam zamorem danes vročiti je tisočak.“

Robičeve lice se je skremžilo, videti je bilo, da je grozovito razočaran.

Računal je na to, da dobi najmanj okroglih pet tisočakov. S to vsoto bi se dalo popihati v inozemstvo. Zdaj pa mu je ponudil baron komaj peti del te vsote.

„Kaj hočem s tem? je rekel s pikrim glasom ter odmahnil z roko proti bankovcu, ki ga je držal baron v rokah, nudeč mu ga. Kaj mislite, da boste tu z mano norce zbijali, baron? Svoj denar hočem imeti.“

„Za Boga, ne kričite tako,“ ga je miril baron, „saj nisva sama v hiši. Lahko bi nas čuli moji služabniki.“

„Me bodo čuli pač kmalu drugi ljudje, nego vaša služinčad,“ je siknil Robič ter si iznova pokril glavo, „od Vas se ne dam voditi za nos. Ako mislite uganjati lopovščine z menoj, grem takoj k policiji ter razkrijem vse.“

„Haha,“ se je zasmieval baron. „Kaj pa hočete povedati tam? Kaj imate Vi sploh kak dokaz proti meni? Jaz pa jih imam dosti proti Vam. Sploh ve cela dežela, da ste Vi morilec advokata Blaka.“

Franc Robič je šinil kvišku. Z roko pa je segel v žep ter zgrabil bodalo, ki je je imel tam skrito.

V istem trenotku pa je že tudi baron prevrnil za-

bojček s smodkami ter bliskoma segel po samokresu, ki je bil skrit v zaboju med smodkami.

„Hočete-li boj?“ je viknil baron ter nameril samokres proti čelu bandita, „dobro, jaz sem pripravljen.“

Franc Robič je stopil za korak nazaj. Usta so se mu penila jeze. Toda videl je, da tu ne opravi ničesar.

„Ali veste,“ je nadaljeval baron, „da Vas zdaj lahko izdam policiji, ako rečem, da ste se utihotapili v mojo hišo, hoteč me oropati. Meni bodo verjeli več nego Vám, ki vas pozna cela dežela kot tolovaja in obešnjaka. Toda ne mislite, morda da hočem biti Vaš sovražnik, da Vas hočem ogoljufati, opehariti za vaš denar. Nikakor ne! Nahajam se le baš v tem trenotku v mali stiski. Le zaradi tega vam za sedaj ne morem več dati nego tisoč. Toda tako mi v dveh dneh prinesete dokaz, da Eliza Ravington ni več med živimi, dam Vam obljubljeno vsoto in še tri tisočake po vrhu.“

Franc Robič je segel z obečna rokama po bankovcu tisočaku, ki je bliskoma izginil v njegovem žepu.

„Velja,“ je siknil hripavo, „pojučnjiem Vam prinesem dokaz, da Lize Ravingtonove ni več na svetu! Toda zapomnite si, kaj ste mi obljubili.“

Potem pa je bliskoma švignil proti vratom, in čeprav je dobro čul, da ga baron kliče, je drvel doli po stopnicah, hiteč na pol blazen od jeze proti domu. Neznosno ga je mučilo, da baronu ni mogel do živega in uvidel je, da so pokvarjeni vsi njegovi načrti, kajti hotel je London zapustiti brez velike vsote denarja.

Robič je bil na ulici.

Bila je deževna, vlažno mrzla jesenska noč. Robič se je zavil v ovratnik svoje suknje, da ne bi preveč prezebal.

Pazljivo se je ozrl na vse strani, preden je na-

daljeval svojo pot. In glej, čudno se mu je zdelo, da je videl doli ob kraju vrta stati visoko moško postavo, in ko se je ozrl na nasprotno stran, videl je tudi tam nekega moškega, ki je stal nepremično, kakor da straži baronovo hišo.

Robič je moral na vsak način mimo enega ali drugega. Hrabro je korakal mimo postave in že jo je hotel zaviti v stransko ulico.

Tu pa skoči širokopleč, velik mož proti njemu. In v istem trenotku je Robič že čutil cev samokresa na svojem čelu.

„Stoj, tolovaj! Niti koraka dalje! Roki kvišku!“

Robič je dobro vedel, kaj pomeni ta prijazni poziv. in hitro je stegnil obe roki kvišku, kolikor je le mogel. Mislil je, da ga je napadel kak londonski poulični tolovaj.

Toda takoj je uvidel, da je stvar drugačna, kajti videl je, da že pristopijo druge osebe, med njimi dva stražnika v uniformi.

Za hip se je stresel ter se zganil, kakor da hoče uteči. Toda oni mu je pritisnil revolversko cev še trše na celo.

„Ne skušaj nikamor uteči, daleč tako in tako ne bi prišel, kajti ulica je vsa zastražena!“

Robič je zdaj izpoznal osebe, ki so se mu bližale; med njimi je bil policijski komisar, neki pomorski častnik in — Robič je nehote zakričal, ko ga je zagledal — grof Radivoj Sokolski.

Zdaj je vedel, da je izgubljen.

„Imamo ga, gospodje!“ je zaklical mož z revolverjem; „kakor kaže, ima toliko pameti, da se ne bo zoperstavljal. Gospod komisar, bodite tako prijazni in dajte znamenje, da pride voznik.“

Toda v istem trenotku se je Robič počenil, telebnil

moža pred sabo tako silno z glavo v trebuh, da je le ta z bolestnim krikom omahnil. Potem pa se je spustil v divji beg. Čul je, kako kličejo za njim:

„Le naprej, le za njim, imeti ga moramo za vsako ceno!“

Robič je tekel, kar so ga le nesle noge. Tekel je z naporom vseh življenskih sil. Saj je vedel, da ne gre tu le za prostost, da gre za njegovo življenje. V divjih skokih je drvel naprej, za njim pa jo je švigel mlad, boder elastičen mož, ki ni bil nikdo drugi, nego Marcel Remič.

Robič je bil že na koncu samotne ulice. Ako se mu le posreči uiti okoli hiše, dospel bi v eno glavnih ulic Londonskih, kjer bi se z lahkoto poizgubil v gnječi. Toda v tem hipu je zadel ob moža, ki mu je prihal nasproti. Dotičnik je padel na tla in hoteč se dvigniti, oprijel se je tolovaja in tako tudi njega potegnil na tla.

V par trenotkih je bil že pomorski častnik pri Robiču. Pritisnil ga je ob tla ter mu pokleknil na prsa, tiščoč ga z železnimi pestmi, tako da se je zaman zvijal in krivil pod njim. Robič je izpoznał Remiča. Vedel je pa tudi, da je izgubljen.

Toda imel je še bodalo! Če bi se mu posrečilo, izvleči bodalo ter zasaditi je Remiču v prsa; utegnil bi se morda vendar še oprostiti, preden bi dospeli ostali zasledovalci.

„Prokleti pes!“ je zaškripal bandit ter sunil z bodalom, ki ga je srečno izrinil iz žepa, proti Remiču.

Toda Remič je bil takoj opazil nevarnost ter ga krepko telebnil po roki, da je omahnila.

V tem sta dospela komisar in grof Radivoj Sokolski.

Dospela sta z njima tudi stražnika in vsi skupaj so Robiča kmalu zvezzali z jeklenimi okovi tako trdno in krepko, da se ni mogel več ganiti. Naposled so mu vkorali še levo nogo v jeklen obroč, ki je bil opremljen stanko a jako močno železno verigo.

Tako je bil Robič zdaj precej nenevaren in če je skušal suvati in ruvati okrog sebe, je to imelo le posledico, da je vsakokrat telebnil na trdi ulični tlak, tako da so ga morali večkrat dvigniti.

Krvavel je že iz nosa in iz ust in tudi na glavi se je bil potolkel ob cestnih kamnih.

„Voz je že tu,“ je zaklical komisar. „Spravimo ga noter.“

Nabralo se je med tem mnogo občinstva. In le združenimi močmi se je posrečilo spraviti tolovaja v voz. Vrgel se je bil z nova na tla, rjovel in tulil in razsajal, trizel in butal okrog sebe kakor norec. Ljudje, ki so zprva mislili, da se gre res za kakega umobolnega, so se silno razveselili, ko so čuli, da je to toli nevarni ropar in morilec Robič.

Ko je dospel voz na policijo, vedel se je Robič popolnoma mirno in dostenjno. Spoznal je, da mu zdaj vse skupaj ne pomaga nič ter sklenil, da ne bode zamanjšali svojih udov, ki jih utegne danes ali jutri morda se rabiti zdrave, krepke in čile v svojo osloboditev.

Peljali so ga v malo sobo, v kateri je ostal sam s policijskim komisarjem, grofom Radivojem ter urèdnikom srvega Londonskega dnevnika.

Komisar je sedel k pisalni mizi. Oni trije pa so se vsedli njemu nasproti.

„Ali ste Vi Franc Robič?“ je vprašal komisar.

„Jaz ne odgovarjam ničesar! Ne prašajte me ničesar, ne silite v me, — pustite me v miru. Napadli ste me

na ulici kot divja zver. Nedolžen sem in si bom znal zadobiti svojih pravic!"

„Čujte, Franc Robič! Ne delajte težkoč sebi in oblastvom. To je jasno kot beli dan, da ste Vi Franc Robič, ki ga iščejo oblastva že celih pet let. To je jasno kljub Vašim črnim lasem, ki jih Vam z vodo in z milom kmalu zopet izpremenimo v rdeče, da bodete rdečelasec, kakor takrat, ko ste umorili mistra Blaka.“

Franc Robič je malomarno skomignil z ramama.

„Ne poznam nikakega Blaka,“ je rekel, „in nisem nikoga umoril.“

„Tako? No, potem Vam pa pripeljem pričo, ki Vas je natanko spazovala pri Vašem zločinu in tudi videla, ko ste skočili iz okna pri ‚Belem slonu‘!“

„Beli slon? Kaj pa je to? — Morda kaka gostilna. O tem ne vem ničesar!“

„Tako? — Ne veste? Toda jaz Vam prav kmalu pripeljem pričo, ki Vas je videk in baš tej priči se imate zahvaliti, da stojite tu pred mano vkovan v železje.“

Robič je premišljeval, da-li bi bilo sploh mogoče, da ga je takrat res kdo opazoval.

„Da, da, vidite, imamo vendar še tudi dobre meščane, ki policiji kaj ovadijo, ne da bi se zbali maščevanja zločincev. In tak meščan je baron Ralf Ravington, ki nam je pripomogel, da ste zdaj v naših varnih rokah.“

Komaj je čul Robič to ime, se je stresel, da so zvenele verige.

„Ralf Ravington?“ je divje zakričal. „Ha, ha, on je torej igrал vlogo izdajalca! Njemu se imam zahvaliti, da ste me vjeli?“

„V par minutah bo baron sam tukaj ter Vam resnico povedal v obraz.“

„Tako, — tako, — —“ je sikal tolovaj, škripaje-

zobini. „No, če je on priznal svoje, bom pa tudi jaz voje!“

Toda hipoma se je stresel Robič. Kaj, ko bi ga hoteli ta način izpeljati na led, da mu izvabijo priznanje? Lako se čestokrat skuša zločinec.

„Kaj ne, Vi prihajate pravkar iz hiše barona?“ je zopet nadaljeval komisar; „nu, baronet Vas je dobro izvabil vjel v svojo past, sprejemši Vas v svojem stanovanju. naš ukaz.“

Zdaj je bil Robič prepričan, da ga je baronet izdal. Divje, bolestno je zakričal.

„Dobro torej, ker je bil Ralf Ravington tak lopov, mu tudi jaz ne bom prizanašal več. Pišite torej, gospod komisar!“

Grobna tišina je nastala. Komisar je vzel pero in z nekaj trenotkov je pričel Robič s težkim, hropecim asom:

„Jaz, — Franc Robič, — potrjujem s tem, da sem skupaj z nekim drugim pajdašem zvabil odvetnika doktora Blaka v gostilno k ‚Belemu slonu‘, kjer sva ga umorila. To se je pa zgodilo na ukaz baroneta Ralfa Ravingtona, ki je hotel uničiti odvetnika, ker bi mu le ta lahko kodoval pri neki dedščini. To svojo izjavvo izrekam nevrisiljeno ter se enkrat za vselej odpovem, jo kedaj prelicati. U dokaz temu, da me je najel Ravington, bodi sočak-bankovec, ki ga boste našli v moji suknnji.“

Franc Robič je umolknil. Obšla ga je slabost. Urednik porinil stol poleg njega, kamor se je zgrudil. Vedel, da je zdaj vse izgubljeno, da si je sam ugladil pot o vislic. Toda vsaj to edino je dosegel, da bo poleg njega visel tudi — baronet.

Komisar je pozvonil in vstopili so štirje redarji. Odstrah na Sokolskem.

peli so železne spone na desni roki Robičevi tako, da je mogel pregibati prste.

„Podpišite, Franc Robič!“ je dejal komisar.

Tolovaj je omahovaje pristopil k mizi. Tresel se je mudoma store vse potrebno, da se jim ta nevarni tič po vsem telesu in komaj je mogel držati pero. Z načinom izmuzne!“ večjim naporom je izgotavljal usodepólni podpis.

In zopet so ga vklenili. Preiskali so mu vse že in našli tisočak Ravingtonov pa tudi ostanek onega staka, ki ga je bil malo poprej tudi prejel od barona.

„Tako, priatelj,“ je rekel policijski komisar, ko bil Robič zopet vklenjen, „zdaj Vas popeljejo v glavno zapore, kjer boste lahko mirno čakali na izid razprave. Resnici na ljubo. Vam še povem, da Vas baronet nikam ni izdal in da nasprotno niti sam ne sluti, kaka nevi se zbira nad njegovo glavo in da bode vsekakor še dan ponoči prijet.“

Zdaj pa se je spustil tolovaj v blazen krohot.

„Torej so te vendor speljali? Tebe, starega lisjanca, v zločinstvih? Pa v tako očividno past? Torej storite z mano, kar Vam drago. Odpeljite me! Nekaj, kajti pri tem zločincu človek ni nikdar dosti čem Vas več videti! Vrag Vas uduši vse skupaj! Žrtev prezen. Jutri ga itak prepeljejo v glavne zapore, za peklenko naj Vas požre, Vi prokletniki! — Jaz pa mora ostati tu v navadni ječi, kjer žalibog niz življenjem pri kraju!“

V tem hipu je potegnil neki uslužbenec za verige. Potem je še tudi treba, da prizna, kje se nahaja in tolovaj je telebnil na tla. Bliskoma so ga pogradijegov pajdaš, doktor Morač. Mislim, da se zdaj ne bo redarji ter ga odnesli v zapor.

„Gospoda,“ je rekel policijski komisar návzodo, „čuli ste izjavo tolovaja Robiča, videli ste, da je neprisiljena, kar boste, ako treba, tudi lahko potrdili prisego.“

„Da, to lahko potrdimo, kadarkoli in kjer koli treba,“ je zaklical urednik. „Toda povejte mi, kaj je storiti z ním baronom? — Mislim, da bi bilo umestno, ako obla-

„Tega se nam sicer ni batí, kajti skrbel sem že zato, da se straži neprestano njegova hiša,“ je rekel komisar. Deset preoblečenih najzanesljivejših stražnikov opazuje tako njegovo kretnjo, tako da je skoro bi se reklo, polnoma nemogoče, da bi nam ušel, tudi če bi morda zvedel, kako se je zasukala stvar. Sploh pa ga nameravam, da to noč spraviti v varno uradno zavetje in ste vsi govorjenci na ljubo. Ahvaljujem za pomoč pri aretaciji nevarnega roparja Robiča. Mislim, da tudi Londonski krvnik že dolgo ni

mel posla z žrtvijo enake vrste.“

„Zdaj pa, gospoda moja, hočem se še predvsem naostarelega v zločinstvih? Pa v tako očividno past? Torej storite z mano, kar Vam drago. Odpeljite me! Nekaj, kajti pri tem zločincu človek ni nikdar dosti čem Vas več videti! Vrag Vas uduši vse skupaj! Žrtev prezen. Jutri ga itak prepeljejo v glavne zapore, za peklenko naj Vas požre, Vi prokletniki! — Jaz pa mora ostati tu v navadni ječi, kjer žalibog niz življenjem pri kraju!“

„Pojdiya, dragi Remič,“ je rekel grof Radivoj Solski svojemu spremljevalcu, „idiva takoj k Elizabeti in Marti, da jima sporočiva o srečnem izidu nevarnega lova.“

„In Vi, gospod urednik, greste-li tudi z nama?“ se obrnil k uredniku. „Jaz, gospoda moja, pohitim zdaj, kar le najhitreje morem v svojo redakcijo, kjer spišem najnovejši, najbolj zanimavci članek juteršnega lista: „Franc Robič, največji tolovaj sedanjosti, ujet!“ — — — — —

Tudi doktor Hinko Golar je med tem časom storil svoje.

Dogovorila sta se bila z Barbko, da se odstopi bolniku velika svetla soba z razgledom na vrt in dr. Golar je nato odšel, da preskrbi vse potrebno. Barbka pa je med tem doma pripravila vse potrebno v bodoči bolnikovi sobi.

Golar je naprosil ravnatelja neke bolnišnice, naj mu posodi za par ur nosilnico ter stavi na razpolago dvoje nosačev, ki se razumeta na prenašanje težko obolelih.

Ravnatelj je srčno rad ustrežel zdravnikovi prošnji.

Vendar je bilo že pozno zvečer, ko je doktor Golar prispel z nosačema do siromašne kamre nesrečnega mučeta.

Dr. Golar je skušal odpreti vrata, toda zaman. Če je pa notri težko hropenje bolnikovo in nekako čudno šumenje. Drugega glasu ni bilo slišati.

Mladi ždravnik je takoj izpoznal, da je pajdaš Robič zapustil svojega bolnega tovariša.

„Čakajta malo tu zunaj,“ je rekel nosačema, „grem po ključavnici, da odpremo vrata.“

Ključavničar je skoro prišel in brez posebnega napora s pripravnimi orodji odprl stara vrata.

Zdaj pa se je nudil prišlecom grozen pogled. V tem smrdljivem brlogu se je nastanilo vse polno podgan, ki so takoj, ko je Robič odšel, prilezle iz raznih razpolokin in votlin ter se v jatah po dvajset in trideset lotile nesrečnega bolnika, ki se jih nikakor ni mogel ubraniti. Na rokah in nogah in na glavi so ga bile oglodale, da je bil poln krvavečih ran.

Tako strašno se je maščevala usoda nad njim, ki je bil nekdaj sam največji lopov, ki je sam na najneusmiljenejši način trpinčil nedolžne bolnike.

Ko je Golar vstopil, šinile so podgane na vse strani.

Golarja je spreletavala groza pri pogledu na polumrtvega ogladanega, krvavečega starca. Če tudi ne bi bil njegov sin, vendar bi moral imeti z njim najglobokejše sočutje.

„Naprej torej!“ je velel Hinko Golar nosačema, „dvignimo bolnika na nosilnico in potem ga nesite prav oprezno.“

Že so vsi trije starci spravili na nosilnico in nosača sta ga baš zavijala v snažno, svežo odejo, ko se je začulo na stopnicah glasno šumenje in ropotanje in žvenketanje sabelj.

„Stojte! Kaj se godi tukaj?“ se je začul zdaj osoren glas. „Nikdo mi ne gre iz tega kraja. V imenu postave odgovorite mi na moja vprašanja!“

Golar je hipoma izpoznał policijskega komisarja ter več redarjev.

„In kdo ste Vi, gospod?“ ga je vprašal takoj policijski komisar z nekakim nezaupanjem, „kdo ste in kaj imate tu opraviti? Kje je mož, ki mu je ime doktor Morač in ki stanuje v tem hramu?“

„Doktor Morač je prav ta-le, ki leži tu pred Vami na nosilnici. Moje ime pa je doktor Hinko Golar; poklican sem bil pred par urami k temu bolniku in ker sem takoj izpoznał, da je jako slab, sem odredil, da se ga ima prenesti v kako bolnico. Ti nosilci so nastavljeni bolnice in tudi ta nosilnica je last bolnišnice.“

„Če je stvar taka, gospod,“ je rekel policijski komisar, „potem oprostite, da sem rabil tako stroge besede. Torej to je doktor Morač, oni toliko časa zasledovani zločinec, ki je sokriv umora odvetnika Blaka in kateri ima še nebroj drugih zločinstev na črni vesti. Torej Vas, doktor Morač, arretujem v imenu postave.“

Bolnik je dvignil glavo, izbulil oči ter gledal par trenotkov komisarja, kakor da se zaveda tega, kar se z njim godi. Usta so zazijala in votlo hreščeč glas se je razlegal po hramu, potem je pa padla glava nazaj v blazine.

„Gotovo izprevidite, gospod komisar, da s tem človekom ne bo mogoče dosti pravdati; telo mu je docela izčrpano in poleg tega je smrtno ranjen.“

„Jeli v resnici tako bolan,“ je izpraševal komisar, „ali se morda le dela bolnega? Kajti slični ljudje so polni vsakovrstnih zvijač!“

„V tem slučaju je kaj takega povsem izključeno,“ je odgovoril Hinko Golar. „Doktor Morač si je pri padcu zdobil hrbitenico, — to je ena najhujših poškodb, kar jih sploh pozna zdravniška veda.“

„Na vsak način pa moram moža privesti v zapor,“ je odločil po kratkem premiselku policijski komisar. „Oddali ga bodo seveda takoj bolnišnici, toda izpustiti se ga ne sme več. Aretovanec lahko ostane na tej nosilnici, toda moji redarji ga imajo odvesti.“

Golar je izprevidel, da je tu vsak odpor brezvspešen, in je po tolikih skrbeh in predpripovah moral mirno gledati, kako mu redarji odvedejo umirajočega očeta.

Ves obupan in grozno razburjen je šel proti domu ter povedal Barbki, kako in kaj je z očetom.

Barbka je ljubeznjivo objela in tolažila žalostnega moža.

„Ti jočeš, Hinko,“ je zaklicala. „Oh, razumem. Toda ko se ti poleže prva najhujša bol, potem, dragi moj, se boš pa zopet čutil lahkega in čilega, da, prav odahnil se bodeš, kajti misel na Tvojega očeta je bila kakor črna pošast, ki je mučila in plašila sicer mirno Tvoje dušo.“

2271

„Da, jokam, jokam radi njega,“ je zajecal Hinko, ves v solzah, „čeprav ga moram zaničevati. Le dobro, da moja uboga mamica ni doživela teh britkih, prežalostnih ur — — —“

201. poglavje.

Novi sobni najemnik.

Ko je Franc Robič oni usodepolni večer, ko se je enkrat konec napravil zločinskemu početju rdečelasega bandita, odšel od baroneta, je ta ostal precej zamišljen v svoji sobi.

„Ta Robič mi začenja nevaren postajati,“ je marmal sam s seboj ter hodil gorindol po sobi, „in vendar še na morem dati temu rdečelasemu lopovu končno brco, kajti botrebujem ga še, da mi spravi Elizabeto Ravington s poti. Potem bom že videl, na kak način ga lahko odstranim. Vrag naj vzame te sitnosti, rajši hočem misliti na lepo, ljubeznjivo deklico, katero zasledujem že par dni. Prerad bi vedel, kdo je ta mala in to moram še danes izvedeti. Toliko vem, da stanuje pri neki vdovi Barlen. To je dobro, kajti vdove so rade zgovorne in klepetave. Kaj ko bi danes obiskal to madamo Barlen in poizvedel, kaj je pravzaprav s to mlado deklico?“

S temi besedami je odšel Ralf Ravington iz stanovanja.

Prisedši na ulico je sedel Ravington na voz ter povedal kočijažu naslov gospe Barlen. Nato se je naslonil nazaj v melike blazine z občutkom človeka, ki ga čakajo prijetne urice.

Saj niti dvomil ni, da bi se mu ne posrečilo vjeti sladko golobico, ki ga je že par dnij tako zanimala.

Pri ženskah je imel vedno srečo. In dokler bo imel denarnico z bankovci napolnjeno, ni dvomil, da bi ne premagoval ženskih src.

Baronet ni opazil, da je sledil njegovem vozu še drug voz in sicer v isto smer kakor se je peljal njegov.

Toda drugi voz je ostal v gotovi razdalji od prvega.

Kakih sto korakov pred malo čedno hišico, v kateri je stanovala gospa Barlen, je dal Ravington ustaviti voz. Izstopil je iz njega ter potem pozvonil v hiši.

Čedno oblečena dekla mu je odprla ter ga peljala v sprejemno sobo.

Ralfu ni bilo treba dolgo čakati. Vrata so se odprla in vstopila je mala, a ponosna gospa, kateri so lasje na sencih že malo osiveli. Iz okroglega obraza je sijalo dvoje ljubih in milih očej.

„Prosim, kaj želite?“ je vprašala gospa Barlen ter motreč obiskovalca počasi stopila bližje.

„Gospa Barlen,“ je odgovoril baronet ter se malo priklonil, „moje ime je Edvin Ralf. Slučajno sem izvedel, da imate v svoji hiši sobo za oddati. Ali je res to?“

Gospa je v resnici imela v zgornjem nadstropju eno sobo za oddati v najem. Oddala bi jo že lahko davno, toda vsakega ni vzela v hišo, ki je prišel vprašat. Držala je na to, da je bila njena hiša vedno na dobrem glasu.

„Res je, gospod,“ je odgovorila vdova, „v prvem nadstropju je ena soba prazna. Toda ne vem, če Vami bo ugajala. Kakor vidite, nisem prav elegantno urejena in tudi hrana v moji hiši ni za razvajajene želodce. Mi morate že oprostiti, gospod, toda vtis, ki ste ga napravili name, je oni človeka, česar življenje zahteva kaj več nego nudim jaz.“

Nekako v zadregi je obračal Ralf elegantno palico v roki.

„Najbrž mislite, da razodeva moja obleka bogatega človeka?“ je smehljaje zaklical Ravington. „No, bogat nisem v tem trenotku, toda upam še postati. Prišel sem namreč iz Škotskega v London, da vzdignem tukaj večjo jedščino, o kateri se pa še pravdam. Dokler se ta pravda ne konča, sem prisiljen preprosto živeti. Torej izprevidite, da me lahko sprejmete v svojo hišo.“

„Ako ste s tem zadovoljni, kar Vam bom dajala,“ je odgovorila gospa Barlen, „ste mi dobrodošli. Toda en pogoj imam še, preden Vas vzamem v stanovanje.“

Ralf Ravington je precej začudeno gledal malo ženo. Ni si mislil, da bo tako teško izvršil svoj načrt.

„V moji hiši stanujeta namreč dve mladi dami,“ je nadaljevala gospa Barlen, „dve jako dostenjne deklici, katere imam nočem, da bi imeli kakve neprijetnosti. Sicer sem v svoji hiši vedno gledala na dostenjnost, to pot pa še posebno povdorjam, da se bi morali izogibati bližnjega znanstva teh deklic, kajpada izvzemši pri skupnih obedih.“

„Draga gospa,“ je zaklical Ravington, „kaj pa mislite? Ob sebi je umevno, da bom z damama občeval z največjim spoštovanjem, nato se lahko zanesete.“

„Potem je vse dobro. Ali si hočete ogledati sobo?“

„Ne samo ogledati, ampak takoj bi se rad naselil v nji,“ je odgovoril baronet. „Moje stvari pridejo sicer šele jutri, toda plačal Vam bom takoj za cel teden naprej.“

Ralf je potegnil denarnico iz žepa ter plačal zahteven znesek za prvi teden, kajti na Angleškem in v Ameriki se vedno plačuje le za teden.

Nekaj minut pozneje je Ralf Ravington že sedel v svoji sobi v prvem nadstropju, ki je bila precej elegantno urejena. Kljub temu se je zdela soba Ravingtonu siromašna, ako je mislil na svojo elegantno hišo.

Ko je Ralf zaklenil vrata, je odložil svršnik, klobuk, ki je sedeli mlađi dami, ko je Ravington vstopil. In palico ter sedel v blazinast stol pri oknu. Dami sta bili Alenka pl. Radičeva in Rožica.

„To bo pa pikanten doživljaj,“ je govoril sam. Odkar je Mirko Višnjegorski brez sledu izginil, sta s seboj ter si prižgal cigaro. „Danes pri večerji bom malibivali v Londonu, vedno navdani od upanja, da se jima videl ter imel priliko seznavati se z njo. Gotovo ne bo tako posreči Mirkota najti.

Vse sta poskušali, kar bi ju moglo dovesti do cilja, samoglavnina, kajti čeprav prisega gospe Barlen na njeno vse dosedanje poizvedbe so bile brezvspešne. Krepost, mi to še ni nikak dokaz, da si punica ne da domovino, kajti Alenka ni hotela za nobeno ceno še dlje gledati v karte. Vse si zaupajo, samo — svojih grehov ne pustiti same Minke, ki je tako zelo potrebovala njene živega. — Haha, ženske so tako zvite; nobena si ne da v kateri sta našli materinsko prijateljico.

„In ako bi se pa le branila,“ je nadaljeval Ravington. Vsi so se sklenili, da se v naslednjih dneh vrneti v London, kajti Alenka ni hotela za nobeno ceno še dlje gledati v karte. Vse si zaupajo, samo — svojih grehov ne pustiti same Minke, ki je tako zelo potrebovala njene živega. — Haha, potem se že najde v tej hiši pri oskrbe in nadzorstva. Deklici sta sami zase živeli, odkar sta bili v Londonu ter se popolnoma postavili v varstvo gospe Barlen, v kateri sta našli materinsko prijateljico.

Deklici sta sami zase živeli, odkar sta bili v Londonu ter se popolnoma postavili v varstvo gospe Barlen, v kateri sta našli materinsko prijateljico. Z ostalimi hišnimi stanovalcji nista skoro nič prišli. V tem hipu je Ravington vstal ter stopil k steni, ki je ločila njegovo sobo od druge sobe. Drugi v bližjo dotiko, čeprav je lepota deklic napravljala na vse spi, stopiti v njeno sobo ter jo napasti! Drugi v bližjo dotiko, čeprav je lepota deklic napravljala na jutro bo pa lepo molčala o tem, kar se je po noči zgodilo. Kajti ali bo izpremenila svoje mišljenje ali ji bo v dotiku; le pri obedih sta jih videli. Večinoma so bili mladi trgovci in uradniki, ki so bili jako uljudni proti deklicam. Nihče si ni upal stopiti z Alenko ali Rožico, pa stid zamašil usta.“

V tem hipu je Ravington vstal ter stopil k steni, ki je ločila njegovo sobo od druge sobe. Drugi v bližjo dotiko, čeprav je lepota deklic napravljala na vse spi, stopiti v njeno sobo ter jo napasti! Drugi v bližjo dotiko, čeprav je lepota deklic napravljala na jutro bo pa lepo molčala o tem, kar se je po noči zgodilo. Kajti ali bo izpremenila svoje mišljenje ali ji bo v dotiku; le pri obedih sta jih videli. Večinoma so bili mladi trgovci in uradniki, ki so bili jako uljudni proti deklicam. Nihče si ni upal stopiti z Alenko ali Rožico, pa stid zamašil usta.“

Začul je namreč glasove za steno. V teh rečeh jake izurjeno uho mu je takoj izdal, da govorita dve dame med seboj.

Plemeniti baronet se ni sramoval prisluškovati. Na vse načine se je trudil, da kaj sliši o tem, kar se je v sobi govorilo. Toda slišal je le pozamezne besede, celih stavkov ni mogel razločevati.

Ni dolgo trajalo in zaslišal se je zvonec po hiši. Ta je klical najemnike sob gospe Barlen k skupni večerji v obednici.

Ralf Ravington se je še enkrat ozrl v zrcalo; da se prepriča o nepremagljivosti svoje osebe, ter si navrhnil brke pod nosom. Nato je šel po stopnicah v pritličje. Ura je bila sedem.

V obednici je gorela velika svetilka. Njena svetilka je padala na ukusno pogrnjeno mizo, pri kateri

Tem neprijetnejše sta bili deklici zdaj razočarani, ko je novi najemnik gospe Barlen kar tako stopil k njima ter s njima predstavil, namreč pod imenom Edvin Ralf.

Rožica se je takoj spomnila, da je tega človeka že srečala na ulici.

Takrat jo je nesramni pogled s katerim jo je motril, neprijetno dirnil. Tudi je opazila, da se je nenadoma obrnil ter delj časa hodil za njo.

Rožica je zato med večerjo kratko, skoro nevoljno odgovarjala na vprašanja, katera je Ravington na njo stavljal. Niti najmanjše prilike mu ni dala, da bi se ji bolj zaupno približal.

Tako po večerji sta deklici odšli v svojo sobo. Ralf Ravington je že malo minut poprej vstal ter odšel v svojo sobo. Nihče v hiši ni slutil, kaj je novi najemnik delal, ko je bil sam v sobi.

Ralf je namreč sklenil, da hoče na vsak način slišati o čem se deklici pogovarjati. Ker se mu to ni poprej posrečilo, je sklenil drugače uresničiti svoj namen.

Ne da bi kdo opazil, se mu je posrečilo, da je vzel z mize sveder, s katerim se zamaški vlečejo iz stekleneice, ter ga skril v žep.

Zdaj je stal pri steni, ki je ločila njegovo sobo od one obeh dam. Ker je bila stena lesena, je v malo minutah napravil luknjico v njo.

Luknja seveda ni bila velika, toda prisluškovalec je vendar vse slišal, kar se je v sosednji sobi godilo.

Toda Ralf Ravington je najprej slišal svojo lastno sramoto, kakor pravi pregovor.

„Alenka,“ je zaklicala Rožica, ko sta s prijateljico prišli v sobo, „ali si si dobro ogledala tega neprijetnega človeka, ki je danes prvkrat sedel z nama pri mizi?“

„Da,“ je odgovorila Alenka, „in priznati Ti moram, da me je tako neprijetno dirnil.“

„In ko bi šele vedela,“ je zaklicala Rožica, „kar vem jaz o njem, bi še drugačne misli imela o njem. Velika sreča je za naju, da odideva že v par dneh iz te hiše, kajti s tem človekom nočem na noben način dlje časa stanovati pod isto streho.“

Rožica namreč doslej še ni nič povedala prijateljici, da je srečala Ralfa Ravingtona, kajti preveč se je sramovala, da je vzbudila pozornost takega človeka.

Zdaj je pa Rožica jezno zaklicala:

„Da, le pomisli, draga prijateljica, pred kratkim, ko sem se od nekega opravka vračala domov, sem nenadoma

opazila, da mi prihaja nasproti gospod, ki me je neprestano gledal. Saj veš, Alenka, da ne dam nikdar moškim povoda, da bi me tako nesramno gledali. Mirno grem svojo pot, ne da bi se okrog ozirala. Kljub temu je ta človek takorekoč bulil svoje oči v moje, da sem jih mogla povesiti. Naglo sem šla na drugo stran ulice, pa tudi tja je šel za menoj. Pospešila sem korake, pa tudi on je šel hitreje. Bala sem se in tresla, da bi me ne navoril. In res bi takoj policista poklicala na pomoč, ko bi si to drznil storiti. K sreči pa nisem prišla v to zadrgo. Toda spremil me je skoro do te hiše in zdvi se mi celo, da je videl, v katero hišo sem šla.“

Alenka je poslušala prijateljico s temno namršenimi obrvimi. Česar se je že davno bala, se je zdaj zgodilo, — že davno si je rekla, da mora Rožicina lepota, njena čudovita, deviška postava prej ali slej vzbudit pozornost moških in da bi vsled tega nastale neprijetne posledice.

Alenka ni hotela prijateljice na noben način izpostaviti kaki nevarnosti. Zato se je zdaj zelo prestrašila, ko je od Rožice slišala, da je tega Edvina Ralfa že poprej srečala v Londonu.

„Poslušaj, Rožica,“ je rekla, „to ne pomeni nič dobrega. Skoro se bojim, da je ta človek zaradi Tebe prišel v hišo gospe Barlen.“

„Kaj, to si misliš?“ je vskliknila Rožica. „Tebi se zdi to mogoče?“

„Da, nemogoče se mi ne zdi, da se hoče na ta način seznaniti s Teboj, zato se je vsilil v Twojo bližino. Zato se bova morali varovati.“

„Jaz sem ga danes že zavrnila, ko je hotel z menoj pogovor začeti in občevala bom zdaj z njim z največjo hladnostjo. Name je ta človek s prežitim obrazom že od prvega hipa napravil jako neprijeten vtis. Da, še več

nego to, — v njegovi bližini čutim neko grozo in imam občutek, da je hudoben človek.“

„No, na vsak način hočeva izvesti svoj načrt,“ je odgovorila Alenka po kratkem odmoru, „ter čimprej oditi iz Londona, ker ne moreva onega najti, ki sva ga tukali.“

„In jaz naj bi res šla iz Londona, ne da bi vedela, kaj se je z Mirkotom zgodilo?“ je zaklicala Rožica ter si obrisala solzo iz očesa. „O, ljuba prijateljica, srce mi bo pocilo pri slovesu. Tu v Londonu je izginil. Tu ga je nekdo spravil v blaznico doktorja Morača in blaznica je pozneje zgorela. Niti tega ne veva, če je bil takrat v goreči hiši ali če je že poprej odšel iz nje. O Bog, kako temno je vse pred menoj, — kakšna bodočnost me čaka!“

Rožica se je zgrudila v stol ter jokala vroče solze. Poslušalec za steno se je pa zmagoščavno smejal, — kajti zdaj je našel nekaj, s čimer se lahko približa deklicama. Pogovor deklic, ki ga je pravkar slišal, mu je dal miglaj, kako lahko pride v dobro zastraženo trdnjava.

Stopil je od stene, trenotek premišljeval ter sklenil odločen sklep. — — —

Alenka je stopila k Rožici, ji nežno gladila lase ter ji šepetala:

„Nikar ne jokaj, ljuba Rožica! Glej, ali nisem tudi jaz tako nesrečna kakor Ti? — Tudi jaz pogrešam onega, ki mi je vse na svetu. Ne, poguma ne smeva izgubiti. Upaj na Boga in on bo nama pripeljal najina ljubljenca, ako je tako sklonil v svoji modrosti.“

V tem hipu je nekdo potrkal na vrata in deklici sta se prestrašeni zdrznili.

„Kdo pa je?“ je vprašala Alenka, „ali ste Vi, gospa Barlen?“

Deklici sta bili navajeni, da je le gospa Barlen prišla

v njih sobo. Nihče drugi od sostanovalcev ni še prestopil praga te sobe.

Komaj je pa Alenka to vprašala, ko so se že vrata odprla. Toda namesto pričakovane gospe Barlen je vstopil oni, o katerem sta deklici pravkar nič kaj laškavo govorili.

Alenka je stopila korak nazaj. Iztegnila je obe roki kakor bi se hotela braniti. Tudi Rožica je skočila s stola. Deklici sta groze onemeli, ko sta zagledali Ralfa Edvina na pragu svoje sobe.

Ralf se je smehljaje priklonil, stopil nato v sobo ter takoj vrata za seboj zaprl.

„Prosim tisočkrat oproščenja, častiti dami, ako Vaju morda motim,“ je rekel, „toda tako važna zadeva me je pripeljala k Vama, da sem moral vstopiti, čeprav me morda imata za vsiljivca. — Ne bojta se ničesar, takoj Vaju prepričam, da imam poštene namene. Samo to prosim, da me par hipov mirno poslušata.“

„Gospod!“ je vskliknila Alenka po kratkem molku, „s kako pravico se drznete priti v najino sobo? Ako ste omikan človek, bi morali vedeti, da se mora ženskam nazzaniti poprej obisk!“

202. poglavje.

Plemenitaš brez časti.

„Domišljujem si, da sem olikan človek,“ je smehljaje odgovoril Ralf, „toda v gotovih okolnostih se mora maglo ravnači. — So stvari na svetu, častita gospodična, o katerih se more le med štirimi očmi govoriti ali le v na-vzočnosti onih, ki vedo o tem. Zato nisem hotel poprej obvestiti gospo Barlen, da Vaju hočem obiskati. Ako ste

tako dobri, da me poslušate do konca, se boste takoči prepričali, da je to največje važnosti za Vaju, kar bom povedal. Tudi Vama ne tajim, da sem se pod nepravim imenom naselil v tej hiši, le da pridev v Vajino bližino."

"Pod nepravim imenom?" je zaklicala Alenka ter se ponosno zravnala, "gospod, mi smo navajeni, da kažemo pošteno lice. S človekom, ki nastopa s krivim imenom, nočeva ničesar imeti opraviti."

"Torej me podite ven?"

"Slišali ste, kaj sem pravkar rekla, in jaz mislim, da je bilo to dovolj jasno," je odgovorila Alenka, objela Rožico ter šla z njo proti oknu.

"No, vidite," je zaklical Ralf Ravington, "stvar se mi zdi za Vaju tako važna, da me tudi ta energični poziv ne ostraši. Jaz ostanem in prepričan sem, da mi bosta hvaležni."

"Gospod, ali me hočete prisiliti, da pokličem na pomoč?"

"No, če nočete drugače, poklicite na pomoč. Saj Vam se sam odprem vrata. Potem pa — potem pa Vaju grof Mirko Višnjegorski ne bo nikoli več videl."

Komaj je Ralf izgovoril to ime, sta se Alenka in Rožica razpustili ter stopili nekaj korakov k njemu.

To ime je bilo za deklici sveta beseda, ki je vsakemu človeku odprla njih duri in vsak jima je dobrodošel, ki je prisel s tem imenom.

"Grof Mirko Višnjegorski?" je zaklicala Alenka, "o gospod, pravkar ste povedali ime, ki je nama obema zelo, zelo drago. Prihajate morda od grofa Mirkota Višnjegorskega? O odpustite mi, gospod, ako sem pravkar tako osorno govorila z Vami ali Vas morda žalila. Ljudje smo in kot taki se večkrat zmotimo. In potem kako naj sluštiva —"

96. „Londonski policiji je znano,” je šepnil lord Aberdeen Satanelu, „da je ona, ki velja za Vašo hči, Lola, morilka svoje matere.” — Satanelo je odskočil.

„Dovolj, gospodična, — dovolj oproščenja,“ je zaklical Ralf ter se smehljaše priklonil, „bil sem gotov svoje stvari. In ako nisem poprej imenoval imena, ki je Vama tako drago, se je to zgodilo, ker sem jako previden človek. Ali ne bo nihče slišal našega pogovora, ali nas opazoval?“

„Nihče!“ je odgovorila Alenka, „doslej še nisem izvedela, da bi kdo prisluškoval v hiši gospe Barlen.“

„In vendar, dragi gospodični bi bilo to mogoče,“ je odgovoril Ralf, „kajti vidite cev te peči je v zvezi s cevjo, ki razširja po celi hiši toploto. Treba bo torej, da zašimo ta kamin, preden začnemo govoriti.“

„Vi ste pa res previdni,“ je osuplo zaklicala Alenka, „skoro bi Vas imela za detektiva.“

„Niti najmanj ne,“ je zagotovil Ralf, stopil k peči ter ji zaslonil vrata z blazinastim stolom; „toda v svoji nesreči sem se naučil, vse čute ostriti ter sumljiv biti proti vsakemu.“

Dočim sta se Ralf in Alenka pogovarjala, je Rožica še vedno nepremično stala kakor okamnela. Stiskala je roke na prsi, kajti v duši ji je še vedno odmevalo ljubljeno ime, katero je pravkar slišala z ustnic onega, pred katerim je vedno občutila nego gotovo grozo. Izprevidela je, da je ta človek nekaj posebnega. Zato je premagala svojo mržnjo do njega ter se samo sebe karala, da se je tako zelo dala voditi od občutka prvega vtisa. Počasi je zato stopila k Ralfu ter rekla s skoro otroško prosečim glasom:

„Krivico sem Vam delala, gospod, zato Vas tukaj odkrito in pošteno prosim oproščenja. Mislila sem, namreč, da sem Vas že enkrat srečala in da ste me takrat na, — kako naj hitro rečem, — precej nesramen način zasledovali.“

„V tem se nikakor niste motili,“ je odgovoril Ralf Rayington z nesramnostjo, ki mu je bila vedno lastna,

„jaz sem Vas res zasledoval, toda le z namenom, da bi
Vam že takrat povedal, kar Vam bom zdaj zaupal. Že
takrat sem Vam hotel nekaj povedati o grofu Mirkotu
Višnjegorskem, toda sami ste zabranili ta dobri načrt.
Bili ste tako odurni in ste tako naglo izginili v tej hiši,
da Vam takrat nisem mogel slediti. Govoriti sem pa moral
z Vami, kajti naročilo se mi je, naj Vam prinesem po-
zdrave od človeka, ki Vas je bolj ljubil kakor svoje živ-
ljenje. Kaj mi je končno ostalo nego da se vtihotapim
preoblečen in pod tujim imenom v to hišo.“

„Dam Vam svojo častno besedo, gospodični,“ — lo-
povski plemič se niti sramoval ni častno besedo za laž
zastaviti, — „da me niso drugi nameni vodili, ko sem se
naselil v hiši gospe Barlen, nego da izpolnim naročilo,
katero mi je dal grof Mirko Višnjegorski. Že med jedjo
sem Vam hotel zašepetati, da Vam imam važne vesti spo-
ročiti. Toda bili ste tako hladni napram meni, da nisem
mogel tega storiti, ne da bi se opazilo pri mizi. A zdaj
sem tukaj, da se iznebim naročila. In zdaj Vaju še enkrat
vprašam, če me hočete poslušati?“

„O kako morete še vpraševati!“ je zaklicala ALENKA,
„ime, katero ste nam imenovali, zadostuje popolnoma,
da se zanimavi za vse, kar nam boste povedali. A zdaj
ne mučite predolgo najine radovednosti. Prosim, rotim
Vas, povejte mi vse, kar veste. Predvsem recite, ako grof
Mirko Višnjegorski še živi?“

„Da, ali še živi Mirko?“ je zaklicala tudi ROŽICA in
gotovo še ni noben človek s takim strahom, s takim pri-
čakovanjem zrl na obraz drugega kakor je ROŽICA gledala
brezvestnega lažnjivca.

„Gospodični,“ je odgovoril Ralf po kratkem odmoru,
„predem začnem praviti naročila, moram šele vedeti, če
sem prišel na prav naslov.“

„Dosej sem vse samo domneval in še ne vem, ako
res Vedve, katerima imam sporočiti svoje naročilo. —
kažita, da imata zaupanje do mene, s tem, da mi po-
sta svoji imeni. Kako je torej Vaše ime, gospodična?“

„Alenka pl. Radičeva!“

„Da, to je prav! — Alenka pl. Radičeva! Hvala Vam!
ta dama se imenuje?“

Že je hotela ALENKA ponosno odgovoriti: „Ta dama je
contesa Roža Sokolska, ko jo je priateljica prehitela
in hlastno zaklicala.“

„Moje ime je Rožica Jaklič!“

Rožica je namreč mislila, da jo je Mirko, ako je
tuču imenoval njeno ime, mogel omeniti le pod imenom
Rožica Jaklič.

„Hvala, gospodični,“ je rekel Ralf Ravington po
kratkem odmoru, „za zaupanje, katero sta mi izkazali
Vama pa tudi jaz povem svoje ime. Jaz sem baronet
Ralf Ravington.“

Novo začudenje, kajti to ime je bilo obema deklicama
mano.

ALENKA je vedela, da je Ralf Ravington priatelj ba-
rona Slatenskega. Rožica je pa po policiji izvedela, da
bil Ralf Ravington sekundant pri onem dvoboju, ki
je preprečil nepravi policijski komisar.

„Kako, gospod,“ je vskliknila ALENKA, „Vi ste baronet
Ralf Ravington? O potem smeva že upati, da mnogo izveva
Vas o osodi grofa Mirkota Višnjegorskega, cesar je
taj še nama neznano. Saj ste ga Vi videli v zadnji uri,
ga je sploh še kdo videl, in tudi z njim govorili. Ali
torej res, da je bil grof Mirko Višnjegorski zapleten
dvoboj z baronom Slatenskim?“

„Popolnoma res!“ je mirno odgovoril Ralf Ravington.
„In Vi ste bili priča tega dvoba?“

„Jaz sem izpolnil dolžnost, kateri se ne more noben plemič odtegniti!“ je odgovoril baronet. „Ako mi dovolite, reje stala s pištolem v roki nasproti. Prvi strel je že padel. Častiti dami, Vama bom ves dogodek, kakor se je odigral.“ Komisar ter nas v imenu postave pozval, naj opustimo mirno in po resnici povedal. Smem torej govoriti?“

Alenka je pokazala na stol in vsi trije so sedli. Ral je voboj. Kar se mene in barona Slatenskega

„O dvoboju torej že veste,“ je začel pričevanje. „pa aretoval, toda ni ga takoj peljal v ječo. Ker je po Ralf Ravington, „žal, da se ni bilo izogniti temu in pričevanja. policijski komisar videl, da gre za imenitne gospode, je hotel se je že na Avstrijskem.

Tam je grof Mirko Višnjegorski razžalil barona Slatenskega in sicer na način, ki se ni mogel drugače nega z orožjem v roki poravnati.

Ceprav sem načelní nasprotnik dvobojev in vedno z stopam mnenje, da je vedno boljše na mirem način po ravnati nasprotna mišljena, vendar nisem mogel drugače.

Moral sem pritrdirti baronu Slatenskemu, ko je grof Mirko Višnjegorski obrnil ter zašepetal meni

Gospoda, dvobojo se mora na vsak način vršiti, zato ravnati. Moral sem pritrdirti baronu Slatenskemu, ko je grof Mirko Višnjegorski obrnil ter zašepetal meni

je pozval, naj grem kot njegov zastopnik k grofu Mirku Višnjegorskemu in ga pozovem na dvobojo. — Storil sem to, da hotela policijski komisar in grof oditi proti blaznici,

Višnjegorskemu in ga pozovem na dvobojo. — Storil sem to, da hotela policijski komisar in grof oditi proti blaznici, Grof Mirko Višnjegorski se je navidez dal mirno od-

to ter se domenil z grofom Višnjegorskim glede orožja. — Grof Mirko Višnjegorski se je navidez dal mirno od-

to ter se domenil z grofom Višnjegorskim glede orožja. — Grof Mirko Višnjegorski se je navidez dal mirno od-

to ter se domenil z grofom Višnjegorskim glede orožja. — Grof Mirko Višnjegorski se je navidez dal mirno od-

to ter se domenil z grofom Višnjegorskim glede orožja. — Grof Mirko Višnjegorski se je navidez dal mirno od-

to ter se domenil z grofom Višnjegorskim glede orožja. — Grof Mirko Višnjegorski se je navidez dal mirno od-

„In ko ste grofa zopet videli,“ je vprašala Aленка, „ripetički grozna nesreča, ker je tako brez sledu izginil pl. Radičeva, „ali je bil tedaj še nepoškodovan? Ali pa je bil na jahu.“

do takrat doktor Morač še ni nič hudega storil?“

„Prav nič!“ je zagotavljal Ralf Ravington, „grof Višnjegorski kajne, gospod baronet, da nam lahko na svojo čast zavrnimo stopil k nama ter rekel, da se mu nujno potrebujete, da je grof Mirko Višnjegorski še pri življenju, zdi, da se dvoboje nadaljuje, da je pa policijskemu komisariatu ni mrtev?“

sarju dal besedo, da ne odide poprej iz sobe, kjer je bila. Ralf Ravington je svečano položil roko na prsi, ko zdaj, dokler se oni ne vrne iz Londona. — Zato je nam je odgovoril:

sam predlagal, naj se vrši dvoboj v sobi Moračeve hiše, kjer je bil zdaj.“

Alenka in Rožica sta se pri teh baronetovih besedah že izven vsake nevarnosti. Zelo želi Vaju, zlasti pa neverjetno začudili.

„Kaj?“ je zaklicala Alenka, „dvoboj v zaprtem prostoru, v sobi? Toda gospod baronet, to je vendar nadonu? O moj Bog, — povejte mi vse! Pripovedujte, na mogoče!“

„Zakaj nemogoče?“ je mirno odgovoril Ralf Ravington, „kjer gre za čast, tedaj se porabi prva prilika, ki se nudi, da si človek opere čast. Baron Slatenski je bil zato takoj zadovoljen, da se dvoboj v sobi nadaljuje.“

Ni dolgo trpeло in moža sta si zopet s pištolem v roki stala nasproti in dvoboj se je nadaljeval.

„In kako se je končal?“ je vprašala Rožica s tresočim glasom ter vprašajoče pogledala baroneta.

„Žalibog, da žalostno za grofa Višnjegorskega,“ odgovoril Ralf Ravington s hincavskim, sočutnim glasom, „krogla barona Slatenskega, — prosim, da se ne ustrašite gospodični, kajti zagotavljam Vam lahko, da grof Mirko Višnjegorski še živi, — krogla barona Slatenskega je zadele grofa v sredo prsij in s krvjo oblit se je nesrečni mladenič z žalostnim vsklikom zgrudil na tla.“

„Torej ranjen, hudo ranjen!“ je jokajoč vskliknil Rožica, „o moj Bog, saj sem slutila, da se mu je moralo

„Toda saj še živi!“ je ganjeno vskliknila Alenka, „popolnoma pomirjeni! Grof Mirko Višnjegorski živi in gospodično Rožico Jaklič, videti.“

„Dragi gospodični,“ je rekel, „glede tega sta lahko

zakaj način je Mirko izvedel, da sem tukaj? O Alenka, kako

sem srečna, da Mirko živi. Videti me hoče in tukaj je v Londonu! Kajne, gospod baronet, grof je vendar še zdaj v Londonu?“

Na to s tresočim glasom stavljeno vprašanje je odgovoril nesramni lažnik:

„Ako ste tako dobri, gospodična Jaklič, da me še nekaj minut mirno poslušate, boste takoj izvedeli vse dogodek, ki jih je grof Mirko Višnjegorski od onega usodenega jutra doživel. — Povedal sem Vama že, gospodični, da se je grof Mirko ves krvav zgrudil. Prevzet od groze sem se takoj sklonil k njemu ter se prepričal, da je poškodba le prehuda: Le predobro je baron Slatenski zadel. Takrat je izgledalo kakor bi krogla prišla v bližino srca ter le-to zadeila. Smrtnobled je bil obraz ubogega grofa, oči so mu bile zaprte in ležal je nepremično kakor leži le mrtvi.“

Rožica je skrila glavo na prsi prijateljice, ki je trepetajočo deklico z obema rokama objeto držala. Pomig+

nila je Ravingtonu z očmi, naj ne bo tako natanc gubljen! Meni je bilo pa na tem, da ohranim življenje v svojem pripovedovanju. Toda v značaju baroneta Ravingtona je bila združena z brezmejno podlostjo tudi navadna, nizkotna zlobnost. Imel je veselje na tem, trga srdci deklic, ki sta ga poslušali, zato je nadaljeval:

„Prvi hip sva imela torej grofa za mrtvega. Baron Slatenski je planil iz sobe ter poklical doktorja Morača, ki je kakor okamnel obstal, ko je videl, kaj se je zgodilo v njegovi sobi. Bil je že na počtu v to sobo, kajti slišal je odmev strela, toda bil je mnenja, da se je kakor orožje le slučajno izprožilo. Velika sreča je bila za nas, da se je nadaljevanje dvoboja vršilo ravno v sobi doktorja Morača, kajti na ta način smo imeli vsaj zdravniško pomomo pri rokah. Doktor Morač je tudi skoro preiskal ranjencega obvezal ter se potem obrnil name z besedami:

„Nesrečnež bo najbrž za nekaj minut umrl. V nočnosti je začel krvaveti. Mogoče je, da bo v par minutah že izdihnil, lahko pa živi tudi še do večera.“

Nato sem doktorja Morača prosil, naj dovoli teško ranjenemu grofu v svoji hiši ležišče. Toda o tem ni hotel Morač ničesar vedeti.

„Zameriti mi ne morete, baronet, ako kratkomalo ne ustrežem Vaši želji,“ je rekel, „kajti nihče ne sme izvedeti, da se je v moji hiši vršil tak dvoboj, sicer mi policiji takoj odvzame dovoljenje, imeti zdravilni zavod, in izprevideli boste, gospod baronet, da ne bi rad povzročil samemu sebi pogube.“

Mož je imel s svojega stališča prav, saj se res ni dalo ničesar njegovim razlogom ugoyarjati. — Toda kaj na se zgodi z ubogim grofom, kam naj ga bi spravili? V bolnišnico? To se mi je zdelo nevredno s častjo grca Mirka Višnjegorskega, kajti znano je vsakemu, kako se ravna z bolniki v bolnišnici. Ne, potem bi bil gotovo iz-

gubljen! Meni je bilo pa na tem, da ohranim življenje tega plemenitaša. In čeprav sem bil malo poprej njegov nasprotnik sem vendar imel kot plemič dolžnost, da se ga zavzamem in ako je mogoče mu rešim življenje. Zato sem sklenil, da dam bolnika prenesti v lastno hišo.

Pa tudi prenesti,“ je nadaljeval lažnik, „se je moral kolikor mogoče tajno, kajti tudi meni je bilo na tem, da policija ne bi ničesar izvedela, da se je dvoboj nadaljeval. To bi mi gotovo prineslo kako zaporno kazen, ravno tako baronu Slatenskemu, ki je bil še bolj udeležen pri dvoboji. Počakali smo torej večera in šele ko se je stemnilo, smo prenesli grofa v mojo hišo. Skozi mala vrata, ki so vodila z vrta v hišo, smo spravili bolnika v sobo. Tu smo mu mehko postlali in jaz sem takoj obvestil svojega zdravnika o nesrečnem slučaju. — In zdaj sò se začeli žalostni tedni, v katerem času je bilo grofovovo življenje še v nevarnosti. Zdravniku se je sicer posrečilo, da je vzel kroglo iz rane, toda raztrgal je v resnici plemenite dele. Treba je bilo vse zdravniške umetnosti, da se je vzdržalo življenje, ki je hotelo ubežati. Naposled se je grofu stanje zboljšalo. In danes, — kako me veseli, da Vama lahko to povem, — danes stojim v imenu grofa Mirkota Višnjegorskega pred Vama in prosim obe,“ — Ravington je izrecno povdarjal besedo „obe“, — „da gresta z menoj v mojo hišo in izpolnita srčno željo ubogega bolnika.“

„Hitiva, Alenka, hitiva,“ je zaklicala Rožica, ko je baronet izgovoril zadnje besede, „o moj Bog, Mirko je v Londonu, — bolan, na smrt ranjen leži na postelji, — in medve, medve sva bivale z njim v enem in istem mestu in nisva mogli hiteti k njegovi bolniški postelji, da mu streževi. — O gospod, zakaj ste tako skrivali, da je grof pri Vas?“

„To je bilo prav tako na moje kakor tudi na bol-

nikovo korist," je odgovoril Ralf. Saj izprevidite sami, gospodična, da me ni mikalo iti v zaško ter na neprijeten način priti s policijo v dotiko. Baron Slatenski je hitel čez drn in strn v svojo domovino. In tako bi angleška policija le mene prijela, ko bi se izvedelo, da se je vršil oni dvoboje v hiši doktorja Morača."

"To je popolnoma umevno," je zaklical Alenka, "toda odgovorite mi še na neko drugo vprašanje, gospod baronet, preden se odločiva iti z Vami na Vaš dom."

"Gospodična," je zaklical Ralf Ravington ter vprašajoče zrl Alenko, „na vsako vprašanje Vam odgovorim z določnim pojasnilom."

"No, povejte mi torej, na kak način je grof Mirko Višnjegorski izvedel, da sva jaž Alenka pl. Radičeva in ta mlada dama gospica Rožica Jaklič tukaj v Londonu?"

"Sicer," je pristavila Alenka pl. Radič popravlja lastne besede, „bi grof lahko vedel, da sem se v Londonu, saj me je ono usodepolno jutro pustil v hotelu Royal, ko je šel na dvoboje."

"In Vi še vprašujete," je zaklical Ralf ter hlastno prijel za nit, katero mu je Alenka sama ponudila, „zdaj še poizvedujete, na kak način je grof Mirko zvedel, da ste tukaj? Ali ni to prav enostavno, samo po sebi razvidno? Ko se je grof Mirko Višnjegorski zavedel iz vročinskega delirija, ki ga je več dnij držal, je bila prva stvar, da mi je povedal, da ga skrbi Vaša osoda. Prosil me je, naj poizvem v hotelu Royal po gospicu Alenki pl. Radičevi. Peljal sem se takoj v označeni hotel in tam se mi je reklo, da ne stanujete več v hotelu."

"In kam je šla ona dama?" sem vprašal.

"Ne vemo," se je glasil odgovor, ki so mi ga dali v hotelski pisarni."

Torej sem Vas moral iskati, gospodična Alenka pl.

Radičeva! V Londonu pa ni teško, poizvedeti, kje biva kdó. Obrnil sem se na znano policijsko agenturo Pierson ter tam naročil, naj poizvedujejo, kje ste se nastanili. Že čez tri dni sem dobil obvestilo, da stanujete skupaj z neko drugo damo, namreč z gospico Rožico Jaklič v hiši gospe Barlen.

O lahko bi Vas že poprej poiskal," je nadaljeval Ralf Ravington ter tako končal svoje lažnjiivo pripovedovanje, „toda dozdaj mi je zdravnik zelo odsvetoval, kajti s tem bi se bolnika preveč razburilo. Šele pred par dnevi mi je rekel: Zdaj je čas, zdaj že lahko pripeljemo gospodu grofu one osebe, katere tako želi videti. Zlasti Vaše ime, gospodična Jaklič, je bolnik vedno in vedno klical v svojih sanjah."

Zdaj so bili vsi dvomi v Alenkini duši odstranjeni. Verjela in zaupala je baronetu, ki ji je ves dogodek mirno in z gotovostjo pripovedoval.

Alenke se ni dalo tako lahko varati. Izkusila je v zivljenju preveč britkega, zato je bila skrajno nezaupna povsod. In vendar jo je Ralf popolnoma prevaral v tem slučaju.

Naglo je zdaj ponudila baronetu roko.

"Po tem, kar sem pravkar slišala od Vas," je rekla, „sva Vam dolžni veliko zahvalo. Na res plemenit način ste se zavzeli za grofa Mirkota Višnjegorskega. Pripravili ste mu v svoji hiši zavetišče ter vse poskušali, da ga rešite smrtne nevarnosti, v kateri je visel. Gospod baronet, tako kakor ste Vi ravnali, ravna le pravi plemenitaš."

Ralf Ravington niti zardel ni, ko je slišal to hvalo, katere ni prav nič zaslужil. S trdno, nesramno roko je prijel nežno Alenkino roko ter jo poljubil.

"Gospod baronet," se je oglasila tudi Rožica, „jaz

sem Vam tisočkrat večjo hvalo dolžna nego si morete misliti. Toda manjkajo mi besede, da bi Vam mogla izraziti svojo hvaležnost. In zdaj Vas prosim, peljite me nevtegoma k bolniški postelji Mirkotovi. V par minutah se lahko napraviva, da pojdeva z Vami.“

„Torej hočete iti z menoj, gospodični?“ je vprašal Ralf Ravington, „toda kaj poreče gospa Barlen k temu?“

„Gospa Barlen je nama materinska priateljica,“ je odgovorila Alenka, „ako ji poveva, za kaj gre, bo morda tako dobra, da se nama pridruži in naju vsaj do Vaše hiše spremi, gospod baronet.“

„Spremstvo gospe Barlen,“ je nato odgovoril Ralf Ravington, ne da bi se pomicljeval, „bi mi bilo v veliko čast, kajti toliko sem kljub temu, da sem šele malo časa v njeni hiši, že opazil: meni se zdi, da je prav vrla ženska. Toda vendar moram Vaju prositi, častiti gospodični, da ne zaupate tega gospe Barlen. To moram vsled svoje lastne varnosti od Vaju zahtevati, da ne sme nihče izvedeti o izvršenem dvoboju. Pravzaprav sem Vama pod tem pogojem povedal polno resnico ter odkrito pravil vse, kar se tiče grofa Mirkota in njegovega sedanjega stanovanja.“

„Gotovo, gospod baronet,“ je nato odgovorila Alenka pl. Radičeva, „medve se moravi ozirati na Vas. Zatorej ne bova ničesar povedali gospe Barlen, ampak kar tihod odšli iz hiše. Zdi se mi, da je najboljše, ako naju počakate na ulici, morda na onem oglu, kjer se stikata mala stranska z glavno ulico. V par minutah prideva za Vami.“

„Preskrbel bom voz,“ je zaklical baronet, „kajti pot do moje hiše bi bila za peš hoditi predolga. Torej se lahko gotovo zanesem, da prideva gospodični v par minutah na dogovorjeno mesto?“

2294 2295 2296
„Takoj prideva, gospod baronet! Do tedaj pa z bogom!“

Ralf Ravington se je poslovil od deklic ter potem hitel v svojo sobo, da si hitro obleče svršnik in vzame palico in klobuk.

Pri tem se je neprestano sam s seboj smehljal.

„Zmagal sem,“ je mrmljal, „prevaral sem jih. Haha, to je krasen doživljaj; obe sta mi šli v mrežo. Resnično, priznati si moram, zdaj, ko sem si to Alenko pl. Radičeve pobližje ogledal, mi skoro bolje ugaja nego Rožica. Pravzaprav je Rožica lepša. Toda ta Alenka ima nekaj na sebi, kar me draži, kar me lahko razburi. Kako krasna mora izgledati, ako se v objemu moškega brani, ako se borii za svojo nedolžnost. Ali naj poskušam ta boj z Alenko?“

V take misli zatopljen je baronet kolikor mogoče tihod odšel iz sobe. Plazil se je po s preprogami pogrjenih stopnicah po prstih in posrečilo se mu je, da je odšel iz hiše gospe Barlen, ne da bi ga kdo opazil.

Slučaj mu je bil ugoden. Našel je takoj zaprt voz ter ukazal kočijažu naj počaka na oglu male ulice. Sam se je postavil k goreči svetilki, si prižgal cigaro ter čakal trenotka, da se Alenka in Rožica pokažeti.

Na nasprotni strani ceste je stal neki delavec, katemu se kakor se je videlo ni prav nič nudilo. Mirno je korakal sempatja, kadil kratko pipo ter od časa do časa pogledal baroneta, kakor bi ga ta posebno zanimal.

Hipoma je korakal delavec čez cesto, šel tesno mimo baroneta in sicer tako, da se ga je z rokavom zadel. Nato je zavil v stransko ulico.

Sredi te ulice je stal tudi voz. Delavec je šel mirno mimo njega. Nenadoma mu je padla pipa iz ust. Takoj se je sklonil, da jo pobere.

Tako! prideva gospod baronet.
Pri tem je pa tiko zaklical kočijažu, ki je na videz spal na kozlu.

„Pozor, v par minutah se peljemo. In potem vedno za vozom, ki tamle stoji.“

„Že dobro,“ je kočijaž odgovoril, „voza ne bom pustil iz očij.“

Delavec je mirno šel svojo pot naprej. Toda na drugem koncu ulice se je obrnil ter zopet korakal isto pot nazaj, po kateri je prišel.

„Sta že tukaj,“ je v tem hipu tiko zaklical Ralf Ravington, „Rožica in Alenka prihajati.“

V resnici sta bili mladi, ljubki deklici, ki sta uren korakali proti Ralfu, kajti veselje jima je pospešilo korake. Blaženi sta bili obe v misli, da boste prej nego v pol uri videli Mirkota.

Torej se jima je le izplačalo čakanje v Londonu nista zamaan ostali v angleškem stolnem mestu.

„Zdaj ne bova same potovali nazaj,“ je šepetal Rožica Alenki, „Mirkota bova, če je le toliko zdrav, takov vzeli s seboj.“

Alenka in Rožica sta dospeli do baroneta. Ta je odprl voz ter pomignil deklicama z roko, naj vstopita.

Minuto pozneje je voz oddrdrdal. Ralf je sedel nasproti deklic. Poskušal ju je kolikor mogoče dobro zabavali.

Za prvim vozom se je peljal drugi. V njem je sede delavec, ki je poprej govoril s kočijažem in ki ni bil kakor so naši bralci že uganili, nikak delavec, ampak policijski agent, — eden onih slavnih angleških detektivov, ki so po pravici po celem svetu slavni kot zasledovalci prve vrste.

203. poglavje.

Za nedolžnost in življenje.

Voz se je ustavil pred hišo Ralfa Ravingtona, ki je z deklicama izstopil. Potegnil je zvonec ter komaj korakal, da se odpro vrata, čeprav je vratar hitro vtekel.

Ta je spoštljivo pozdravil. Tudi Ralfov služabnik, je naglo prišel, se je globoko priklonil.

Služabnika sta bila že navajena, da je njih gospod čkrat prihajal v spremstvu domov. Zato nista nobenim pogledom razodela, da sta količkaj presečena vsled tega.

Ko je Ralf zagledal svojega strežaja, je zatisnil eno ko je naprej korakal pred Rožico in Alenko, ter prašal:

„No, kako je z našim bolnikom? Upam, da mu gre dobro?“

„Prav dobro, gospod baronet!“ je odgovoril strežaj, je takoj razumel, da mora igrati komedijo. „Stanje bolnikovo se je vidno zboljšalo.“

„Kajne, da ni v postelji?“

„Ne, Vaša milost!“

„Torej ga najdemo v rdeči sobi?“

„Da, Vaša milost! V rdeči sobi je!“

„Peljite torej dami v salon, medtem bom jaz obiskal bolnika. — Saj razumete, gospica pl. Radičeva in tudi gospodična Jaklič,“ se je obrnil potem Ralf na svoji premljevalki, „da moram grofa poprej še pripraviti. Tudi z željem se mora biti zelo previden, ako gre za bolnika, ki je šele prestal hudo boleznen. Prosim torej,

gospodični, da gresta z mojim strežajem. V par minut sem zopet pri Vaju.“

Alenka in Rožica nista prav nič slutili, kakšno lopakov, je pokrivala tla do zadnjega kotička. Postelja je stvo se namerava njima storiti. Mirno sta šli za službo pod baldahinom. Blazine so bile iz bele svile in nikom, ki ji je peljal v salon, ki je ležal v pritličju napolnjene z najmehkejšim perjem. Na stenah so visele dočim je šel Ralf Ravington v prvo nadstropje.

Tam je šel v svojo delovno sobo, odložil svrsnico, klobuk in palico in za nekaj minut je pozvonil svojega strežaju.

„Zadovoljen sem s Teboj, Žan,“ mu je rekel, ko sta prišeli, „z veliko bistroumnostjo si se našel v kolodijo, katero sem prisiljen igrati, da vkrotim dve golobi, ki bi se sicer ne izgubili v moj golobnjak. Tukaj imate cekin, dečko moj, in zdaj stori, kar Ti bom rekel.“

„Poslušam, Vaša milost,“ je odgovoril Žan ter uvtaknil zlatnik v telovnikov žep.

„Zdaj bom eno damo gori pripeljal,“ je tiho daljeval Ralf, „dočim mora ostati druga v salonu, moraš na to paziti, da me tukaj ne bo nihče motil. Ti si mi zato odgovoren, da druga dama ne odide iz salonu. V ta namen boš od zunaj vrata zaklenil, toda tako da zaprta dama ne bo ničesar opazila. Ako bo trkala ukazuječe zahtevala, da se jo izpusti, — vseeno, Tebe sme to motiti. Ali se lahko zanesem nate, Žan?“

„Vaša milost ve, da natančno izpolnim vsa náčila, in to so povelja, ki pravzaprav spadajo v moje ročje. — Vaša milost naj bo mirna, nihče ne bo mislil Vaših sladkostij.“

Nato je Žan odšel.

Ralf je stopil k vratom, jih odprl ter pogledal v sobo, ki je ležala poleg prve. Bila je njegova spalnica, ki je urejena z razkošjem, kakor se je le redkokojte najde.

Cela soba je bila opremljena s plavosvilenimi

petami. Preproga, v katero so se pogrezale noge do členov, je pokrivala tla do zadnjega kotička. Postelja je stala pod baldahinom. Blazine so bile iz bele svile in slike, na katerih so se videle naige ženske podobe in priročni zori iz mitologije. Med slikami so visela velika zrcala, v katerih se je telo onega natančno zrcalilo, ki je bil v sobi.

Na obrazu Ralfa Ravingtona se je čital vražji smeh, ko je zdaj stopil nazaj iz spalnice. Bila je lopovska misel, ki mu je v tem hiperu napolnjevala dušo.

Nato je Ravington hitel po stopnicah. Skoro nato je stopil v salon, kjer sta ga Alenka in Rožica nestrepljivo pričakovali.

„Gospodični,“ je zaklical Ravington ter se trudil, da bi kazal srečen obraz, „veseli me Vama naznaniti, da je našemu ljubemu bolniku tako dobro kakor še nikoli, odkar je v moji hiši. Kar ga z novim pogumom navaja, je veselje, ko ve, da sta tukaj v hiši. Ko sem mu imenoval ime Rožica Jaklič, me je zgrabil za roko ter jokrepko stisnil, ne da bi mogel besede izpregovoriti.“

„O Mirko, — moj Mirko!“ je vskliknila krasna devojka, „o edino ljubljeni mož, kako sem srečna, da Te bom spet lahko videla!“

„Kljub temu me je grof Mirko Višnjegorski prosil,“ je hlastno nadaljeval Ralf Ravington, „da pride gospodična Alenka pl. Radičeva najprej k njemu.“

„Kaj?“ je vskliknila Alenka, „najprej jaz? Ali se ne motite, gospod baronet?“

„Ne, prav gotovo ne! Gospod grof Vam hoče povestati neko prošnjo, ki se mu mora takoj izpolniti. Zdi se mi, da se gre za neko brzjavko ali pismo, ki je morate pisati v njegovem imenu. Sele, potem, ko bo ta zadeva

dovršena, si hoče privoščiti srečo, da vidi gospodično Rožico.“

Alenka je objela prijateljico ter jo pritisnila na grudi.

„Ne zameri mu, da hoče mene prvo videti. Najbrž se tiče kake zadeve, ki je zelo velike važnosti in ki mu teži dušo, da jo mora naglo rešiti, preden si privošči srečo, da pritisne Tebe na srce. Sploh bom pa takoj izpolnila Mirkotovo prošnjo in ga ne bom dolgo zadrževala. — Prosim, gospod baronet, peljite me k gospodu grofu.“

„Da, pojdi, le pojdi,“ je zaklicala Rožica brez zavisti, „reci mu, da komaj čakam trenotka, da me pokliče k sebi. Prinesi mu moje pozdrave, pozdrave najzvestejše ljubezni, pozdrave one, ki ga nikoli ni nehala ljubiti.“

„Vašo roko, prosim, gospica pl. Radičeva,“ je zaklical Ralf Ravington.

Alenka je rahlo položila svojo roko v lopovovo in počasti sta odšla po stopnicah.

Na stopnicah sta srečala strežaja Žana, ki se je naglo še v sporazumljenju spogledal s svojim gospodarjem.

Komaj je Žan slišal, da je dospel gospodar s svojo spremmljevalko v prvo nadstropje, se je tiho splazil k vratom salona ter dvakrat obrnil ključ, ki je tičal zunaj v ključavnici. Nato ga je tiho potegnil iz ključavnice in ga spravil v žep.

„Tako,“ je potem zadovoljno se smehljaje rekел, „to bi bilo storjeno! Gospod je lahko zadovoljen s svojim služabnikom. — On je tak lahkoživec in babjek kakor še nisem nobenega videl. Saj sem vendar že poznal marsikaterega gospoda, ki je tudi že veliko živel, toda obenem ujeti dve tako lepi deklici, to je res mojstrsko delo!“

Ralf Ravington je medtem prišel z Alenko v svojo delovno sobo.

Pokazal je na vrata, ki so vodila v spalnico.

„Za temi vратi je grof Mirko Višnjegorski. Prosim, le stopite naprej. Jaz ne bom po sebi umevno poslušal Vajinega pogovora z grofom. Ko boste vstopili, pojdem jaz takoj proč.“

Z burno bijočim srcem je stala deklica pred vratimi. Ralf jih je odprl ter rekel Alenki:

„Prosim, tukaj noter! Tam pri oknu sedi grof!“

V istem hipu je pa objel Alenko, jo potegnil noter v sobo ter z nogo zaprl vrata.

To vse se je tako bliskovito naglo vršilo, da Alenka niti misliti ni utegnila. Čutila je le Ravingtonove roke okrog života ter videla, ko se je ozrla s prestrašenim obrazom v obraz svojega spremmljevalca, bled, od grdi strastij skremžen obraz, česar izraz ji je vse pojasnil.

„Tiho!“ je šepnil Ralf lepi, mladi deklici, ko jo je izpustil in stopil korak nazaj. „Molčite, lepa gospodična, takoj Vam hočem vse povedati in upam, da me ne boste preveč sovražili, ako sem si dovolil, igrati z Vami malo komedije.“

Alenka se je medtem ozrla po sobi. Videla je, da je to spalnica, kamor jo je baronet zvabil. Ugledala je svileno ležišče, slike s poltnimi podobami na stenah, — zato je vedela dovolj.

„Jaz nočem ničesar slišati!“ je zakričala z od jeze se tresočim glasom ter se umaknila k vratom. „Poslušajte, gospod, — niti besedice več, jaz zahtevam od Vas, da me takoj peljite nazaj k moji prijateljici, da lahko v tem hipu odidem z njo iz Vaše hiše.“

„In ako se branim to storiti?“ je porogljivo vprašal Ravington. „Kaj potem, sladka ljubica?“

„Potem pojdem brez Vašega dovoljenja,“ je zaklicala Alenka ter poskušala vrata odpreti.

Toda vrata te sobe so imela tako ključavnico oziroma kljuko, ki se ni dala odpreti, ako se ni vedelo, kje je treba pritisniti.

Ralf Ravington je imel dovolj vzroka, da si je napravil na teh vratih tako ključavnico, kajti velikokrat je že bil v nevarnosti, da ga presenetiti prevarani, razsrjeni soprog, dočim je imel s kako omoženo žensko v tej sobi prepovedan sestanek.

„Nikar se ne trudite, lepa Alenka,“ je zaklical Ravington, prekrižal roki na prsih ter s pogledi kar poziral krasno polno postavo mlade deklice. „Brez mojega dovoljenja torej ne boste odprli teh vrat, kajti zaklenjena so z umetno ključavnico.“

"Potem hitim k ouemu oknu ter pokličem na pomoc!" je zaklčala Alenka.

„Okno gre na moj veliki vrt in bi torej Vaš klic ne prišel na ulico.“

„Potem bom na drug način branila svoje čast!“ je vskliknula s trepetajočimi ustnicami lepa devojka. „Zadavila Vas bom, ako se mi nečastno približate.“

„Torej boj!“ je zaklical Ravington in oči so mu zabilstele v ognju nečiste strasti. „Oh, to mi ravno ugaja. Torej si bom moral pribojevati zmago, lepa Alenka, imvsled tega bom še enkrat bolj Vas želel pridobiti.“

Drznež je stopil korak naprej k Alenki, a ta se mu je v grozi umaknila.

„Ako ste res baronet Ravington,“ je stokala ljubez-
njiva deklica, „si dobro premislite, preden izvršite hudo-
delstvo, ki ne more dobro končati za Vas. Tudi ko bi
ne mogla zabraniti, da si kakor pravite, priborite zmago,
vendar ne boste s tem nič drugega naredili nego izvršili
navadno hudodelstvo. Tako ste pa že naredili, ko ste
mene in Rožico pod neresničnimi pretvezami izvabilii.“

v svojo hišo. Vi ste naju nalagali in prevarali, igrali ste z nama nevredno komedijo. Sicer se imenujete plemenitaši, toda tak niste. Z nama ste ravnali kakor lopov in zločinec."

„Potem sem lopov iz ljubezni — in zločinec iz strasti,“ je zaklical Ralf, „in ako sem že, hočem biti popolnoma.“

Bliskoma je skočil k Alenki, ki je prepozno se umaknila, da odide njegovim rokam. Zgrabil jo je za roke in potegnil k sebi.

„Na pomoc!“ je zakričala nesrečna deklica, „po-
magajte. — Božica — Božica reši se!“

Toda Ralf Ravington se je zmotil, ako je mislil, da bo mogel Alenko premagati, da mu bo deklica podlegla, ne da bi se obupno potegovala za svojo rešitev.

„Pusti me, nesramnež,“ je vskliknila Alenka. „O kako sem mogla biti tako zaslepljena, da sem se dala od tega lopova prevarati! Zadavim Te, če me ne izpustiš! Prisegam Ti: smrt moje časti bi bila obenem tudi Tvoja smrt! Proč od mene, izpusti me! Zdi se mi, kakor bi se kača ovijala mojih rok. Sovražim Te in studiš se mi, podlež!“

„In meni se zdiš krasna v tej kljubovalnosti,“ je zaklical baronet ter se prisiljeno začel krohotati, „dekle, tako si lepo, zakaj si tako neumno, da se branиш? Saj Te hočem vendar osrečiti! Ali si morda domišljuješ, da zahteva Ralf Ravington ljubezen zastonj? V par tednih postanem lord, angleški magnat, eden najbogatejših ljudij na Angleškem. Potem ne bi imela nobene želje, katere bi Ti ne izpolnil. Imela boš dragoceno kočijo, krasno hišo, za katero bi Te lahko kneginja zavidala, in' vse, kar hočeš. Le ne bodi tako svojeglavna!“

„Nesramnež!“ mu je odgovorila Alenka ter ga z naj-

večjim zaničevanjem pogledala, „kakor se vidi, se nisi nikoli poznal krepostno dekle ali pošteno ženo, sicer bi moral vedeti, da me Tvoje ponudbe napolnjujejo le z gnu som in studom.“

„Haba nobene deklice in nobene ženske ni, ki bi se ne udala, gre le, kakšno je plačilo.“

„Lažeš! V imenu svojega spola odiočno oporekam Tvojim besedam! In zdaj me izpusti, pusti me ven, ali pri Bogu, Ti boš sam izgubljen!“

Alenka je pri teh besedah še enkrat poskušala, da se odrese njegovih rok. S silnim naporom je upala ta namen doseči. Toda tudi Ralf je napel vse svoje moči in vlekel Alenko proč od vrat.

„Usmiljeni Bog, pomagaj mi!“ je zakričala Alenka, „zakaj si me popolnoma zapustil, — pomagajte, — podlež rabi silo.“

In Alenka je čutila, da ji pojemajo moči, slabše, vedno slabše se mu je upirala. A še zadnjí poskus je hotela storiti, da se reši.

„Poslušaj me, nesramnež,“ je vskliknila obupana deklica s pridušenim glasom, „jaz se ponižam pred Teboj, — jaz Te prosim, — ali slišiš prosim Tebe, ki Te fako globoko zaničujem, — bodi usmiljen, izpusti me! — Jaz nisem več sama svoja, — na svetu je mož, ki ga ljubim in kateremu sem prisegla zvestobo do smrti. On je plamenitaš kakor Ti. O čemu ga tako žališ in razzališ? Zakaj mu hočeš ugrabiti edino srečo, ki jo ima še na zemlji? — Prisegam Ti in Bog v nebesih ve, da ne bom krivo prisegla: O vsem hočem molčati, kar se je tukaj zgodilo. S sramoto ožigosana hočem dalje živeti in nihče, nihče ne bo izvedel, kaj se je med meno in med Teboj danes vršilo. Samo pusti, da bo zdaj dovolj! Straši se poslednjega, ki je najbolj strašno! — Saj bi morala krivdo

77. Tedaj je Lola hipoma iztegnila roko ter razburjeno zaklicala: „Glejte, tam — ptič!“ Bila je tonovščica, ki je letela nad morjem.

s smrtjo plačati in Ti bi bil moj morilec, — pomisli, morilec!“

„Oh molč!“ je hripavo vskliknil Ravington „že pre-dolgo sem Te poslušal. Nikar se več ne upiraj!“

„Sveti Bog, proč!“ je zakričala Alenka s kričečim glasom, kajti čutila je zdaj lopova tesno poleg sebe. „Proč, pravim, pomisli na mater, ki Te je rodila, s tem sramotnim ravnanjem jo onečaščuješ. Ako imaš sestro, pokliči si v spomin njeno sliko. Gorje ji, ako bi se na nji maščevalo to, kar hočeš danes meni storiti! Mož, človek, blaznež, ali me hočeš napraviti za propalico?“

„Pusti vsako govorjenje,“ je hripavo grgral Ravington, „in izpolni mojo željo!“

V tem strašnem trenotku se je Alenki posrečilo, da je oprostila svoje roke. V naslednjem hipu je zgrabila za vrat svojega napadalca.

Kakor žezezen obroč so se oklenile nežne roke mlade a krepke deklice baronetovega grla in trdnejše vedno trdnejše so ga stiskale.

„Hudiča, — kaj pa delaš?“ je s trudom hropel Ravington, „ali me hočeš umoriti?“

„Umoriti, — da, umoriti Te hočem, ker me ne pustiš veni. Lopov, zdaj bom s Teboj obračunala! Poplačal mi boš sramoto, ki si mi je storil.

In čeprav me je Bog obvaroval najhujšega,“ je zaklicala Alenka, „vendar me pečejo Tvoji poljubi na licih kakor peklenski ogenj. Toda jaz hočem oprati sramoto, a to storim le s Tvojo smrtjo!“

Zaman je Ralf poskušal, da se odtrga. Zaman se je metal na vse strani, da uide Alenkinim rokam. A ta ga je tako trdno, tako močno držala, da ji ni mogel uiti.

„Oh, zraka mi primanjkuje, — zadusil se bom,“ je

zahropel Ravington. „Ženska, — ženska, spamatuj se vendar, saj Te bodo kot morilko —“

„Haha, zdaj pa hipom zaničuješ umor!“ je zaklica Alenka s strahotnim smehom. „Kajne, ko je poprej šlo za moje življenje, se Ti je zdelo popolnoma naravno, tako ugonobiš človeka. Zdaj pa, ko čutiš na lastnem telesu, kaj pomeni umreti v najboljših letih, zdaj se Ti pa zbuja vest.“

„Obljubim Ti, prisegam Ti: pustiti Te hočem ven, ne da bi se Te dotaknil, — samo izpusti mi vrat.“

„Nobene besede več Ti ne verjamem, kajti nesramen lažnik in lopov si. Jaz Te ne izpustum,“ je odgovorila Alenka z neusmiljenim glasom, „saj ne boš mogel nobenemu človeku povedati, kaj si mi storil to uro, — Ti podlež!“

Ravington ni mogel prijeti njenih rok, čeprav je iztegnil prste, da obvlada njene roke. Toda držala ga je tako trdno, da mu to ni bilo mogoče storiti.

Cutil je, da se mora zadušiti. Vsa kri mu je šla iz glave in misli so se mu začele mešati.

„Usmili se me!“ je zastokal, „ženska, podari mi življenje! — Odpuščanja Te hočem prositi, vse hočem storiti kar zahtevaš od mene.“

Alenka je skočila z njega, toda vratu mu ni izpuštila.

Ležal je pred njo na kolenih in je le še tiho mogel ječati. Obraz mu je bil skremžen in zdaj, — zdaj so mu stopile solze v oči ter mu tekle po licih.

„Jokaš se?“ je zaklicala Alenka. „Torej se boj smrti?“

„Da, bojim se je!“ je jecljal Ravington in jezik se mu je zaletaval, „jaz nočem še umreti, nočem še v grob — Oh, usmili se me vendar!“

V naslednjem hipu je vzela Alenka roki proč in z nepopisnim izrazom zaničevanja in studa je obrnila klečočemu možu hrbet.

„Ti si strahopetec, Ralf Ravington!“ je rekla. „Ne, jaz Te ne umorim! — Živi dalje v čuvstvu svoje sramote, da si si od ženske jokaje izprosil življenje!“

204. poglavje.

Svoj lastni rabel.

Ralf Ravington je vstal. Kakor pijanec se je opotel k mizi, ki je bila z različnimi toaletnimi predmeti pokrit.

Tam je prijel steklenico ter zlil polovico vsebine na svojo glavo.

Prijeten vonj je napolnil sobo.

Baronet se je s kolinsko vodo deloma zopet okrepil in na lica se mu je vrnila barva.

„Furija!“ je mrmral med zobmi, „Ti nisi ženska, Ti si stvar pekla.“

Alenka mu ni odgovorila. Stopila je k vratom ter zaklicala baronetu z ukazujočim glasom:

„Odprite, baronet, — jaz hočem ven! — Ne drznite se me niti trenotek več zadrževati tukaj. Od Vašega nadaljnega obnašanja bo odvisno, ako Vas bom tožila ali ne. Zato se me varujte!“

Ta govorica, ki jo je Alenka pl. Radičeva začela rabiti napram Ravingtonu, je bila prava.

Bojazljivec se je zdrznil, ko je slišal to grožnjo, v kateri je bila zanj velika nevarnost. Kajti nič se na Angleškem bolj ne kaznuje nego oropanje osebne prostosti in ako je s tem združen že poskus onečaščenja, ako gre

za slabotno žonsko, ki je prišla v roke kakega pohotneža, potem je temu zagotovljena ječa mnogih let.

To vse je bilo Ralfu Ravingtonu znano. Zato se je zdaj tурно splazil k vratom.

„Se eno besedo, Alenka pl. Radičeva, preden greste,“ je rekel s ponižnim glasom, „prosim Vas, ne zamerite mi moje ljubezni do Vas. Ne pustite me!“

„Ljubezen?“ ga je prekinila Alenka z zaničevalnim glasom, „gospod, ne onečastite te besede, ki ni ustvarjena za ljudi Vaše vrste.“

„No torej, jaz mislim, da ne boste tako nespametni, gospodična, da bi se izpostavili javni govorici. Vse hočem storiti, kar zahtevate od mene, da popravim, kar sem zgresil. — Sploh se pa ni ničesar med nama zgodilo, kar bi količkaj moglo škodovati Vaši časti.“

„Molčite, nesramni bojavljivec! O pomenu časti sploh ne morete Vi soditi. Le prepustite popolnoma meni, da storim, kar se meni dobro zdi. In zdaj, — odprite, jaz Vam ukažujem!“

„Ubogam Vas, gospodična,“ je tiho zaklical baronet, „odprl bom in neovirano boste odšli s svojo prijateljico.“

Iztegnil je roko po ključavnici, da pritisne za skrito pero.

V istem hipu je pa od zunaj neka pest trikrat trdo in močno udarila na vrata in ukazujoč glas je zaklical:

„Odprite, — v imenu postave, — odprite!“

Ralf Ravington je odskočil. Postal je mrtvaškobléd, — kolena so se mu tresla, — roke, ki so bile pravkar vzdignjene, da odpro vrata, so kakor omamljene padle dol.

„Kaj pomeni to?“ je vskliknil in ustnice so mu trepetale, „kdo si dovoljuje, tako šalo z menoj igrati?“

„Odprite, baronet Ralf Ravington!“ je zunaj nekdo zaklical, „ali bomo pa vrata vломili!“

„Kdo, — kdo pa je?“ je vprašal Ravington s tresočim glasom!

„Policija! — Ne trudite se, baronet, da bi nam ušli. Še la hiša je obkoljena, — vsak izhod zastražen, — naši del! — Franc Robič je priznal!“

Zadnje besede so vplivale na baroneta kakor bliski jasnega neba. Stokajoč se je zgrudil na tla in le s težavo se je potem spet pobral.

Toda strahovito izpremenjen je izgledal mož, ko je zdaj ziral s širokooprtimi očmi v Alenko pl. Radičevo. Izgledal je za deset let starji. Vse, kar je bilo poprej grdega in zaničevanja vrednega na njem, se je zdaj še enkrat bolj videlo in zato je strahovitograd izgledal.

„Franc Robič?“ je vskliknila Alenka ter stopila korak nazaj, „o moj Bog, to je strahovito ime. Kaj ste imeli opraviti s tem človekom, baronet?“

„Ne vem, — ničesar nisem imel z njim opraviti. — Prisegam Vam!“

„Nikar ne prisegajte, baronet,“ je tiho a odločno zaklical Alenka, „saj izgledate kakor krivec in krivi ste morav gotovo. Zakaj pa hočete še mene varati? Saj se boste vendar kmalu zagovarjali pred drugim sodnikom.“

„Vlomite vrata,“ je zadonelo zunaj, „naprej naglo, da nam ta sramotilec plemiškega stanu ne uide. Primite ga, podlega morilca, ki je dal po plačanih banditih umoriti poštenjaka.“

Bil je ženski glas, ki je zaklical te besede. Ko jih je Ravington zaslišal, je izgubil še zadnjo moč in upornost.

„Marta,“ je šepetal sam zase in tope oči so mu chotele vrata predreti. „Marta Blak, oh, zdaj sem izgubljen, — vse, vse je prišlo na dan!“

„Da, izgubljen si!“ je zaklicala Marta Blak v drugemu je kar piskalo, ko je dihal. „Izgubljen, — izgubljen!“ je zastokal ter se zgrudil gubljen si časovno in večno, osoda Te bo zadela, kakršnojoleg postelje na kolena ter skril obraz v blazine, na zaslubiš; — na vislicah bo končal oni, ki je hotel igrati, katerih je kratko poprej hotel praznovati zmago ljubezni, ulogo lorda, — na vislicah mož, ki je hotel slabotni deže pridejo in prijeli me bodo! Gnali me bodo v ječo in klici ugrabiti ime in premoženje. Tukaj stoji prava, edina vdtod na vislice, — mene, baroneta Ralfa Ravingtona! pristna lady Elizabeta Ravington. Tudi ona je prišla, da haja, to bo vzbudilo pozornost na Angleškem! Bodoči bo priča Tvoje pogube!“

„Tvoje pogube, baronet Ralf Ravington,“ je zaklicala bi se ravnalo z menoj kakor z navadnim morilcem. zunaj drug ženski glas, v katerem je Ravington izpoznačil jaz nočem, da bi Ijudstvo gledalo in se veselilo moje Elizabete, „Tvoje pogube, katero si sam zakrivil. Gori smrti!“ Ravingtonom, trikrat gorje našim pradedom, ki gledajo, „In čemu se samega sebe ne usmrtiš, podli strahodoli na morilca in sleparja.“

„Ali so to človeški glasovi,“ je zastokal Ravington globoko žalil. „Ko bi bila jaz na Tvojem mestu, bi že ali so duhovi? — Ha, zdaj so vsi prišli, da me ženejovedela, kaj mi je storiti.“

„Končajte,“ se je slišal zunaj moški glas, nasbrzum strahom gledal Alenko. „In kaj bi storila?“ je jecljal Ravington ter s skriv-

glas policijskega komisarja, „odprite takoj vrata, baronet!“ „Usmrtila bi se, preden bi oni udrli.“ „Pa kako, — kako?“ so šepetale plave ustnice baro-

„Da, končati hočem, končati!“ je griral Ralf ter netebole. Alenka je nemo pokazala svileno vrvico pri zastoru, vislicah. — Alenka, bodite usmiljeni, izvršite, kar steklje visel pri oknu. „Da, okno!“ je hipoma blazno zakričal Ralf in divje veselje je donelo iz njegovega klica, „doli skočiti! — Da, to, — to bi bila edina rešitev!“

„Jaz sem hotela le maščevati svojo čast,“ je ponosno rekla, „toda rabel morilca nočem biti!“ Kakor strela je zopet skočil na noge. Planil je proti oknu dočim so udarjala zunaj kladiva na vrata. Naglo je potegnil zastor kvišku, toda takoj se je opotekel zopet menje lesa. Možem zunaj se je menda zelo mudilo, da nazaj, kajti pod oknom je stalo šest policistov, ki so takoj bi prišli noter.

Ralf Ravington je s hripavim vsklikom odskočil od vrat. Kakor blazen je taval okrog po spalnici. Roke je ter omahnil nazaj, „ne, ne, ne gre, ubežati ne morem! iztegoval v zrak kakor bi hotel iskatki z njimi nevidno strah na Sokolskem.

Ha, vrata še majejo, — ali si Ti, Robič, — kaj hoče Blak, — zakaj si prišel noter in me tako očitajoče gledas. — Kdo Ti je prizadel zevajočo rano na glavi? — Jaz, jaz nisem bil, — jaz sem nedolžen! Franc Robič in doktor Morač sta bila! — Ljubi, dobri Blak, odpusti mi, prosi zame. — Da, že prihaja, — svoje pošastne roke izteguje po meni, — hoče me prijeti! — Usmiljenje, je blaznost!“

S temi besedami se je zgrudil pred Alenko. Objekt je tukaj! — Pojdi k vragu, nepravi lord!

„Pri meni ne išči pomoč!“ mu je šepnila, „tam, gon je oni, česar odpuščanje moraš doseči. Strahovito si s pregresil, človek!“

„Ako sem grešil,“ je zakričal Ralf Ravington, „kaj vzdignil, — daleč ven mu je molej jezik iz ust, pa je na tem? Igral sem veliko igro in da sem jo zda so mu ostekle, — padel je nazaj, — sramota Ravingtonove rodbine je bila izmita, — nesramnež je samega izgubil, — se lahko pripeti najbolj pametnemu človeku!“

Toda živega me ne bodo dobili. Ne bodo se nivali, da sebe sodi! — Alenka si je z rokami zakrila obraz, da ne bi videla strahovitega prizora. In res ni videla smrtnih krčev ne- sramneža, toda čutila je dih, ki je izhajal iz smrtnega boja Ravingtonovega.

pahneš svojo žrtev v pekel. — Da, razgorite se plameni boja Ravingtonovega.
— iztegnite kremplje, hudiči, — danes dobite mastno po Zdaj, ko se je umiril, se je ozrla, toda groza in strah
čenko. Da, spodaj stoje ljudje in stražijo hišo. Jaz pa sta jo obšla, ko je videla spačeno truplo.
zletim navzgor, — perotnice so mi zrasle, — pomagajte Nehote je sklenila roke in ustnice so se ji premikale
v molitvi.

In preden mu je mogla Alenka zabraniti, je skočil na okno. Z obema rokama je prijel svileno vrvico prisodnik, — odpusti mu, ako mu ljudje ne odpustijo! zastorju ter si jo privezel okrog vrata.

Nato je počepnil na okno, — kakor bi iskal pomoč. Komaj je izgovorila „amen“, so vrata z velikim ro-
je iztegnil roke, — znoj strahu mu je stal v kapljicah potom odskočila in čez prag je planil v spremstvu svojih
na čelu, — zobje so mu šklepetali, da se je slišalo. ljudij policijski komesar. Za njim sta se videli Elizabeta

„Končaj vendar!“ mu je zaklicala Alenka, „tisočkrat in Marta. Komisar je držal v iztegnjeni roki napet revolver.

je, ako se plemenitaš z lastno roko usmrti nego
abel to stori. — Ako je le še kapljica plemiške krvi
ojih žilah, prihrani rablu delo!“
Tedaj se je podlež nesramno vražje zakrohotal.
„Dobro jutro, Blak,“ je zaklical, „haha, Franc Ro-
torej si me izdal! Rdečelasi lopov, ali sem Ti morda
nalo placał? — Vrni mi denar! Prava lady Ravington
lai! — Poidi k vragu, nepravi lord!“

Zamolkel padec, — Ravington je skočil z okna ter na tleh.

Vrv se mu je zadrgnila okrog vratu. Zvijal se je mrtnih krčih na preprogi, v katero je zagrebel roke. Mu je parkrat odskočilo od tal. Nato se je zločinec vrtil in doleč vse mu je molel jezik iz ust, — oči

ignil, — daleč ven mu je molej Jezik iz ust, — mu osteklele, — padel je nazaj, — sramota Ravingove rodbine je bila izmita, — nesramnež je samega e sodil!

Alenka si je z rokami zakrila obraz, da ne bi videla ahovitega prizora. In res ni videla smrtnih krčev nemneža, toda čutila je dih, ki je izhajal iz smrtnega.

Zdaj, ko se je umiril, se je ozrla, toda groza in strah
jo obšla, ko je videla spačeno truplo.
Nehote je sklenila roke in ustnice so se ji premikale
molitvi.

„Oče v nebesih,“ je prosila, „bodi mu usmiljen
dnik, — odpusti mu, ako mu ljudje ne odpustijo!
nen!“

Komaj je izgovorila „amen“, so vrata z velikim rokom odskočila in čez prag je planil v spremstvu svojih dvojnih policijski komisar. Za njim sta se videli Elizabeta

Marta. Komisar je držal v iztegnjeni roki napet revolver.

Toda izpustil ga je takoj, ko je videl, da je prišel prepozno.

„Mrtev!“ je zakričal ter hitel k Ralfovemu truplu, „da, res je, dečko je samega sebe usmrtil! Prihranil je londonskemu rablju delo!“

Zdaj je uradnik ugledal Alenko, ki je z razpletjenimi lasmi, napol golimi grudi in raztrgano obleko stala pred njim.

„In kdo ste Vi?“ je zaklical policijski komisar z osornim glasom, „oh, najbrž kaka vlačuga, s katerimi se je lopov vedno pečal. Kdo ve, ako niste bili njegova zaveznica? Kako Vam je ime?“

Za nobeno ceno na svetu bi Alenka v tem hipu ne povedala svojega imena. Smrtnobleda je postala pristrašni obdolžitvi policijskega komisarja. A že v naslednjem hipu se je ponosno in veličastno zravnala.

„Gospod,“ je rekla, „pravkar ste v naglici ravrali, ko ste me obdolžili stvari, katere Vam je nemogoče dokazati. Imena svojega Vam ne povem, in sicer iz enostavnega vzroka, ker nisem dolžna tega storiti. Povem Vam samo to, da nisem prišla prostovoljno v to sobo, ampak da me je človek, ki stoji zdaj pred večnim sodnikom, z zvijačo izvabil v to hišo!“

„Z zvijačo? Haha, to lahko vsak reče! Saj so Vas opazovali, — videli so, da ste prišli z Ravingtonom v elegantnem vozu semkaj. — Ne trudite se, da bi nas varali, bomo že dognali, kdo ste in kaj ste imeli z Ravingtonom. Predysem Vas zdaj aretiram! — Ljudje, uklepite to osebo, kajti doslej še ni dokazano, da ni bila s samomorilcem v zvezi. Najbrž mu je tudi pri samomoru pomagala!“

Dva policista sta stopila naprej ter hotela planiti na Alenko. Toda ta je v grozi odskočila ter iztegnila trešče roke od sebe.

„Za božjo voljo, kaj hočete storiti? Strahovito se motite, — jaz sem nedolžna! — V verige me hočete ukleniti? — O nikoli jih jaz ne bom imela! Jaz nisem Angležinja in avstrijski poslanik bo zahteval odgovor od Vas za silo, ki mi jo hočete storiti!“

„Nehajte, gospod policijski komisar!“ je zdaj zaklical Elizabeta ter stopila k uradniku, „ta mlada dama ne izgleda tako kakor bi se lagala.“

„Lady Ravington, — pri vsem spoštovanju do Vaše osebe Vas moram prositi, da prepustite vso stvar meni. Jaz ne vem, kdo je ta oseba, ker noče imenovati svojega imena. Sploh pa bi tudi to ne koristilo dosti, kajti lahko nam pove tudi izmišljeno ime. No, v ječi si bo že še premislila ter nam natančneje pojasnila, kako je prišla semkaj in kako se je zgodilo, da jo najdemo v takem stanju.“

Pri zadnjih besedah je policijski komisar pogledal Alenkino bluzo. Alenka je temno zardela ter si z obema rokama zakrila grudi.

„Tudi jaz, gospod policijski komisar,“ se je zdaj oglasila Marta, „sem trdno prepričana, da je ta dama nedolžna. Ta človek,“ — pokazala je Ralovo truplo, — „je storil toliko zločinov, da je tudi zmožen izvabiti nedolžno deklico semkaj. Gospod, izpustite torej to tujko!“

„Tega ne morem in ne bom storil! Kar sem enkrat rekел, pri tem ostanem. Naprej, ljudje, zvezite in odpeljite jo!“

„Usmilite se, gospod!“ je zakričala Alenka, ko so se ji policisti bližali z železnimi vezmi, „prihranite mi vsaj sramoto, da ne bom zvezana. Ali mi nihče noče pomagati, ali sem popolnoma zapuščena?“

„Alenka, — Alenka!“ je v tem hipu zakričal glas v hudem razburjenju s praga sosednje sobe, „Alenka, — da, Ti si, — izpoznal sem Tvoj glas, — Alenka, Alenka!“

„Radivoj, moj Radivoj! Hvala Bogu v nebesih, da si tukaj! Prišel si, da me reši?“

Trenotek pozneje se je pojavil grof Radivoj Sokolski na pragu sobe, kjer se je toliko strašnega dogajalo.

Spremljala sta ga Marcel Remič in urednik „Daily Gazette“. Prišli so vsi trije, da bi bili navzoči, ko bodo Ravingtona prijeli, ker jih je policijski komisar povabil.

Radivoj je za trenotek osupnil, ko je ugledal Alenko od policistov obdan. Nato se je pa preminil skozi nje in pahnil drugega za drugim, ki so se mu ustavljalji, na stran. V naslednjem hipu je Alenko potegnil nase, jo objel z obema rokama ter zaklical:

„Kaj se godi tukaj? Kdor se drzne približati tej dami, tega potolčem s pestjo! Jaz sem grof Radivoj Sokolski in sem odgovoren za vsa svoja dejanja. Ta dama je v mojem varstvu, — ona je moja nevesta!“

Komisar je osupnil. Začel je izpoznavati, da je skoro napravil veliko napako. Toda kar tako se ni hotel umakniti. —

„Vsa čast Vašim besedam, gospod grof,“ je rekel, „toda vseeno je treba še pojasnila, na kak način je prišla ta dama v baronetovo hišo in sicer v njegovo spalnico, kakor vidite.“

„Ali Vam nisem že povedala?“ je jezno zaklicala Alenka, „lopop me je semkaj izvabil s tem, da se je meni in moji priateljici nalagal, da je v njegovi hiši neki grof, ki ga že več tednov iščeva v Londonu.“

To ve tudi policijski ravnatelj londonski, Vaš predstojnik! Čim smo prišli sem, je mene samo izvabil v to sobo. — Tukaj je grof Mirko Sokolski, mi je rekел. Toda ko sem bila z nesramnežem sama, tedaj, — oh, Radivoj, Radivoj, bil je strahovit, grozen boj, ki sem ga bojevala. In čudež je, da sem ostala zmagovalka!“

Radivoj je razumel vse. S solzami v očeh je prisnil ljubljenko nase.

„Tiho bodi, dragica moja,“ je šepetal Alenki, „saj sem zdaj pri Tebi, — zdaj se Ti ni treba ničesar več batiti.“

Nato se je s temnim pogledom obrnil k policijskemu komisarju.

„Gospod, odpuščam Vam Vašo zmoto!“ je rekel, „raynati bi pa morali bolj premišljeno. Nobene besede več o tem! — Vidim, da je Ralf Ravington samega sebe sodil, — no, tem bolje! Tako je angleškim plemičem prihranil, da jim ni treba zardeti radi njega. — In zdaj pojdi, ljubljenka, tukaj nimava ničesar več iskat. Našel sem Te, sladka moja Alenka, in zdaj Te peljem domov v svoj grad kot svojo drago ženko, — potem bova skušala pozabiti, kaj sva pretrpela na angleških tleh!“

Alenka je ihtela na prsih ljubljenega moža in vendar ji je bilo na njih tako dobro in mehko.

Oh bilo ji je, kakor bi jo sanje obdajale. Pravkar se je še borila z obupnostjo in zdaj so jo oklepale Radivojeve roke. In kar ji je pravil, se je glasilo tako lepo, tako krasno: njegova žena, — njegova žena bo postala!

„Dajte mi roko, gospodična,“ je slišala poleg sebe mēhek milodoneč glas, „in povejte mi svoje ime, da je ohranim v zvestem spominu!“

„Ime mi je Alenka pl. Radičeva,“ je odgovorila ta preprosto ter položila svojo roko v Elizabetino.

„Kako, Alenka pl. Radičeva? O to ime sem večkrat slišala od Rožice Jaklič. Rožica Jaklič mi je ljuba prijateljica in vem, da sta tudi vedve prijateljici; zato morava tudi medve postati!“

Alenka je objela Elizabeto, nato se je ozrla na Marto.

Ta je pokleknila poleg mrliča. Debele solze so jile po licih in tihom je šepetala:

„In vendar sem Te ljubila! A zdaj, — zdaj končam tudi jaz z življenjem! Nič več ne kolnem morilca svojega očeta! Odslej hočem v samostanu moliti za nj.“

205. poglavje.

S n i d e n j e .

Spremljevalci policijskega komisarja so medtem truplo odrezali ter položili na divan.

Grozno je bilo pogledati Ralfa Ravingtona. Bilo je kakor bi smrt utisnila obrazu pečat, ki ga je sicer imela le njegova duša. Obraz mu je kazal ono grdo, zoprnost, nizkoto, ničvrednost in krutost, ki je bila baronetu lastna.

Oči so bile s krvjo zalite in ostekle. Iz široko odprtih ust mu je visel jezik kakor krvavā cunja. Tisoč gub se mu je napravilo v obrazu in se utisnilo vanj.

Kakor mrtev starec je zdaj baronet izgledal, ko je svoje življenje na tako strašen način enkrat za vselej končal.

„Gospoda!“ je zaklical policijski komisar ter se obrnil na navzoče, ki so ga z napeto pozornostjo poslušali, „prositi Vas moram, da zapustite to hišo. Vse, kar je notri, bom zapečatil, ker se mora pozneje hiša natanko preiskati. Sploh pa, — pri teh besedah se je obrnil komisar k Elizabeti, ki je z Marto in Alenko stala poleg grofa Radivoja, — „ravnam to v interesu lady Elizabethe Ravington, ki bo to hišo z vsem, kar je v nji, vzela v svojo last.“

„Nikoli več ne prestopim praga te hiše,“ je hlastno zaklical Elizabeta, „podarila jo bom v dobrodelen na-

men. In zdaj, ljuba Marta, pojdimo. Ako dovoliš, se še enkrat vrnem v Twojo očetovsko hišo, dokler ne uredi podišče mojih stvari. Potem pojdem stanovat v Ravingtonovo rodbinsko palačo in Ti, ljuba Marta, moraš iti menoj.“

Toda Marta je v solzah zmajala z glavo.

„Ne, draga sestra Elizabeta,“ je odgovorila, „moja vodoča pot me ne pelje v sijaj in v bogato okrašene palače, — ne, pot mi gre proč od ljudij, proč iz nječe vrvenja sveta. Gotovo se bo našel zame kak oddaljen samostan, kjer bom izjokala svojo bolest, kajti več sem izgubila, nego si misliš.“

„Jaz slutim vse,“ je šepetala Elizabeta prijateljici, in jokam se s Teboj, ljuba sestra.“

Deklici sta pri teh besedah korakali proti vratom.

Ko pa je Marta že dospela do praga, se je enkrat opotekala proti divanu, na katerem je ležalo truplo Ralfa Ravingtona. Ustnice so se ji premikale v srčni molitvi, katero je pošiljala k Bogu.

Elizabeta je stopila k nji. Vzdignila je prijateljico, ihteč in vsa potrta se je dala Marta odpeljati od nje iz sobe.

„Ubožica,“ je mrmral grof Radivoj, ki je postal Alenko še v sobi, „zdi se mi, da je ljubila tega nesramnega. Nikoli ne bo mogla pozabiti, da je postal morilec njenega očeta.“

„Gospod policijski komisar,“ je potem Radivoj vprašal uradnika, „kaj se bo zgodilo s tem truplom?“

„Najprej je bodo peljali v mrtvašnico,“ je odgovoril policijski komisar, „tam se bo še natančneje dognala baronetova smrt. In potem, — no potem se bo s truplom tega baroneta prav tisto zgodilo, kar se zgodi pri nas na Angleškem s truplom kakega vlačugarja, ki je umrl v ječi.“

Taka trupla se prepeljejo v kako bolnišnico, kjer jih potem dijaki režejo.“

„In ali se ne da ta osoda odvrniti od trupla baroneta Ravingtona?“ je vprašal grof Radivoj Sokolski, „Ravington je plemenitaš, gospod policijski komisar. Za naski smo njegovega stanu, ni prijetna misel, ako vemo, da je plemenitaš pod dijaškimi noži.“

„V tem oziru so angleške postave zelo stroge,“ je odgovoril policijski komisar, „pri nas se nikjer ne dela razločka med plemenitašem in delavcem, kakor je to pri Vas v navadi. Pri nas je človek ali poštenjak, potem lahko pri življenju razpolaga sam s seboj in tudi glede trupla kakor se mu zljubi. Ako se je pa lump in zločinec, je ta določba podvržena zakonom, vseeno potem bodisi da je dotični lord ali berač.“

„Kljub temu bom poskušal, da pripravim truplu spodoben pogreb,“ je odločno rekel Radivoj Sokolski. „Kako dolgo ostane truplo v mrtvašnici, gospod komisar?“

„Tri dni, gospod grof.“

„Hvala Vam. Teh tri dñij mi bo zadostovalo, da izposlujem pri kralju dovoljenje za dostojen pogreb tega trupla. In zdaj, gospod, Vam prepuščamo to hišo, katere praga gotovo več ne bomo prestopili.“

„Alenka, moja sladka nevesta,“ se je Radivoj potem obrnil na mlado, ljubko deklico, „daj mi roko.“

Oh, s kako blaženostjo, s kako radostjo se je Alenka oklenila ruke ljubljenega moža. S kakim ponosom se je dala od njega, po katerem je tako dolgo hrepnela in od katerega jo je ločila sovražna osoda, peljati iz sobe.

Ni se obrnila in ni več pogledala nazaj, ko je došpela na prag sobe. Saj je hotela ta kraj in strahovite ure, ki jih je tukaj preživel, za vedno pozabiti.

Toda v delovni sobi baroneta Ravingtona, kjer si je ta izmišljeval lopovske načrte, tukaj je grof Radivoj Sokolski, ko je bil zdaj z Alenko sam, še enkrat potegnil ljubljeno deklico na prsi, kajti zdaj sta bila zopet združena:

„Se enkrat naj Te pozdravim, ljuba Alenka,“ je rekel grof ter z veselim pogledom zrl v oči ljubke dekllice, „še enkrat naj Ti povem, da sem se v vsem času, odkar sem bil daleč od Tebe in sem trpel velike bolečine, Tebe zvesto spominjal vsako uro, vsako minuto, vsak trenotek.“

Ljubezen do Tebe sem si ohranil kakor najdragocenejši zaklad. Ljubezen je bila moj talisman, ki mi je dajal moč v strahovitih nadlogah in obupnosti. — Alenka ozri se name. — To leto, ko sem daleč proč od Tebe, draga ljubljanka, zdihoval v vjetništvu doktorja Morača ter prenašal bolesti in muke, — to leto ni preteklo brez sledu na moji zunanjosti. — Glej, na mojo glavo je padla zimska slana. Lasje so mi pred časom, osiveli, draga Alenka! — In tudi v moji bradi so se že zatekle zimske snežinice. V obraz se mi je ugrebla marsikatera guba in gubica. Dolgo časa bo trajalo, preden bom zopet docela dobil svoje zdravje, katero mi je nesramni lopov ukradel. Torej Te moram še enkrat vprašati, Alenka, če me tudi še zdaj ljubiš, ako si še vedno želiš takega soproga? Morda nočeš tako starega moža, — morda —“

Alenka je Radivoju s poljubom zaprla usta. Oči so ji pri besedah ljubljenega moža plavale v solzah.

„Ljubljene,“ je jecljala, „ali veš, da si Ti moje vse? Oh, saj ne slutis, kaj sem trpela radi Tebe, Ti ne veš, koliko sem se borila zate.“

„Vem, — vem vse!“ je zaklical Radivoj Sokolski, zapodili so Te iz mojega gradu in šla si bedna ter siromašna med svet. In vendar nisi zapustila uboge, nesrečne

„V neko sobo te hiše.“

„In kaj me tam čaka?“

„Veliko veselje!“

„Veselje? Alenka, ako Te objamem s svojimi rokami, že občutim vse veselje, ki je zame v življenju in v srcu.“

„Motiš se, ljubljenček,“ je odgovorila Alenka, „le pojdi z menoj. Skoro se boš prepričal, da je nebo izbralova ta dan, da Te osreči. In zdaj me ne vprašuj več! Naglo odtod! Daj mi roko, Rađivoj!“

Z glavo majaje je dal grof Radivoj Sokolski roko lepi, mlađi devojki, ki ga je naglo potegnila s seboj.

Po stopnicah sta šla v pritličje. Nato je Alenka zavila v dolg hodnik ter obstala pred nekimi vrati.

„Da, tukaj je bilo,“ je tiho šepetala Alenka sama s seboj, „tukaj je bilo, — ta vrata morajo biti!“

Pri teh besedah je poskušala vrata odpreti. Prestrašena je opazila, da so zaklenjena.

„Za božjo voljo, kdo pa je?“ je znotraj zaklical glas, „ali si Ti, Alenka, ali si Ti, prijateljica? O kaj se je v tej hiši zgodilo in zakaj so mene zaklenili? V smrtnem strahu in grozi sem že.“

„Jaz sem, draga prijateljica!“ je odgovorila Alenka, ki se je naglo spet ojačila, „ne boj se, jaz sem pri Tebi.“

Nato se je obrnila Alenka k grofu ter mu živalno rekla:

„Radivoj, vломi ta vrata! Stori to na mojo odgovornost! Za temi vrati boš našel svoje največje veselje.“

Radivoj je bled in trepetajoč stal pred njo.

„Pravkar sem slišal glas,“ je s težavo spravil iz sebe, „ki me spominja na neko deklico, ki sem jo nekdaj videl in tudi govoril z njo, — krasna, deklica! — Ne, ne, ni mogoče, — saj ne more biti, — tako mi Bog ne more biti

Minke, ampak si skrbela za njo, kakor le more skrbeti hči za svojo mater! — Tega Ti nikoli ne pozabim, ljuba Alenka! In ako se mi posreči, da bom svoje življenje na Sokolskem gradu v miru in počitku preživel, potem se bo naposledi izpolnila najina srčna želja, katere doslej nama sovražna osoda ni hotela izpolniti. Že dolgo hrenem po tem, da bi Te zopet videl na Sokolskem gradu na onem kraju, kjer sem bil tako srečen s Teboj.“

„Pozabil si, Radivoj,“ je vskliknila Alenka ter žalostno sklonila glavo na prsi, „da je Sokolski grad dobil novega gospodarja.“

„Novega gospodarja?“ se je grenko zasmehjal Radivoj, „ne, ljuba Alenka, dobil je le upravitelja. Ta mi bo moral zdaj položiti račun, kaj je delal z mojo lastnino. Gorje mu, ako to ne bo mogel. Ne, nikar ne dvomi, Alenka, prav gotovo pojdeva v Sokolski grad, kajti k sreči še ni prepozno. Rok, ki ga je sodišče določilo, še ni potekel. Oh, želel bi, da bi mogel še neko drugo vzeti s seboj, — neko drugo, na katero stari grad že dolgo čaka.“

„A kaj Ti je, Alenka,“ je pristavil Radivoj, ko je devojka pri njegovih besedah lahno žakričala ter hipoma zelo zardela, „zakaj se Ti svetijo oči, zakaj si se mi umaknila ter me motriš s takimi čudnimi pogledi, ki so mi nerazumljivi?“

„Zakaj?“ je odgovorila Alenka pl. Radičeva z drhtičnim glasom, „ker sem zelo sebična, zelo egoistična duša, ki bi vsled svoje sreče pozabila skoro Tyojo in še neke druge osebe.“

„Kaj pomenijo te besede, Alenka? Jaz si jih ne morem pojasniti.“

„Takoj jih boš razumel, daj mi roko, Radivoj, in daj se od mene peljati.“

„Kam?“

naklonjen eden in isti dan. Skoro bi bilo preveč za človeka, — podlegel bi brezmejnemu veselju.“

„Od veselja se ne umre, — ampak živi!“ je odgovorila Alenka, „samoa ta vrata Te ločijo od Tvoje hčere.“

„Od moje hčere!“ je zakričal Radivoj in v naslednjem hipu se je vrgel z vso silo svojega telesa v vrata, ki niso bila dovolj močna, da bi se uprla takemu napadu.

Počila so in Radivoj Sokolski se je opotekel v sobo. In hipoma sta si stala nasproti človeka, katera je tako dolgo ločila sovražna osoda, — človeka, ki bi morala biti skupaj in ki sta vendar morala do tega hipu živeti drug brez drugega.

Rožica je stala sredi sobe, stopila je od vrat nazaj, ko je hipoma slišala ropotanje in butanje.

Toda zdaj, ko je ugledala Radivoja, — njega, ki ga je poznala kot grofa Sokolskega, — njega, pred katerim je nekoč v Parizu stala s plašnim srcem, ne da bi vedela ali slutila, kako zelo je zvezana z njim z vezmi krvi, — tedaj, — tedaj se je Rožica opotekla in izgledalo je, kakor bi jo hotela nezavest prijeti.

A že je Radivoj skočil k nji, — že jo je objel z obema rokama, — že jo je potegnil nase ter ji tiho šepetal:

„Ne, ne, — zdaj Te ne pustim več, — zdaj Te imam, — zdaj Te držim, drago dete, moj vročeljubljen otrok, moja hči, v rokah. Saj si Ti, da, Ti si! To so poteze moje uboge Minke, — to so tudi moje! — O drago moje dete, vendar, — vendar sem Te dobil! Čas krute ločitve je minil! Združena sva, — združena sva!“

„Moj oče, moj oče!“

To je bilo vse, kar je mogla Rožica izpregovoriti in zdaj je začela krčevito ihteti. Nato je Rožica sklonila glavo na prsi, in za trenotek je objela globoka nezavest cute ljubezljive devojke.

„Umira!“ je bolestno zakričal Radivoj, „o moj Bog, ali mi bo zdaj ugrabljena, ko sem jo komaj spet dobil? Ne, usmiljeni Bog v nebesih, tako krut ne moreš biti, — tako krut ne moreš ravnati z menoj.“

„Bog je dober!“ je zadonel za Radivojem nežen, iskren glas, „Rožica se bo takoj spet zbudila v novo, lepše življenje.“

Grof Radivoj je nesel Rožico k stolu. Položil jo je nanj, nato jo je prikel za obe roki, se sklonil k nezavestni ter jo pritisnil na prsi.

„Rožica, moje sladko dete!“ ji je šepetal, „zdaj si pri svojem očetu, — vendar pri njem, ki Te čez vse ljubi. Bolesti izginevajo, Rožica moja, razočaranja so minila, rajti popeljem Te v očetovsko hišo, peljem Te v Tvoj dom.“

Počasi so se vzdignile dolge, svilene obrvi, ki so senile čudovitokrasne oči.

„Oče moj,“ je zaklicala Rožica in gledala k Radivoju pogledom, ki ga nobeno pero ne more opisati. „Ali je vendar res, semli pri svojem očetu? — O Ti si, moja dobra Alenka, moja draga sestra, moja prijateljica! Povej mi si, ali so sanje, ki me obdajajo?“

„Ne, Ti ne sanjaš, Rožica!“ ji je zaklicala Alenka, Tvoj oče, grof Radivoj Sokolski, stoji pred Teboj. Osoda Vaju pripeljala skupaj, da bosta zdaj vedno roko v roki odila.“

Tedaj je Rožica razprostrla svoje roke, — celo telo je strepetalo, — v prsih ji je zahtelo, — in s klicem: „Moj dragi, vročeljubljeni oče, ali me imas rad?“ se je vrgla na prsi drhtečega moža.

V tihem, trepetajočem razburjenju je objel Radivoj svoje ljubezljivo, lepo dete. Oh, in Rožica se ga je tako skreno privila, bilo ji je tako dobro, tako blaženo in

milo v njegovi bližini, kajti prvikrat, odkar je mogla misliti, je čutila razkošje, da počiva na očetovem srcu, je čutila blaženost, da je objeta od rok, ki so bile pravljene; da jo branijo in varujejo vsake nezgode!

206. poglavje.

Iz pokornica.

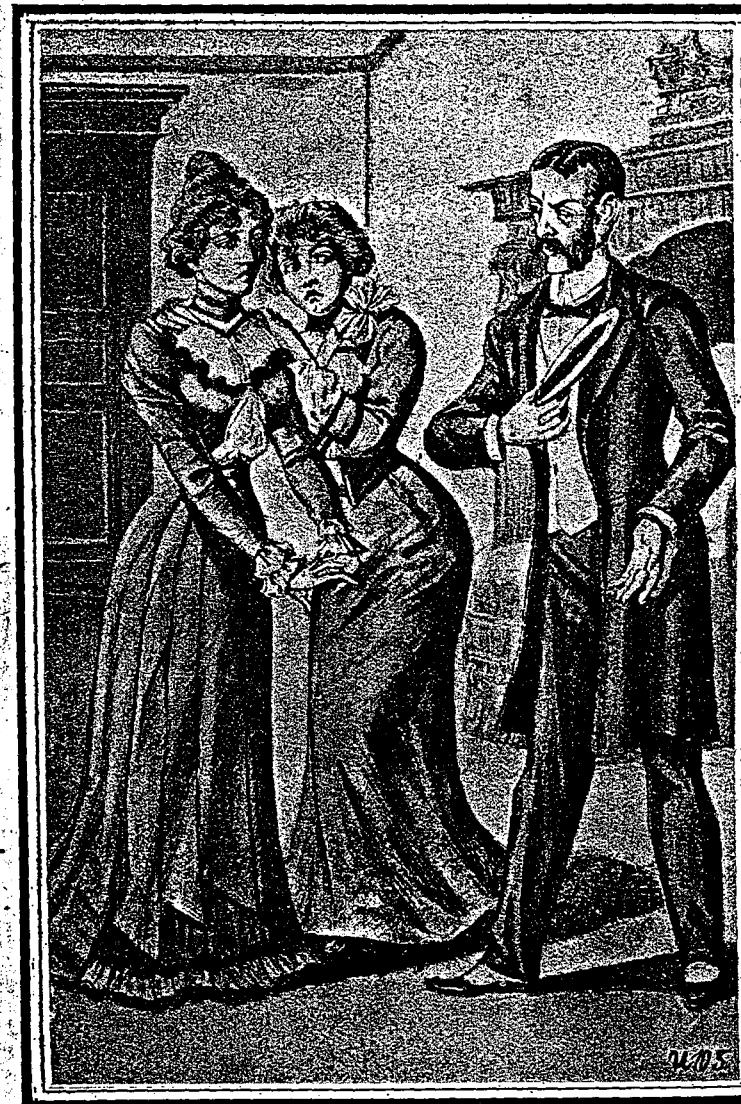
Pred malo gostilno v Hamburgu, ki je ležala v bližini pristanišča in ki kljub temu ni bila ena izmed onih krčem, kamor zahajajo le ubogi in siromašni gostje in v katerih pritličjih so one zloglasne mornarske beznice — ampak pred vrati dvonadstropne, precej velike gostilne se je ustavil voz, iz katerega sta stopili dve osebi.

Bila sta Mirko in Lola.

Ladija, ki redno pluje čez kanal in vzdržuje zvezo med Londonom in Hamburgom, je prinesla mladega grofa in lepo grešno žensko právkar v Hamburg. Zoper svoj prvotni namen je Mirko sklenil, da ostane eno noč v Hamburgu, preden nadaljuje svoje potovanje v K.

Mladi grof je imel odločen namen, da se nikjer ne ustavi ampak takoj v Hamburgu z Lolo stopi na železničico, po kateri bi potem drugi dan že dospel v K., kjer bi mu bilo potem treba Lolo oddati upravi jetnišnice, in katere je Lola ubežala.

Lola je bila s tem načrtom zadovoljena. Da, ona je celo prvi dan vožnje iskreno prosila Mirkota, naj se v Hamburgu niti trenotek ne ustavita. Zdelo se je, da je napolnjena od bolnega hrepenenja, da se njena osoda skoro konča. Menda je komaj pričakavala, da položi svojo lepo glavo pod rabljevo sekiro, da se izpokori.

98 „Dam Vama svojo častno besedo, častiti dajni,“ je zatrjeval Ralf Ravington, „da nisem imel drugega namena, ko sem se naselil v hiši gospe Barlen; nego da izvršim naročilo grofa Mirka Višnjegorskega.

kar je zakrivila, da poplača neizmerem dolg, ki ga je napravila v svojem zločinskem življenju.

Mirko je te nagibe, te želje in to hrepenenje opazoval s tihim, pobožnim veseljem, saj so mu bile najboljše zagotovilo, da je Loli resna pokora na misli in da ne bo več izpremenila svojega mišljenja.

Na parniku, na katerem sta se iz Londona vozila, je vladalo živahno in veselo življenje. V veliki, prostorni dvorani so se združevali potniki v veselo družbo. Pri skupnih obedih se je smejalo in šalilo ter kramljalo, kakor je navada na velikih ladijah, kjer se človek hitreje seznanji s sopotniki.

Lola pa ni niti enkrat zapustila svoje kabine. Nikakor je niso mogli pripraviti do tega, da bi se udeleževala skupnih obedov.

Mirko bi rad videl, da bi še zadnje dni svojega življenja prijetno preživel, — ko bi solnčni žarki življenja še enkrat ogrevali podrtije zgrešene sedanjosti, da bi jo še v zadnjih hipih ogrevali in razsvetljevali. Privoščil ji je takorekoč rabljevo veselje in nič ne bi imel zoper to; ko bi se Lola pomešala med ostala družbo ter bila še enkrat z njo vesela. Kako kmalu jo je pričakovala osoda, — kruta smrt pod rabljevo sekiro.

Ko je Mirko vprašal Lolo, ako hoče iti z njim k skupnemu obedu, je samo lahno zmajala z glavo ter odgovorila:

„Čemu naj bi še enkrat poslušala sladke, vabljive melodije življenja, katerim se moram skoro umakniti? Čemu naj bi še poslušala sirensko petje veselja?“

Tedaj je Mirko iztegnil roko ter odločno zaklical:

„Da, Lola, verjeti Vam hočem! Postali ste drugačni! Dokler sva še na ladiji, imejte svojo polno prostost. — Lahko greste, kamor hočete: Želja po pokori mora v Vas sami ležati, zame ne potrebujete kesa. In jaz sem trdno prepričan, da mi ne boste, ker ste do sem prišli, ubežali tudi takrat, ko se bova bližala mestu, kjer boste dosegli smrt.“

„Ne, pri Bogu, tega ne bom storila!“ je zaklicala Lola ter vzdignila svoje lepe oči proti nebu, „Gospod v nebesih mi je priča.“

Od tega hipa ni Mirko prav nič več sumil ter je Loli popolnoma zaupal. In res je priplul parnik v hamburško pristanišče, ne da bi Lola poskušala njegovih načrtov prekrižati s tem, da bi samo sebe umorila.

Cemu bi se potem takem obotavljal, eno noč počiti se v Hamburgu, zlasti ker je bila vožnja zelo viharna in Lola zelo vtrujena.

Ne, ubežala mu prav gotovo ne bo. Zato ji je hotel vsaj eno noč mirnega spanja privoščiti.

Zato je sklenil, da prenoči v Hamburgu.

Mirno in udano je stopila lepa, grešna žena v pristanišču z Mirkotom v voz, ki ju je pripeljal v oni hotel, pred čigar vrati jo v tem hipu najdemos.

Gostilničar in natakarji so prišli mladi par sprejet. Zdaj je bil Mirko prvič v zadregi, kako bi izpeljal svoj namen.

Na ladiji mu ni bilo nikomur treba povedati, v kakšnem razmerju stojita z Lolo. Tukaj pa, ko mu je gostilničar predložil knjigo, v katero bi moral zapisati, kdo je in kdo je Lola in kaj imata skupnega, tukaj ni vedel v trenotku, ko je držal pero v roki, kaj bi napisal.

Lole ni mogel izdati za svojo sopogo. — O to bi se mu zdele grehi, s tem bi se pregrešil na Rožici, — na ljubljeni deklici, na katero je zadnje dni več mislil nego kdaj poprej.

Iz te zadrege ga je Lola sama rešila, kajti rekla mu je tako glasno, da so tudi krčmar in natakarji lahko slišali:

„Prosim Te, dragi brat, zapiši obenem tudi moje ime v knjigo, saj veš, kako sem trudna in umorjena.“

Brat! — Lola mu je s to besedo dala migljaj, kako naj označi svoje razmerje do nje. To je lahko storil, da jo je izdal za svojo sestro, in tako je napisal v knjigo za tujce: Mirko Višnjegorski s sestro Lolo. Svojega stanu ni hotel v tej preprosti gostilni izdati, ker ni hotel vzbudit pozornosti. Zelo se je bal, da bi Lolo policija zasnila in aretirala, preden se sama prostovoljno izroči sodišču.

Gostilničar je peljal Lolo in Mirkota po stopnicah v prvo nadstropje ter odprl tukaj vrata v dvoje druga poleg druge ležečih sob.

„Upam, da bosta sobi gospodi všeč?“ je rekel gostilničar, „sobi sta med seboj z vratmi v zvezi. Mórda bi bilo gospodično sestro strah, ko bi bila popolnoma osamljena.“

Mirko je na te besede odgovoril: „Da, — ti sobi vzameva!“

S tesnim srcem je stopil Mirko v sobo, v kateri bo to noč prenočil.

Tako blizu stena ob steni z Lolo stanovači, je imelo manj nekaj strahotnega. In vendar si ni upal ugovarjati,

da bi imela Lola kako oddaljenejšo sobo. Za vsak slučaj je bilo tudi dobro, da obdrži Lolo v svoji bližini.

In zopet je bilo kakor bi mu Lola te misli čitala na čelu, kajti pokazala je vrata ter, rekla:

„Gospod grof, ako boste bolj mirni, dā se vrata med nama zaklenejo, obrnite po noči ključ v vratih. Saj veste, da Vam ne bom ubežala.“

„Vrata ostanejo odprta!“ je odgovoril Mirko, kajti za nobeno ceno ne bi hotel Loli pokazati, kako je bil v zadregi v mislih na prihodnjo noč.

„In zdaj Vas prosim,“ je nadaljevala Lola, „da ni treba name nikakega ozira imeti. Morda si želite ta večer kaje drugje preživeti? Morda imate v Hamburgu prijatelje ali znance, katere bi po dolgem času radi obiskali? — Naj bo kakor hoče, razpolagajte popolnoma s svojim časom in bodite zagotovljeni, da me boste jutri zjutraj našli v sosednji sobi. Saj sem Vam prizegla, da ne ubežim.“

„Zdaj imam res namen, da odiDEM za eno uro,“ je odgovoril Mirko, „kajti poiskati moram tukaj znanega mi bankirja, ker mi je skoro ves denar pošel. Bankir me pozna in mi bo brez dvoma posodil potrebnI znesek, da Vas nesrečnica, popeljem v K. in tam nekaj časa živim, dokler ne bo vse minilo.“

Lola je šklonila glavo. Pri zadnjih besedah se je lahno zdrnila. V naslednjem hipu je pa zopet mirno vzdignila glavo k mlademu grofu ter rekla:

„Res je! Ker govoriva o denarju, grof Mirko, bi Vas zelo rada nekaj prosila. Kakor vidite, imam še vedno ono obleko, v kateri sem odšla iz male ribiške vasi na Angleškem.

Odtam sem odšla, ne da bi popolnila svojo toaleto, ako se sme še govoriti o taki. Sami izprevidite, grof Višnjegorski, da taka ne morem stopiti pred sodnike. — Treba mi je priproste obleke in nekaj perila. Zato Vas prosim, ako hočete za izgubljenko še kaj storiti, dajte mi par mark, da se oskrbim s potrebno obleko.“

Mirko je ostro pogledal Lolo. Zopet se mu je pojavilo nezaupanje v duši.

Ali morda zahteva Lola ta denar od njega le, da mu bo lahko ubežala? Oh kaj bi vse dal, ko bi mogel v tem trenotku pogledati skozi lepo, visoko belo čelo te ženske v njene misli!

Govorila je tako skromno, tako iskreno in prepričevalno. Toda kaj so besede sploh in zlasti besede ženske, ki je bila poprej napolnjena z lažjo in prevaro!

„Ali Vam ne morem jaz preskrbeti obleke?“ je vprašal Mirko, „zelo rad Vami to storim. Napišite mi na listek kar potrebujete in zagotovljeni bodite, da bom vse najkasneje tekom ene ure poslal v hotel.“

„Hvala za ponudbo, gospod grof, toda sprejeti je ne morem. So gotove stvari, katere mora ženska na vsak način sama preskrbeti, — gotovo perilo je, katerega Vam ne morem opisati. — Prosim, ne delajte mi težkoč. Tudi potrebujem le malo denarja, kajti omejila se bom na najpotrebnejše in kupila le tam, kjer bom prav ceno dobila. — Morda mi ne zaupate? No, potem lahko načrtim prodajalca v hotel in potem mu Vi lahko daste denar.“

Toda Mirko je že imel denarnico v roki. Odprl jo je in položil dva cekina na mizo pred Lolo.

pokori za svoje grehe. Ali se nista s Satanelom v jezi ločila?

Ali naj bi zdaj hipoma se skesala vsega tega? Tega vendar ni bilo misliti in zato je tudi Mirko pregnal take misli.

Grof je vstal. Umil se je ter vsnažil svojo obleko kolikor se je dalo, kajti hotel je takoj iti k bankirju, ki mu bo na sam podpis posodil znesek, ki ga bo zahteval od njega.

Mirko je bil pripravljen za odhod. Stopil je vratom ter poslušal. Lole menda ni bilo več v sobi, kajti notri je vse tiho. Tiho je odprl vrata ter pogledal noter.

Ne, ni se motil; lepa, črnokodrasta zenska je že odšla, da nakupi potrebne stvari.

„In ako mi vendarle ubeži?“ se je vprašal Mirko z globokim vdihom, „ako bi grof Radivoj le imel prav? Oh, poteim, — potem sem storil svojo dolžnost in nihče mi ne more kaj očitati. Nebo sem hotel sprijazniti s to

šnico. Ta namen me je gnal na to potovanje. Hotel sem pravičnosti priboriti sijajno zmago. Ako se mi ne posreči, potem sem napravil le slab poizkus, ki se da opravičiti z mojim zaupanjeni, katero stavim tudi v najzlobnejše človeško srce.

In vendar, kako bi bil srcen, ko bi mi ne bilo več treba gledati Lole, ko bi te v solzah se bliščeče oče ne bile tako žalostno uprte v mene. Večkrat se mi zdi, kakor bi bil njen ječar. In poleg tega očarajoča krasota te ženske, ki je nekoč ležala v mojem naročju in mi dajala nebeške slasti. Kakšna radost in razkošje odseva z njenega smehljajočega obličja!

„Ali zadostuje to?“ je vprašal, „ako potrebujete več, boste že morali počakati, dokler se ne vrnem od svojega bankirja, kajti v žepu imam le še nekaj srebra nega denarja.“

„Mislim,“ je hlastno zaklicala Lola, „da bo ta denar popolnoma zadostoval. Najbrž niti vsega ne porabim in Vam bom ostanek vrnila.“

Pri teh besedah je spravila denar v žep ter se počasi obrnila proti vratom.

„Medtem pa zbogom, gospod grof! V eni uri s zopet vrnem. Zdaj grem ven, da nakupim potrebnosti.“

In preden ji je Mirko mogel še kaj odgovoriti, se vrata zaprla in bil je sam v sobi.

Mirko Višnjegorski je vtrujen padel na stol.

Vožnja po morju ga je zelo vtrudila, pa tudi vedno dvomi, ako se mu bo brez vsake ovire posrečil dobiček namen z Lolo. Skoro mu je bilo že žal, da je počez kaj takega, ker se mu je zdejlo težje, nego bi mogel i vršiti.

Zdaj je dospel z Lolo na nemška tla. Še eno edinoč in dospel je do cilja, do kraja, kjer je upal izpolnil svojo nalogu.

Toda ena noč pomeni veliko! Ali se ne more med vožnjo na železnici kaj zgoditi, kar bi mu lahko prekrižalo načrte? — O ne, ne! Temu dvomu se ni smudati. Hotel je verjeti Lolinim besedam. Saj ni bilo mogoče, misliti, da bi se mogla tako hliniti in igrati tak komedijo.

Ali se ni odrekla celo svojemu očetu, le da se

A ta lepotă je le kinka, za katero se skriva pekel. Ta blaženi smehljaj je pogled baziliska, ki okamni.

Priplavaj k meni Ti, podoba ljubljene Rožice, — objemi me Ti z vsem svojim čarom, s Twojo krepostjo, s Twojo nedolžnostjo in krasoto! Bodi Ti moj štit, s katerim se hladno in mirno branim te demonske lepotę. Bodi moj talisman, ki mi ga je treba le pogledati, da zmagam nad vso zapeljivostjo Lole, — morilke lastne matere."

207. poglavje.

Čudna najdba.

Starinarski trg v Hamburgu je vsem onim dobro znan, ki ne kupujejo blaga iz prve, ampak iz druge roke. Ker ne morejo plačati cene, dokler je blago še novo, kupijo take stvari, ki so jih drugi že nosili ali pa preležano blago, ki se je dolgo časa valjalo v kaki prodajalni, ne da bi ga bilo mogoče spraviti v denar.

Na starinárskem trgu v Hamburgu je cel bazar blaga znižane cene in res se dobe vsakovrstne stvari za čudovito nizko ceno.

Židje, ki tam trgujejo, se izvrstno razumejo na ceno kupovanje. Cele tovarne in prodajalne nakupijo na ta način ter poprodajo blago v Hamburgu za skrajno nizke cene.

Slikovito lepo znajo židovski kramarji postaviti blago na ogled. Nehote se človek spomni orienta, ako gre mimo prodajalnih miz.

Dobe se obleke in čevlji, uniforme in blago, trakovi, čipke in perilo, najfinejšega in najpriprostejšega dela.

Tukaj se dobe vse pritikline, ki jih ženske rabijo pri izgotavljanju svojih oblek. Z blagom vred se lahko kupijo gumbi in podloga, ostanki in volna, svila in sušanec in kar je še vse potrebno za obleko.

Tudi danes v večernih urah je bilo trgovanje tukaj zelo živahno.

Pred mizami, na katerih je ležalo nerедno razmetano blago, so hodili ljudje ter kupovali. Le pred mizo edinega prodajalca ni bilo nobenega kupca.

Bil je to mlad mož, kateremu se je na prvi pogled videlo, da je iz onega rodu, ki začne že v zibeli računati ter gibati z rokami, da izrazi svojo zgovornost.

Mladi mož je bil siromašno oblečen, toda obraz mu je bil simpatičen.

Temni lasje so mu bili počesani čez čelo, brada pristrižena. V velikih, precej lepih očeh, se mu je čitala žalost.

Z glavo majaje in z vzduhom na ustnicah se je oziral mladi Žid na svoje konkurenente, ki so bili bolj srečni od njega.

„Ej, prišel sem v nesrečo!“ je mrmral, „ako stoji človek z nogo v polnem sodu smole, ne more več priti ven. Gorje mi, kakšna izprememb! Pred tremi meseci sem bil še bogati Mulče Štigelc, ki je kar metal dolarje po Novem Jorku. — Pred tremi meseci sem še sanjal, da postanem bogatin. Preračunil sem že, kje si bom zidal veliko hišo. In zdaj, — zdaj stojim tukaj na židovskem trgu v Hamburgu ter prodajam blago. In imam dobro blago, lepo blago, ceno blago. Toda kaj morem proti

osodi, ki se je zarotila zoper mene. Nihče noče kupčije napraviti z menoj.“

V tem hipu je Mulče Štigelc ugledal lepo, mlado damo, ki je prihajala po ulici.

Takoj se je zravnal. Kakor roparska ptica je zdaj čakal, da mu pride žrtev tako blizu, da lahko plane nanjo.

„Lepa dama, draga dama!“ je hipoma glasno zaklical Mulče Štigelc, „niti koraka ne smete naprej, ako ste pametni. Tukaj vidite, tukaj najdete vse, kar potrebujete. V svojo škodo prodam to, ker rabim denar, da nakupim novo blago. Le pridite k meni, lepa dama, nič se ne boste kesali, ako kupite pri meni.“

Lepa, črnolasa ženska se je nasmehljala. Trpek nasmej je bil to.

„Čemu ne?“ je potem odgovorila, „Vaše blago je najbrž ravno tako dobro in ravno tako slabo kakor pri drugih. Toda pokažite mi hitro, ker se ne utegnem muditi.“

Obraz Mulčeta Štigelca se je veselo skremžil pri teh besedah.

„Milostna gospa, videli boste, da imate opravilo s poslenim izkušenim človekom. Jaz vem, kako se mora občevati z najvišjimi krogi, k katerim se tudi milostiva prispeva.“

„Pustite govorjenje. Pokažite blago in prihranite si nepotrebne besede.“

„Častita gospa,“ je naglo odgovoril Mulče Štigelc, „kakor me vidite, nisem jaz eden izmed neizkušenih. Ogledal sem si veliko po svetu. Pred štirinajstimi dnevi sem se vrnil iz Amerike. O to je veličastna dežela!“

„Kaj, v Ameriki ste že bili?“ je vprašala temnolasta ženska, ki ni bila nihče drug nego Lola, ki je prišla sem nakupit potrebne stvari.

„Če sem bil tam!“ je zaklical Mulče Štigelc, „bil sem bil in se vrnem spet v Ameriko. Tukaj ni zame, je vse preneznatno, preozko in vse prepočasi gre kupčija. Obozgati se le lahko onstran vode v Ameriki.“

„Zakaj po niste tam ostali?“ je smehljaje vprašala Lola.

„Majhna nesreča, milostljiva gospa,“ je odgovoril mladi Žid ter skomignil z rameni, „to se prigodi v najboljših rodbinah. Kakor me tukaj vidite, sem bil v Novem Jorku že na trdnih nogah. Začel sem brav pri tleh. Najprej sem bil priganjač v nekem hotelu. Gotovo ne veste, kaj je to, — priganjač, milostna gospa. Ako pridejo izseljenci na amerikaška tla, jih mora kdo sprejeti in spraviti pod streho. Vidite, to sem jaz storil. Skrbel sem, da so dobili izseljenci dobro stanovanje in da je moj gospodar zaslužil lep denar pri njih. — Pri tem sem si zaslužil lep znesek. In ko sem imel tisoč dolarjev, sem si rekel: Mulče Štigelc, ali si neumen, da služiš gospodarju, ki si vsled Tvoje pridnosti polni žepe? Ali ne moreš biti samostojen sam?“

Kupil sem si zato lekarno. Draga gospa, če imate kakega sovražnika, svetujte mu, naj si napravi lekarno.

Povem Vam, to je pasje življenje! Po dnevnu in po noči vedno na nogah. Ako koga tukaj zob boli, kaj me brigata? Toda brigati me pa mora, če imam v Ameriki lekarno. pride Vam ob dveh po noči ter toliko časa zvoniti pri lekarni, da se mora iti iz gorke postelje.“

In potem te sitnosti s policijo! Ako se kaj napačnega storiti, takoj Vas kaznujejo. Tega nisem mogel dolgo prenašati. Zato sem prodal lekarno in začel prodajati cigare.

Velika nesreča je, če je človek strasten kadilec in sam prodaja cigare. Kupci so mi natvezili ponarejen denar in zato sem moral v ječo, kjer so me pa oprostili.

Toda kaj sem imel od tega? Ljuba, draga gospa, postal sem ruiniran človek. Kupčija je šla v nič, ko sem sedel v ječi. Denar so mi požrli advokati in kragulji. Naj jih vse skupaj polje šmola in žveplo Sodome in Gomore. Oprostite, milostna gospa, toda če se na to spomnim, se mi hoče žolč razliti.

Amerika se mi je pristudila, zato sem spravil skupaj svoje reči ter prišel semkaj. Toda prišel sem z dežja pod kap! — Nobene kupčije, — nič trgovine! — O ko bi le imel še toliko, da bi spet mogel čez morje! Toda vidite, draga gospa, to blago je vse, kar imam. — Oprostite, kaj ste hoteli kupiti? Toliko časa sem Vas zadrževal s svojimi tožbami, toda odpustite mi, tuj sem v Hamburgu in moral sem si enkrat olajšati srce.“

„Zdaj mi pa hitro pokažite!“ je zaklicala Lola. „Imate kako narejeno obleko? To-le sivo? Dobro, vzamem jo, najbrž mi bo pristojala. In zdaj še plašč. Ah, tukaj je prav lep, modern plašč, dolg in iz dobrega blaga. Zdaj pa še perilo.“

„Milostna gospa, tukaj imam nekaj prav finega za Vas. Lepo, krasno vezeno srajco. To je ročno delo, le poglejte. Slučajno sem jo kupil prav po ceni in dam Vam jo za malenkost.“

„Že dobro, že dobro,“ je zaklicala Lola, ne da bi

atančno pogledala krasno vezeno srajco, katero je Mulče Štigelc razprostrl pred njo. „Zavijte vse skupaj in pojte mi ceno.“

Mulče Štigelc je povedal ceno, ki res ni bila presoka. Toda bile so stare stvari, ki jih je Lola kupila, krasen srajce, ki je bila videti čisto nova. Ko je dala Štigelcu pa cekina, ji je hotel še nekaj srebrnega denarja nazaj dati, toda pustila mu ga je.

„Le pustite,“ je rekla, „obdržite oba cekina. Samo pravite mi ovoj, ker bom te stvari takoj vzela s seboj.“

„Srečni bodite, ljuba, draga gospa,“ je zaklical Mulče Štigelc. „Storili ste ubogemu judu veliko dobroto. Življenje naj Vam bo posejano z rožami, z lepimi, rdečimi žami —“

Žid je hipoma umolknil, kajti nad krasnimi obrvimi je ženske se je pri njegovih zadnjih besedah pojavila merna guba. Skoro sovražno ga je Lola pogledala.

Dobri Mulče kajpada ni slutil, da je morala Lola prihoditi rdečih rožah, katere ji je Mulče želel za podlagu življenja, misliti na rablja ter na svojo kri, ki rdeča kakor rože skoro rdečila morišče.

Lola je vzela zavoj, ter se kratko poslovila od Žida, se je zaman ponujal, da ji nese zavoj do doma.

Obrnila je Mulčetu hrbet ter skoro izginila v množici.

Mulče je z glavo majaje gledal za njo.

„Čudna ženska,“ je mrmral, „tako lepa, kakor še nem nobene videl. In vendar, — nerad bi bil z njo sam sobi, za noben denar ne. Saj izgleda kakor bi hotela alk hip planiti na koga, da ga zadavi. Ni vse v redu pri kakor bi moral biti. — Da, da, vsak ve, kje ga čevelj in Mulče Štigelc nima sam teškega srca.“

Dobro kupčijo sem pa napravil," je nadaljeval Štigelc svoj pogovor. „Obleka in plašč nista dosti vredna kupil sem ju pri neki igralki za mal denar. In srajca z lepo vezenino je navadna ženska srajca. Da jo okrasim sem dal všiti vezenino, ki pravzaprav ne pristoja srajci ampak za kaj drugega. A kaj je na tem? — Ona ni opazila tega in računal sem ji zmerno ceno za srajco. Zoper moram iti k onemu, ki trguje z vezeninami, ako ima spet kakšno dobro stvar. — No ja, rekel mi je, da proda to vezenino, ker ima tako čuden napis. — Ej, kaj mene briže! Jaz imam denar in ona blago! In videl je ne bom nikoli več v življenju.“

In z blestečimi očmi je nato motril Štigelc cekin in bilo mu je kakor bi pomenila zanj začetek novega življenja. Bilo mu je pri srcu, kakor bi mu zopet izšla zvezda sreče.

Lola je vse to, kar ji je Mulče Štigelc pravil, le malo slišala in razumela, kajti poslušala ga je le napol. Misli so ji bile na drugem kraju. Dočim je stala pred Mučetovo mizo, ni skoro nič pogledala kupljenih stvari. Hipoma ji je v tem času, ko je korakala po živahnih hanburških ulicah ter videla poleg sebe smehljajoče in vesel obraze, prišla misel, ki jo je popolnoma obvladala.

Svet je bil tako lep, tako vesel! Izplača se gotovo da se živi na njem! In ona naj bi umrla, odšla tja, kadar se nikoli več ne povrne? Prostovoljno naj utakni svojo glavo v rabljevo zanko? In zapustiti bi morala Mirkota, ljubljenega moža, na katerega jo vežejo najgorečne želje?

A čemu naj bi še zadnjikrat ne poskušala, da ga obrne Mirkota? Tukaj v tujem mestu je bila sama z njim.

Vendar, — vendar ga je spravila tako daleč, da ga je odtegnila vplivu njegovega prijatelja, grofa Radivoja Sokolskega. To noč, ki je pravkar svoje temne kreljuti spuščala na trgovsko mesto, bo z Mirkotom skupaj v največji samoti v hotelu stanovala, steno ob steni, vrata ob vratih, sama z njim! O zakaj bi poslednjikrat ne poskušala napad na njegovo srce? — Ali si je mogoče misliti, da bi ostal hladen spričo njenih očarljivih krasot?

„Ne, vsak se da premotiti,“ si je rekla Lola, „zdaj se moram bojevati le še s senco, ki obstoji v spominu na Rožičo. Videti hočem, ako ne bi rožnato, živo meso premagalo spomin.“

V očeh lepe, demonične ženske se je pri tem pogovoru zmagoščavno in strahotno zabliskalo. Okrog malih usten z belimi zobmi je bliskalo in se treslo. Bujno okrožene grudi so se pod obleko napele in burno valovale.

Lola je prožnejše, živahnejše korakala. Ljubko se je zibala v bokih. O to ni bila več Lola izpokornica, nič več Lola, ki je hotela z življenjem poplačati svoj dolg, — ne, to je bila še enkrat Lola, lepa zapeljivka, — Lola, pustolovka, ki je hotela vse doseči ali nič.

„Lola! Lola!“ se je nekdo oglasil blizu nje.

Lepa ženska je kakor okamnela obstala. Celo telo ji je strepetalo. Komaj se je upala ozreti se na kraj, od koder se je oglasil klic.

„Torej sem Te vendar našel,“ je nadaljeval moški glas, ki je pravkar zaklical njeno ime in vitka postava se ji je pridružila. „Vraga, potruditi sem se moral, da sem obenem s Teboj dospel v Hamburg.“

No, zakaj si tako tiha, zakaj mi ne daš roke? Ali se tako pozdravi očeta, ki vse storí za svojo hčer, ki je

pripravljen tudi najskejnejše podvzeti, da zabrani otroku korak največje blaznosti?"

"Oče," je šepetala Lola, "ali si Ti tukaj?"

"Da, tukaj," je odgovoril Satanelo, kajti on je v resnici korakal ob njeni strani. "Jaz sem Tvoj oče, ki je prišel k Tebi s pozivom, da napraviš enkrat konec bedasti komediji. Upam, da si že sama izprevidela, da bi bilo blazno, ko bi se sama izročila gosposki. Mož, ki ga ljubiš, Te je zapeljal v ta korak. Pomisli, da zdaj nisi več daleč od svoje pogube. Vrni se, Lola! Prišel sem, da Te vzamem s seboj. Zadnji čas je, ako nočeš, da Te prime rabelj in žene na morišče."

Lola je hladno in mirno obrnila pogled k očetu.

"Jaz Te nisem klicala," je zamolklo vskliknila, "in tudi ne pojdem s Teboj, ker nisem še izpremenila svojega mišljenja."

"Blazna ženska!" je vskliknil Satanelo, "ali sem zaman potoval v tisočih nevarnostih in težavih čez morje, le da bi pravočasno dospel v Hamburg? Ali sem' se zaman splazil na ladijo imenitnega Angleža, ki je bila usidrana blizu Stenfola? V prostoru med premogom sem ves čas tičal in sem skoro lakote umrl. Toda vse sem rad trpel, le da Tebe rešim."

"Hvala Ti, oče," je odgovorila Lola, "a vse to ne more izpremeniti mojega načrta. Jutri zjutraj odpotujeva v K... — in jutri ob tem času bom najbrž že v ječi, ki bo zadnje moje bivališče na zemlji."

Satanelo je na tihem krepko zaklel. Pol jezen, pol v skrbeh je nežno pogledal svojo lepo hčer.

"In to je Tvoja zadnja beseda?" je potem zaklical.

"Dobro prevdari, Lola! Ako odidem zdaj od Tebe, ne da bi kaj opravil, se Ti ne bo nobena prilika več nudila, da se rešiš. Jaz Te spravim proč odtod, spravim Te v varnost, — to Ti prisegam. Ako pa ne bom več ob Tvoji strani, ako se bodo zaprla vrata ječe za Teboj, potem je tudi moje moči konec. Rablju Te ne morem več ugrabiti. Nesrečni otrok, kaj Te pa žene v smrt? — Ozri se vendar okrog sebe! Življenje je takò lepo, lahko še postaneš srečna, Lola! Čemu hočeš torej umreti? Pobili Te bodo kakor psa, ob glavo Te djali, — o strašno! Premisli si! Poslednjikrat Te vprašam: 'Ali hočeš iti z menoj?'"

Vsaka Satanelova beseda je Lolo zadela. Strepetala je, hipoma je obstala, zamolklo so ji zastokale valujoče grudi.

"Oh, ginjena si? Zmaga je naša, pridobil sem Te!"

"Še ne, oče! Toda morda, — morda!" je vskliknila. "Poslušaj, daj mi odloga do jutri zjutraj. To noč hočem še enkrat poskušati, da si priborim svojo srečo. Še enkrat se hočem potegovati za nagrado, ki se mi edino zdi vredna življenja. Ali vidiš tamle oni spomenik?"

"Da, vidim," je odgovoril Satanelo, "kaj je z njim?"

"Ali me hočeš jutri zjutraj ob peti uri počakati pri tem spomeniku, oče?"

"Počakal bom! Ali pa prideš gotovo?"

"Prišla bom gotovo in potem, — potem Ti prinesem odločitev. Ali Ti potem rečem, da sem srečna, tako srečna, da ne mislim več na smrt, zlasti ne na tako grdo smrt, kakor me čaka v K... — ali bom pa potrebovala Tvoje pomoči, oče!"

Zadnje besede je izpregovorila Lola s čudnim glasom. Blisk iz njenih oči jih je spremljaj. Toda Sa-

tanelo, ki je bil srečen, da je Lola opustila strašen nameń, ni opazil, da se je v tem hipu zgodila čudna izpремembra v duši njegove hčere.

„Torej jutri zjutraj ob peti uri,“ je zaklical, „Te počakam, ljuba hči, pri onem spomeniku. Toda ne daj, da bi Te zastonj čakal!“

„Pridem gotovo!“ je še enkrat ponovila lepa, temnolasa ženska, stisnila Satanelu roko ter naglo izginila v stranski ulici.

208. poglavje.

Z a d n j i b o j .

Malo minut kesneje je dospela Lola v hotel. Ne da bi šla skozi Mirkotovo sobo, se je zmuznila s hodnika v svojo sobo.

Poslušala je pri vratih. Mirkota še ni bilo doma. Najbrž se je zakesnil pri bankirju.

Lola ni prižgala luči, kajti ni hotela, da bi Mirko opazil, da še čuje. V temi se je slekla ter oblekla krasno vezeno srajco, katero je pravkar kupila, ter se potem zavila še v dolgi plašč, ki ga je tudi pri Mulčetu Štigelcu dobila.

Nato je sedla na stol, ki je stal pri oknu ter gledala proti nebu, ki je bilo posejano z nebrojnimi zvezdami.

V medli svetlobi zvezd se je svetil njen bledi obraz. Na ustnicah ji je igral smehljaj, ki ga je vžgala vroča strast ljubezni, — bil je oni smehljaj, s katerim so ženske spravile kralje s prestola in narode v pogubo, — oni smehljaj, ki ga imajo le angeli ali hudiči.

Mirko se je res dlje zamudil pri bankirju nego si je mislil. Ker ga ni več našel v pisarni, ga je moral iti iskat v zasebno stanovanje. Tukaj je pa izvedel, da je šel bankir v svoj klub. Ker ga pa Mirko ni hotel tam poiskati, mu ni preostalo drugega nego počakati ga v sedanji gostilni ter opazovati tam tako dolgo, da se vrne bankir domov.

Tako je čakal do enajste ure. Nato je prišel bankir in hitro sta napravila, kar je bilo treba. Bankir je bil z veseljem pripravljen Mirkotu posoditi vsak znesek, ki ga želi.

Mladi grof je pa zahteval le pettisoč mark. Ko je podpisal dolžno pismo, mu je bankir naštel ta znesek na mizo.

Bile je že dvanajst, ko se je Mirko vrnil domov. Najprej se je hotel o tem prepričati, če je prišla Lola domov.

Poslušal je pri vratih, ter jo slišal po sobi gorindol hoditi.

„Torej je vendar držala besedo,“ si je rekел, „vidim, da ji lahko popolnoma zaupam. Zdaj je postalo tiho, najbrž je šla k počitku. Tudi jaz hočem leči spat, kajti živeci moji so neobhodno potrebni počitka.“

Mirko je odložil suknjo in telovnik ter sezul čevlje, da ne bi motil Lole z glasnimi koraki.

Toda vedno in vedno so se mu obračale oči k vratom, ki so ločila njegovo spalnico od njene, ali ako se tako hoče, vezala z njeno.

Neki nervozni nemir se je polastil Mirkota. Nikakor se ni mogel iznebiti občutka neprijetnosti, ki mu jo je povzročila bližnja soseščina z lepo demonično žensko.

Natočil si je kozarec vode ter ga v dušku izpil. Toda na pomnoč, dečim mi mora vendar moj značaj, moja čutil je; ko je postavil čašo na mizo, da se mu trese roka, moška odločnost biti najboljše varstvo?!

„Kaj pa mi je?“ je nevoljno zaklical s tihim glasom, „zakaj sem tako nemiren in razburjen? — Ali mi ne more nočem mirno leči, kajti čutim, da se mi te ni treba več vseeno biti, če je ta ženska poleg mene ali deset sobati.“ Mirko se je vrnil k postelji. Slekel je vrhno obleko, nega! In čeprav je bila poprej moja žena, čeprav je ležala stopil k oknu, sklenil roke ter zrl proti zvedam. v mojem objemu, — zdaj je ta vez že davno raztrgana, „Bodi Ti pri meni, moja sladka, lepa Rožica!“ je ki je naju tako tesno oklepala. Zdaj mi je popolnoma tuja, petal in glas se mu je tresel kakor bi molil, — „pridi saj poznam zdaj njen značaj popolnoma in vem, da se jeni Ti to noč na pomoč, da najdem, ako se mi izkušnjava moram varovati.“

Grof se je medtem slekel ter odgrnil odejo na po-Prikaži se mi, ljuba Rožica, v sanjah, — pokazi mi svoj angelski obraz. Naj te v sanjah objamem z rokami, da stelji.

V naslednjem hipu se je pa še enkrat obrnil ter ponovno bo ta sen obljava lepše bodočnosti. Kajti ko opravil svoj žalostni posel, ko bo izpokornica sojena, tedaj, gledal proti vratom.

„Ali bi ne bilo dobro, ključ obrniti?“ se je vprašal juba Rožica, bom Tvoj, — samo Tvoj! Potem te bom znova iskal, potem Te gotovo najdem in ljubezen. in prdušenim glasom. „Vrata dobro zakleniti ter vsako

potrebno, kajti te oči lahko lažejo, ta udanost je lahko Kjerkoli bivaš zdaj, draga Rožica, jaz Ti kličem: le hinavstvo in licemerstvo. Lahko ji pride kaka druga Lahko noč! Spančkaj dobro in sanjaj sladko! Lahko

misel, lahko pade še nazaj v greh, kateremu sem jo mordaloč, — lahko noč, moje srčno dete! — In z neba je migljala zvezda, tako jasno, tako milo, srečno iztrgal. In vendor mi lahko, čeprav mi ni več nevarna, kajti vsa njena lepota je izgubljena pri meni, tako čisto, — njena svetloba je splavala v Mirkotovo od — pride s kakimi željami, ki me pripravijo v zadrego.“Orto dušo in jo razsvetlila v najskritejših kotičkih, —

Mirko se je približal vratom, ter iztegnil roko pred njim je zvezda ljubezni. Mirko se je vrnil k postelji ter legel nanjo.

„Ne,“ je tiho rekel, „nazaj, — jaz se nočem sam teri⁹⁹ Toda bil je tako silno razburjen, da ni mogel zasebe nalagiti! Ne zaradi nje hočem zdaj preprečiti zvⁱ. Sanjal ni. Toda v pisanih prizorih se mu je vsiljevala med njo in med menoj za to noč, — ravnati hočem al^{pri} va^{va} Sanjal ni. Toda v lastno korist. Jaz nisem samega sebe gotov!

vsa njegova preteklost in ni je mogel odvrniti. Zopet in zopet so se privalili novi spomini, in vedno je bila Lola ki se je pojavljala v teh sanjah z odprtimi očmi.

Svoj kratki zakon je še enkrat doživel od trenotka ko je zapeljivo lepo in vendar tako zlobno ženo prvikrat videl in izpoznał.

Takrat pri smrtni postelji njegovega očeta je bilo, ko je prvič prijela njegovo roko. Saj ga je popolnoma prisilila v ta zakon, ki je pozneje postal tako nesrečen. In ali ji ni odkrito priznal, da ljubi drugo, da ima Rožico njegovo srce. — Oh takrat je bila tako neusmiljena, da si ga je kljub temu že lela.

Potem pa, ko sta se poročila, kako plašno se je ogibal praga njenih palnice do one noči, ko je prevaran in osleparjen moral verjeti, da Rožice ni več med živimi.

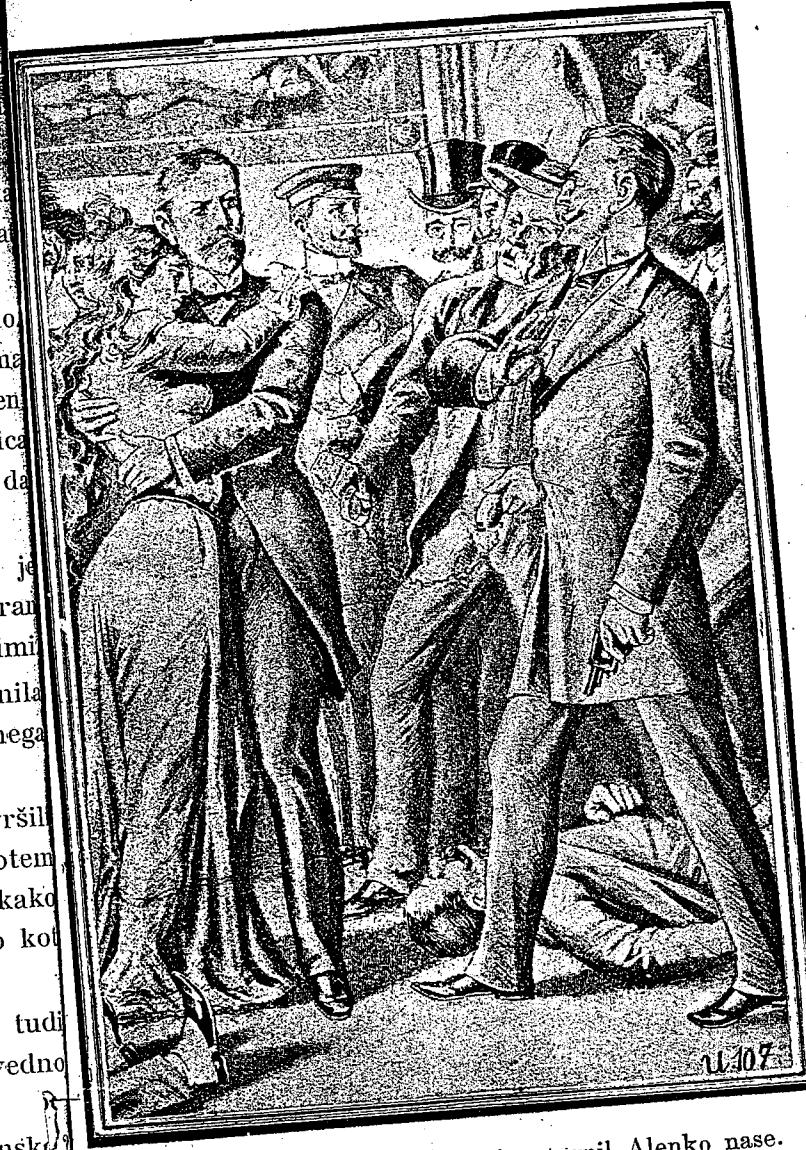
Tedaj se je vendar udal! Tedaj se ga je oklenila s svojimi rokami! Tedaj se je prvič dataknil njenega krasnega telesa, ki je bilo odslej njegovo.

Mirko si je predstavljal vse prizore, ki so se vršili v spalnici njegove hiše v Parizu. Domišljija mu je potem preskočila v rodni grad, ko je zopet postala njegova, kako jo je z od strasti drhtečimi rokami objel, takrat, ko kot ubog slepec ni mogel videti, koga ljubi.

Oh, takrat jo je imel za Rožico! In ona je tudi znala podariti mu sladkosti in slasti, — ona in vedno le ona!

Oh, torej se ni mogel iznebiti misli na to žensko! — Temu je bila gotovo vzrok neposredna bližina, v kateri je bil zdaj od nje.

„Proč z nečistimi mislimi!“ je Mirko tiho zaklical.

U.107

V naslednjem hipu je Radivoj potegnil Alenko nase. „Kaj se godi tukaj?“ je jezno zaklical. „Kdor se drzne približati tej dami, ga potolčem. Ta gospodična je pod mojim varstvom, — ona je moja nevesta!“

Strah na Sokolskem.

„Radivoj!“ in vloga se
nisi dala.

spati hočem, nič več nočem misliti! — O Bog v nebesih, reši me vendar teh strašnili spominov, ki me le mučijo, kaj ti podobni so sirenam, ki pojejo svoje ljubke pesni, da me potem raztrgajo, ko pridem v njih bližino.

Mirko je zagrebel glayo s temnimi kodri v blazino; zatisnil je oči ter se silil, da bi spal.

Naposled so mu le padle oči skupaj in zazibal se je v tiko napol spanje.

Tedaj — je hipoma vzdignil glavo. — Ali ni pred vratu slišal tiko šumenje?

Ne, gotovo se je motil! Le luna je svetila v sobo ter jo razsvetlila v skrajne kotičke. Natančno je lahko videl in opazoval vrata. Toda bila so zaprta, torej se je moral motiti.

In zopet je zatisnil oči in si zopet žezel spanja.

Tedaj, — drugič tiko škripanje! — Zdaj, — ne, zdaj se ni več motil, vrata se odpro, prav tiko, tiko in previdno so se odprla kakor bi prišel tat, ki se je bližal Mirkotovi postelji ter mu hotel še nekaj bolj dragocenega ukrasti nego je denar in dragocenosti. Morda je tat, ki zahteva njegovo dušo in moško čast?

Mirko je nepremično obležal v blazinah. Srepo je zrl proti vratom. Pod dolgimi temnimi trepalnicami je gledal s prestrašenimi očmi.

Tedaj je videl, — mrzlo ga je spreletelo, — kako je temna postava, zavita v dolg plašč, smuknila čez prag, — tedaj je nehote čutil, da mu grozi velika nevarnost. Prva misel mu je bila, da skoči s postelje, pokliče na pomoč in vidi ljudi, ki bi ga mogli braniti.

A zdaj ko je še enkrat pogledal postavo, je padla

meščna svetloba ostro in jasno na obraz, ki je gledal iz moža na postelji.

„Bodiva srečna, Mirko, tako srečna, kakor sva bila nekdaj kot mož in žena. Ali se še spominjaš slasti, ki sem Ti jih takrat dala? Daj spomni se jih v duši, teh žarnih, krasnih prizorov, v katerih sva bi midva glavni osebi.“

Oh, to je bil Lolin obraz, njen lepo, bledo, mornatobelo obliče, v katerem so le oči plamtele v grozotnem ognju, ter rdeče, žareče ustnice, ki so hrepenele po poljubih.

Tedaj se je Mirko sklonil v postelji. Z eno roko se je uprl v blazine, drugo je iztegnil proti Loli ter pridušeno zaklical:

„Kaj hočeš, ženska? — Kakšen hudoben namen Te vodi k meni? — Ali mi niši obljudila, da ne prestopиш po noči praga te sobe? Čemu prihajaš zdaj?“

„Da, jaz sem, Mirko,“ je tiho in iskreno odgovorila Lola.

Jaz sem! Prišla sem le, da se poslovim od Tebe in od življenja. Kajti jutri, to veš prav tako dobro kakor jaz, nastopim vožnjo v smrt. Jutri me sam popelješ na morišče. In pri tem morda misliš, neumni človek, da bom spala? — Oh, mislišli, da je moje telo že okamnelo? Ali si domisljuješ, da je ogenj moje krvi že ugasnil in da se mi voda kalno in lepo vlači po žilah? Ali ne razumeš, da si želim še enkrat srečna biti?

„In zakaj bi ne bila?“ je nadaljevala Lola ter se z bosimi nogami bližala Mirkotovi postelji. „Sama sva nihče naju ne vidi, nihče ne bo izdal skrivnosti te noči! Ti nisi odgovoren nobenemu človeku in jaz, — haha, jaz se opotekam v naročje smrti, v noč večnega molčanja! Bodiva še enkrat srečna, ljubljeni mož,“ je nadaljevala lepa, strastna ženska, kljubovalno vrgla glavo s temnimi kodri nazaj ter uprla svoje temne oči v lepega

„Dovolj, — dovolj!“ je z negotovim glasom prekinil Mirko izkušnjavko, „kaz sem, pravkar slišal, mi napoljuje srce z globoko žalostjo, kajti zdaj vem, da sem zaman upal, da Te pripeljem do pravega kesanja. Danes si še tako pokvarjena kakor si bila, sicer bi ne mogla imeti to poslednjo noč, ki Ti je še dana v življenju in prostosti, tako grešno poželjenje. Pravi kes si ne poželi ničesar več, pravi kes obžaluje, — ničesar drugega!“

„Potem naj gre kes k vragu!“ je zaklicala Lola ter razprostrla rokave temnega plašča, da se je Mirkotu zdela kakor velikanski strahotni netopir, ki maha s perutnicami.

„Ako je kesanje zvezano z odreko, da se odrečem vsemu v zadnji ljubavni noči, potem ga ne rabim, — potem ga nočem in ga ne potrebujem; — potem se otresem kesanjá kakor steklega psa. Oh, jutri moram umreti! In zato naj bi se še danes odrekla največji sreči, ki je zame na svetu? — Mirko, Mirko, tud Ti nisi marmornati kamen, ampak mož iz mesa in krvi. — Glej me, tu ležim pred Tvojimi nogami ter prosjačim za Tvojo ljubezen! Samo enkrat me še objemi, samo enkrat me še pritisni na svoje srce in me omami s sladkimi poljubi. Samo enkrat združiva še najini duši v iskrenem objemu, ki ga je Bog moral ustvariti v pomladni noči, ko so angeli s slavci na zemlji tekmovali v petju, ko so cvetlice duhete ter cvetete, ko so valovi morja in rek mirovali ter poslušali in ko ni bilo na zemlji ničesar drugega, nego ljubezen,

— ljubezen, — ljubezen in vroče iskreno, poželjivo hrenenje!“

Lepa ženska je blizu njegove postelje pokleknila — iztegnila je roke po ljubljencu, — beli prsti so jih bili skriviljeni kakor bi se hoteli zagrebsti v njegovo srce.

Mirko je čepel na postelji ter se stiskal k steni kakor bi potreboval več oddaljenosti med njo in seboj.

In vendar ni mogel odtegniti očij od njenega čudovitokrasnega obraza in od teh bujolepih oblik, ki so se le predobro razločevale pod plaščem. Čutil je, kako se mu omamljaljo čuti in kako mu divja kri po žilah.

Ha, blaznost, — blaznost! Saj je vedel, da je bresramna zločinka. Ta ženska, ki je ležala pred njim na kolennih ter prosjačila za njegovo ljubezen, je hladno-krvno umorila lastno mater, jo strmoglavila s pećine v reko ter jo utopila.

In kdo bi hotel morilko matere potegniti na srce in v objem? Kdo bi se toliko zatajil, da bi užival laskanja ženske ki je že zapadla rablj?

In vendar — vendar, — kakor se porušijo pećine, gore in hiše pri potresu, tako padejo v nič vsi logični sklepi in naklepi ako leži ženska v svoji zapeljivi krasoti za ljubezen proseč pred moškim.

Žareča lava strasti podere vse, kar je v moškem srcu stalo trdno kakor železo in granit.

„Rožica,“ je tiho vskliknil Mirko ter si mršil z rokami temne kodre, „Rožica, pridi vendar in varuj me! Rožica, bodi pri meni v tem hipu! — Rožica, kje si? — Ali si me popolnoma zapustila? — Vzemi mi vendar oči, da ne bom ničesar videl, — vzemi mi srce, da ne bom ničesar čutil, — vzemi mi kri, ki me žene k zločinku.“

„Zastonj kličeš ono, ki naj Te varuje,“ je Lola tiho ostro vskliknila ter sklonjena stopila še bližje k postelji in šepatala: „ona ni pri Tebi, ki jo ljubiš. Jaz sem pa pri Tebi, Mirko, jaz, ki imam zate paradiž, poln slasti in blaženosti pripravljen. Ali hočeš še nadalje loviti senco, ki je ne vidiš z očmi, ki je ne moreš prijeti z rokami?“

— Nô, dobro, poglej sem! — Tukaj je življenje, — tukaj je radost, — tukaj je ljubezen v najlepši podobi! In vse to lahko vidiš, — lahko čutiš, — si lahko osvojiš!“

Nagla kretnja, spremljevana s tihim vsklikom, in Lola je odvrgla plašč. Mirko je videl zločinko stati pred seboj, čudovito telo obdanole od svilenomehkega, oprijemajočega se odela.

Mirko je čutil, da bo skoro konec njegovega ustavjanja. Saj je bil vendar samo človek s človeškimi občutki, — mož, cigar strasti se dajo sicer krotiti, a ne uničiti, — videl je lepo žensko pred seboj, s telesom, cigar se zakritih oblik bi noben kipar ne mogel izmisliši si lepših in krasnejših, — videl je v svoji domišljiji pod fino vezenino srajce plemenitovzbočene grudi, ki so se vzdigovale in padale, videl je, kako so se pod svilenobelim odelom očrtavali jimoničnokrasni udje, — v svoji plamteči domišljiji je ugledal cel paradiž slasti, ki se je odpiral pred njim. — In pri tem naj bi še dlje ostal hladen in brezčuten?!

Mirko si je z rokami zakril obraz, — ničesar ni hotel videti! Ne, ni se hotel dati ugnati od pogleda, kateremu bi se ne mogel ustavljati noben moški — noben moški brez izjeme.

A že v naslednjem hipu mu je nekdo nežno potegnil roke z obraza in tesno pred seboj je ugledal poželjivo

plamteče Loline oči, iz katerih mu je sijal cel svet poltnosti.

„Mirko,“ je šepetal sladek, laskajoč glas in obenem se ga je Lola nežno privila, „Mirko, ne pahni me od sebe! Nebodi bedak, ne bodi tako blazen, da bi odgnal srečo, ki se Ti proseč približuje. Mirko, samo to noč, to edino noč podari meni, svoji zakonski ženi. Jutri, — jutri boš zopet samsvoj ali če nočeš drugače, one druge! Jutri sem Te za vedno izgubila! Toda danes bodi moj! Pojdi, naj počiva Tvoja glava poleg moje! Tako, Mirko, tako! — Kajne, tako se počiva sladko, — tako se spančka dobro! In zdaj pusti, da se dotaknejo moje ustnice Tvojih, — piti hočem Tvoje poljube, — sesati hočem Tvoje življenje v sebe, in Tebi hočem dati svoje. Vse sladkosti Ti hočem dati, ki jih imam, — in Ti, — Ti mi daš ves svoj zaklad poln ljubezni.

O Mirko, kako nebeško je tako glava ob glavi, srce ob srcu počivati. — Ali čutiš blaženost, ki mi pretresa telo? O da bi moja blaženost tudi v Tvoje žile prešla. — Pri srcu mi je kakor bi ne bila več na zemlji, ampak gorí v nebesih, tako neskončno srečno se čutim v Tvoji bližini, Ti ljubljeni moj Mirko. Pusti, da zapletem Twojo glavo v svoje svilene kodore. Kakor pajčolan jih hočem razgrniti čez Tvoj obraz. In pod to svileno odejo Te hočem poljubiti. Mirko, ljubček, bodiva srečna! — Oh, Mirko, ko bi mogla tako umreti, tako v Tvojem poljubu, Mirko, — o Mirko, ljubljeni mož, — kako je meni, — zblaznela bom od sladkosti!“

Zblaznela! — Ali ni bil sam blazen, ko je hotel roke okleniti krog nje, ko jo je trdno hotel pritisniti na svoje

rope? — Ali ni to blaznost, ko ljubi to, kar bi moral zanječevati, globoko zaničevati?

Oh, proč z vsemi neumnimi mislimi! Zdaj drži ja srečo v rokah, — srečo v lastni osebi, zdaj je hotel uživati!

Kakor goreči plameni so se mu zapičili pogledi lepe ženske v dušo. Vse so mu vzeli, kar je pravkar še bilo spomenito, dobro in vzvišeno. — Da, svetovni požar je takška strast, kajti cele svetove lahko poruši.

„Lola, — Lola, — kaj delaš z menoj?“ je stokal Mirko, „pojdi od mene, jaz Tesovražim, jaz Te zaničujem!“

„Sovraži in zaničuj me, — toda ljubi me!“ je prosila čarljivo krasna žena, „jutri me zapodi od sebe, — jutri ne z nogo suni od sebe, toda zdaj, — zdaj, — Mirko, — vezmi me na svoje grudi, na svoje srce, — ljubljenček, da postanem Tvoja!“

In počasi se je Lola zgrudila v blazine. Hotela je Mirkota potegniti nase, ga omrežiti v objem, da postane popolnoma blažena. On se je pa še enkrat vrgel nazaj, uprl se je strasti, ki ga je hotela zagospodariti, da postane njen sužen, — ni hotel! In vendor, ko je Lola tako ležala pred njim, z razprostrtimi rokami, z odprtimi ustimi, blestečo rdeče ustnice vzbočene v poljub, tedaj —

„Naj bo,“ je zakričal Mirko s tresočim glasom, „naj se zagrnejo valovi hudodelstva nad mojo glavo, — naj me zgrabi pekel in na veke odtuji nebesom! — Žena, to me velja življenje! Vsak poljub, ki ga pritisnem na Tvoje ustnice, me spravi za korak bližje grobu. A jaz ne morem drugače! — Pozabljeni so vse prisege, — pozabljeni moja čast, — pozabljeni moja življenska sreča! Lola, jaz sem

Tvoj! — Zdaj ne zaničujem več Tebe, ampak samega sebe!"

Mirko se je pri tem počasi sklonil k ljubeznižareči ženski, ki je z zmagošavnim vsklikom razprostrla roke, da ga objame.

Luna je usipala srebrne žarke v sobo ter poplavila mehko ležišče. Beloblestečo Loline odelo je obdala z morem svetlobe in hipoma —

Mirkotove oči so se s čudnim izrazom uprle v Loline grudi, ki so bile le lahno zakrite z lepo vezenino v srajci.

Zapeljiva, lepa ženska je mislila, da so ga njeni le malo zakriti čari omamili. Ne, v tem se je motila. Niso bili njeni čari, ki so Mirkota hipoma kakor okamnili, — bila je srajca, ki jih je še zakrivala, — bila je vezenina v srajci, ki je tako izpremembo v Mirkotu izvršila. —

Bela luč lune je zanj oživila vezenino!

Ali je mogoče, vezenina je govorila in doznal je pomen njenih besed.

Na nji je bilo ime, ki mu je bilo še pred nekaj minutami drago kakor ničesar na svetu, — ime, ki je bilo zanj doslej vsebina celega življenja, — ime, ki mu je bilo tako sveto, tako vzvišeno, kakor ime božje! — Ne, ne, ne! — Ni bila blaznost, ne zmota! Tukaj je čital, tukaj so se mu natančno blestale besede z finega platna, vsled pomenljive besede so privedle Mirkota z meje brezčastnosti nazaj na trdna tla poštenih, dostenjnih načel. Vsklik obupnosti, vsklik na pomoč se je glasil iz fine vezenine.

Mirkotu je hipoma bilo kakor bi stala pred njim ta pisava v plamenih, kakor bi črke kakor velikani zrasle

navzgor. Z bledimi ustnicami je mrmlal, dočim je stiskal roke na senci ter oči imel še vedno uprte na Loline grudi:

„Jaz
nisem blazna.

Moj
duh je popolnomazdrav!

Kdo me reši

iz
blaznice?

Ime mi je

Rožica Kamenska-Jaklič.“

„Mirko, ljubljenček, — kaj Ti je?“ je šepetala Lola ter malo vzdignila glavo in mu z rokami objela vrat, — „zakaj drhtiš, — zakaj omahuješ? Poljubi me, Mirko, poljubi me, ako nočeš, da umrem od koprnenja!“

Tedaj je mladi prestrašeni mož zakričal. V naslednjem hipu je zgrabil obe roki pohotnice, jo vzdignil iz mehkih blazin, da jo je potem s polno silo treščil nazaj v nje kakor bi hotel zdrobiti nečisto, grešno žensko.

V naslednjem hipu je Mirko zgrabil vezenino, ki je zakrivala Loline grudi. Prijel je fino blago, — potegnil in iztrgal je iz srajce fino vezenino, ker je bila le vstavljenata.

In zdaj je držal dragoceno stvar v tresočih rokah.

Nato je poskočil s postelje in z roko pokazal na vrata sosednje sobe, zaklicavši:

„Proč, nesramnica! Proč od mene, ničvredna pohotnica! Ylačuga, jaz Te izpustum, — jaz se odrečem temu, da bi Te rablju izročil, kajti še zanj si preslab! — Beži, kamor Te noge neso. Pojd v svojo pogubo, — prej ali slej Te bo dosegla.“

Tudi Lola je stopila s postelje. Le v nočno obleko odeta se je opotekla proti Mirkotu.

Oči so ji bile napolnjene z izrazom, ki je spominjal na blaznost, ter bile tako plamteče, polne živinske pohlepnosti, da jih nobeno pero ne more opisati.

V njenih prsih je pri dihanju kar žvižgalo. Iz hoje se je dalo sklepati, da se je neka vrsta blaznosti ljubezni polastila nesrečnici.

„Mirko, Mirko!“ je hropela, „vzemi me v svoje naročje, — ne pahni me od sebe, — ljubi me in potem me — umori!“

„Proč!“ je zagrmel Mirko ter visoko držal vezenino kakor talisman, „proč! Tu tokah držim svetinjo svojega življenja, zastavo, pod katero sem zmagal. To vezenino, katero ni slučaj, ampak božja previdnost položila na Twoje grudi, — je nekoč Rožica izgotovila, ko je še zdihovala v blaznici doktorja Morača. Na to blago so padale njene solze, — v to vezenino je uvezla svoje najiskrenježje želje. In vsaka njena misel je veljala meni, kajti ljubila me je kakor hočem biti ljubljen, ljubila me je kot devica, čista in nedotaknjena!“

Pri teh besedah je pritisnil Mirko vezenino na ustnice, — poljuboval jo je neprestano, — in iz očij so mu vrele vroče solze.

Lola je pa omahnila nazaj. Z naglo kretnjo si je vrgla mehke, temne kodre čez obraz. Izza tega pajčolana se je pa slišalo pridušeno ihtenje, dokler ni zaklicala:

„Torej je vse minilo, — vse je proč! Ona me je premagala, moja tekmovalka, ne da bi se vsaj kosala z meno, — premagala s par svilenimi nitimi in vsled — spomina!

— Bodi torej srečen, Mirko! Nič več Te ne kolnem, kajti ljubim Te veliko preveč, — celo zdaj še v tem trenotku, ko čutim, da se za vedno pogreznem v prepad! In ako smem še moliti k Bogu, hočem moliti zate. Naj Te varuje, naj Ti, — o ne morem več! — Vzemite me, — peklenške furije, — jaz sem Vaša! — Mirko, jaz sem Te prevroče ljubila!“

Strahovit, blazen smeh, — nato je planila Lola k vratom. V naslednjem hipu je potegnila ključ iz njih. Bežala je v sosednjo sobo in Mirko je še slišal, kako je dvakrat ključ obrnila.

Torej je bil zdaj v resnici ločen od nje! Niti vrat ni mogel več odpreti, da bi prišel do nje. — In to je bilo dobro, — kajti za hip so Loline besede Mirkota tako ganile, da je še enkrat in sicer poslednjič hotel poskušati, da bi jo poboljšal.

A zdaj, ko je zopet pomislil, ko ni več slišal njenega ihtenja in obupanja, zdaj si je sam rekел, da ne sme ničesar več skupnega imeti s to grešnjo žensko. Prav je imela, — njena osoda se je odločila, — zdaj je bila le še last peklenških furij.

Tedaj je Mirko počasi pokleknil. Nepopisna slabost ga je prevzela. Sklonil je glavo na prsi, pritisnil vezenino na ustnice ter jokal, — jokal vroče solze. Te so veljale Rožici, — angelu njegovega življenja, in Loli, izgubljenki, ki je bila zlobni duh njegovega dosedanjega življenja.

Rézek veter je pihal ob bregu mogočne reke in voda je butala proti kamnitim stebrom. Megle so se valile čez velikansko mesto.

Ob spomeniku naslonjen je stal Satanelo ter čakal svojo hčer.

Ha, zdaj se je pokazala iz megle. Ali je bila res ona? V temen plašč zavita se je bližala bujnostenata postava čakajočemu možu.

Konček plašča je pritisnila na obraz in šele ko ga je izpustila, je Satanelo izpoznał svojo hči Lolo.

Ko pa je ta prišla prav blizu njega, je odskočil, kajti še nikoli ni videl svoje hčere s tako bledim, prepadenim obrazom.

„Lola,“ je vskliknil Satanelo, „kaj se je zgodilo? Tvoj obraz mi ne naznanja nič dobrega! — Ako si se odločila, da gres z menoj, morava hiteti. Bivanje v Hamburgu je nama lahko vsak čas nevarno.“

„Nevarno?“ je zakričala Lola ter z obema rokama zgrabila Satanela za prsi, „kaj vprašujem po tem! Zdaj zahtevam od Tebe račun! Zakaj si mi dal življenje, — zakaj si me spravil na ta svet, ki je poln bede in obupnosti? — Ha, zdaj pojdi z menoj, — peljem Te na policijo, — oba morava biti izgubljena! Sem, ljudje, — sem, policija! Tukaj стоji Lola, morilka svoje matere, — tukaj najdete tudi Satanela, pariškega zločinca. Haha, kajne, to sta Vam dva mastna lova! — Sem k meni, ljudje!“

Satanelo je groze zakričal, kajti opazil je, da mu je nesrečni otrok hipoma zblaznel. Skušal je Lolo otresti od sebe ter ji zašepetal:

„Nesrečnica, kaj delaš? Ali hočeš naju obo spraviti v pogubo? Ali hočeš obo spraviti na vislice?“

„Na pomoč!“ je iznova zakričala Lola, „zaprite me, morilko, in zaprite tudi njega, kralja tatov! — Prihite, ljudje, prihitite, tecite!“

„Blaznica, oprosti me! Mene ni volja, s Teboj iti ječo!“ je zakričal Satanelo ter škripal z zobmi, „ne drži me več, ali —“

Naglo je potegnil Satanelo bodalo iz žepa ter s trečo roko trdno prijel ostro brušeno jeklo.

Toda Lola je zgrabila očeta za vrat ter ga davila. Hotela je krepkega moža potisniti na tla. In res je imela tem hipu velikanska moč, kateri bi se Satanelo komaj mogel ustavljati.

Tedaj je zabilskal nož nad Lolino glavo. Satanelo je zustil kletvico ter v naslednjem hipu zabodel hčeri nož prav do ročaja v prsi.

„Saj nisi hotela drugače, nesrečna hči!“ je vskliknil z drhtečimi ustnicami, „Tisočkrat bolje je, da Te umori moja roka nego rabljeva.“

Lola je kakor od strele zadeta padla na tla. Z obema rokama je zgrabila nož ter si ga izvlekla iz rane. — V dolgem curku je brizgnila kri iz njenih prsij, iz onih grudij, ki bi lahko srečo in slast in blaženost dajale.

V smrtnem boju se udarjali nje beli udje na trd tlak, v malo minutah ji je bila obleka s krvjo in blatom umazana, temni kodri so ji padali čez čelo v obraz.

„Umira, — hvala Bogu, umira!“ je mrmral Satanelo ter se še enkrat sklonil k hčeri. „Nesrečnica, Tebi ni bilo dano, da bi našla srečo na zemlji. V grehu rojena, v grehu rogojena, si sama postala greh in v grehu tudi umreš!“

Tedaj je Lola še enkrat vzdignila glavo, — očesne punčice so se ji strahotno povečale, — ustnice so se ji odprle in s težavo je hropela besede:

„Materina kletev se izpolnjuje. — Umrla boš od roke,

ki si jo ljubila! — Jaz sem se izpokorila! — Lastni oče me je umoril!"

Okrog nje je postal živo. Lolini klici na pomoč so se slišali.

Od vseh strani so prihajali ljudje. Satanelo je naglo poskočil in posrečilo se mu je ubéžati v stransko ulico, preden so dospeli ljudje.

Ko so malo minut pozneje prihiteli ljudje ter se sklonili k Loli, je ta pravkar zadnjikrat vzdihnila.

Glava ji je padla nazaj, oči so se ji zaprle. Skoromiren izraz ji je ležal na obrazu. Blede ustnice so menda še zdaj šepetale:

„Izpokorjena, izpokorjena!"

209. poglavje.

Mati in otrok.

Še tisto jutro je potoval Mirko, ne da bi slutil, kako strahovito je Lola umrla, v glavno mesto, odkoder se je takoj odpeljal na Sokolski grad. Tukaj mu je stopil stari Martin, s solzami veselja v očeh, nasproti.

„Da, vse je tako hitro prišlo," je ta zaklical, „da se mi še vse zdi kot sanje. Nenadoma sem dobil od sodišča obvestilo, naj grem na Sokolski grad, ker je baron Slavenski nagloma zapustil grad, čim se je izkazalo, da grof Radivoj Sokolski še živi."

„In uboga umobolna?" je poizvedoval Mirko, „kako ji je?"

„Slabo, zelo slabo!" je odgovoril stari Martin in majal

vo glavo, „naselil sem jo zopet v vrtni hišici, kjer je prej stanovala. Živjenjska moč uboge mučenice je žal oslabela. Zdravnik, ki sem ga dal poklicati, je rekел, da gre z njo proti koncu."

Mirko je ganjen sklonil glavo. Zdaj, ko se je začela vezda rodbine Sokolske zopet blesteti, naj bi umrlo to lemenito življenje? Torej ni bilo ubogi trpinki sojeno,

a bi se enkrat z jasnim očesom gledala veselo življenje.

„Videti jo hočem," je rekел Mirko, „in pojdem takoj

vrtno hišico. Kdo pa streže nesrečnici?"

„Denarja sem imel malo, gospod grof," je odgovoril stari zvesti služabnik, „torej nisem mogel plačevati drage strežnice. In ker zadnje dni tudi nisem mogel vedno biti okrog nje, sem posdal po usmiljeno sestro."

Mirko je hitel na vrt in korakal po znanem dreverdu. — Oh, kako milo in prijetno ga je vse dirnilo.

Mirko je dospel do vrtne hišice ter tiho odpril vrata. V predsobi je srečal usmiljeno sestro.

„Ako hočete videti umobolno, gospod grof," je šepnila usmiljenka, „le stopite naprej. Toda pripravite se nato, da najdete umirajočo. Že danes ponoči sem mislila, da mi unre. Hipoma se je v svojih mrzličnih sanjah vzdignila ter trikrat zaklicala z glasom, ki mi je šel skozi mozeg in kosti: ‚Rožica, — Rožica, — Rožica!‘ Nato je padla nazaj ter izgubila zavest."

Mirko je žalostno sklonil glavo ter stopil v sobo, kjer je Minka stanovala.

Ceprav je bil pripravljen na to, da najde nesrečnico v obžalovanja vrednem stanju, je vendar prevzet obstalna pragu, ko je ugledal postavo, ki je počivala v naslanjaču in bila bolj mrliču podobna nego živemu.

Strah na Sokolskem.

Minka je postala stara. Sivi lasje so ji valovali z glave do bokov. Obraz se je popolnoma postaral. Poteze so izgubile svojo prožnost, bile so onemele. In velike, temne oči, ki so ležale v globokih jamicah, so bile kakor brez življenja, kajti njih izraz je bil nezmejno žalosten.

Voščeno bele roke so počivale na beli odeji, katero je usmiljenka skrbeče pogrnila čez starko.

Mirko je stopil bližje ter poklical Minko po imenu. Toda umobolna se ni zbudila iz svojega duševnega spanja.

„Odmrla je za življenje in za svet!“ je drhteč iz pregovoril mladi grof.

„Toda ali res ni ničesar več na svetu,“ je tiho nadaljeval Mirko ter premišljeval, „kar bi jo še enkrat poklicalo nazaj v življenje? — Ha, jaz imam nekaj pri sebi, kar bi jo morda vzbudilo iz onemelosti.“

Mirko je segel v naprsni žep. Počasi je izvlekel fino blago, katero je nosil kot najdragocenejši zaklad na srcu.

— Bila je vezenina, katero je Rožica, njegova ljubljena, sladka Rožica nekoč z lastnimi rokami izgotovila, ko je zdihovala v blaznici doktorja Morača.

V istem hipu, ko je umobolna üzrla fino vezenino, se ji je začel obraz oživljati. Okrog usten ji je zagibalo, glavo je vzdignila in oči so se ji strahotno povečale. In zdaj, — zdaj je vzdignila roke, prijela s plašnim vsklikom vezenino, kakor bi se bala, da bi ji Mirko zopet mogel vzeti to blago. In zdaj je je pritisnila na ustnice.

Pri tem ni nič govorila, toda vroče solze so ji padale iz očij in omočile ročno delo. Krčevito je stiskala umobolna fino blago na prsi, kakor bi vedela, da so prsti njenega otroka izgotovile te čipke s čudnimi besedami.

„Torej, vendar še ni v nji izmrla vsaka iskra obutka!“ je veselo zaklical Mirko, „kakor svetlobni žarek iz drugega sveta jo prevzame izpoznanje, da je to ročno delo v neki zvezi z njenim ljubljenim otrokom.“

Iu zdaj je Mirko poskušal, da bi nesrečnici vzel blago iz rok.

Toda Minka ga je pogledala s tako prosečim pogledom in roke so se tako krčevito oklenile vezenine, da ji je Mirko, če je hotel ali ne, moral prepustiti to.

Zelo nerad se je sam ločil od ljubljene dragocenosti, toda izprevidel je, da bi povzročil strahovito pretresenje v duši umobolne, ako ji vzame zadnje veselje, katero ji je Bog poslal.

Tako je korakal proti vratom, poklical usmiljenko ter rekel:

„Draga sestra, v rokah naše uboge bolnice vidite neko vezenino. Prosim, bodite tako dobri in pazite, da je ne uniči. Prepričan sem, da bo to blago, čeprav se Vam zdi neznatno, imelo pomirljiv, morda celo zdravilen učinek na umobolno.“

Sestra je nagnila glavo kot znak, da je razumela. — Zelo ginjen je odšel Mirko iz vrtne hišice. Globoko se je oddahnil, ko je zopet stopil na sveži, čisti zrak v vrtu.

Bilo mu je kakor bi prišel naravnost iz kraljestva smrti ter prekoračil prag, ki pelje zopet nazaj v življenje.

Mirko je hotel zdaj počakati Radivoja, da bi potem iznova šel na pot ter iskal Rožico. In da bo zdaj našel, mu je reklo srce.

Mirko je prišel do klopi, katero je senčila široko-vejnata lipa.

Sedel je nanjo ter premišljeval dogodke zadnjih dnevov. Od vtrujenosti so se mu napisled zaprle oči in zaspal je — — —

Medtem se je pri glavnih vratih Sokolskega gradu ustavil voz. — Stari Martin je komaj zaslišal ropotanje koles, ko je tudi že pritekel. Neka slutnja mu je rekla da je ljubljeni gospod, ki se po dolgi odsotnosti napisled vrača domov.

In res, ni se motil. Iz voza je stopil grof Radivoj Sokolski resno in vendar s srečnim smehljajem na ustnih.

In ko se je zdaj obrnil ter iztegnil roke, da pomaga še drugim iz voza, se je najprej pokazala Alenka pl. Radičeva.

In potem, — potem se je pojavila lepa mlada dama, katere Martin sicer še nikoli ni videl, katero je pa vseeno poznal, kajti videl je njeni slike. — Bila je ljubka deklica na slikah, katero je uboga, umobilna Minka varovala kakor dragocen, svet zaklad.

„Martin, moj stari Martin!“ je zaklical grof Radivoj ter prožil zvestemu služabniku obe roki. „Ti vrla, zvesta duša!“

Martin, ki je bil globoko ganjen, je poljubil roke svojemu gospodu. Zvesti oči so mu lile pri tem vroče solze.

„O, kako neizmerna, velika sreča!“ je jecljal, „nikoli bi ne verjel, da bi jo še doživel. Toda Oče v nebesih me mora vendar rad imeti, da mi je dal dočakati današnji dan! Dobrodošli, gospod grof, dobrodošli v stari domovini! In tu je tudi ljuba, milostljiva gospodična pl. Radičeva. In ta, oh Ti moj Bog, to ne more biti drug, nego naša mlada kontesa, to je — — —“

„Moja hči,“ je zaklical Radivoj, „moj otrok, moja Rožica!“

Kdo bi mogel le približno opisati srečo in blaženost, ki se je glasila v teh grofovih besedah. Iz najgloboknejšega dna duše so menda vznikle besede:

„Moja hči, — moj otrok, — moja Rožica!“

„Dobrodošli, Martin!“ je zaklicala Rožica ter pustila, da ji je stari služabnik roke poljubil.

Takoj je oklenila roke okrog njega ter bila ljubezljiva z njim, kakor bi ga poznala že iz mladih nog.

Nato je stopila nazaj. Pogled se ji je vzdignil ob častitem gradu navzgor in dvoje solz ji je spolzelo po licih.

„Grad Sokolski!“ je jecljala in od ginenosti je komaj govorila, „hiša mojih očetov, tako Te torej zopet vidim. Nekoč sem stala pred Tvojimi vrti kakor beračica ter si nisem upala prestopiti praga, danes se mi pa odpirajo na stežaj. In ob roki ljubljenega očeta in zveste prijateljice stopam pod Tvojo streho, napolnjenna s hvaljenostjo do Boga, ki me je skozi noč peljal k luči.“

Grof Radivoj je objel ljubezljivo hčerkko. Nežno jo je peljal skozi vrata v stebrovite hodnike. Alenka je stopala ob drugi strani Rožice ter držala roko ihčeče devojke.

„Blagoslovjen bodi Tvoj vhod, dete moje,“ je zaklical grof Radivoj s svečanim glasom, „pozno prideš, toda prišla si, Rožica moja. Naj bo vsak korak, ki ga boš storila v tem gradu, ki si ga po pravici imenovala hišo svojih očetov, od neba blagoslovjen. Tu naj Te objame najsrčnejša sreča, ki je človeku usojena! In kar morem

storiti, da Ti zagotovim. Tvojo srečo, ljuba hči, to hočem storiti. Prisegam Ti, da Ti posvetim vso svojo moč, svoje znanje in svojo ljubezen, da boš mogla pozabiti, kar si nekoč trpelo, ubogo moje dete. Oh, le predolgo je trajalo, preden sem Te tukaj na tem lepem kraju mogel pritisniti na svoje srce.“

„Oče, — moj oče!“ je zaklicala Rožica ter se vrgla na grofove prsi, ki se je komaj še zavedal svojih čustev, „saj je vse pozabljeno, ljubljeni oče! Ta trenotek sreče, najčistejše blaženosti, izbriše vse kar sem trpela. Zdaj ne vem več, kako sem se bojevala in borila. Saj sem zdaj poplačana, kajti ležim na dragem očetovem srcu in sem doma, — doma! Oh, jaz sem tako srečna!“

„Tvoja sreča še ni popolna,“ je zaklical grof Radivoj. „Saj vem, kaj ji še manjka! Toda le potrpi, Rožica moja. V kroni sreče, ki Ti jo nebo posadi na glavo, ne sme manjkati noben kamen, nobena zvezda. — In zdaj pojdi, peljem Te v sobe, kjer boš odslej stanovaš.“

Toda Rožica je skozi hodnik uzrla krasen vrt, ki je ležal za gradom.

Odtam ji je vel nasproti blažen mir in s tihim, prosečim glasom se je obrnila na Radivoja:

„Ljubi oče, dovoli, da smem nekaj minut sama ostati. Srce mi je tako polno blaženosti in radosti, da moram še poprej svoje misli zbrati. Skoro pojdem za Teboj in Alenko. Zdaj me pa pustita za nekaj minut samo.“

„Torej pojdi, ljubo dete,“ je rekел Radivoj ter nežno gladil z roko temne svilenomehke kodre ljubljene hčere, „in prinesi mi prve rožice, ki jih boš utrgala v lastnem vrtu.“

Hvaležen pogled je poplačal Radivoja za te besede. Potem je Rožica naglo hitela v zeleni vrt, dočim sta grof in Alenko, spremljevana od Martina, šla po stopnicah, ki so vodile v prvo nadstropje.

„Da mora v vsako čašo človeške sreče pasti kapljica zalosti!“ je zamolklo izpregovoril Radivoj, „še nas čaka eška ura, kajti Rožica ne sluti, da še živi njena mati in kakšnem položaju je nesrečnica.“

„Kako?“ je vprašal stari Martin s tresočim glasom, torej še niste povedali tega otroku?“

„Ne,“ je odgovoril grof, „doslej še nisem imel pouma v to. — Rožica je bila tako srečna, — kako naj i mogel pripraviti temen oblak na nebo njenega novega ivljenja! Najkesneje jutri pa mora izvedeti, da ji je ebo tudi še bolest prihranilo!“

Rožica je hitela po vrtnem drevoredu. Bilo ji je akor bi jo sen obdajal.

Ta krasni grad, ta čudapolni nebeški vrt, vse to, vse to naj bo odslej njen dom! — Da, njen dom, izaterega je ne bo nihče več prepodil.

Tukaj bo našla vse, po čemer je tako iskreno hrenela, dočim je brez doma se potikala po svetu. Tukaj bo našla ljubezen in prijateljstvo, najvišje, najsvetejše obrote človeštva!

Hipoma je Rožica osupla obstala. Videla je pred boj malo hišico, katere zidovi so bili popolnoma zakriti s vinske trte.

A čemu so bila okna te hiše omrežena? Ta hiša točno ni bila ječa, — in vendar so ljudje sumljivo zali okna?

Zapeljana od lahko umljive radovednosti je šla Rožica gori po stopnicah, ki so vodile v hišo, ter vstopila skozi vrata.

Prišla je v sobo, kjer ni nikogar našla. Hišica je tihio in kakor zapuščena izgledala. Skoro je bilo kakor pravljica, a vendar se je morala ta pravljica le veselo končati, ker je hišica ležala sredi grajskega vrta na Sokolskem.

Rožica je obstala pred vrti, ki so najbrž vodila v drugo sobo. Tiho, — prav tiho je Rožica odprla ta vrata ter smuknila čez prag.

V naslednjem hipu je mlada deklica kakor okamnela obstala.

V mehkem naslanjaču je ugledala velo, starikavo žensko, ki je imela marmornobled obraz. — Bila je stara bolna ženska, ki je bila brez dvom blizu smrti. In vendar se Rožica ni prav nič prestrašila pri njenem pogledu. Ne, samo sočutje in usmiljenje ji je napolnilo srce.

Bilo ji je, da je ni slučaj, ampak božja previdnost privedla semkaj, da pomaga ubogi starki.

Ta je tudi kot onemela obsedela v stolu. Pogledi so se ji čudno razburjeni uprli v Rožico. Obraz ji je bil kakor mrtev, toda oči so ji začele govoriti in sicer tem živahneje, čim bolj se je Rožica bližala.

„Ali ste bolni, ljuba ženska?“ je vprašala lepa deklica ter se sklonila čez stol, „Vi ne smete trpeti! Danes ne sme nihče v gradu trpeti, kajti sreča se je zopet nasejala vanj. Zdanilo se je notri in solnce sije!“

„Da, solnce,“ je vskliknila s slabim glasom staru mučenica, „Ti mi prinašaš solnce, Ti ljubo, lepo dete.“

Ostani pri meni, potem bom tudi jaz imela solnce!“

Strah na Sokolskem.

100 „Lola! Lola!“ se je nekdo oglasil blizu nje. Lepa ženska je kakor okamnela obstala. Celo telo ji je strepetalo, kajti izpoznala je glas svojega očeta Satane!.

Počasi je padla Rožica k nogam bolne Minke. Po kleknila je na blazinasto podnožnico, na kateri so pravkar še počivale noge bolnice.

Tedaj je bolni starki nenadoma zdrhtelo telo. Uboga, vpadla prsa so se ji začela vzdigovati in padati v teških dihih. Hipoma je Minka z roko otipala Rožicin obraz, kakor potiplje slepec, ako hoče koga izpoznati.

„Si prišel vendar, ljubi otrok?“ je nesrečnica tiho šepetala. „Vendar, — vendar si prišla! Oh, dolgo si me pustila čakati! Ne, ne, to ni več slika, kar vidim, to je resnica! — Ti si sama! Ti si Rožica, — moje dete, — moj otrok!“

Rožica je z divjo kretnjo odskočila. Kakor da bi se hotela braniti je iztegnila roke. Strahovita razburjenost se je polastila ljubke dekllice, kajti hipoma je stalo pred njo veliko, strašno vprašanje, o katerem še malo minut poprej ni ničesar slutila, — vprašanje, ki je kakor most vezalo njeno preteklost in njeno bodočnost in čez katrega si ni upala iti.

Ali je bila ta uboga, stara ženska, ki jo je našla tu v samotni hišici, ona, katero je iskala s solzami in vročim hrepenenjem in katere le ni mogla najti? Ali je bila ta nesrečnica, ki je najbrž pogrešala nebeško luč pameti, ali je ona bila bitje, kateremu se ima Rožica zahvalili za življenje? Ali je v tej tihi, v bujno zelenje skriti vrtni hišici našla svojo — mater?

Le trenotek, en sam trenotek je Rožica o tem premišljevala. Potem ji je v duši vsklipelo izpoznanje: Da, to je bila njeni mati, je morala biti! Saj je imenovala njeni ime! In ko bi tudi to ne bilo, zvok tega dobrega,

tiho se tresočega glasu, pogled teh očij, v katerih se je zrcalil cel svet bolesti, — da, to so bili nezmotljivi znaki blazne ženske. — Temne, strašne podobe iz preteklosti ta nesrečnica, ta umobolna — je bila njena dolgo iskana so nastajale v njeni duši. — Videla se je zopet v strašni blaznici doktorja Morača. Še enkrat je preživelā ono mamica!

A kaj je bilo treba še zunanjih znakov? Čemu iskati še dokazov, ako tako razločno govoriti narava, ako govoriti Bog, ako pravi tako nebeško izpoznanje, katero nosi vsak človek v sebi?

Zakaj je Rožico tako čudno prijelo v bližini te uboge stare ženske? Zakaj se je Rožica čutila pri njenih nogah kakor prikovano? Zakaj je morala slediti neodoljivi sili svojega srca, da je prijela uboge, blede roke ter jih iskreno, ljubeznipolno pritisnila na ustnice? Zakaj je zdaj zaihtela, kakor še nikoli v življenju, v nobeni nevarnosti, v nobeni sili ni zakričala k Bogu? Zakaj je skrila zdaj glavo v naročju bolnice?

„Mati, — mamica, — mamica!“ je ihtela Rožica. Tedaj je Minka objela ljubko, sladko devojko, — prijela je z obema rokama Rožico za ramo, potegnila jokajočo deklico k sebi, prav blizu k sebi kakor bi hotela oči zabosti v Rožicin obraz.

„Da, Ti si!“ je hipoma zakričala umobolna z vriščecim glasom, „Rožica, otrok moj, jaz Te držim! — Proč, doktor Morač, nesramni lopov, Ti mi ne smeš ugrabiti mojega otroka! — Ha, naglo, Jaklič, — bežati morava! — tam zveni okno, že prihajajo zasledovalci! — Na, vzemi otroka! — Rešiti za moramo za vsako ceno! — Ha, nazaj me vlečejo! — Gorje mi, vrgli so me, na tla. Pustite me, — k svojemu otroku hočem! — Rožica, Rožica, Rožica! Pomagaj mi vendar, Radivoj, pomagaj mi, — ugrabili so mi otroka!“

Od sekunde do sekunde se je večala strahovita stras. — Uro, ko se ji je ponesrečil beg, ki ga je z Jakličem nameravala uprizoriti, — ono strahovito uro, ko je neizprosna osoda odtrgala od njenega otroka, — ono uro groze, ko je iz namišljene blazne ženske postala v resnici umobolna.

Rožica je prvič doživela ta grd izbruh blaznosti. Trepetajoč se je iztrgala materi iz rok. Hotela je bežati, kajti bala se je nesrečnica. Toda le sekundo je imela ta občutek v duši, nato je z razprostrtnimi rokami hitela nazaj k trpinki, jo objela in tako zabranila, da Minka ni padla na tla.

Teško dihajoč je ležala umobolna v Rožicinem naročju. Glava ji je padla nazaj, da so se dolgi beli, razpuščeni lasje dotikali tal. Hropec nerazumljive glasove in loveč sapo, kakor bi se morala že v naslednjem hipu zadušiti, je ležala Minka Rožici na prsih.

Rožica je videla, da se je v obrazu trpinke vršila grozovita izpремemba. — Ha, to je bila smrt, to je bil beg življenja! Rožica ni več dvomila, da je umirajoča, ki jo drži v naročju, njena mati. — Ime Jaklič, navedba blaznice doktorja Morača, opisovanje ponesrečnega bega, — to vse se je le prestrahovito skladalo s tem, kar ji je njen krušni oče Jaklič nekdaj v Parizu pravil. — Ta mučenica je bila — njena dolgo iskana, vročeljubljena mati!

„Mati!“ je zaklicala Rožica in solze so ji dušile

glas. Pritisnila je skoro mrtvo mater na svoje bujne, deviške grudi ter šepetala: „Mamica, zбудi se, — odprí oči, — govorí še enkrat z menoj! Saj sem Tvoj otrok, Tvoja Rožica, Tvoja hči! Prosím Te za zadnji pogled, za zadnjo besedo blagoslova! Pomagajte, — pomagajte, — moja mati umira, — moja uboga, ljubljena mamicica umira!“

210. poglavje.

R e s e n a.

Le slabó dihajoč, smrtnobleda v obrazu in z zaprtimi očmi je Minka slonela v naročju svoje hčere. Rožica je vzdignila umirajočo, jo nesla na divan ter jo položila v mehke blazine. In zdaj je prijela njene roke. Oh kako so bile že hladne! Rožica jih je drgnila, poljubovala, jih stiskala na prsi, a mraz se ni hotel umakniti. Stokrat, tisočkrat je kličala imenati v vseh glasovih: ljubezni, srčnega strahu, obupnosti, a vse zaman! Tedaj je Rožica, blazni podobna, planila na vrt, da prinese pomoč. O Bog, kakšna je prva ura v teškò pričakovani očetovi hiši! — To je bilo torej veselje, to je bila sreča v zidovih Sokolskega gradu!

„Pomagajte!“ je kričala Rožica ter planila po stopnicah, ki so vodile na vrt; „pomagajte, mati mi umira! — Oče, oče, — Alenka, — pridita! Našla sem svojo mamicico, toda ona umira!“

S klopi blizu vrtne hišice se je vzdignila postava ter stekla proti Rožici. — Še enkrat so se slišali iz deklič-

ih prsi kluci obupanja, nato so se oglasili kluci veselja, presenečenja, brezmejne radosti in Rožica je zavpila:

„Mirko, — moj Mirko, — Bog Te pošilja v pravem času!“

„Rožica!“ je vskliknil Mirko, „moja sladka, ljubljena, oboževana devojka, — vendar Te imam zopet! Zdaj si moja, — moja za vekomaj!“

Oba sta si stekla nasproti, — zdaj so se dotaknile njih roke, — trenotek sta si gledala v oči kakor bi ne verjela sreči, kakor bi se hotela najprej prepričati, da je Mirko res našel svojo Rožico, Rožica res ljubljenca svoje duše, nato sta pa zavriskala in s tem izrekla svojo najvišjo radost in blaženost. Držala sta se objeta, pocivila prsi na prsi in ustnice so se jima našle v dolg, neizrekljivo sladek poljub, — v poljub, ki je pravil o nadah na bodočnost, — v poljub, kakor more nastati le med človekom, ki sta si priborila ljubezen v viharju in nevihti.

A le hipen trenotek se je prepustila Rožica blaženosti snidenja. Nato je skočila iz Mirkotovega objema, solze so ji zalile oči in zaklicala je:

„O Mirko, jaz sem zopet našla svojo mamico. Tam v oni hišici je! Toda umira, ugrabljena mi bo! — Pomagaj, reši, pomagaj mi!“

„Da, pojdi, ljuba Rožica,“ je zaklical Mirko, „stopiva združena pred ubogo, staro ženo! Če prav je nemoreva iztrgati smrti, ji vendar hočeva v ljubezni zatisniti oči v zadnje, večno spanje!“

„Mirko, Rožica!“ je v tem trenotku nekdo zaklical iz velikega drevoreda in skoro sta stopila k srečnim

človekom grof Radivoj in Alenka. Za njima je korakal stari Martin.

Mirko je hitel k Radivoju ter mu v eni sapi povedal, da Minka umira in da jo je Rožica izpoznala.

Nekaj minut pozneje so stali oni, ki so nesrečno mučenico tako zvesto in iskreno ljubili, okrog divana, na katerega je Rožica položila umirajočo. Zdaj je krasna devojka padla na kolena poleg divana. Oklepala je roke ljubljene matere kakor bi hotela umirajočo zadrževati na begu iz življenja.

Poleg Rožice je stal Mirko, na drugi strani divana sta stala Radivoj in Alenka. Stari Martin je obstal pri vratih. Sklenil je roke in molil po zgledu usmiljene sestre, ki se je do smrti prestrašena vrnila na svoje mesto, odkoder se je le za par minut odstranila.

Globoka, svečana tišina je vladala v sobi, kjer je uboga Minka več let tako trpela. Skozi okno, česar zatori so bili odgrnjeni, je razlivala solnčna svetloba svoje žarke. V zelenem grmu pred hišico je pel slavec svojo sladko pesmico.

„Da, Rožica moja,“ se je naposled zamolklo oglasil Radivoj, „zdaj klečiš ob smrtni postelji svoje matere! Ta nesrečnica Ti je dala življenje! Z neskončno ljubeznijo Te je obdajala. In ko so Te ji ugrabili, se ji je pamet stemnila in odtakrat je umobilna, in se le simpatja zbudi iz svojega blaženega spanja. Jaz sem jo nekdaj ljubil z vso močjo mladega srca. Postala bi srečna oba, ko bi med naju ne prišla temna senca sumnje, ko bi zlobni ljudje naju ne razdržili zaradi sebičnih namenov. Naj bo pa kakor hoče, v tej svečani uri, ko se

„Lola, — Lola, — kaj delaš z menoj?“ je stokal Mirko, „pojni od mene, jaz Te sovražim, jaz Te zaničujem!“

„Sovraži in zaničuj me zamojdel; — toda ljubi me!“ je prosila očarljivo krasna ženska.

Tvoja mati za vedno loči od nas, Ti skesano priznam vse, čeprav sem Tvoj oče. Jaz sem tej nesrečnici prizadel britko, hudo krivico in nikoli si ne bom mogel odpustiti, da sem dvomil v čistost njene duše in da sem jo jaz spravil v nesrečo.“

Grofov glas so solze zadušile. Zakril si je z rokami obraz in stokajoč je nadaljeval izza prstov:

„Minka, moja uboga Minka, ali hočeš res oditi od mene, ne da bi izgovorila rešilno besedo?“

„Odpustila Ti bo, Radivoj!“ je zadonel srebrnočist glas za grofom, „glej, še enkrat bo odprla oči, — še enkrat se vrača v življenje.“

Alenka je govorila te besede. Nežno je pri tem ovila svojo roko okrog rame nevtolažnega grofa ter z drugo roko pokazala Minko.

Da, še enkrat je zavela življenjska moč po trhlem, propalem telesu, — še enkrat se je njeno srce iztrgallo smrti iz objetja, še enkrat so se uprli pogledi njenih žalostnih, trpkih očij na lepega otroka, ki je klečal poleg nje. In glej, kakor bi odsev solnčne svetlobe, ki je plavala v sobo, padal na smrtnobledo obliče. Jasno, lepo, pomlajeno je hipoma izgledalo to lice kakor bi teh dvajset let bolečin in groze brez vtiska šlo mimo umobolne.

„Kje sem?“ je šepetal ter si z rokami potisnila sive lase z obraza, „o Bog, kaj se je z menoj zgodilo? Radivoj, — Radivoj, prijatelj moj, ali se Ti sklanjaš k meni?“

„Da jaz sem, Minka, jaz sem oni nesrečnež, ki Te je pahnil v bedo in pogubo!“ je vskliknil grof Radivoj.

„Ti ho, dragi priatelj!“ je zaklicala Minka, ga prijela za roko ter mu jo vroče stisnila, „saj je bil le sen, hud, — zloben sen! Saj sem pri Tebi! In ta hiša, — kajne, — je Sokolski grad, o katerem si mi tolikrat pravil, v katerega si mi obljudbil, da me pelješ kot — svojo ženo!“

„Kot svojo ženo!“ je zaihtel Radivoj, „da v tem gradu bi morala gospodariti kot moja poročena žena in zdaj —“

„Zdaj sem tako dolgo spala!“ je zopet začela govoriti umirajoča, „toda čeprav je bilo spanje grdo, ker sem imela tako divje sanje, — zbudila sem se vendar lepo, Radivoj, tako neznansko lepo! In gledam v Tvoje ljubljeni obraz in vidim najinega otroka! Radivoj, poglej vendar najino dete, najino lepo Rožico! — Kajne, dragi priatelj, to je najina hčerka Rožica?“

„Da, to je Tvoja Rožica, to je najin otrok, to je kontesa Roza Sokolska, ki bo enkrat vse imela, kar imam jaz. Kajti čeprav ne morem več Tebe osrečiti, uboga moja Minka, hočem vendar vse, kar morem zemeljske sreče doseči, prenesti na to draga glavo, na glavo najinega otroka.“

Tedaj je pogledala Minka Radivoja s pogledom polnim neizrekljive hvaležnosti. Smehljaj ji je zibal na ustnih in z odločnim, jasnim glasom je zaklicala:

„Ako jo imaš rad, ako jo boš varoval in osrečil, potem umrem mirno, — potem umrem rada!“

„Ne, mamica, Ti ne smeš umreti!“ je vskliknila v vročih solzah Rožica ter oklenila roke okrog ubogega, od osode tako zelo mučenega telesa bolne matere, „streči

Ti hočem, ljubit in rešiti Te hočem, ljuba mamica, da, rešiti zase, — za vse!“

„Blagoslovljena bodi, ljuba hči, za to besedo,“ je zaklicala Minka, „blagoslov Tvoje matere naj počiva na Tebi in Te varuje za vse čase. Moja ura je pa prišla. Čutim, da se moram od Vas vseh ločiti, zato se poslovimo zdaj.“

„Od mene greš, Minka?“ je zaklical Radivoj z bolestnim glasom, „reci mi vsaj, da si mi odpustila!“

Pri tem se je vrgel Radivoj na kolena ter zagrebel svoj solzni obraz v njeno naročje.

„Kaj naj Ti odpustum, moj Radivoj?“ je tako nežno in iskreno rekla umirajoča, da so se oči vseh napolnile s solzami, „saj si me srečno naredil s svojo ljubeznijo, tako srečno in ponosno!“

In tukaj,“ je nadaljevala Minka ter obrnila oči na Alenko, „tukaj vidim lepo, čisto, angelsko bitje, ki se mi je večkrat pokazalo v sanjah in bila je vedno tako dobra in mila z menoj. — Kajne, Alenka ji je ime? To ime mi doni kakor iz davnih časov na uho! — Radivoj, v Alenkinih očeh berem, — ona Te ljubi!“

„Da, ona me ljubi!“ je zaklical grof, „in zdaj, — zdaj Ti moram še drugo krivdo priznati, ljuba moja Minka. Tudi jaz ljubim to devojko. Dal sem ji sveto besedo, da jo poročim; ko, — ko, — o Bog, kako teško mi je izgovoriti, — kako teško!“

„Zakaj ne končaš, Radivoj?“ je šepetala Minka. „Alenko boš poročil, ko mene ne bo več! Ali morda misliš, da bom Vama to zamerila? — Ne, ne, — bodita srečna, dobra človeka! Potem bo vzcvela na mojem grobu

najlepša cvetlica na zemlji, ki more krasiti zadnje človeško bivališče, namreč cvetlica ljubezni!“

Minka je prijela Rožico za roko ter potegnila jokajočo devojko poleg sebe.

Ljubka deklica je ihče pokleknila. Tudi Mirko je tiho pokleknil ter se Rožici pridružil.

„In ta,“ je zakličala Minka prijemuši Mirkotovo roko, „ta je izvoljenec Tvojega srca, otrok moj? O meni je, kakor bi čitala v Vaših srčih. — Osreči torej moje dete, Ti lepi, ljubeznjivi mož! Držite zvesto in trdno skupaj v temnih kakor v solnčnih dneh, dobri moji ljudje! Potem tudi jaz ne bom daleč od Vas! Potem bom jaz med Vami, ne da bi me videli. Potem ne bom več strašilo na Sokolskem gradu, — kakor so me sosedje imenovali, — ampak njegov dobri duh, njegov dobri angel!“

„Njegov angel, — da, angel!“ je ihtel Radivoj v globoki bolesti, „angel se loči od sveta! In mi, ki ostanemo tukaj, nismo drugega nego grešni ljudje.“

„Grešni ljudje!“ je šepnila Minka, „ljubezen je poslal Bog, da reši ljudi! — Oh, zbogom! Tako sem hipoma trudna, rada bi spala! Daj mi roko, Rožica, in Ti, Radivoj, — Alenka, daj da počiva moja glava na Tvojih prsih, in Ti, izvoljenec mojega otroka, popravi mi odejo na kolenih, kajti mrazi, — mrazi me, — rada bi bila doma!“

Minka je hipoma umolknila, — oči so ji osteklele, — počasi in tiho je prišla smrt! Srečna smrt, ki je bila ubogi mučenici po tolikem trpljenju in izkušnjah dana, — smrt med ljudmi, ki so jo ljubili in jokali za njo.

Ura na steni je redno šla naprej. Srce v prsih uboge

mučenice je utripalo tiše in vedno tiše, dokler ni hipoma umolknilo.

Radivoj se je nagnil k umrli ter ji nežno zatisnil oči. Nato jo je zadnjikrat poljubil na mrzle ustni.

„Ne jokaj, ljubo moje dete,“ je potem reknel Rožici, ki se je ihče vrgla Mirkotu na srce, „ne jokaj, privošči ji počitek in mir! — Noč je krila njen duh, dokler je bivala na zemlji, zdaj pa vidi vse, kar je nam skrito. Zdaj plava nad nami kakor izpremenjen duh, kot dober genij Sokolskega gradu, kakor se je sama imenovala.“

211. poglavje.

Sreča Sokolske rodbine.

Dva dni pozneje so zakopali ubogo trpinko Minko. Na vrtu Sokolskega gradu so ji izbrali poslednje počivališče. Krsta je bila zakopana v cvetlicah. Zvezde so se že prikazovale na nebu, ko je Rožica še vedno klečala pri materinem grobu. Ostali so že vsi odšli, le Mirko je ostal pri ljubljenci.

Ni ji branil, ko je svežo gomilo svoje matere polivala s solzami.

Naposled jo je pa objel, jo potegnil k sebi ter položil glavo ljubljene devojke nežno na svoje srce.

„Zdaj, ljuba Rožica,“ je reknel, „je teklo dovolj solza. Z mesta smrti pojdi z menoj v solnčno, cvetoče življenje, kajti Tvoja māmica je sama hotela, da ji privoščiš mir. S krepko roko Te hočem voditi po tem življenju. Nič več ne bo opotekanja in omahovanja, nič več nevarnosti

in bolesti, kajti nič več se ne bova ločila! V malo tednih, sladko moje dekle, postaneš moja žena.“

„Tvoja žena!“ je šepetala Rožica ter skrila zardeli obrazek na njegova prsa.

„In kajne, potem ne bo srečnejših ljudij na svetu od naju?“ je zaklical Mirko, „o reci mi še enkrat, sladka moja gozdna vila, če me ljubiš?“

Tedaj se je ozrla krasna devojka k njemu in še nikoli ni bilo dekliškega obraza, na katerem bi se zrcalilo toliko radosti in zaupanja.

„če Te ljubim,“ je šepetala Rožica z glasom, ki ji je prihajal iz dna srca, „če Te ljubim, moj Mirko? Vprašaj zvezde, katerim sem v nemirnih nočeh zaupala, če Te ljubim, — vprašaj cvetlice, vprašaj veter, — vprašaj solze, ki sem jih jokala zate. Oh, če Te ljubim?! — Ozivela blizu svojih priateljic.

„Združena v ljubezni!“ je zaklical Mirko ter prisnil nedolžno nevesto ponosno in srečen na srce, „v ljubezni združena! Da, Rožica, to sva že in tudi ostaneva!“

Čez sveže vence, ki so ležali na gomili, je lahno in vzdihajoč vel veter. Ob grobu uboge Minke sta stala človeka, — tesno sta se držala objeta ter zrla k blestečim zvezdam, ki so tako čisto sijale kakor je bila čista njuna ljubezen, ki sta jo nosila v srcu.

Tri mesece kasneje je bil Sokolski grad okrašen z nebroj zelenjem in cvetlicami. Okna so bila razsvetljena; sreča, veselje in veselo žvenketanje kozarcev je napolnjeno.

alo celo hišo, kajti praznovala se je dvojna poroka in celo mesto se je te udeležilo.

Grof Radivoj se je poročil z Alenko, Mirko pa s svojo ladko Rožico.

Stari Martin je bil danes kakor pomlajen. S starimi nogami je cepetal po celi hiši in vsakemu, ki ga je hotel poslušati, je rekел:

„Zdaj ne bo več žalosti in trpkosti na Sokolskem gradu! Zdaj se je vse obrnilo na bolje in začenja se sreča Sokolske rodbine.“

Med gosti, ki so prihiteli iz daljine, da se udeležejo slavnosti, sta bila predvsem Marcel Remič in Elizabeth Ravington.

Kako sta se razveselili Alenka in Rožica, ko sta slišali od priateljice, da se mislita za stalno naseliti v njihovi bližini.

Dan poprej sta kupila lep grad, kjer bosta odslej živila blizu svojih priateljic.

Ko so Radivoj, Mirko in Remič po obedu za trenotek odšli v kadilo sobo, da si prižgo cigare, se je obrnil Remič na oba grofa ter rekel:

„Današnji dan bi pravzaprav ne smel govoriti o takih grdi stvari, toda zanimalo Vaju bo gotovo, da sem danes dobil iz Londona brzojavko, v kateri se mi poroča, da so včeraj obesili Franca Robiča na dvorišču Toverske etnišnice. Jokajočega in prosečega za življenje kot strahobetnega bojazljivca so ga šiloma morali vleči na vislice!“

„In doktor Morač?“ je vprašal Radivoj in groza ga je spreletela po telesu.

„Je mrtev,“ je odgovoril Remič, „blazen je umrl ubožnici v Londonu.“

23.4

„In o Satanelu se ni ničesar slišalo?“ je vprašal zdaj Rožica sama v solzah izgotovila v blaznici doktorja Mirko.

„Ničesar,“ je odgovoril Remič, „čeprav sem v Parizu dal poizvedovati po njem. V Parizu je prodal svojo hišo ter vse, kar je imel spravil v denar. Pravijo, da se je izselil v Avstralijo.“

„Kdo pa trka, kdo želi k nam?“ je zaklical grof Radivoj, kajti nekdo je lahno in obotavlja trkal na vrata.

„I nu, kdo hoče noter?“ je zaklical zunaj pevajoč glas, „oprostite, gospoda moja, toda vzeti sem si hotel čast, da bi trkal z Vami.“

In bil je res Mulče Štigelc, ki je vstopil. Imel je tudi on ženitovanjsko obleko.

Bil je izrecno povabljen na poroko, kajti Rožica mu ni pozabila zvestih uslug, ki jih je nekdaj nji in Elizabeti storil.

Naprosila je grofa Radivoja, naj mu da na razpolago znatno vsoto denarja, s katerim je lahko začel v mestu veliko kupčijo.

Lady Elizabeta je to vsoto še znatno pomnožila, tako da je Mulče Štigelc lahko mirno gledal v bodočnost.

„Napravili stē me za srečnega človeka, gospoda moja,“ je v solzah zaklical vrli dečko, „tega Vam nikoli ne pozabim! — Bog pravični, kako dobri ljudje so na svetu! Če smo kristjani ali judje, je vseeno, da smo le ljudje!“

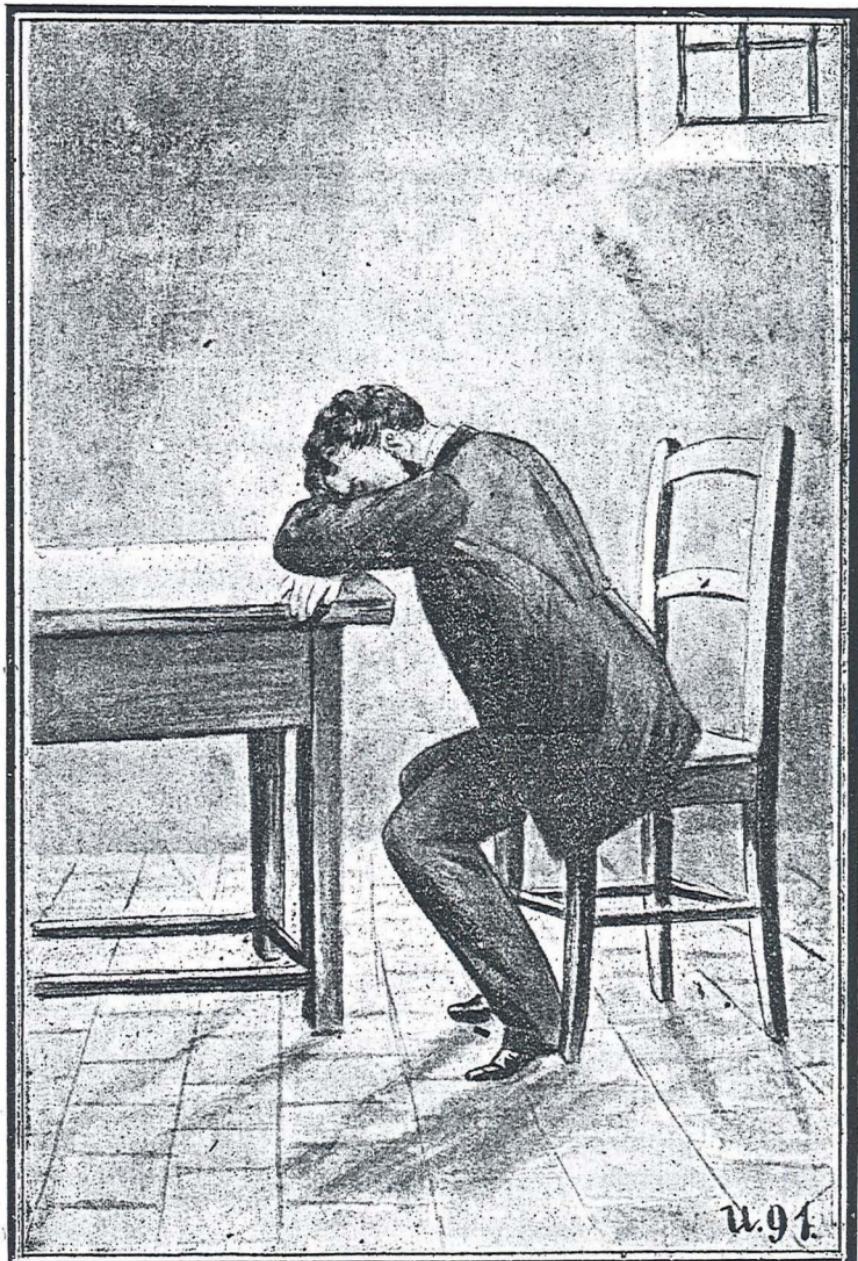
Se se je glasila spodaj v dvorani plesna godba, ko je peljal Mirko Rožico v poročno spalnico.

Ko sta stopila noter, sta zagledala nad široko svileno posteljo pod steklom in v okviru ono vezenino, katero

„To preprosto, svileno blago, katero je izgotovila Twoja roka,“ je rekel Mirko ter iskreno in vroče pritisnil mlado žensko na srce, „naj zavzame častno mesto v najini hiši, mesto nad najinima glavama, kadar leževa k počitku. Odslej naj bo nama dragocen zaklad, — talisman Sokskega gradu!“

„Ti vročeljubljeni mož!“ je odgovorila Rožica ter ponudila Mirkotu ustnice v poljub, „najdragocenejši talisman najinega življenja naj pa bo nama najina ljubezen, — ljubezen, ki nam jo je Bog vcepil v prsi!“

Konec.

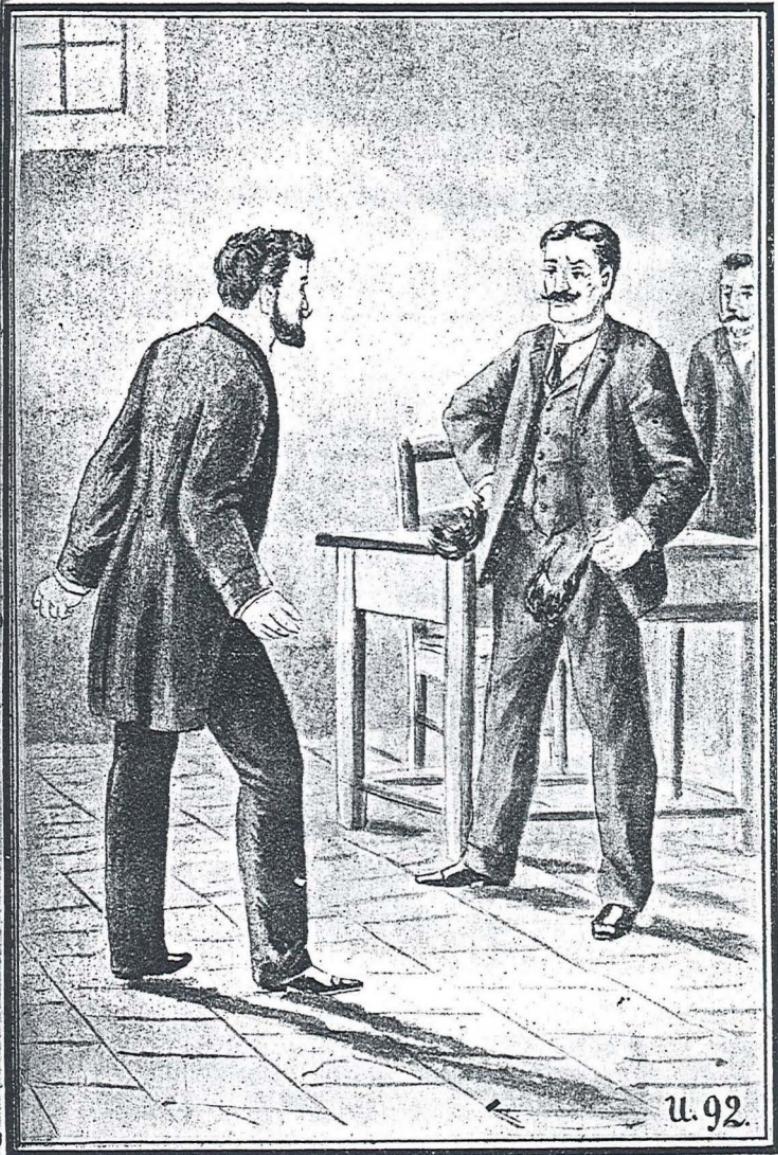

u.91

91 Grof Radivoj Sokolski je od vtrujenosti in pomanjkanja spanja pri mizi zaspal.

Strah na Sokolskem.

271

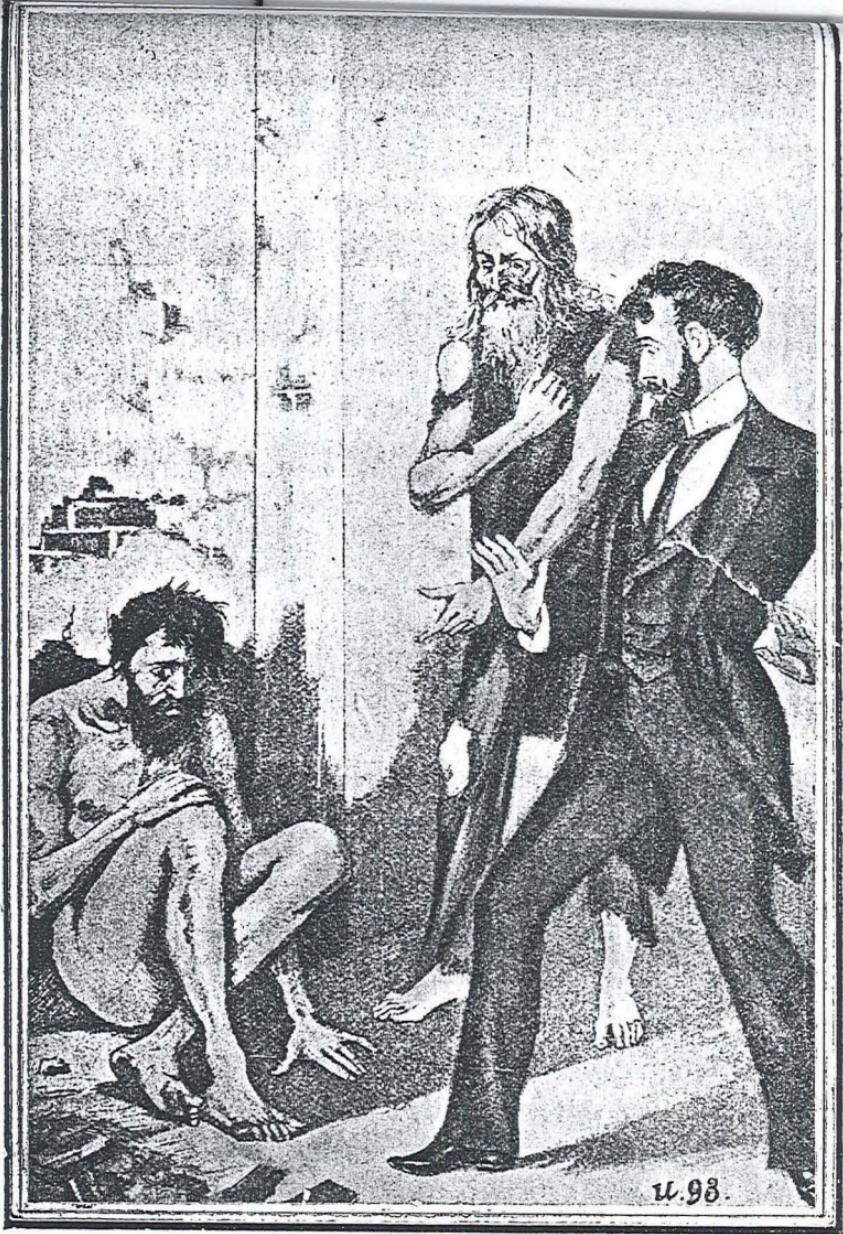

U. 92.

„Kako se me drznete siloma zadrževati tukaj?“ je zaklical veselotorf Sokolski. „Takoj me izpustite!“

„Hm, tako hitro to ne pojde!“ je odgovoril rdečelasi Robič.

Strah na Sokolskem.

u.98.

93 „Pojdi ven, nesrečnež! Pokaži se najinemu novemu prijatelju!“ je zaklical Radivoj. Takoj se je priplazila neka postava skozi odprtino in ko je bila v Mirkotovi celici, je mladi grof z vsklikom groze odskočil.

Strah na Sokolskem.

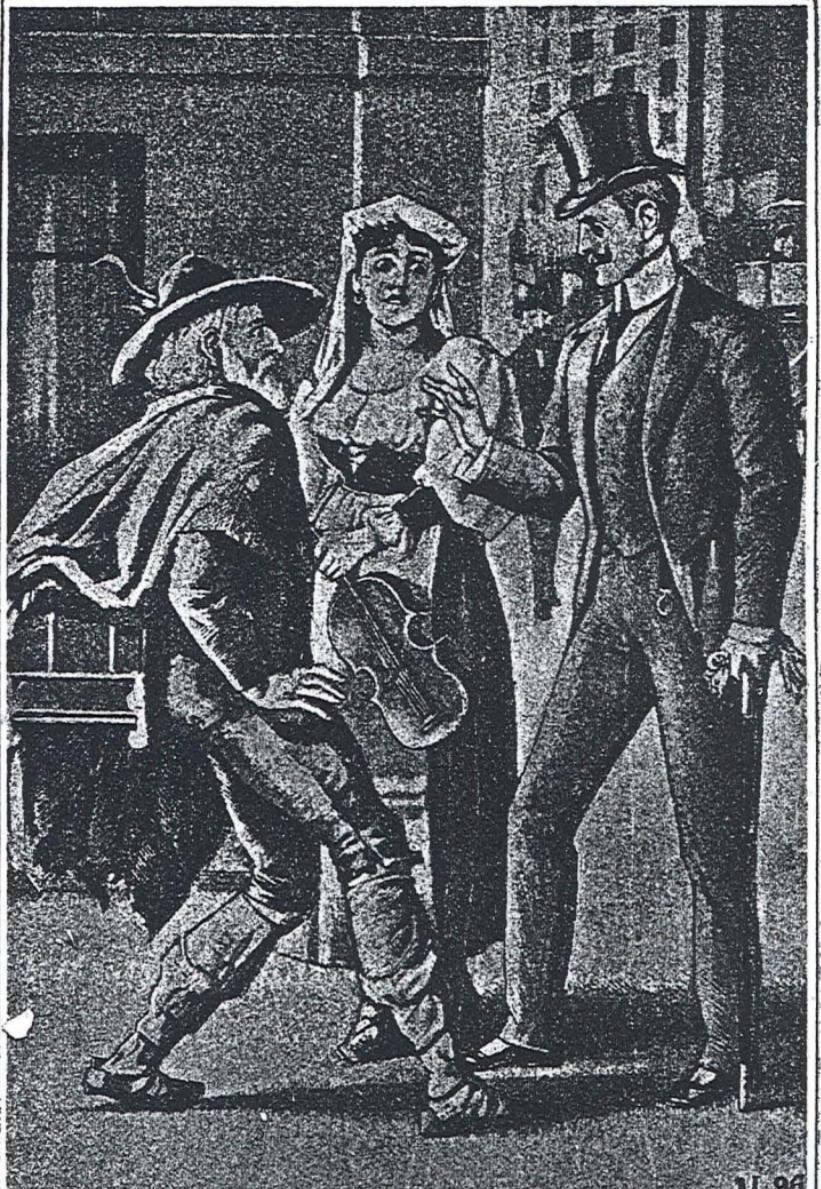
277

94 „Prišli sva,“ je rekla Alenka policijskemu ravnatelju, „da Vam sporočiva neko vest, ki Vas bo prestrašila, kajti gotovo si nemislite, da živi v Londonu tak hudodelec.“

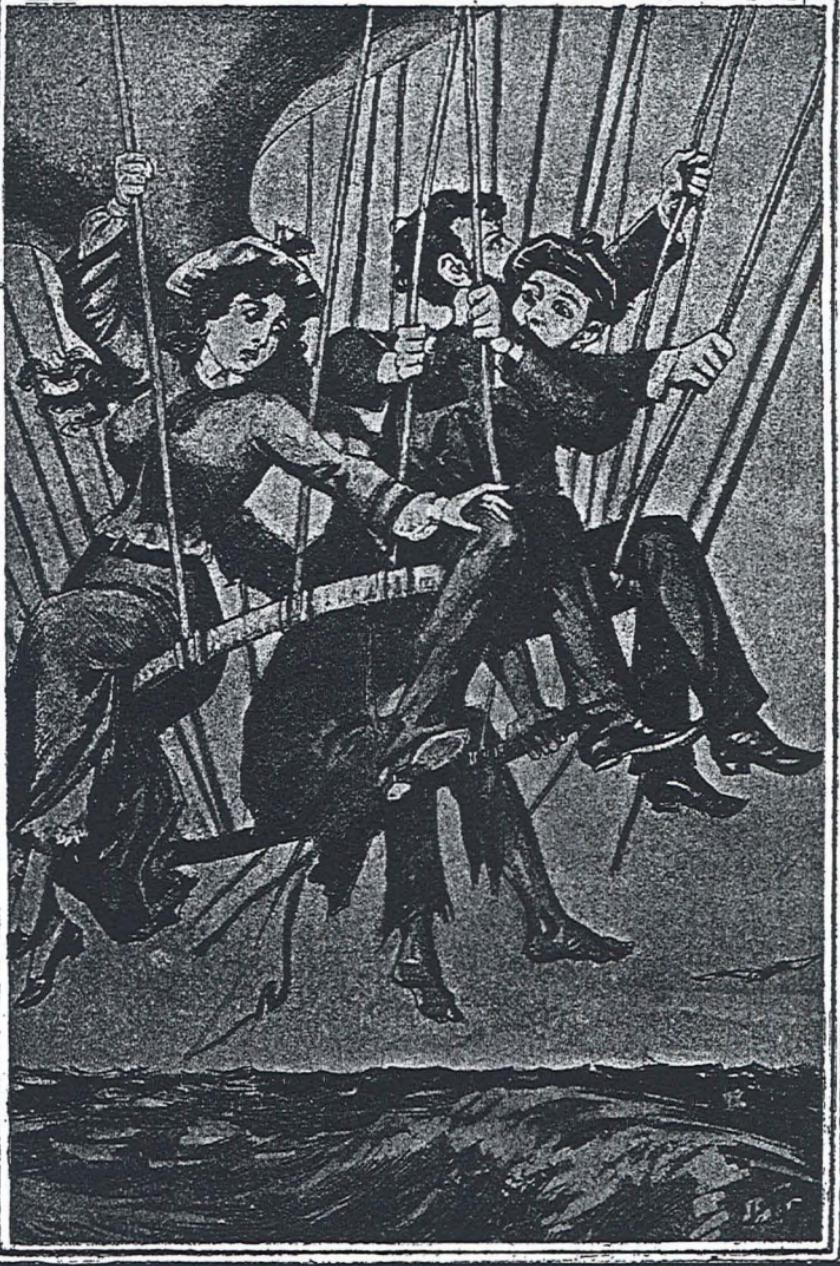

95 „Bodite tako dobri, gospod policijski ravnatelj,“ je rekla Alenka, „da odprite pokrov pri uri in videli boste grofov grb ter začetne črke njgovega imena.

u. 96

96 „Londonski policiji je znano,“ je šepnil lord Aberdeen Satanelu, „da je ona, ki velja za Vašo hči, Lola, morilka svoje matere.“ — Satanelo je odskočil.

97. Tedaj je Lola hipoma iztegnila roko ter razburjeno zaklicala: „Glejte, tam — ptič!“ Bila je tonovščica, ki je letela nad morjem.

U.105

98 „Dam Vama svojo častno besedo, častiti dами,“ je zatrjeval Ralf Ravington, „da nisem imel drugega namena, ko sem se naselil v hiši gospe Barlen; nego da izvršim naročilo grofa Mirkota Višnjegorskega.

et in
Lola
—
notka
vikrat

bilo
Inoma
rečen
Rožica
na, da

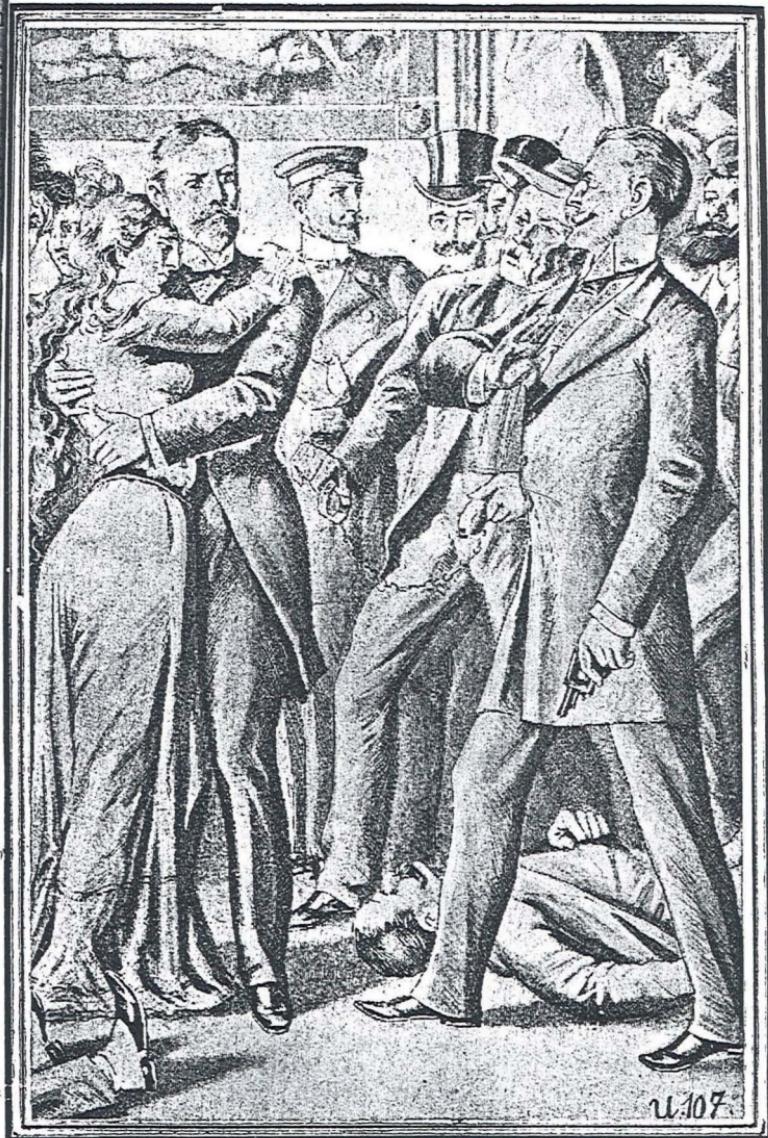
se je
revaran
živimi
oklenila
mjenega

se vršili
e potem
a, kako
ko kot

je tudi
vedno

R
ensko)

kateri

u.107

V naslednjem hipu je Radivoj potegnil Alenko nase.

„Kaj se godi tukaj?“ je jezno zaklical. „Kdor se drzne
aklical, približati tej dami, ga potolčem. Ta gospodična je pod mojim
varstvom, — ona je moja nevesta!“

Strah na Sokolskem.

295

Čudoviti
Radivoj
in
Alenko
šmiedila

ila
je
kor
clo
So
lila
ta
nela
ta
kavo
tara
ndar
edu.
3.
nost
li so
bil
tem
dc-
ante-
na-
etc

100 „Lola! Lola!“ se je nekdo oglasil blizu nje. Lepa ženska je kakor okamnela obstala. Celo telo ji je strepetalo, kajti izpoznala je glas svojega očeta Satanelá.

orakál

pove-
la.

srečno-
na, na-
krasna-
e roke
rževati

divana-
stal pri
miljene
a svoje

kjer je
egar za-
pa svoje
ec svojo

oglasil
matere!
ljubez-
e ji je
e semi-
sem jo
srečna
nje, ko
ih na-
ko se

U. 100

„Lola, — Lola, — kaj delaš z menoj?“ je stokal Mirko,
„pojdi od mene, jaz Tesovražim, jaz Te zaničujem!“

„Sovraži in zaničuj me zamojdel; — toda ljubi me!“ je
prosila očarljivo krasna ženska.